

A
47
301

A
47
304

epora

comparia

epora

San. Sarcodica

las
de
Vo
m
jo
a
V
7
S
co
p

las manos
de la mano que
de la p^o correa ya
veo las manos
no tengamos ni que
paises que se por
de agua, merced, las
Via de Testamento. las
tienen derecho a ella
Se las abran mandado
como fu por via de
pudieron renovar
mandando las apa.

11
12
19

...sentir...
...mas...
...fambrenos...
...esaja...
...de luego...
...gan...
...al...
...bien...
...al...
...vida de...
...man...
...baga...
...nuevo...

C-I-21, C. 675. 11
DISPENSARIA
TORIVM, HOC
EST,
PHARMACORVM
conficiendorum
ratio.

Authore Valerio Cordo.

Cui accessit D. Iac. Siluij appendix
pro instructione Pharmacopolarum
vtilissima.

LVGDVNI

Apud Theobaldum Paganum.

12
119

PHARMACIA
GRANADA

TITULI SIVE

R. V. B. R. I. G. A. E.

Huius Dispensato-
rij Index.

Confectiones Aromaticæ.	3
Confectiones Opiatæ.	61
Condita.	137
Conseruæ.	139
Lenitina & Solutina.	144
Pilule.	187
Sirupi.	224
Rob.	265
Lohoch.	270
Trochisci.	275
Emplastra.	303
Cerota.	318
Vnguenta.	320
Olea.	352
Preparationes quorundam sim- plicium.	390

I N D E X

E O R V M Q V A E

I N A P P E N D I C E

D. IACOBI SYLVII

C O N T I N E N -

T V R.

*

*De collectione, Repositione, &
Duratione simplicium. 402*

*De Adulterationibus simplicium
medicamentorum cognoscen-
dis. 418*

*De simplici aliquo absolutè scri-
pto, quid accipiendum. 419*

*De succedaneis scilicet, Quid pro
Quo. 428*

*Item, Qualem virum Pharmaco-
polam esse conueniat. 436*

a 2

P R A E

P R A E F A T I O
Ad lectorem.

V M Valerius Cordus,
Euritij illius celeberrimi
Medici filius, studiorum
gratia Italiam petiturus,
obiter ad urbem nostram
Norimbergam peruenif-
set, atque cum doctis quibusdam ac bo-
nis viris, præcipuè Medicis, mutuam no-
titiã, amicitiam, familiaritatẽque, stu-
diosè contraheret: inter cætera, quæ de
bonis literis, atque re Medica, vltro ci-
tróque inter eos familiariter, vt fieri solet,
agitata sunt, mentio incidit Dispensatorij,
quod ipse ex omni genere bonorum autho-
rum, quum veterum tum recentium, de
Pharmacorum omnium, quatenus in vsu
sunt conficiendorum ratione collectum,
diligenter & emendatissimè conscripserat.
Cúmque constaret, illud iam antea in ali-
quot Saxonix urbibus, præcipuis Medi-
cis approbantibus, in vsu publicum fuis-
se receptum, interimque tamen ab eo &
locupletatum, & annotationibus erudi-
tis, magis atq; magis illustratum: rogatus
fuit à compluribus, vt illud ipsum etiam
nostris

nostris Pharmacopolis impertiret. Cordus
 autem, & si ad iuuandum rem Medicam
 iam tum mirificè esset accensus: pro sua ta-
 men modestia, atque prudentia, non nihil
 subuerebatur, priuatam suam auctoritatem
 ad Pharmacopolas permouendos, ponderis
 haudquaquam satis esse habituram. Itaque
 librum suum Senatui potiùs offert, tum de-
 mum in vsum publicum assumendum, cum
 esset illius iudicio & auctoritate compro-
 batus. Senatus verò, pro sua in studiosos om-
 nes propensione, ac reipublicæ omni ex
 parte iuuandæ diligentia ac sollicitudine,
 officium illud Cordi perquam gratum ha-
 buit, librumque collegio Medicorum, Cor-
 do præsentè perlegendum & examinan-
 dum tradidit: vt si quid mutandum, adijci-
 dùmve arbitraturi essent, id auctore non
 modò sciente, verùm etiam consentiente
 fieri posset. Quod cum sedulò ac magna
 diligentia factum esset, Senatùsque ex Me-
 dicorum censura iam intellexisset, nihil ha-
 ctenus absolutius, aut emendatius in hoc
 descriptionum genere typis inuulgatum
 esse: librum non solùm in publicum eden-
 dum, verùm etiam Pharmacopolis, vt eum
 veluti lumen quoddam deinceps sequan-
 tur, offerendum esse decreuit. Cuius qui-
 dem editioni, hac quoque de causa studio-

P R A E F A T I O.

sius inuigilatum est, vt authore interim in
 Italia, dum ad metam studiorum suorum
 quam acerrimè contendit, immatura mor-
 te sublato, aliquid tamen illius extaret,
 quod ingenium eius & industriam poste-
 ritati testaretur, eúmque ab obliuione vin-
 dicaret. Hoc igitur Valerij Cordi, candidis-
 simi & diligentissimi iuuenis monumen-
 tum quaecunq; certè non pœnitendum,
 studiose lector, obuijs vlnis amplectere, &
 si quid ex eo iuuaberis (iuuaberis autem,
 nisi fallor, quam plurimùm) Amplissimo
 Norimbergensi Senatui, cuius liberalitate
 tibi communicatur, gratias habe. Sin autem
 aliquid in eo displicuerit, ne Authorem
 mortuum inhumaniter calumnijs im-
 pete, sed absolutiore opere in pu-
 blicum edendo illum vince-
 re, & nomen eius ob-
 scurare conten-
 de. Et bene
 vale.

*

INDEX

INDEX COM-
POSITORVM MEDICAMENTORVM, SECUN-
DUM ORDINEM AL-
PHABETI.

	A	
A	Cacia succedanea	401
A	Adipum præparatio	399
	Agaricus Trochiscatus	292
	Albës præparatio	391
	Aromaticum Charyophyllatum	3
	Aromaticum Rosatum	9
	Aurea Alexandrina	83
B	Benedicta laxativa	367
	C	
C	Cassia extracta sine fol. Senæ	46
	Cassia extracta cum fol. Senæ	47
	Cassia extracta pro clysteribus	47
	Catharticum imperiale	82
	Cerotum infrigidans Gale.	318
	Cerotum Sandalinum	318
	Cerotum stomachale	319
	Confectio liberantis	48
	Confectio Cordialis	50
	Confectio Hamech maior	63
	a 4	Conf

- Diamoron Valerij Cordi 269
 Dosis Sacchari ad conserias 26
 Dosis specierum ad lib. vnā Sacchari in
 confectionibus solidis 4
 Dosis specierum ad lib. vnā mellis 80

E

- Electuarium Ducis 43
 Electuarium de gemmis 45
 Electuarium Iustinum 47
 Electuarium lacticæ Galeni 51
 Electuarium lacticans Rasis 53
 Electuarium plirisarcoticon 55
 Electuarium diapæontas 59
 Electuarium resumptiuum 61
 Electuarium de bæccis Lauri 91
 Electuarium lenitium 148
 Electuarium lenitium de Manna 151
 Electuarium de Sebeste 151
 Electuarium Indum maius 159
 Electuarium Indum minus 160
 Electuarium Eleſcoph 164
 Electuarium de Pſyllio 164
 Electuarium rosarum Meſuæ 171
 Electuarium de ſucco rosarum in forma
 ſolida 172
 Emplaſtrum Diachylon ſimplex 303
 Emplaſtrum Diachylon compoſitum ibi
 Empla

COMPOSITO.

Emplastrum Diachylon magnum	305
Emplastrum Diachylon paruum	306
Emplastrum de meliloto	ibidem
Emplastrum Triapharmacum	309
Emplastrum Oxycroceum	ibidem
Emplastrum Apostolicum	311
Emplastrum Apostolicum aliud	312
Emplastrum album coctum	314
Emplastrum Griseum	315
Emplastrum viride	ibidem
Emplastrum Basilicum magnum	316
Emplastrum de crusta panis	ibidem
Emplastrum de baccis Lauri	317
Epatis lupini præparatio	399
Esdrae Antidotus Aëtij	132
Esdrae Antidotus Actuarij	136
Esulae præparatio	396

F

Flores Cassiae fistulae solutivae	144
-----------------------------------	-----

G

Gersam facienda modus	396
-----------------------	-----

H

Hiera picra simplex	176
---------------------	-----

Hiera picra composita	176
-----------------------	-----

Hieralogodium	177
---------------	-----

Hiera Pachij	180
--------------	-----

Hiera picra Rasis ad pilulas cochias	195
--------------------------------------	-----

Hiera picra cum Agarico	176
-------------------------	-----

Infusio

INDEX

I

I nfusio Rosarum	235
I nfusio violarum	236
Iuleb rosatum	261
Iuleb violatum	ibidem

L

L Accæ ablutio	391
L Lithontribon	56
Lohoch sanum & expertum	270
Lohoch de Pino	271
Lohoch de Papauere	272
Lohoch de Scylla	273
Lohoch de pulmone vulpis	274
Lohoch ad asthma	275

M

M Anus Christi perlata	26
M Medulla prunorum acetos.	152
Medulla Cerasorum	156
Mel rosatum	265
Mel Anacardinum	266
Mel Emblicorum	ibidem
Mel passularum	ibidem
Medullarum præparatio	399
Mezerei præparatio	395
Michleta	94
Mithridatium Democratis	122
Mithridatium ex Cleopatris & Antipatro	127
Mithri	

C O M P O S I T O .

Mithridatium Andromachi	130
Miua Cydoniorum simplex	261
Miua Cydoniorum aromatica	262
Musa Enea, siue Egetea vel Zaxenea	67

N

Nafalia	185
---------	-----

O

Oesipum faciendi modus	450
Oleum ex ligno Iuniperi	352
Oleum ex Iuniperi granis	353
Oleum Nardinum simplex	ibidem
Oleum Nardinum compositum	354
Oleum Costinum	355
Oleum de piperibus	356
Oleum Mandragoræ	257
Oleum Mastichinum	359
Oleum de Euphorbio	ibidem
Oleum Castorei	360
Oleum Scorpionum simplex	361
Oleum Scorpionum compositum	362
Oleum Formicarum	363
Oleum Lumbricorum	ibidem
Oleum Vulpinum	ibidem
Oleum de Cappare	364
Oleum de Lateribus	365
Oleum de Terebinthina	166
Oleum Tartari	ibidem
Oleum	

INDEX.

Oleum Cytoniorum	367
Oleum Sansuchinum	368
Oleum Vitellorum ouorum	369
Oleum Hyperici	370
Oleum Irinum	ibidem
Oleum Moschelimum	374
Oleum Rutæ	176
Oleum Anethinum	ibidem
Oleum Chamæmelinum	377
Oleum liliinum	ibidem
Oleum Narcissinum	378
Oleum Ligustrinum	ibidem
Oleum Sambucinum	375
Oleum Iasminum	375
Oleum Cheyrium	ibidem
Oleum Myrtyllorum	380
Oleum Myrtynum	ibidem
Oleum Menthæ	381
Oleum absinthij	ibidem
Oleum rosaceum	382
Oleum Violaceum	ibidem
Oleum Nymphaetatum album	383
Oleum ex Nymphaea Citrini	383
Oleum Populinum	ibidem
Oleum Populinum aliud	384
Oleum Amygdalarum dulcium	385
Oleum Amygdalarum amararum	ibidem
Oleum Balaninum	386
Oleum de Cherua	386
	Oleum

COMPOSITO.

Oleum Papaueris	ibidem	243
Oleum Hyoscyami	ibidem	243
Oleum Spicae	ibidem	243
Oleum Laurinum	ibidem	243
Oleum Sesaminum	ibidem	243
Oxyfacchara simplex	ibidem	244
Oxyfacchara composita	ibidem	244
Oxymel simplex	ibidem	263
Oxymel compositum	ibidem	264
Oxymel Scylliticum simplex	ibidem	265
Oxymel Scylliticum compositum	ibidem	265
P etroleum flauum	ibidem	289
P etroleum nigrum	ibidem	289
Philonium maius, siue Romanum	ibidem	68
Philonium Mesuz	ibidem	69
Philonium ex Gale. & Aegineta	ibidem	70
Philonium Persicm	ibidem	70
Pilulae Alephanginae	ibidem	87
Pilulae Assaieret	ibidem	89
Pilulae Arabicae	ibidem	90
Pilulae Arthriticae	ibidem	91
Pilulae de Agarico	ibidem	92
Pilulae Aureae	ibidem	92
Pilulae Aggregatiuae	ibidem	93
Pilulae Benedictae	ibidem	94
Pilulae Cochiae Rafis	ibidem	95
	Pilu	

INDEX

Pilulæ Colocynthidæ	196
Pilulæ ex Eupatorio	197
Pilulæ de Euphorbio	198
Pilulæ foetidæ maiores	ibidem
Pilulæ foetidæ Rasis	199
Pilulæ è fumo terræ	200
Pilulæ è hermodactylis	201
Pilulæ Indæ	202
Pilulæ de Hierâ simplici	203
Pilulæ de Hierâ composita	ibidem
Pilulæ de Hierâ cum Agarico	204
Pilulæ de lapide Lazuli	204
Pilulæ de lapide Armenio	205
Pilulæ de Mezereo	206
Pilulæ lucis maiores	ibidem
Pilulæ lucis minores	208
Pilulæ Mastichinæ	209
Pilulæ Mastichinæ aliæ	ibidem
Pilulæ de aloë & mastiche	210
Pilulæ de aloë lota	ibidem
Pilulæ de Rhabarbaro	211
Pilulæ pestilentiales	ibidem
Pilulæ è Sarcocolla	212
Pilulæ sine quibus esse nolo	ibidem
Pilulæ Imperiales	215
Pilulæ de Opopanaco	216
Pilulæ de quinque generibus Myrobala- norum	217
Pilulæ de octo rebus	218
	Pilulæ

R
Rob
Rob
Rob

COMPOSITO.

Pilulæ de Sagapeno	219
Pilulæ de Bdellio	220
Pilulæ de Cynoglossa	ibidem
Pilulæ Bechiæ	221
Pilulæ Alephaginæ Valerij Cordi	ibidem.
Pilulæ stomachinæ Alkindrij	213
Pilulæ stomachicæ Mesuæ	214
Pinguedinum præparatio	450
Plumbi lauatio	443
Pulmonis vulpini præparatio	449
Pulpa prunorum	152
Pulpa Cerasorum	154
Pulpa Cassiæ fistulæ solut.	146
Pulpa Thamarindorum	146
Puluis ad Epithema cordis	64
Puluis ad Epithema hepatis	65
Puluis medicaminis Turbith	183
Puluis Senæ præparatæ	184
Puluis aut Tragea laxatiua	ibidem
Puluis sternutatorius	185
Puluis ad glandes vel suppositoria	186

R

R Equies Nicolai	71
R Rosata nouella	59
Rob de ribes compositum	267
Rob de tribes simplex	267
Rob de berberis compositum	ibidem
b Rob	

INDEX

Rob de berberis simplex	268
Rob Nucum.	ibidem

S

S anguinis hirci præparatio	398
Scoriæ præparatio	393
Scammonæ præparatio	ibidem
Sirupus de duabus radicibus	224
Sirupus de quinq; radicibus	ibidem
Sirupus acetosus simplex	ibidem
Sirupus acetosus compositus	225
Sirupus acetositatis Citri	226
Sirupus acetositatis Limonum	ibidem
Sirupus Arantiorum acetosorum	227
Sirupus de Agresta	ibidem
Sirupus de Pomis	228
Sirupus Granatorum dulcium	ibidem
Sirupus Granatorum acetosorum	229
Sirupus de Byzantis simplex	ibidem
Sirupus byzantinus compositus	230
Sirupus de Arthemisia	231
Sirupus de Absinthio maior	232
Sirupus infusionis Rosarum	234
Sirupus infusionis Violarum	ibidem
Sirupus de fumaria, maior	236
Sirupus de Mentha, maior	237
Sirupus de Mentha, minor	239
Sirupus de Calamintha	ibidem
Sirupus de succo Endiuizæ	240
Sirupus	

COMPOSITO.

268	Sirupus de Endiuia compositus	241
idem	Sirupus de Cichorio cum rhabarbaro	242
	Sirupus de Iuiubis	245
398	Sirupus Violarum compositus	246
393	Sirupus de Succo Violarum	ibidem
idem	Sirupus de Præfio	247
224	Sirupus de Glycyrrhiza	248
idem	Sirupus de Hyssopo	249
idem	Sirupus de Eupatorio	250
225	Sirupus de Stœchade simplex	251
226	Sirupus de Stœchade compositus	252
idem	Sirupus de Epithymo	253
227	Sirupus de Nymphæa	255
idem	Sirupus de Succo acetosæ	258
228	Sirupus de Papauere simplex	256
idem	Sirupus de Papauere compositus	257
229	Sirupus de succo Myrtillorum	ibidem
idem	Sirupus Myrtinus compositus	258
230	Sirupus de succo Borraginis	259
231	Sirupus de succo Buglossæ	ibidem
232	Sirupus de Lupulo	260
234	Spodij præparatio	398
idem	Species ad suppositoria	186
236	Squyllæ præparatio	395
237	Suppositoria seu glandes	186
239		
idem		
240		
rupus		

T

T erebinthinam coquere	400
Theriaca Andromachi	100
b 2	Ther

INDEX

Therica Andromachi senioris	116
Therica Diateffaron	121
Tryphera magna	72
Tryphera minor	73
Tryphera Sarracenicæ	76
Tryphera Persica	78
Trochisci de Vipera	275
Trochisci Scyllitici	276
Trochisci Hediocroi	278, & 279
Trochisci Cyphi	281
Trochisci Ramich	283
Trochisci de Cappare	285
Trochisci de Eupatorio	ibidem
Trochisci Diaion	286
Trochisci Diani	287
Trochisci de Lacca	288
Trochisci Diarhodon	289
Trochisci de Rabarbaro	ibidem
Trochisci de Berberis	290
Trochisci Gallia Moschatae	291
Trochisci aliptae Moschatae	ibidem
Trochisci de Agarico	292
Trochisci de Myrrha	294
Trochisci Alkekeingi	ibidem
Trochisci de Rosis	296
Trochisci de Camphora	ibidem
Trochisci de Terra sigillata	297
Trochisci de Spodio	399
Trochisci de Absinthio	360
Troch	

COMPOSITORVM.

	Trochifci Alhandal	ibidem
21	Trochifci de Carabe	293
72	Trochifci Bechij albi	301
73	Trochifci Bechij nigri.	302

	V nguentum Agrippæ regis	320
	Vnguentum Apostolicon	321
	Vnguentum Arogon	322
	Vnguentum Martiadum	324
	Vnguentum Martianum magnum	330
	Vnguentum Martianum paruum	335
	Vnguentum album	336
	Vnguentum Dialthæa simplex	337
	Vnguentum Dialthæa compositum	338
	Vnguentum Aegyptiacum	339
	Vnguentum aureum	ibidem
	Vnguentum citrinum	340
	Vnguentum Populeon	342
	Vnguentum fuscum	343
	Vnguentum Diapompholygos	344
	Vnguentum Comitiffæ	ibidem
	Vnguentum de Artanita maius	346
	Vnguentum de Artanita minus	348
	Vnguentum potabile	349
	Vnguentum rosatum Mesuzæ	350
	Vnguentum pectorale	ibidem
	Vnguentum album Gaphuratum	351
	b 3 Vnguen	

Vnguentum rubeum Caphuratum ibidem
 Finis Indicis medicamentorum
 compositorum.

INDEX SIM-

PLICIUM, QUAE

in hoc libro decla-
 rantur.

Bsinthium Romanum	234
Albatheca	295
Acorus	63. 129. & 114
Acacia	125. & 114
Acini	346
Adiantum nigrum	149
Agresta	227
Alypias	94
Alleluia	329
Amomum	85. 114. & 281
Amarena Cerasa	157
Amaracus	334
Amentum dulce	341
Amylum	13
Antophylli	10
Anguria	152
Anchusa	373
	Auth

SIMPLICIUM

Anthera	347
Aristolochia tenuis	115. 121. & 123
Aristolochia rotunda	122
Arum	382
Arceuthida	83
Artanita	346
Aspalatus	278
Aspalathi loco, quid	280
Azarum	28

B

B Alfamita	37. & 327
Bautia	100
Bardana	343
Balanus Mirepsica	392
Bedeguar	298
Borax	341
Brancha Vrsina	93. & 327
Bunias	111
Buglossa domestica	145
Buglossa vulgaris	260

C

C Ardamomum	6
Carpobalsamus	10
Carpobalsami succedanea	ibidem
Calamintha montana	12. & 240
Calamintha campestris	12. & 161
Cassia lignea	37. & 112
Calamus Vnguentarius	294
	b 4 Card

INDEX

Carduncellus	329
Camphoratha	330
Cathengit	349
Cardina	298
Centumneruis	328
Camædryos	45
Chamæmelum	304
Chamæpitis	113
Chalcitis	114
Chalcitidis affatio	ibidem
Chalucecaumenos	214
Cherua	386
Cinnamum	373
Comæ	112
Costus	10
& 28	
Condita varia	137
Conseruæ	139
Conseruarum faciendarum ratio	140
Conyza	325
Crocus Cilicius	112
Chretamus agrestis	139
Crispula	329
Crinon	373
Cyperus rotundus & longus	40
& 283	
Cyanea glycyrrhiza	119
Cuminum Carmenum	241
Cymbalaris	393
	Dau

SIMPLICIYM.

D

D aucus Creticus	37.114.& 121
Denarius, quid	192
Dentalium	341
Dictamnus Creticus	112
Dictamnus vulgaris	233
Diploma, id est, vas duplex	355

E

E laterium	200
Endiuia vera	241
Enthaliu	341
Esbrium	333
Eupatorium	206

F

F lilix	349
Folium	4.132
& 278	
Folia Charyophyllorum	167
Flos aris.	322

G

G alanga ruffa	4
Galanga magna	ibidem
Gallæ Cypressi	299
Gallion	132
Gerfa serpentaria	341
Glycyrrhiza	4
Gluten alchanach	306
Granum Ben.	385
	b. 5 Halus

I N D E X

H

H Alus, aut halum, siue alum	89
Herba paralisis	328
Herba Crassula	ibidem
Herba Moschata	329
Herba sanctæ Mariæ	328
Herba venti	334
Herba Thurca	325
Helenium	373
Hipocisthis	87

I

I Arus	275
Iasmini flos	375
Iris Illirica	73

L

L Achryma Terebinthi	129
Lapis Armenus	167
Laureola	234
Lapathiolum	328
Lapis Chalku	314
Lingua auis	78
Lingua ceruina	325
Libanotidis species	130
Ligustrum	378
Libra medicinalis	38
Limatura auri	11
Luph planum, & Luph crispum	99
	Maba

SIMPLICIUM.

M

	M Abathematicum	93
	M Malobathrum	113
	& 120	
	Marum	277
	Marathrum	334
	Mamera	178
	Malum terræ	181
	Matris sylua	329
	Maturella	ibidem
	Mandragora	343
	Meu	§ 5. 113. & 120
	Mel Tabarzeth	272
	Mentastrum	294
	Mentha Saracenicæ	328
	Mira folis	433
	Mofchocaryon	426
	Mofchus	61
	Mucharus	240
	Muzus Sapor	138
	Myrrha Trogloditica	§ 4. & 111
	Myrthus	336
		N
	N Ardu Indica	129. & 131
	N Ardu Celtica	73. & 124
	Napus	§ 5. & 100
	Nasturcium album	197
	Neremisch	54
	Nerjon	136
		<u>Nitrum</u>

M I N D E X I I I

Nitrum	M	341
Nigra spina		120
Nucleus feminum, quid		17
Nux Indica muscata		376
Nymphæa alba & lutæa		270
	O	
O Bulus, quid		125
Ocimum citratum		19
Oesypus		305. & 349
Olusatrum		45
Omphacinum oleum		369
Onychis		283
Opobalsamum		111
Opobalsami Succedaneum		ibidem
Opium in oleo dissolui non potest		359
Origanum Persicum		75. & 147
	P	
P Arietaria		148
Pelecinus		129
Petroleum		93. & 389
Petroselinum Macedonicum		12
Phu		85. & 120
Phyllon		135
Pimpinella Italica		334
Piper nigrum		12. 111. & 112
Ponderum dispensatio in confectionibus		38
pag.		
Polium montanum		112
		Poly

SIMPLICIUM.

Polythrichon	328
Pompholygos	344
Prasium viride	314
Propolis	312
Prunus syluestris	246
Pseudodictamnus est fraxinella	157
Pulpa seminis Asparagi & Rusci debet ac- cipi, & non nuclei ossei	164
Pulicaria	324
Pulegium ceruinum.	294
R	
R Aued seni	194
R Rha Ponticum	112
Rhodostagma	287
Rhus	89
Ricinus	386
Rubus Idæus.	269
S	
S Andalum Machorizi	4
S Samsuchus	277
Saliunca	11
Saccharum tabarzet	15
Saxifragia	36,
& 123	
Saphyrus	46
Sarda gemma	4
Sal Hammoniacum	93
Sagapenum	115
Satyriou	97
	Sam

INDEX

Sanguiforba	348
Schœnanthum	28.31
& 32	
Scoria ferri	75
Scincus	97
Scordion	111
Scariola	30.39.& 256
Scolopendrion	285
Scatuncellum	343
Sefellios	12.& 113
Sefelli tenue, quid	120
Seta cruda	21
Secacul	63.& 77
Seitaragi Indum	78.& 200
Sextarius	87.& 335
Semen bulbi	97
Semen rosarum	307
Sinorum	37.& 85
Sicilicus	118
Sigillum Lemnium	113
Sifimbrium	41
Smaragdus	46
Sorba	346
Spina nigra vel cærulea	120
Spargula	327
Spodium	348
Squama æris	312
Styrax rubea	93.113.& 292
Succus Eupatorij	32.& 194
	Suc

S
S
Su
Sy
T
T
Te
Th
Th
Th
Tr
To
V
Ver
Vifc
Vln
Vn
Vua
Z

SIMPLICIVM.

Suchaha	251
Succus Borriginis & Buglossæ	259
& 260	
Succus Scyllæ	305
Syfon	135

T

T Amariscus	75
Testiculi vulpis	100
Tetrahit	318
Thamar, quid	10
Tus masculum	104
Thymiana hammoniacum	136
Thlaspi	113
Thereniabin	206
Tribuli aquatici	321
Tombra	14

V

V As duplex	354
Venter mergi	136
Vermicularis	343
Viscus quercinus	312
Vlmus	304
Vmbilici marini	341
Vua lupina	344

Z

Z Vrumbeth.	47
--------------------	----

POND

P O N D E R V M

P O N D E R A , quibus hodie Medici vtuntur , hæc sunt : libra , vncia , quarta , drachma , scrupulus , siliqua : & hæc quidem à Grecis atque Romanis mutauerunt . Præter hæc sunt alia , quæ à Barbaris atque Arabibus desumpserunt , qualia sunt : manipulus , pugillus , aureus , kist , kirath , & dauic , quorum nominibus Mesuen potissimum vti constat . Libra itaque , quæ & pondo etiam dicitur , in duodecim vncias diuiditur . Errant itaque indocti huius ætatis Pharmacopolæ , qui libram sedecim vnciarum , quot sanè mercatoria ac negotiatoria est , in medicamentis conficiendis accipiunt . Ea autem illos vti libra facile ex quartis colligitur , quibus vncias quatuor assignant , quas si quater sumpseris , sedecim prodibunt vnciæ . Quartam autem libræ partem , Latini quadrantem nominant , sicuti tertiam trientem , sextam sextantem . Quadrans itaque , vel (vt nostri loquuntur) quarta , pondus existit trium vnciarum : Triens verò quatuor , veluti sextans duarum vnciarum .

Porro vncia , octo drachmas constituit .
 Drachma scrupulos tres , Scrupulum vero ,

ró, qui Græcis *γράμμα* dicitur, quasi pri-
 mum ponderis elementum, nonnulli Scri-
 pulum etiã nominant, habet verò obolos
 duos. Obolus pendet siliquas, quæ Græcis
κίρανα vocantur, tres. Siliquæ itaque sex
 grana, scrupulum pendent. Vnum verò si-
 liquæ granum, sex lentis seminibus, ponde-
 re respondet: quæ si sexies sumptis, pro-
 dibunt in vniuersum triginta sex, quæ scru-
 pulum constituunt. Sic se habent pondera,
 quæ Græcorum Medici etiam vsurparunt.
 Nunc ad ea quibus Arabes, & recentiores
 vsi sunt veniemus, inter quæ primùm Ma-
 nipulus nobis occurrit. Sic autem vocant
 herbarum fasciculum, qui manu deprehen-
 di, & complecti potest. Pugillo autem per-
 peram pro pondere vtuntur recentiores,
 cum sit diminutiuum potiùs à pugno,
 qui compressis fit digitis. Aureus,
 illis pondus vnius drachmæ
 cum dimidia significat.
 Dauc pondus sex
 granorum.
 Kirath
 verò trium.

*

C

NOTAE

NOTAE PONDERUM, quae hodie in usu sunt.

Q2

Grani	} Nota est.	} {	Ö	Ein gren oder gersten Kornleinsch vver.
Scrupuli			3	Ein scrupel, ein dritteil eius quintlins.
Drachmæ			3	Ein quintle, oder gulden schvver.
Vnciae			3	Ein vntx, ist x vveylot.
Quadrātis			quad.	Ein quart vj. lot.
Librae	}	} {	lb.	Ein pfund.
Semis			ß.	Halb.

J
 I
 I
 C
 S
 T
 C
 I
 S
 P
 C
 R
 C
 G
 F
 C
 A
 M
 Sa

3

CONFECTIO-
NES AROMA-
TICAL.

*

*Aromaticum Charyophyllatum,
secundum descriptionem Mesuæ.*

R̄. Charyophyllorum . 3 vij.
Macis
Zedoariæ
Galangæ
Sandali Machoziri
Trochiscorum diarhodon
Cinnamomi
Ligni aloës
Spicæ Indicæ
Piperis longi
Cardamomi maioris ana 3 j.
Rosarum 3 iiij.
Glycyrrhizæ rasæ
Galliæ Moscharæ veræ ana 3 ij.
Folij. (Sumatur eius loco cassia ligdea
vera, aut duplex pondus Cinnamomi)
Cubebarum ana 3 ij. Ḳ v.
Ambre 3 j.
Moschi 3 β.
Sacchari optimi.

IN confectiōibus aromaticis ad lib.
 rnam pendentem ꝯ xij. accipiatur ꝯ i. spe-
 cierum.

MYROPOLAE accipiant in confe-
 ctionibus libram continentem ꝯ xij. & se-
 cundum hanc diuidantur 3 & 3 i. pendeat
 xx. grana electa.

GALANGAE, id est, minoris Galan-
 gae & ruffae, saporis aromatici. Nam affertur
 hodie noua quaedam Galanga magna, crassa,
 foris subruffa, intus Zingiberis palliditate &
 filis, gustu acerrima sine aromatica aliqua
 gratia, haec in nullas confectiōes iniicienda
 est. Quod semel dixisse satis sit.

SANDALVM Machoxiri, est species
 citrini sandali, odoratissima, & valde aroma-
 tica, tam gustu quam odore, & affertur ad
 nos cum sandalo albo, & citrino vulgari.

GLYCYRRHIZA est dulcis radix,
 quam hodie corrupto nomine Liquiritiam
 appellant.

FOLIVM nondum allatum est ad nos
 in Germaniã, quare cum eo careamus, necesse
 est eius loco aliquod succedaneum accipere.
 Est autem eius succedaneum vt Galenus nobis
 reliquit, Spica Indica, aut Cassia lignea vera.
 Cum autem haec confectio alioquin capiat
 Spicam Indicam, Folij vice, cassiam ligneam
 veram accipiendam esse censeo.

AROMATICÆ.

5

MOSCHI scribendum est, nam Musci
appellatione, arborum villosa canicies dicitur.

¶ Ventriculum & Cor confortat, Nau-
seam & vomitum sedat, & valet contra
putrefactionem in partibus ventriculi.
Membra verò nutritionis calefacit, ven-
tositatem dissolvit & carminat.

*Aromaticum Rosatum descri-
ptione Gabrielis.*

Rz. Rosarum rubearum	3	xv.
Glycyrrhizæ rasæ	3	vij.
Ligni aloës		
Sandali Machoziri	ana 3	iiij.
Cinnamomi electi	3	v.
Macis		
Charyophyllorum	ana 3	ij. β.
Gummi Arabici		
Tragacanthæ	ana 3	ij. 3 ij.
Nucis Muscatæ		
Cardamomi minoris		
Galangæ	ana 3	j.
Spicæ Indicæ		
Ambra griseæ	ana 3	ij.
Moschi	3	j.
Sacchari		

CARDAMOMI, videlicet minoris.
Nam cum simpliciter Cardamomum scribunt,
authores minus Cardamomum, id est, vsuale
intelligunt.

MOSCHI, hoc est, vt vulgò dicitur, cor-
rupto vocabulo, Musci, pus illud aromaticum.

¶ Ventriculo imbecillo aliisq; nutritioni
deseruientibus instrumētis succurrit. Ven-
triculi humiditatem, omnemque in eo pu-
tredinem emendat, concoctionem iuuat, &
ex morbo conualescentibus auxiliatur.

*Dianisu, secundum descri-
ptionem Mesue.*

R̄. Anisi electi 3 xx.
Glycyrrhizæ rasæ
Mastiches ana 3 j.
Carui
Macis
Galangæ
Fœniculi
Zingiberis. (idem est quod zinziber)
Cinnamomi ana 3 v.
Macropiperis
Melanopiperis
Leucopiperis
Calaminthæ

Pyret

Pyrethri
 Cassiæ lignæ veræ ana ʒ ij.
 Cardamomi maioris
 Charyophyllorum
 Cubebæ
 Spicæ Indicæ
 Croci ana ʒ j. β.
 Sacchari.

MASTICHES, hoc est, vt vulgò dicitur, *Masticis.*

CASSIA lignea vera debet accipi, quæ nuper cepit afferri: figura Cinnamomi, gustu aliquantulum lubrica, & Cinnamomi emula: at non ille paruus cortex saporis insipidi ac stiptici, vt hætenus factum est.

¶ Crassis flatibus in ventriculo natis, eiusdemque perfrictioni succurrit. Item pituitam in eo crudam absomit, tussisque diurnæ prodest.

Diambra, secundum descriptionem Mesuæ.

R. Cinnamomi
 Doronici
 Charyophyllorum
 Macis
 Nucis Muscæ

8 CONFECTIONES

Folij. (aut succedanei eius)
 Galangæ ana ʒ iij.
 Spicæ Indicæ
 Cardamomi maioris
 Cardamomi minoris ana ʒ j.
 Zingiberis ʒ j. β.
 Sandali citrini
 Ligni aloës
 Piperis longi ana ʒ ij.
 Ambræ ʒ j.
 Moschi ʒ β.
 Sacchari albissimi.

¶ Contra omnem corporis imbecillitatem efficax est, omnemque corporis perfrictionem discutit, narium suscitatur calorem, & rediuuium recreat, refarcitque eos, qui frigido torquentur humore, iuuat articulos, & membris omnibus magnificè subuenit, ventriculum fastidientem, quiq; cibum continere non potest, roborat, & inappetentiam cibi summè corrigit. Cor ipsum roborat.

Diathamaron: secundum descriptionem Nicolai.

R̄. Antophyllorum

Zing

AROMATICAE.

9

Zingiberis ana 3 v. ʒ j. ʒ xvj.

Cinnamomi

Carnium dactylorum

Charyophyll. ana 3 iiij. ʒ j. ʒ xvj.

Galangæ

Spicæ Indicæ

Zedoariæ

Costi

Pyrethri

Corallij albi

Corallij rubei

Rheupontici. (accipiatur rhabarbarum
sic vocatum)

Saliuncæ

Tragacanthæ

Anacardij

Olsium dactylorum

Carpobalsami

Anisi

Baccarum Iuniperi

Leucopiperis

Macropiperis ana 3 j. ʒ ij. ʒ viij.

Limaturæ auri puri

Limaturæ argenti meri

Olsium de corde cerui ana ʒ ij. ʒ.

Rasuræ Eboris

Moschi ana ʒ j. ʒ vij.

Ambræ ʒ j.

Sacchari.

c s

THA

10 CONFECTIOES

THAMAR Arabibus dactylum, palma arboris fructum significat, unde confectio-
ni nomen Diathamaron.

ANTOPHYLLI sunt grandes charyophylli, qui ad maturitatem peruenerunt, nucleo intus duro bisidóque, sapore non tam acres ut charyophylli, praterquam in superficie.

COSTI videlicet albi, fernidum & aromaticum saporem habentis. Non vulgaris illius grandis, qui teterrimum & rancidum saporem habet, & adulterinus est, atque ex Heluetiorum alpibus & Italia ad nos affertur.

CARPOBALSAMI. Non habentur Opobalsamum, Carpobalsamum & Xglobal-
samum secundum eorum veram descriptionem: verum cum experientia didicerimus, quod olea Cinnamomi & Charyophyllorum secundum nostram artem distillandi, veteribus ignotam, parata, in probis Balsami veri, & virtutibus similia esse. Quare etiam pro opobalsamo, oleum Charyophyllorum in theriacam nostram accepimus. Non inconsultum esset, si quis pro Carpobalsamo acciperet Cubebas, aut Charyophylla, siue etiam Cardamomum, aut aliud semen, quod haberet mordacitatem in gustu cum quadam redolentia secundum Carpobalsami descriptionem, si horum nullum

antea

antèa esset in descriptione.

SALIVNCA Germanicum est vocabulum, quo significatur spica Celtica vera, quam in Pharmacopolijs spicam Romanam appellant. Sed in Nicolao Alexandrino Greco, inuenitur loco Saliunca Elelyphaci, id est Saluia, præsertim in Aurea Alexandrina.

LIMATURA æ auri & argenti. Cùm aurum sit metallicum & valdè ponderosum corpus, limatura eius vel scobs, semper fundum petit, nec equaliter confectionibus commiscetur, quare & hic, & reliquis omnibus locis, sumantur folia auri.

¶ Efficaciter prodest difficulter spirantibus, arteriacis, tussientibus, tabidis & omni thoracis & stomachi offensæ, aquæ subter cutem fusæ, renum doloribus voluptatem parit, corporaque saginat.

Diacalaminthon secundum descriptionem Mesue.

R̄. Calaminthæ montanæ
Calaminthæ campestris
Seselios
Petroselini Macedonici ana ʒ vj.
Zingiberis ʒ iij.

Apij

12 CONFECTIONES

Apij, id est seminis Apij

Comarum

Thymi ana 3 ij.

Ligustici 3 vj.

Piperis, id est piperis nigri 3 xij.

Sacchari albissimi.

CALAMINTHA montana nascitur copiosissimè in montibus circa Confluentiam urbem ad Rhenum & Mosellæ confluentes.

CALAMINTHA campestris, hoc est vsualis Calamintha, quæ in aruis nascitur, hæc efficacior est quàm in humidis locis nata. Germanicè, Kornmyntz, vocatur.

SESELIOS, id est Siselios, quod etiam Siler montanum vocatur.

COMARVM Thymi, id est, summitatum, foliorum & florum Thymi.

PETROSELINVM Macedonicum non est Olusatrum, vel vt corruptè pronuntiant Olixatru, aut Alexandru, semine longo, magno, nigro, amaro ac Myrrham emulante sapore. Sed quia iam vero Macedonico Petroselino caremus, licet nobis eius loco Olusatri semen accipere, quod vulgò in Pharmacopolijs Petroselinu Macedonicu, falsò tamen appellatur, donec aliquando verum nobis contingat.

PIPERIS, id est piperis nigri, nam cum piper simpliciter pronuntiamus, semper nigrum intelligimus.

¶ Auxiliatur ijs quos cibi fastidium vr-
get, appetentiam reuocans, ægrè quoque
spirantibus, ventriculo refrigerationē sen-
tienti, & flatibus distento confert.

Diacalaminthon Galeni.

R̄. Calaminthæ.
Pulegij
Petrofelini
Seseleos ana ʒ j.
Apij
Cacuminum
Thymi ana ʒ ij.
Libystici seminis ʒ viij.
Piperis ʒ xxiiij.
Sacchari.

*Diacyminu, secundum descri-
ptionem Nicolai.*

R̄. Cymini pridie præparati, id est, aceto
infusi, & iterum exiccati ʒ viij. ʒ j.
Cinnamomi
Charyophyllorum ana ʒ ij. β.
Melanopiperis.
Zingiberis ana ʒ ij. Ḡ. v.

Galan

Galangæ
 Thymbræ (eius loco fume satureiam.)
 Calaminthæ ana ʒ j. ʒ ij.
 Ammiõs
 Ligustici ana ʒ j. ʒ xvij.
 Macropiperis ʒ ij.
 Spicæ Indicæ
 Cardamomi
 Nucis Muscatæ ana ʒ ij. ʒ.
 Sacchari.

T Y M B R A est propriè *Satureia Syl-
 uestris*, circa quam nascitur *Cuscuta Epithimo
 similis*. quæ *Epithybrum* appellatur. *Affer-
 tur iam ad nos ex orientalibus partibus*, veriam
raro, ideoq; in defectu eius satiuam *Tymbram*,
 hoc est, *Satureiam* accipere nobis licet.

¶ Arteriacis, difficultati spirandi, tussi-
 culosis, inflationibus efficaci est adiumen-
 to, noxam ventriculi corrigit, concoctio-
 nem adfert, adstrictionum vitia sanat.

Diacinamomu, secundum de-
 scriptionem *Mesue*.

℞. Cinnamomi subtilis ʒ xv.
 Cinnamomi crassi

Cymini

Cymini		
Enulæ	ana	3 iij.
Galangæ		3 vij.
Charyophyllum		
Piperis longi		
Cardamomi maioris		
Cardamomi minoris		
Zingiberis		
Macis		
Nucis Muscatæ		
Ligni aloës	ana	3 iij.
Croci		3 j.
Sacchari tabarzeth		3 v.
Sacchari albissimi.		

SACCHARI tabarzeth, id est, purissimi atque optimi Sacchari, cuius 3 v. miscetur speciebus. idque ideo hoc loco accipitur, ut species eò melius conseruentur ad vsum. Vltimum Saccharum additur cum vis rotulas facere ex speciebus.

¶ Est medicina salubris ad humorositatem ventriculi & putrefactionem in eo, phlegma digerit, & digestionem adiuuat.

Dianthus, secundum descriptionem Nicolai.

¶ Florum Rosmarini 3 j.

Viol

Violarum
 Rosarum
 Glycyrrhizæ ana ʒ vi.
 Charyophyllorum
 Spicæ Indicæ
 Nucis muscatæ
 Galangæ
 Cinnamomi
 Zingiberis
 Zedoariæ
 Macis
 Ligni aloës
 Cardamomi
 Anisi
 Anethi (videlicet seminis) ana ʒ iiij.
 Sacchari.

¶ Prodest præter rationem tribulatis,
 cardiacis, animi lætitiã auget. Eos ro-
 borat, qui à longo morbo debiles adhuc
 sese recolligunt, ventriculum perpulchrè
 emendat.

*Diamargariton frigidum, secun-
 dum descriptionem Nicolai.*

R̄. Nucleorum seminum Citrulli.
 Cucurbitæ

Melo

Melonum
 Cucumerum
 Seminis portulacæ
 Papaueris albi
 Sandali albi
 Sandali
 Moschatellini. i. Citrini boni odoris
 Ligni aloës
 Zingiberis
 Rosarum rubearum
 Florum Nymphææ albæ. i. Nenupharis
 Florum Borraginis
 Myrtillorum verorum ana 3 j.
 Corallij albi
 Corallij rubei ana. 3 ß.
 Margaritarum 3 iij.
 Sacchari.

NUCLEVS *seminum est ipsa in medio
 seminum medulla. Sunt autem eximendi ho-
 rum seminum nuclei cum iam præparanda est
 confectio hæc, aut alia quæ durare debet, nam
 diu antè exempti rancidi fiunt.*

¶ Omnem vitiū imbecillitatem firmat
 ijs, quos animus deficit, siue à corde. siue
 à stomacho deliquium originem ducat,
 omnem noxæ causam vitalium parrium
 discutit: insuper asthmaticis, tussientibus,
 d tabi

tabidis auxiliatur : longo morbo deiectos,
& imbecillitate languentes recreat, & ad
pristinum robur conducit.

*Diamargariton calidum, secun-
dum descriptionem Auicennæ.*

R $\ddot{e}$. Margaritarum non perforatarum,

Pyrethri ana 3 j.

Zingiberis

Mastiches ana 3 iij.

Zedoariæ

Doronici

Seminis apij

Radicis

Thapsiæ

Cardamomi

Nucis Muscatæ

Macis ana 3 ij.

Been rubei

Piperis

Macropiperis ana 3 iij.

Cinnamomi 3. v.

Sacchari.

¶ Valet mulieribus, rectificat enim
dispositionem matricis, & ventriculorum
earum.

DIA.

*Diamoschu dulce, secundum
descriptionem*

Mesue.

- Rz. Croci
 Doronici
 Zedoaria
 Ligni aloë
 Macis ana 3 ij.
 Margaritarum albarum
 Seræ crudæ tostæ
 Carabæ
 Coraliij rubei
 Gallia Moschata veræ
 Ocimi citrati ana 3 ij. β.
 Been albi
 Been rubei
 Folij (aut succedanei eius)
 Spicæ Indicæ
 Charyophyllorum ana 3 j.
 Zingiberis
 Cubebæ
 Piperis longi ana 3 j. β.
 Moschi 3 ij.
 Sacchari albi.

OCIMVM citratum non est Melissa,
sed species quædam Ocimi sine Basilici, odore
d 2 Melissa

*Meliffæ aut citreimali, cuius defectu Charyo-
phyllatum Ocimum sumi potest.*

¶ Prodest contra cordis palpitationem:
ei quoq; cui tumultuola infomnia obuer-
fantur, item his qui incertis tumoribus
corripiuntur. Malis cerebri frigidis, verti-
gini, comitialibus, & difficiliter spiranti-
bus succurrit.

*Diamoschu amarum, secundum
descriptionem Mesue.*

Rz. Croci
Doronici
Zedoariæ
Ligni aloës
Macis ana ʒ ij.
Margaritarum albarum
Setæ crudæ tostæ
Carabæ
Coralij rubei
Galliæ Moschatæ veræ
Ocimi citrati
Been albi
Been rubei
Folij aut succedanei eius
Spicæ Indicæ

Chary

Charyophyllorum ana ʒ j.
 Zingiberis
 Cubebarum
 Piperis longi ana ʒ j. β.
 Moschi ʒ ij.
 Absinthij
 Rosarum ana ʒ iij.
 Aloës lotæ ʒ iij.
 Castorei
 Ligustici ana ʒ j.
 Cinnamomi ʒ ij. β.
 Sacchari.

S E T A cruda tostā significat sericā hom-
 bycis vellus, nullo colore tinctum, nulloque hu-
 mori aut succo qui tingendo sit incoctum. Sed
 tale quale natura est: sicilicet: indurū ac donec
 conteri possit tostū, aut assatū, vulgò dici-
 tur sericum vstū, quāuis comburi non de-
 beat, sed torreri aut assari tantū.

¶ Hæc confectio valentior est ad ea,
 quæ suprā dicta sunt. Et propriè ad exic-
 candum humiditates ventriculi, & putre-
 factiones eius.

*Diagalanga secundum de-
 scriptionem Mesuæ.*

d ʒ

Rʒ

℞. Galangæ
 Lignialoës ana 3 vij.
 Charyophyllorum
 Macis
 Ligustici ana 3 ij.
 Zingiberis
 Macropiperis
 Leucopiperis
 Calami aromatici
 Cinnamomi ana 3 j. β.
 Calaminthæ siccæ
 Menthæ siccæ
 Cardamomi maioris
 Spicæ Indicæ
 Seminis Apij
 Seminis Fœniculi
 Seminis Anifi
 Seminis Carui ana 3 j.
 Sacchari albissimi.

¶ Valer aduersus crassiores flatus, aci-
 dos ructus, prauamq; concoctionem, item
 actiones ventriculi & iecoris à frigidita-
 te impeditas robustiores reddit, eisdemq;
 emendat.

*Diapenidium, secundum de-
 scriptionem Nicolai.*

℞. Peni

- ℞. Penidiarum ꝑ ij. 3 β.
 Pinearum
 Amygdalorum dulcium
 Amygdalorum amarorum
 Papaueris albi ana 3 iij. ꝑ j.
 Cinnamomi
 Charyophyllorum
 Zingiberis
 Succiglycyrrhizæ
 Tragacanthæ
 Gummi Arabici
 Amyli candidissimi
 Seminis enucleati Cucurbitæ
 Citrulli
 Cucumeris
 Melonis ana 3 j. β.
 Camphoræ ꝑ vij.
 Saccari albissimi.

A M Y L V M hodie corrupto vocabulo
 dicitur Amydnm.

¶ Valet aduersus omnem thoracis no-
 xam, tussim à frigore contractam, vocis ia-
 cturam, tabidis denique & purulenta ex-
 screantibus, succurrit.

*Diaireos Salomonis, ex
 Nicolao.*

℞. Ireos ꝑ j.

d 4 Pul

Pulegij
 Hyssopi
 Glycyrrhizæ ana ʒ ʒj.
 Tragacanthæ
 Amygdalorum amarorum
 Pinearum
 Cinnamomi
 Zingiberis
 Piperis ana ʒ iij.
 Caricarum
 Passularum enucleatarum.
 Carnium dactylorum ana ʒ iij. ʒ.
 Styracis Calamitzæ rubzæ ʒ ij. ʒ j.
 Saccari albisissimi.

¶ Tussiculosis, difficulter spirantibus
 auxiliatur, abscessu vocis iacturam resarcit,
 quæ refrigeratione contracta sit.

Diaireos simplex.

R̄. Ireos ʒ ʒ.
 Sacchari candidi
 Specierum diatragacanthi frigidi. ana ʒ ij.
 Saccari albisissimi.

*Diatragacanthu frigidum, secundum
 descriptionem Nicolai.*

R̄. Tra

℞. Tragacanthæ albissimæ ℥ ij.
 Gummi Arabici ℥ j. ʒ ij.
 Amyli ℥ β.
 Glycyrrhizæ
 Nucleorum seminum Cucurbitæ
 Cucumeris
 Citrulli
 Melonis ana ʒ ij.
 Camphoræ ʒ β.
 Penidiarum ℥ ij.
 Sacchari albissimi.

Medetur omnibus pulmonum & tho-
 racis vitijs aridis, maximè tabidis, macie
 confectis: inflammatione lateris labo-
 rantibus, omnibusque tussibus calidis &
 siccis, exasperationi linguæ & faucium,
 deuoratum tandiu ægrotans in ore con-
 tineat, quò ad liquefactum perfectè exu-
 gatur.

*Diatragacanthu calidum, secun-
 dum descriptionem Nicolai.*

℞. Gummi Tragacanthæ
 Hyssopi ana ℥ iiij.
 Pineorum nucleorum
 Amygdalorum amborum purgatorum
 d ʒ Semē

Seminis lini ana ʒ vj.
 Seminis fenograci ana ʒ iij.
 Cinnamomi ana ʒ β.
 Glycyrrhizæ rasæ
 Succiglycyrrhizæ
 Zingiberis ana ʒ iij.
 Sacchari albi.

¶ Valet tussientibus ex frigido phlegmate, & non valentibus eijcere, asthmaticis, empycis, anhelosis, suspiriosis, peripneumoniacis, phthisicis, & ad omnem coarctationem pectoris, stomachum confortat, digestionem procurat.

Manus Christi perlata.

℞. Sacchari elarefacti ℥ j.
 Aquæ rosarum ℥ β.

CONCOQUANTVR dum aqua Rosacea igni euanescat, & Saccharum iustam crassitiem consequatur, in fine Margaritarum minutissime tritarum ʒ β. addatur, atque super Marmor aqua rosacea inspersum infundatur, & fiant rotulae.

¶ Medetur deiectis viribus, ardentibus febribus, & imaginationes falsas abolet.

Diaby

*Diathyssopus, secundum de-
scriptionem Nicolai.*

- ℞. Hyssapi
Ireos
Thymi
Melanopiperis ana ʒ xxx.
Pulegij
Thymbræ (eius loco fume Satureiam)
Rutæ
Cymini ana ʒ xx.
Carnium dactylorum
Tragacanthæ
Clycyrrhizæ
Caricarum pinguium
Passularum enucleatarum
Fœniculi ana ʒ x.
Zingiberis
Anisi
Carui
Seminis ligustici ana ʒ v.
Sacchari.

☞ Hoc accommodatum est ad capitis
querelam ex frigido : vnam exiccat , arte-
rias purgat , tussim compefcit , omnes fri-
giditates pectoris & stomachi emendat ,
digestionem procurat , pleureticis & em-
pycis mirabiliter opitulatur.

Diacostu,

*Diacostu, secundum descri-
ptionem Mesue.*

Rz. Costi candidi aromatici amari

Calsiæ lignæ veræ

Cinnamomi ana 3 v.

Seminis Apij

Seminis Anisi

Schœnanthi

Rheubarbari ana 3 iij.

Azari 3 iiij.

Croci

Aristolochiæ

Myrrhæ ana 3 ij.

Sacchari.

SCHŒNANTHI, hodie corrupto nomine, dicunt squinanthum.

COSTI AMARI, cœpit hisce annis affertur, loco veri costi adulterinus quidã, qui nequaquam accipiendus est, ut supra dictum est, sed candidus amarus & Aromaticus.

AZARI, id est, radicem eius, solæ enim radices ad Medicinam accipi debent.

¶ Valet ad dolorem viscerum & opilationem in eis, & ad principium hydropisis.

Dia

*Diarhodon Abbatis ex
Nicolao.*

- ℞. Sandali albi
 Sandali rubei ana ʒ ij. β.
 Tragacanthæ
 Gummi Arabici
 Spodij ana ʒ ij.
 Azari
 Mastiches
 Spicæ Indicæ
 Cardamomi
 Succi Glycyrrhizæ
 Croci
 Xiloales, id est ligni aloës
 Charyophyllorum
 Galliæ Moschatæ Mesuæ
 Anisi
 Fœniculi
 Cinnamomi
 Rheubarbari
 Seminis ocimi
 Berberis, id est, acinorum eius
 Seminis scariolæ
 Seminis portulacæ
 Nucleorum seminis Cucurbitæ
 Citrulli
 Cucumeris
 Melonis

Melonis
 Seminis papuueris albi ana ʒ j.
 Margaritarum
 Ofsium de corde cerui ana ʒ β.
 Sacchari candi (vt eò melius species con-
 feruentur.
 Rosarum ana ʒ j. ʒ iij.
 Camphoræ ʒ vij.
 Moschi ʒ iij. β.
 Sacchari albissimi

*SCARIOLA proprie est Endiua illa
 vulgaris que in dorso folioru est spinosa. quid
 autem vera sit Endiua, ubi locus postulauerit,
 dicemus.*

¶ Valet aduersus ventriculi calorem,
 iecinoris, lienis, pulmonumque, contra vi-
 scerum dolores, & omnem totius corpo-
 ris noxam à calore proficiscentem.

*Dialacca maior secundum de-
 scriptionem Mesu.c.*

R̄. Laccæ preparatæ (eius preparatio in-
 fine habebitur)
 Rheubarbari ana ʒ iij.
 Spicæ Indicæ
 Mastiches
 Apij
 Coliculorum Schœnanthi
 Absin

Absinthij
 Succij Eupatorij Mesuæ
 Ammios
 Sabinæ
 Amygdalorum amarorum
 Costi
 Myrrhæ
 Rubeæ tinctorum
 Fœniculi
 Anisi
 Azari
 Aristolochiæ longæ
 Aristolochiæ rotundæ veræ
 Gentianæ
 Croci
 Cinnamomi
 Hyssopi
 Cassiæ lignæ veræ
 Summitatum Schœnanthi
 Bdellij ana ʒ j. ꝑ.
 Piperis
 Zingiberis ana ʒ j.
 Sacchari albissimi.

COLICYLORVM Schœnantis,
 herba hæc aromatica à Græcis dicitur $\sigma\chi\omicron\iota\upsilon\varsigma$
 & id est, Schœnus, & significat iuncum aro-
 maticum, qui hactenus improprie dictus est squi-
 nanthum. Nā Schœnathum siue $\sigma\chi\omicron\iota\upsilon\varsigma$ $\delta\epsilon\upsilon\tau\epsilon\omicron\upsilon$
 significat iunci huius aromatici florem, qui

non affertur ad nos In hanc autem compositionem ingreditur bis Schœnanthum, hoc quidem loco coliculi aut stipites eius, inferius vero summitates eiusdem.

SUMMITATVM Schœnanthi, id est, florum eius, nam flores in summitate huius herbe constituti sunt, & propriè Schœnāthum appellantur: sed quia flores non ad nos feruntur, cogimur tenerimas eius partes in cacumine decerptas eorum vice medicamentis miscere.

SUCCI Eupatoriū, hic succus non debet fieri ex vulgari Eupatorio, neque ex Eupatorio Græcorum, id est, Agrimonia falsò hodie vocata, sed ex Eupatorio quod Mesue describit. Est autem Eupatorium Mesuæ ea herba, quæ ab Italis dicitur Gratia Dei siue Graciola, cuius magnus est prouentus Vuittembergæ in pratis ad Alhim fluuium sitis.

¶ Valet aduersus frigus ventriculi, obstructions, inflationes, iecinoris & renum duritias sanat, aquæ inter cutem causas omnes discutit, menses ciet, flatuosos spiritus ab alto corporis abigit.

Diacurcuma, id est, Ἰσὴ κρόκον̄ maior, secundum descriptionem Mesuæ.

℞. Trag

- ℞. Tragacanthæ 3 j.
 Croci
 Azari
 Petroselini Macedonici
 Dauci
 Anisi
 Abij ana 3 iij.
 Rheubarbari
 Mei
 Spicæ Indicæ ana 3 vj.
 Costi
 Myrrhæ
 Cassiæ ligneæ veræ
 Schœnanthi
 Carpobalsami (aut aliquod succedaneum
 vt superius significatum est)
 Rubæ tinctorum
 Succij Absinthij
 Succij eupatorij Mestæ. i. Graciolæ
 Opobalsami (aut aliquod succedaneum
 siue oleum Charyophyllorū aut aliud
 crassum odoriferū oleum) ana 3 ij.
 Calami aromatici
 Cinnamomi ana 3 j. β.
 Scordij (videlicet veri)
 Scolopendriæ
 Succij glycyrrhizæ ana 3 ij. β.
 Sacchari albissimi.

Confert ad ægri tudines antiquas, & Cachexiam, & hydropifin iuuamentum manifestum, & eradicat ægri tudines hepatis & lienis chronicas, quæ iam induratae sunt, & cõfert ad corruptionem stomachi, & humiditatem frigidam, & ventositates grossas in eis, & ad dolorem renum & vesicæ, & vrinam prouocat.

Diaprasii, secundum descriptionem Nicolai.

R̄. Prasiij 3 v. ℥.
 Tragacanthæ
 Pincaram mundatarum
 Amygdalorum dulcium
 Pistaciorum
 Carnium dactylorum
 Cariearum pinguium
 Passularū caucleatarum ana ʒ. iij. ℥.
 Cinnamomi
 Charyophyllorum.
 Nucis Muscatae
 Macis
 Ligni aloës
 Galangæ
 Spicæ Indicæ
 Zingiberis

Zedo

Zedoaria
 Glycyrrhizæ
 Rheupontici
 Anacardij
 Storacis calaminthæ
 Galbani
 Terebinthinæ
 Mastiches
 Myrrha
 Ireos
 Aristolochiæ rotundæ
 Corticum radicum Capparis
 Gentianæ
 Melanopiperis
 Anisi
 Fœniculi
 Anethi
 Apij
 Petroselini Macedonici
 Saxifragiæ ana ʒ ij.
 Hermodactylorum
 Origni
 Peucedani
 Schoenanthi
 Cardamomi
 Leucopiperis
 Carui
 Ligustici
 Vincentoxici ana ʒ j. β. Ḅ ij. β.
 e 2 Balsa

- Balsamitæ
 Pulegij
 Dictamni Cretici
 Costi
 Pyrethri
 Thymbræ
 Basiliconis
 Pæoniæ (videlicet radicis eius, aut se-
 minis)
 Macropiperis
 Amomi
 Sinoni
 Orobi veri ana ʒ j. ʒ ij. β.
 Xylobalsami (aut succedaneum aliquod
 simile descriptioni xylobalsami)
 Cassiæ fistulæ
 Coralli rubei
 Rasuræ Eboris
 Carpobalsami (aut aliquod succedaneum,
 vt suprâ)
 Dauci Cretici ana ʒ β.
 Moschi
 Ambrae
 Ofsis de corde cerui ana ʒ xiiij.
 Sacchari albissimi.

SAXIFRAGIA in Italia dicitur ea
 herba, quâ in Germania Pimpinellam voca-
 mus. Itali habent diuersam Pimpinellam.

BALSAMITAE, *Nicolaus Alexandrinus* Latine impressus non Balsamitam habet, sed Balsamum: significat tamen Balsami vox, nonnunquam etiam Mentam, cuius species est Balsamita, hoc loco recipienda. Nam si Balsami liquorem intellexisset *Nicolaus*, non simpliciter Balsamum, sed opobalsamum posuisset.

SINONYM secundum *Matthæum sylvaticum*, est *Petroselinum agreste*. Sed de eo infra in adnotationibus *Aurea Alexandrina*.

CASSIAE fistula nomine hoc loco nequaquam debet intelligi. *Cassia* fistula, cuius nigra medulla bilem per alium purgat, sed *Cassia* lignea aromatica, quae *Cinnamomo* similis est. Nam hac etiam apud probatos veteres aethiopes *Cassia* fistula vocatur.

DAUCVS *Creticus* hodie ignitus est, ideo possumus eius loco *Seseli Creticum* accipere, id est *Beryvutz*, aromaticam herbam folijs *fœniculi*, sed multo minoribus.

¶ Sanat capitis vertigines, oculorum caligines abstergit, palatum & arterias purgat, distillationem vix adstringit, dentium dolorem mitigat, asthmaticis & suffisiosis peculiariter opitulatur, pectoris & pulmonis causas facile amputat, stomachi & hepatis dolorem & debilitates se-

dat, spleneticorum & pleureticorum angustias paragonizat, omnium interaneorum vitijis prodest, inflationes & torsiones ab eis aufert. Nephreticos, Calculolos, Stranguriosos & Cholericos purgat, & dolorem releuat: sæpius autem sumptum, colorem pallidum emendat, menses deducit, & in ordinem debitum redigit, Typos quotidianarios & quartanarios reprimit. Qui autem hoc electuario usus fuerit, à multis conseruabitur morbis.

Diatrion Sandalon, secundum descriptionem Nicolai.

R̄. Sandali albi
 Sandali rubei
 Sandali Citrini
 Rosarum
 Sacchari ana ʒ iij.
 Rheubarbari
 Spodij
 Succu Glycyrrhizæ
 Seminis portulacæ ana ʒ ij. ʒ β. ḡ v.
 Amyli
 Gummi Arabici
 Tragacanthæ
 Nucleorum seminis Melonum

Cucu

Cucumeris
 Cucurbitæ
 Citruli
 Seminis scariolæ ana ʒ j. β.
 Camphoræ ʒ j.
 Sacchari albiſſimi.

SCARIOLA est *Endiua vulgaris*,
 cuius folia in dorſo habent ſpinulas, ut dictum
 eſt ſuprà in *Diarrhodon Abbatis*

Pollet aduerſus iecinoris & ventri-
 culi calorem mirum in modum: tabidis,
 & regio morbo correptis itidem prodeſt.

*Diaxylo Aloës, ſecundum deſcri-
 ptionem Meſue.*

R. Ligni aloës crudi
 Roſarum ana ʒ j.
 Charyophyllorum
 Spicæ Indicæ
 Macis
 Nucis Muſcatæ
 Galliæ Moſchatae Meſue
 Cubebarum
 Cardamomi maioris
 Cardamomi minoris
 Maſtiches

Cinnamomi
 Cyperi
 Schœnanthi
 Zedoariæ
 Been albi
 Been rubei
 Folij, aut macerum siue spicæ nardi
 Setæ crudæ
 Margaritarum
 Corallij rubei
 Carabæ
 Foliorum citri
 Corticum citrei mali
 Ocimi Charyophyllati
 Silymbrij
 Mentæ siccæ
 Samsuchi, id est Maioranæ
 Piperis longi
 Zingiberis ana ʒ iiij.
 Moschi boni ʒ j.
 Ambræ ʒ j. β.
 Sacchari albissimi.

CYPERI, videlicet Cyperi rotundi.
 Nam rotunda radices Cyperi propriè & simpli-
 titer ab authoribus Cyperus vocantur. Longis
 verò radicibus Cyperus vocatur ab eisdem Cy-
 peris. quoniã verò non semper rotundum habe-
 re licet, necesse est in penuria eius, longo uti.

SISYMBRIVM est menta aquatica,
ca, nigricantibus ut purpura caulibus.

¶ Prodest malis ventriculi, Cordis &
iecinoris frigidis, animæ defectioni, con-
coctionique. Oris foetorem abigit, lati-
tiamque parit.

Diatrion Pipercon Mesue.

R̄. Macropiperis

Melanopiperis

Leucopiperis ana 3 v.

Zingiberis

Thymi

Anisi ana 3 ij.

Spicæ Indicæ

Ammios

Amomi (quod non habetur, & loco eius
capiatur carpesium siue cubeba, aut
calamus aromaticus, qui pro vero aco-
ro habetur)

Cinnamomi ana 3 j.

Cassiae lignæ

Seminis Apij

Seselios

Azari

Enulæ sicæ ana 3 β.

c 5 Saccha

Sacchari albissimi.

¶ Refrigerato ventriculo, & acido ructui, quartanis, exolutis, iecinorosis, & inflationibus auxiliatur. Item tussientibus.

Diazingiber, secundum descriptionem Nicolai.

R̄. Zingiberis
Galangæ
Charyophyllorum
Cinnamomi
Nucis Muscatæ
Granorum paradisi
Piperis longi
Macis
Cardamomi
Spicæ Indicæ
Rheubarbari
Rosarum tubearum ana ℥ xv.
Pincarum mundatarum ℥ ss.
Phisticorum, id est pistaciorum ℥ ij.
Anisi
Fœniculi
Glycyrrhyzæ rasæ
Croci ana ʒ ss.
Sacchari albissimi.

*Electuarium Ducis, secundum de-
scriptionem Nicolai.*

- ℞. Anisi 3 ij. Ḳ xv.
 Glycyrrhizæ
 Mastiches ana ʒ ij. Ḳ v.
 Chamædryos
 Cinnamomi
 Zingiberis
 Galangæ
 Fœniculi
 Carui ana ʒ j. Ḳ xv.
 Sylocasizæ
 Calaminthæ
 Dauci
 Pyrethri
 Piperis albi
 Piperis longi
 Cyperi, id est, rotundi
 Schœnanthi
 Ireos
 Amomi (aut succedaneum eius)
 Folij (aut succedaneum eius)
 Azari ana ʒ j.
 Spicæ Indicæ
 Croci
 Gummi Arabici
 Tragacanthæ

Semi

Seminis Anethi
 Calami aromatici
 Cubebarum
 Charyophyllorum
 Carpobalsami
 Cardamomi
 Ligustici
 Seminis olufatri
 Baccarum Iuniperi
 Sefelios
 Pentaphylli, videlicet radicem eius
 Seminis Asparagi
 Seminis Citri
 Acori aut loco eius Galangæ
 Ammios
 Rheubarbari
 Nucis Myristicæ, id est nucis Muscatæ
 Ligni aloës
 Basilici Charyophyllati
 Milij Solis
 Seminis Saxifragiæ
 Nucleorum seminis Citrulli
 Cucumeris
 Melonis
 Cucurbitæ
 Seminis Scariolæ
 Petroselini Macedonici
 Been albi
 Been rubei

Storacis calaminthæ ana ʒ β ʒ v.
 Penidiorum ʒ iiij. ʒ ij. β.
 Sacchari albissimi.

CHAMAEDRYOS videlicet vera,
 quæ folia habet similia quercus, nascitur in
 montibus Iena, & inter Hersspruck atque
 Ambergam.

OLVSATRY semen, est magnum se-
 men quod in omnibus pharmacopolijs dicitur
 Macedonicū, siue Petroselinū Macedonicum.

¶ Valet ad indigestionem & ventosita-
 tem Stomachi & intestinorum, & Ilei do-
 lorem & lapidis.

*Electuarium de Gemmis secun-
 dum descriptionem Mesue.*

R̄. Margaritarum albarum ʒ iiij.
 Saphyri
 Hyacinthi
 Sardæ
 Granatorum
 Smaragdi ana ʒ j. β.
 Zedoariæ
 Doronici
 Corticum citrei mali
 Macis

Seme

Seminis ocimi charyophyllati ana 3 ij.
 Corallij rubei
 Carabæ
 Rasuræ Eboris ana 3 j. 3 ij.
 Been albi
 Been rubei
 Charyophyllorum.
 Zingiberis
 Piperis longi
 Spicæ Indicæ
 Folij (aut succedanei eius)
 Croci
 Cardamomi maioris ana 3 j.
 Trochiscorum diarhodon
 Ligni aloës ana 3 v.
 Cinnamomi
 Galangæ
 Zurumbeth ana 3 j. ß.
 Foliorum auri
 Foliorum argenti ana 3 ij.
 Ambre 3 ij.
 Moschi 3 ß.
 Sacchari albissimi.

SAPHYRVS & Smaragdus, qui
 passim in Myropolijs habentur, nihil valent
 cum flammam edant in igne, & ex argenti for-
 dinis colligantur, quare omittendi sunt, aut lo-
 ce eorum de Hyacintho & Granato maius
 pondus

pondus sumatur.

SARDA est gemma, quæ Neotericis Carneola vocatur, quod diligenter est notandum. Hactenus enim qualis esset gemma Sar-da, ignoravimus omnes.

ZFRUMBETH est species Zedoaria; quæ radicem habet rotundam & globosam, & affertur cum Zedoaria longa.

¶ Malis cordis, ventriculi, cerebri, iecino-ris, & uteri frigidis auxiliatur. Item palpitationi cordis, defectiõni animæ, ac concoctioni, tristitiã denique citra cau-sam ortam amouet.

*Electuarium iustinum, secundum
descriptionem Nicolai.*

R̄. Cinnamomi

Folij (aut succedanei eius)

Costi

Nardi. i. Spicæ Indicæ

Cassia lignæ

Aristolochiæ longæ

Aristolochiæ rotundæ

Enulæ Campanæ

Hysopi

Pulegij

Arthemisiæ

Pent.

- Pentaphylli (videlicet radicis eius)
 Leucopiperis
 Orobi veri
 Petroselini
 Leuistici
 Olusatris, id est, Petroselini Macedonici
 vocati
 Seminis vrticæ
 Milij Solis
 Saxifragiæ seminis (sumatur eius loco
 semen pimpinellæ nostræ)
 Baccarum Iuniperi
 Seminis Asparagi
 Sileris montani
 Seminis Apij
 Seminis Anethi
 Seminis rutæ
 Seminis Citrei mali
 Seminis fœniculi
 Seminis Anisi
 Baccarum Lauri ana ʒ j. β.
 Sacchari albissimi.

¶ Valet ad dolorem renum, calculos
 frangit, & arenam expellit, ac strangu-
 riam dissoluit.

Confectio liberantis.

℞. Rad

R ζ . Radicum tormentillæ
 Seminis acerolæ
 Endiuizæ
 Coriandri præparati
 Citrei mali ana 3 j. β .
 Sandalorum omnium
 Dictamni albi ana 3 j.
 Boli armeni præparati
 Terræ figillatæ (loco eius bolus leuâticus,
 id est, orientalis sumatur) ana 3 iij.
 Margaritarum
 Corallij albi
 Corallij rubei
 Carabæ
 Rasuræ Eboris
 Spodij. i. Eboris vsti, de quo in fine
 Olsium de corde cerui
 Been albi
 Been rubei
 Doronici
 Cardamomi
 Cinnamomi
 Macis
 Ligni aloës
 Calsiæ lignæ aut succedaneum eius
 Croci
 Zedoariæ ana 3 β .
 Smaragdi (loco eius hyacinthi aut gra-
 nati)

f Hyacin

Hyacinthi
 Granati
 Serici crudi torrefacti & incisi ana ꝑ j.
 Penidij
 Sacchari Candi ana ꝑ ij.
 Florum Nenupharis. i. Nymphææ
 Buglossæ
 Rotarum ana ꝑ j.
 Camphoræ ꝑ vij.
 Moschi
 Ambrae ana ꝑ iij.
 Sacchari albisimi.

¶ Contra pestem plurimum valet, tuta
 tur corpus, ne lædatur à pestifero aëre, &
 præseruat humores à corruptione.

Confectio cordialis.

R̄. Margaritarum
 Spodij (id est, Eboris vsti)
 Granatorum verorum
 Cinnamomi
 Tormentillæ
 Boli armeni ana 3 iij.
 Sandalorum omnium
 Rasuræ Eboris
 Vnicornu ana 3 ij.
 Hyacinthorum

Saph

- Saphyri (loco eius maius pondus Hyacinthi)
 Corallij albi
 Corallij rubei
 Charabæ albi
 Valerianæ veræ
 Dictamni
 Zedoariæ
 Ligni aloës ana ʒ j.
 Terræ sigillatæ (aut boli leuancici, hoc est, orientalis) ʒ. j. ʒ ij.
 Serici crudi, modicum torrefacti ʒ ij.
 Ofsium de corde cerui ʒ j. ʒ.
 Been albi
 Been rubei ana ʒ ij.
 Foliorum auri fini numero v.
 Moschi
 Ambræ ana ʒ x.
 Sacchari albissimi.

¶ Præferuat cor in peste.

*Electuarium letitiæ Galeni
ex Nicolao.*

- R. Florum ocimi Charyophyllati
 Croci
 Zedoariæ
 Xylobalsami, pro quo lignū aloës, quum
 f 2 in

CONFECTIONES

in ista descriptione non habeatur

Charyophyllorum

Corticum citrei mali

Galangæ

Macis

Nucis Muscatæ

Storacis Calaminthæ ana 3 ij. β.

Anisi

Rasuræ Eboris

Thymi

Epithymi ana 3 j.

Camphoræ

Moschi

Ambre

Margaritarum perforatarum

Ossium de corde cerui ana 3 β.

Auri foliati meri, id est, purissimi, *seingole*

Argenti foliati meri ana 3 j.

Sacchari albissimi.

Fiat confectio solida.

Si verò volueris facere in forma liquida
siue opiatæ, tunc adde

Succi Cydoniorum

Pomorum odoratorum dulcium

Borraginis

Vini veteris optimi, ana partes æqua-
les in tanta mensura, quanta despuman-
do & decoquendo saccharo satis fuerit.

Nulla

Nulla enim aqua saccharum dissolui aut decoqui ad spissitudinem debet in hac confectioe.

¶ Lætitiam colorisque bonitatem efficit, concoctionem iuuat, & caniciem arceat.

Electuarium letificans Rasis.

℞. Seminis Mellicæ
 Corticum Citrei mali
 Charyophyllorum
 Galliæ moschatæ Mesuæ
 Mastiches
 Croci
 Cinnamomi
 Nucis Muschatæ
 Cardamomi maioris
 Neremisch, pro quo potest semen pro-
 nix accipi
 Been albi
 Been rubei
 Zedoariæ
 Doronici
 Seminis Ocimi
 Seminis ocimi Charyophyllati ana ʒ β.
 ʒ j. ʒ iij.
 Sacchari albissimi.

℥ 3   Fiat

Fiat confectio in tabulis.

Si verò volueris facere in liquida forma, vt decet, tunc prædictas species sequenti Syrupo misce, & fac in modum opiatæ.
℞. Myrobalanorum Chebunorum, numero x l.

Emblicorum, numero l x.

Aquæ lb. vj. aut quantum sufficit. Coquantur tritæ Myrobalani in prædicta aqua, donec remaneat tertia pars, deinde cola, Colaturæ adde mellis despumati lb. ij. loco prædicti Sacchari, bulliat postea vsq; ad iustam spissitudinem, & insperge species prædictas, postquam feruor Syrupi remissior factus fuerit.

NEREMISCH, apud Rasim est Rosa asinina. Auerrois autè, interpres dicit, Pæoniam esse rosam asinorum. ergo, secundum hunc Neremisch, idem esset quod Pæonia: nisi Rhasis de vtraque, id est, de Neremisch, & de Pæonia, duo propria faceret capitula, tanquã de rebus diuersis. Certò igitur statuere non possumus, quid sit Neremisch.

☞ Confortat omnia membra principalia, ex quibus virtutes manant naturales & animales, iuuat calorem naturalem & spiritum viuificat, compescit malas cogitationes, & bonos mores, lætitiã & gaud

gaudium gignit.

Electuarium Plivisarcoticum
 πληρισσαρκωτικόν secundum de-
 scriptionem Nicolai.

℞. Cinnamomi
 Charyophyllorum
 Ligni aloës
 Galangæ
 Spicæ Indicæ
 Nucis muscatæ
 Zingiberis
 Spodij
 Schœnanti
 Cyperi
 Rosarum
 Violarum ana ʒ j. ʒ xv.
 Folij, loco ipsius Macis sumatur.
 Glycyrrhizæ
 Mastiches
 Styracis calaminthæ
 Samsuchi, id est Maioranæ
 Balsamitæ
 Ocimi
 Cardamomi
 Macropiperis

Leucopiperis
 Myrtillorum
 Corticis Citrei mali ana ꝑ ij. Ḅ xv.
 Margaritarum splendidarum
 Been albi
 Been rubei
 Corallei rubei
 Serici tosti ana ꝑ j. Ḅ ij. β.
 Moschi Ḅ vij. β.
 Camphoræ Ḅ v.
 Sacchari albissimi.

¶ Tristibus, melancholicis, imbecillo
 ventriculo, deliquio animi à corde profi-
 ciscenti succurrit. Memoriam amissam
 recuperat, sensus acuit, comitialibus, &
 asthmaticis prodest, omnemque cerebri
 debilitatem aufert.

*Lithontribon, secundum descri-
 ptionem Nicolai.*

R̄. Spicæ Indicæ
 Zingiberis
 Xylobalsami (aut ligni aloës vt suprà)
 Acori (siue calami aromatici)
 Cinnamomi
 Peusedani (videlicet radicis eius).

Meu

Meu (loco eius accipe fefeli Cretici radicem, id est, *bervvutz*).

Melanopiperis

Macropiperis

Leucopiperis

Saxifragiæ ana ʒ ij. ʒ.

Opobalsami (loco eius sumatur oleum

Iuniperi ex granis)

Charyophyllorum

Costi

Rheupontici

Glycyrrhizæ

Ciperi

Tragacanthæ

Seminis olusatari, id est, semen quod Macedonicum vocant

Chamædryos

Seminis Apij

Ammios

Seminis Asparagi

Ocimi

Vrticæ

Citrei mali ana ʒ j. ʒ xv.

Folij (aut succedanei eius)

Croci

Schœnanthi

Lignæ Cassiæ (aut succedanei eius)

Bdellij

Mastiches

Ireos
 Amomi
 Ligustici
 Milij folis
 Petroselini Macedonici
 Seselios
 Sinoni (de quo supra)
 Cardamomi
 Anethi
 Euphorbij
 Lapidis Lyncis
 Olei Nardini
 Olei Moschellini ana ʒ j.
 Sacchari albissimi.

¶ Si volueris facere in forma Opiatæ,
 tunc speciebus adde triplum mellis despu
 mati, loco Sacchari: diutius enim durant
 species melle exceptæ quàm saccharo, po-
 test tamen utroque modo fieri.

*Olei Moschellini præparatio
 infra habebitur.*

¶ Præclarum ad indigestionem stoma-
 chi ex frigiditate, iliorum lumborumque
 dolorem compescit, lapides in renibus &
 vesica potenter cōfringit, & inde mirabi-
 liter expellit, Stranguriam & Dysuriam è
 vestig

vestigio soluit.

*Rosata nouella, secundum descri-
ptionem Nicolai.*

R̄. Rosarum

Sacchari

Glycyrrhizæ ana ℥ j. ʒ j. ʒ ij. β.

Cinnamomi ʒ ij. ʒ ij. ʒ ij.

Charyophyllorum

Nardi, id est Spicæ Indicæ

Zingiberis

Galangæ

Nucis Muscatæ

Zedoariæ

Storacis calaminthæ

Cardamomi

Seminis Apij ana ʒ j. ʒ viij.

Sacchari albissimi.

¶ Confert apprimè calori & siccitati
Stomachi, Cordis, hepatis & pulmonis: si-
tim compescit & vomitum, abscindit de-
bilitatem stomachi, adstringit laxa, Cor-
diacis subuenit, sudorem diaphoreticum
reprimit, ex Chronica infirmitate debiles
recreat.

Electuarium Diapasonias.

R̄: Radī

R̄. Radicis p̄xoniz ʒ j.
 Macis
 Spicz Indicæ
 Croci
 Corallorum rubeorum
 Margaritarum non perforatarum
 Mastiches ana ʒ β.
 Myrtillorum verorum ʒ j. β.
 Cinnamomi
 Nucis Muscatæ
 Charyophyllorum
 Folij, loco eius Casiæ lignæ
 veræ.
 Zingiberis
 Piperis longi
 Cardamomi
 Granorum paradisi ana ʒ ij.
 Glycyrrhizæ ʒ v.
 Anacardij ʒ j. β.
 Moschi
 Ambræ ana ʒ vj.
 Sacchari albisimi.

Fiat confectio in tabulis in æstate.
 In Hyeme verò adde speciebus triplum
 mellis despumati, & conficiatur ele-
 ctuarium.

¶ Confert Epilepsiz.

ELE

Electuarium resumptiuum, secundum descriptionem Nicolai.

R̄. Rosarum
 Glycyrrhizæ
 Sacchari ana ʒ ij. Ḅ v.
 Gummi Arabici
 Tragacanthæ ana ʒ ij. ʒ ij.
 Sandali albi
 Sandali rubei ana ʒ j. ʒ j.
 Papaueris albi
 Succu glycyrrhizæ
 Amyli
 Seminis portulacæ
 Lactucæ
 Scariolæ ana ʒ iij.
 Charyophyllorum
 Spodij, pro eo Eboris vsti.
 Cinnamomi ana ʒ j.
 Zedoariæ
 Zingiberis
 Stryacis calaminthæ ana ʒ ij.
 Croci Ḅ v.
 Penidiorum ʒ β.
 Nucleorum seminis Cucurbitæ
 Citruli
 Cucumeris
 Melonis ana ʒ ij.

Semi

Seminis Cydoniorum   ʒ ij.
 Amygdalorum dulcium
 Pineorum nucleorum
 Berberis
 Seminis Maluæ
 Seminis Coti siue Bombacis
 Seminis violarum
 Sebesten   ana ʒ ij.
 Cum Syrupi violati quãtitate sufficienti
 fiat Electuarium.

¶ Restaurat humiditatẽ radicalem,
 lenit, humectat, nutrit, & confortat, ape-
 rit poros, obsistit cholera, sedat febrem,
 tussim, & sitim, restituit integras vires, &
 pristinam sanitatem extenuatis, consum-
 ptis & hecticis.

*Diacorum, secundum descriptio-
 nem Mesu.e.*

R̄. Radicum fecacul
 Acori
 Pinearum   ana lb j. ʒ.

Radices Secatul mundatæ & incisæ
 coquantur in aqua clara, donec aqua con-
 sumatur, postea optimè pistentur, & in
 minutissimas partes conterantur, donec
 pulti

pultri similes fiant. Deinde affunde eis Mellis odorati & optimè despumati lb. x. coquantur lento igne, donec tota aqua, quam radices Secacul imbibent, in vaporem resoluta sit, diligenter agitando, ne ad vasis fundū adurantur radices. Cū autem iustæ spissitudinis consistentiam acquisuerit, ab igne deponito, & adde radices Acori tenuissimè tritas, & pineas minutissimè incisas.

Cum subsequenti pulvere optimè mistas.

℞. Piperis   ℥ j.
 Piperis longi
 Charyophyllorum
 Zingiberis
 Rosarum
 Macis   ana ʒ iiij.
 Nucis Muscatæ
 Galangæ
 Cardamomi   ana ʒ iij.

Omnia ista simul cum melle & radicibus Secacul misceto & unito, diligenter agitando ne grumi aliqui relinquantur.

SECACVL verum est sifer, quod Germani vocant Gritzelmoren, & Klingelmoren, Galli Escheruis & Seruiles, Bauari Nudle, Sæui Geyle.

Acor

ACORVS, id est, vulgò vocatus Calamus aromaticus. Mesue iubet etiã Acori radices elixari. Sed quia nos recetes & virides non habemus, vt ij qui in calidis regionibus habitant, ideò melius est eas tritas melli admiscere.

¶ Confert mirum in modum ægritudinibus neruorum, acuit omnes sensus & ingenium, sedat dolores capitis, est peculiare remediũ frigidarum ægritudinum, senum, & maximè catarrhi.

Puluis ad epithema Cordis.

℞. Sandali rubei   ℥ j.
 Corticum citrei mali
 Sandali albi
 Rosarum
 Corallij albi
 Corallij rubei
 Carabæ
 Spodij (accipe Eboris vsti. ana ℥ β.
 Ossis cordis Ceruini
 Croci   ana ʒ j.
 Specierum lætitia Galeni
 Specierum Electuarij de gemmis
 Specierum Diamargariton   ana ʒ iij.
 Camphoræ   ʒ j.

In puluerem redactæ species commisceantur.

*Puluis ad epithema
Hepatis.*

℞. Rosarum
Sandali albi
Sandali rubei
Absynthij
Schœnanthi
Spodij, pro eo Eboris vsti
Spicæ Indicæ ana ʒ β.
Contrita in puluerem misce & repone.

CONFECTIO-
NES OPIA-
T A E.

*Diaolibanu, secundum descri-
ptionem Nicolai.*

℞. Castorei
Opij
Hyoscyami albi ana ʒ iiij.
Cassia lignea ʒ ij. ʒ ij.
Folij, aut succedanea eorum.
Crocij
Thuris masculi ana ʒ ij.
Rheupontici

g

Ame

Amomi, pro quo carpesiū ana ʒ ij. ʒ ij.
 Myrrhæ ʒ j. β.
 Spicæ Indicæ
 Pyrethri
 Euphorbij
 Leucopiperis ana ʒ ij. β.
 Pæoniæ
 Storacis calamitæ
 Macropiperis ana ʒ j.
 Mellis despumati triplex pondus.

EST verò obseruandum in omnibus opiatis, vt singulis vncijs specierum misceantur tres vnciæ mellis despumati, si minus fuerit, exsiccat confectio facillè. Si verò plus addatur, vires eius disperguntur.

THVS Masculum, est Thlus album aut flauum purissimum in globulos rotundos singulos, aut testiculorum figura geminos concretum, ideòque Masculi cognomen accepit.

¶ Vtile est ad diuersas passiones capitis, hemicranicum dolorem placat, & supercilij lachrymas potenter stringit, fauces rheumatizatas & arterias lenit, hæmoptoicis & tussientibus medetur, vomitum compescit, dolorem stomachi & nauream auferit. Peripneumoniacis, pleureticis, Empicis sine dubio subuenit, Gonorrhœam, & satyr

fatyriasm emendat, & menstrualem sanguinem sistit.

*Musa Enea siue Zarenea,
vel Egetea, secundum descriptionem Mesue.*

Rz. Castorei

Myrrhæ

Opij

Melanopiperis

Macropiperis

Galbani

Costi

Cinnamomi

Phu

Meu (aut loco eius Seseli Creticum, id est, *βερρυτκ*)

Dauci

Azari

Croci ana 3 iiij.

Mellis despumati optimi triplex pondus.

¶ Valet ad omnes passiones frigidas & ventositates crassas, & dolorem dentium & corrosionem eorum, & ad frigus stomachi, & tarditatē digestionis, & Cholicam, & difficultatē urinae, & ad frigus & phlegma, & ad mucositatem urinae.

Philonium Maius siue Romanum, secundum descriptionem Nicolai.

R̄. Leucopiperis

Hyoscyami albi, id est, feminis eius
ana ʒ iiij.

Opij ʒ ij. β.

Cassia lignea, aut succedanei eius ʒ j. β.

Seminis Apij ʒ j.

Petroselini Macedonici

Fœniculi

Dauci Cretici ana ʒ j. Ḡ v.

Croci ʒ β.

Spicæ Indicæ

Pyrethri

Zedoariæ ana ʒ β. Ḡ v.

Cinnamomi ʒ j. β.

Euphorbij

Costi ana ʒ j.

Mellis despumati optimi triplex pondus.

Pro Dauco Cretico, accipere licet Sefelli Creticum, id est, *Beryvutx.*

¶ Emendat tussim cum vino mulso oblatum, peripneumoniam cum hydromelite sanguinis sputum cum polygoniæ succo, Indigestionem stomachi & vomitum cum pulcæ, dolorem hepatis cum cœnomeli

melite curat, spleneticis & auriginosis cum Oxymelite subuenit. Celiacis cum apozemate pegani, pleureticis, iliofis, nephreticis & vesicæ symptomatis chorelicis medetur.

Philonium, secundum descriptionem Mesue.

℞. Piperis albi
 Seminis hyoscyami albi ana ʒ xx.
 Opij ʒ x.
 Croci ʒ v.
 Spicæ nardi Indicæ
 Pyethri
 Castorei ana ʒ j.
 Mellis despumati optimi triplum pondus.

¶ Mirum in modum mitigat dolores, præcipuè stomachi, matricis, laterû, totius ventris, & cholicâ cum decoctione chamæmeli vel rutæ, & statim prouocat somnum cum aqua lactucæ vel syrupo papaueris, tollit dolorè capitis, cum decoctione Stœchadis, prohibet catarrhû, cum decoctione olibani vel spicæ, contra spasmû & paralytim bibitur cum decoctione nucis muscæ, faciliat anhelitû cum decoctione baccarû lauri vel hyssopi, & sedat tussim cum

ʒ 3 aqua

aqua mellis, prouocat vrinam, faciliat mictum, & frangit lapides vesicæ cum decoctione Saxifragiæ vel aqua apij, compescit vomitum & fluxum sanguinis ex ore, cum succo plantaginis vel decoctione Mastiches, & sedat prouocationes & singultus, & vitia matricis, & potenter somnū inducit.

*Philonium ex Galeno &
Aegineta.*

R̄. Croci 3 v.
 Pyrethri
 Euphorbij
 Spicæ Indicæ ana 3 j.
 Piperis albi 3 xx.
 Hyoscyami 3 viij.
 Lachrymæ papaueris 3 x.
 Mellis despumati optimi triplum.

*Philonium Persicum, secundum
descriptionem Mesue.*

R̄. Papaueris albi
 Hyoscyami albi ana 3 xx.
 Opij
 Terræ sigillatæ (pro qua boli armeni vt
 suprâ) ana 3 x.

Lapid

Lapidis hæmatitis
 Croci ana 3 v.
 Castorei
 Spicæ Indicæ
 Euphorbij
 Pyrethri
 Margaritarum
 Carabæ
 Zedoariæ
 Doronici
 Thochisorum Ramich ana 3 j. de
 quibus infra.
 Camphoræ ʒ j.
 Mellis rosati optimi triplum.

¶ Inuentum est ad retinendum sanguinem menstruorum, hæmorrhoidarum, fluxum ventris, vomitum, & sputum sanguineum præsertim si cum succo plantaginis dissolutum bibatur, & ad fluxum menstruorum mittatur in vuluam, & ad fluxum sanguinis excoriatiuū clysterizetur. Consolidat fermè vlcera & venas, & nihil est quod magis & tutius præseruat ab ortu prægnantem grauidam.

Requies Nicolai.

R̄. Rosarum
 Violarum ana 3 iij.

Opij
 Hyoscyami
 Papaueris (videlicet albi)
 Mādragoræ (videlicet corticū radicis eius)
 Scariolæ, videlicet seminis
 Lactucæ, videlicet seminis
 Seminis portulacæ,
 Pfyllij
 Nucis Muscatæ
 Cinnamomi
 Sacchari ana ʒ j. ꝑ.
 Sandali albi
 Sandali Citrini
 Sandali rubei
 Spodij
 Tragacanthæ ana ʒ ij. ʒ v.
 Mellis despumati optimi triplum.

¶ Requies dicitur, quia requiem acci-
 pientibus præstat. Maximè tipicæ febrici-
 tantibus quotidianarijs, tertianarijs, quar-
 tanarijs, acutis & peracutis.

*Tryphera magna secundum
 descriptionem Nicolai.*

R̄. Opij ʒ ij.
 Cinnamomi

Charyophyllorum
 Galangæ
 Spicæ Indicæ
 Zedoariæ
 Zingiberis
 Costi
 Storacis calamitæ
 Calami Aromatici
 Cyperi
 Iridis Illyricæ
 Peucedani
 Acori aut calami aromatici
 Mandragoræ
 Nardi celticæ
 Rosarum
 Piperis
 Anisi
 Apij
 Petroselini Macedonici
 Fœniculi
 Dauci
 Hyoscyami
 Cymini
 Ocimi ana ʒ j.
 Mellis despumati optimi triplum.

IRIS ILLIRICA, est eadem quæ
 in Pharmacopolijs dicitur Ircos.

NARDVS Celtica siue Spica Celtica &

g s Salium

*Saliunca est eadem herba, quæ in pharmaco-
polijs dicitur Spica Romana.*

¶ Auxiliatur dolori stomachi ex frigiditate, & cum accepta fuerit, statim patientem ad sudorem prouocat, phreneticis & mulieribus quæ ex melancholia de matrice infomnes sunt, rheumaticis, peripneumoniacis, & qui excernunt excrementa cum sanguine, vtilissima est.

Tryphera minor Fœnonis.

R̄. Myrobalanorum Chebulorum
Bellericorum
Indorum
Emblicorum
Nucis muscatæ ana 3 v.
Nasturcij
Azari
Origani Persici
Piperis
Olibani
Ammios
Zingiberis
Fructus Tamarisci satiuæ
Nardi Indicæ
Schœnanti
Cyperi ana 3 iiij.

Scoriæ

Scoriæ ferri, quinque diebus in aceto ma-
ceratæ, & deinde tostæ 3 xx.

Myrobalani cum butyro recentî non fa-
lito assentur modicum, reliqua oleo
amygdalino dulci inuoluantur, deinde
addantur

Moschi 3 j.

Mellis despumati triplex pondus.

Oportet autem diligenter attendere, ne
Myrobalani comburantur cum in bu-
tyro assantur.

O R I G A N V M Persicū idem est quod
origanum orientale : nascitur etiam in Creta
insula, & Græcia : habet autem surculos, ca-
pitula, folia, & ramulos maiorana similia,
saporem verò inter Satureiam & dictamnium
Creticum medium, estque valde odoratum &
aromaticum, affertur ex oriente in Italiam:
loco autē eius accipere licet Dictamnium Cre-
ticum verum.

T A M A R I S C V S sativa arbor est
procera. Sed ea nos caremus, idēque cogimur
loco eius nostratis Tamarisci folijs uti.

S C O R I A ferri propriè significat ferri
recrementum, id est, eysenschlacken. Sed hoc
non debet hoc loco accipi, sed Squama aut Ba-
titura ferri optimi aut Chalybis, quam Græci
Stomoma appellant.

Valet

¶ Valet ad corruptionem & exuberantiam menstruorum, & hemorrhoidarum, & ad corruptionem formæ, & debilitatem stomachi, & destruit humorem crudum, & clarificat colorem, & confortat vesicam, & abscindit fluxum ventris.

Tryphera sarracenicæ, secundum descriptionem Mesuæ.

℞. Myrobalanorum Chebulorum
 Indorum
 Bellericorum
 Emblicorum
 Citrinorum ana ʒ v.
 Cinnamomi
 Leucopiperis
 Macropiperis
 Melanopiperis
 Secacul, id est, Siferis vt supra
 Folij (aut Succedaniij)
 Spicæ
 Cardamomi maioris
 Cardamomi minoris
 Cassiæ lignæ (aut succedaneum eius)
 Seita raji Indi
 Cyperi
 Apij

Lingæ

Linguae auis
 Charyophyllum
 Been albi
 Been rubei
 Zingiberis ana 3 ij.
 Spicæ
 Nucis Muscatæ
 Macis
 Sefami excorticati ana 3 iij.
 Amygdalorum dulcium
 Amygdalorum amarorum ana 3 v.
 Ligni aloës
 Rhubarbari
 Rutæ
 Seminis Fœniculi
 Mastiches ana 3 ij.
 Ocimi Charyophyllati
 Menthæ Siccæ
 Origani Perfici (eius loco dictamnium Cre-
 ticum accipe) ana 3 j. ß.
 Fricentur Myrobalani tritæ cum butyro
 vaccino recenti & nō salito, aliæ verò spe-
 cies cum oleo Amygdalino dulci, & con-
 fice cum mellis despumati optimi triplo.

SECACVL non est Iringus, neque
 Iringus qui habet folia Cretami marini, neque
 sigillum Salomonis. Sed verum Secacul est ve-
 terum Sifer, hoc est, radix illa quæ Germanicè
 dicitur

dicitur Klingelmorn, Grinx elmorne, Nudln,
& Geyrlen, Gallicè Escheruis & Seruilles.

L I N G V A avis est semen fraxini.

S E I T A R A G I Indum, est herba na-
sturcū odore & sapore, folijs longis, radice si-
mili eius herba, quam Merretich vocant, Ger-
manicè dicitur Pfferrvurtz.

¶ Concoctionem ventriculi & hepatis
suo calore iuuat, ob id flatus dissipat, hu-
mores in ventriculo & alijs visceribus pu-
tres absumit: oris & corporis odorem &
colorem commendat, lassitudinem tollit,
sanitatem præsentē tuetur, & morborum
generationem prohibet, venerem auget,
hæmorrhoides sanat. datur ʒ j. ad ʒ iiij.

*Tryphera persica, secundum
descriptionem Mesuæ.*

R̄. Succorum Solatri aut Solani
Endiuixæ veræ & Satiuæ

Apij

Lupulorum: depuratorum ana ℥ j.

Projiciantur desuper.

Violarum siccarum aut viridium ʒ iiij.

Foliculorum Sene ʒ ij.

Agarici ʒ j.

Prunor

Prunorum Damascenorum pinguium numero xv.

Cuscutæ ℥ β.

Myrobalanorum Citrinorum

Chebulorum

Indorum fricatorum in oleo violarum aut amygdalorum dulcium ana ʒ ij.

Spicæ Indicæ ʒ iij.

Bulliant molliuscule igne donec supersint ℔ ij.

Et iniiciantur

Epithymi ʒ xl.

Bulliant leuiter, deinde ab igne deponantur & percolentur, atque dissoluantur in vna parte istius percolati.

Thamarindorum recentium ℥ iij.

Mannæ electæ ℥ j. β.

Pulpæ Cassiæ ℥ iij.

Sacchari violati ℔ j.

Percolentur & mundentur à granis & fordibus, atque in aliam aquæ partem projiciantur.

Sacchari albisimi ℔ iij.

Aceti vini ℔ j.

Coquantur leuiscule igne, deinde projiciantur super illud quod dissolutum est in succis, & aggregetur simul in vnum, atque coquantur donec mellis crassitiem obtin

obtineat, postremò in puluerem redactæ
sequentes species inspergantur.

R. hubarbari optimi ʒ ij.

Myrobalanorum Citrinorum ʒ j. β.

Myrobalanorum Chebulorum

Indorum ana ʒ j.

Myrobalanorum Bellericorum

Emblicorum ana ʒ iiij.

Seminis fumi terræ

Trochiscorum diarhodon

Macis

Mastiches

Cubebæ

Spodij (loco eius Eboris vsti)

Sandali Citrini ana ʒ ij. β.

Nucleorum seminis Cucurbitæ

Citruli

Cucumeris

Melonis ana ʒ j. β.

Anisi ʒ iiij.

Spicæ Indicæ ʒ ij.

Inuoluantur in oleo violato, & reponan-
tur in vase vitreo.

¶ Confert febribus acutis & inflam-
mationi stomachi & hepatis, ictericis ca-
lidis, de oppilatione incolumitatem ac-
quirat, visum à fumis cholericis deper-
ditum reparat. Sitim mitigat, morbos
adust

adustionis fieri prohibet.

*Confectio anacardina, secundum
descriptionem Mesue.*

℞. Piperis nigri
Piperis longi
Myrobalanorum Chebulorum
Emblicorum
Belliricorum
Indorum
Castorei ana ʒ ij.
Costi
Anacardij
Sacchari Tabarzeth.
Seminis Erucae
Baccarum lauri ana ʒ vj.
Cyperij ʒ iiij.
Anacardi per se terantur, & alijs tritis ad-
miscantur, deinde omnia conficiantur
cum butyri recentis non saliti
Mellis despumati ana ʒ v. β.

¶ Est confectio sapientum, & eorum
qui desiderant scire, acuit enim intelle-
ctum, subtilizat sensum, memoriam recu-
perat, & confert dolori stomachi & ven-
tris à frigiditate facto, & clarificat sangui-
nem, colorem bonum facit.

h AVR

*Aurea alexandrina, secundum
descriptionem Nicolai.*

- R ξ . Azari
 Carpobalsami (aut aliquod Succedaneum
 vt supra)
 Sem. Hyosciami albi ana 3 ij. β .
 Charyophyllorum
 Opij Thebaici
 Myrrhæ
 Cyperi rotundi ana 3 ij.
 Opobalsami (loco eius oleum Charyo-
 phyllorum)
 Cinnamomi
 Euphorbij
 Folij (aut Succedanei eius)
 Zedoariæ
 Zingiberis
 Costi veri
 Corallij
 Calsiæ lignæ veræ
 Tragacanthæ
 Thuris masculi
 Meu
 Storacis calamitæ
- Saliuncæ. i. Spicæ Celticæ, quæ nunc Ro-
 mana dicitur. Sed in Græco Alexan-
 drino

drino habetur elesephacon. i. Saluia.

- Cardamomi minoris
 Seselios
 Seminis Napi
 Seminis Saxifragiæ
 Anethi
 Anisi ana ʒ ij.
 Ligni aloës
 Rheubarbari
 Aliptæ Moschatæ
 Castorei
 Spicæ nardi Indicæ
 Galangæ
 Opopanacis
 Anacardij
 Mastiches
 Sulphuris viui
 Radicis Peoniæ
 Eringij (videlicet radicis eius)
 Rosarum
 Thymi
 Acori veri (siue) Calami Aromatici)
 Pulegij
 Aristolochiæ longæ
 Gencianæ
 Corticum radicum Mandragoræ
 Chamedryos
 Phu
 Baccarum lauri.

Ammij, id est, ammeos
 Dauci Cretici, eius loco licet accipere Se-
 felii Creticum, id est, *berxvurtz.*
 Macropiperis
 Leucopiperis
 Xylobalsami, aut aliquod succedaneum
 Carui
 Amomi
 Petroselini
 Seminis Ligustici
 Rutæ
 Sinoni ana ʒ β.
 Auri cocti, id est, omnino igne depurati &
 synceri.
 Argenti meri
 Ambarum Margaritarum
 Blaccæ Bizantiæ
 Ossium de corde cerui ana ʒ j. ʒ xiiij.
 Limaturæ Eboris
 Calami aromatici
 Pyrethri ana ʒ viij.
 Mellis despumati triplum.

IN *Græco Alexandrino Nicolao & alia*
quædam pretiosa habentur in sine ni faller.
Sicut videbitur, si in lucem venerit.

MYRRHAE. *Actuarius Author,*
quem Ruellius interpretatus est, pro Myrrha
habet Myrti baccarum, id est, Myrtillorum,
 facili

facili ex altera in alterutra vocem lapsu: nam
Myrta in plurali numero *Græcis* sunt fructus
Myrti, quæ vox magnam habet similitudinem
 cum *Myrrha*.

M E V verò nos caremus, eius loco acci-
 pere licet *Sisanis* semen, quod iam dicitur *amo-
 mum*. aut *Seselli Creticu*, hoc est, *Beervvurtz*.
 sed hoc inferius est accipiendum pro *Dauco*
Cretico.

N A P V S est parua, densa, at solida ra-
 pa, quâ appellamus Germanicè *Merseburgisch*,
Bortfeldisch & *Bairischrublein*.

P H V verum, quod ad medicinam requi-
 runt *Authores*, non est *Valeriana vulgaris*:
 sed alia herba quæ Germanicè dicitur *Cartē*
foliunk, *Teriacskrant* & *Spitvvrtzel*, cau-
 lem & flores habet *Valeriane*, radicem maio-
 rem & odoratiorem, folia longa & mollia, co-
 litur à nobis in hortis.

A M O M V M verum, est *Rosa Hieri-
 thontis* adorata, sed eo *pharmacopole* hacte-
 nus carnetunt, eius succedaneum est verus *aco-
 rus*, aut *carpestum*.

S I N O N V M siue *Sison*, siue *Sinnus*,
 siue *Sinon*, est semen nigrum aromaticum,
 quod hodie *amomum* in *pharmacopolis* vocit-
 zatur falso.

A M B A R V M *Margaritarum*, hoc est,
 h 3 perfora

perforatarum & non perforatarum, alij legunt albarum Margaritarum. Actuarius habet simpliciter Margaritarum. non malè ergo quis aget, si tam perforatarum quam non perforatarum, ana ℥ β. Ḅ vi. & β. acceperit. ita ex utrisque unum fiet pondus, videlicet vt Nicolai habet ℥ j. Ḅ xij.

¶ Contra defluxiones capitis frigore conceptas efficax est, oculorum lachrymas exiccat, dentium dolores lenit, aduersus capitis cruciatum summopere prodest, illitum fronti, comitiales, insanos, vertiginosos, & in vniuersum omnem capitis noxam mulcet, tabidis, tussiculosis, humorem à thorace reijcientibus, cardiacis, sanguinem excreantibus præsentis est auxilio, isthiaticis, coli & renum cruciatibus. Aduersus illorum noxam, difficultatem urinæ, & eiusdem stillicidium valet, calculos comminuit, omni ventris malo liberat, quotidianis & tertianis febribus circa accessionis initium, sufferuefacto storchadis iusculo medetur.

Diacodion, secundum descriptionem Mesue.

℞. Caputum Papaueris flaccidorum numero x.

Aquæ

Aquæ cœlestis sextarium j.
 Coquantur ad tertias, id est, tandiu vsque
 quò tertia pars aquæ supersit.
 Colaturæ expressæ adde
 Sapæ optimæ ad tertias coctæ ζ iij.
 Mellis optimi ζ j.
 Coquantur ad perfectionem, deinde
 addantur
 Acaciæ non ita aridæ sed liquidæ
 Hypocisthidis
 Croci
 Myrrhæ
 Balostiorum, hoc est, florum ana 3 j.
 Ramich 3 iiij.

FLACCIDORVM, id est, non omni-
 no recentium, neque aridorum, sed medio ha-
 bitu, qualia sunt pridè decerpta.

SEXTARIVS mensura genus est,
 quod si melle repleatur, pendet ζ xxx. si oleo,
 pendet ζ xvij. si verò aqua repleatur, pendet
 aqua ζ xx. hoc autem loco accipiendus est
 sextarius aquæ cœlestis. ergo aqua oportet
 esse uncias viginti ponderales. Variant tamen
 Authores in sextarij definitione, ut inferius
 in vnguentis dicetur.

HIPOCISTHIS, id est, ut hodie
 corrupto nomine vocant, Hypoquistidos.

RAMICH, compositio est peculiaris
 h 4 quæ

quæ ponitur in Trochiscis.

MELLIS quantitas admodum parua videtur esse in hac confectioe, Actuarius aliud habet Diacodion, quod huic subijciemus statim.

¶ Confert eis quibus ex capite ad pectus & ad pulmonem subtiles catarrhi defluunt, & sunt causa tussis.

Diacodion, secundum descriptionem Actuarij.

℞. Capita papaueris, neque perquam viridia, neque etiam ariditate exusta, numero xiiij.

Rosarum $\circ$ j. 3 j. β .

Croci

Acaciæ

Dulcis radice, id est, Glycyrrhiæ ana 3 j.

Armenæ Glebæ, id est, boli armeni 3 β .

Cinnamomi

Hali

Hypocisthidis

Florum Syluestris Punicæ, id est, balau-
stiarum ana 3 j.

Myrti

Dauci ana $\frac{2}{3}$ j.

Cora

Corallij candidi, id est, albi

Corallij rutili, id est, tubei

Rhus culinarij.

Sanguinis Draconis

Florum Altheæ ana ʒ j.

Seminis portulacæ ʒ j. β.

Capita Papaueris in cœlesti imbri sufficienti duos dies macerato, postmodum ad tertias coquito, & decoctum expressum ad iustam consistentiam coquito cum Mellis optimi lb ij. Postremo deposito ab igne vase, species subtilissimè tritas adijcito, & bene vnito.

ʒ. hoc signum significat pondus, quod dicitur Sicilicus, pendet autem tantum, quantum ʒ ij. & est quarta pars vncie vnius.

H A L V S aut Halum siue Alum, est Consolida saxatilis, id est, Symphytum Petreum, quod hodie non habent Pharmacopola, ideòque necesse est Symphyti, siue Consolydæ maioris radices accipere, nam Galenus dicit, vtile esse magnum Symphytum, id est, Consolidum ad omnia, ad quæ Petreum, id est, Alum.

R H V S Culinarij, id est, vt nunc vocant Arabico nomine Sumach, oportet autem enucleatam, & pulpam eius accipere.

¶ Auxilio est cœliacis, dysentericis, lenitati

nitati intestinorum, alui profluo cum aqua cœlesti, in qua spodium inferbuerit, aut succinum torrefactum, vel cum stillaticio rosarum liquore.

Diacastoriu, secundum descriptionem Nicolai.

Rz. Castorij
 Myrobalanorum Citrinorum ana ꝑ iii.
 Aloës ꝑ j. β.
 Folij (aut succedanei eius)
 Anthimonij
 Pyrethri
 Glycyrrhizæ
 Tragacanthæ
 Calami Aromatici
 Nitri
 Galbani
 Spicæ Nardi Indicæ
 Schænanthi
 Opopanacis
 Cassiæ lignæ
 Leucopiperis
 Macropiperis
 Melanopiperis
 Xilobalsami
 Carpobalsami

(Pro quibus Charophyllorum
 Cole

Co
 Sag
 Rh
 Sto
 Zin
 Cin
 Afa
 My
 Eup
 Sta
 Da
 Fœ
 Per
 Ap
 Sil
 Bac
 Pet
 Sen
 Sto
 San
 Car
 Th
 Aga
 Ma
 Sali
 Zed
 Ani
 Th
 Hyl

Colocynthis
 Sagapœni
 Rheupontici
 Storacis calamitæ
 Zingiberis
 Cinnamomi ana ʒ j. ʒ ij.
 Aſæ foetidæ
 Myrrhæ
 Euphorbij ana ʒ j. ʒ xvij.
 Staphiſagriæ
 Dauci
 Fœniculi
 Petroſelini
 Apij
 Sileris montani
 Baccharum Lauri
 Petrolei
 Seminis Sinoni
 Storacis calamitæ rubæ
 Sanguinis draconis
 Cardamomi
 Thuris
 Agarici
 Maſtiches
 Salis Hammoniæ
 Zedoariæ
 Aniſi ana ʒ j. ʒ ij.
 Thymbræ
 Hyſſopi

Pulegij
 Chamædrios
 Origanĩ
 Ballamitæ
 Ocimi
 Radicis Branchæ vrsinæ
 Dictamni, videlicet Cretenfis
 Seminis Rutæ
 Aristolochiæ longæ
 Aristolochiæ rotundæ
 Mabathematicon
 Azari
 Saluiæ videlicet minoris
 Rosarum
 Bdellij ana Ḡ xvij.
 Epithymi
 Polipodij quercini
 Opobalsami (loco eius oleum Charyo-
 phyllorum) ana Ḡ xiiij.
 Alypiados
 Capparis, id est, radicis eius ana Ḡ xj.
 Peucedani
 Absinthij ana Ḡ vij:
 Anacardij
 Sabinæ
 Gentianæ
 Corticum rad. Mandragoræ ana Ḡ xj.
 Ireos Ḡ iij.
 Mellis despumati triplum

PETROLEVM hoc loco accipiendum est clarum flauum, atque liquidissimum tenuitatis: & non nigrum & crassum.

STORACIS rubea, id est, Calamita rubea, hoc enim loco non est accipiendus cortex ille fuscus & aridus, quem vocant Thymiana, atque malè Storacem rubeam. Sed storacis Calamita purissima gutta quibus ruffus est color.

SALIS Hammoniacy, hodie dicunt Armoniacy, est autem hic duplex. Factitiy quo videtur Chymista, Aurisabri & arary. Atq; Natiuy, qui ad medicinā recipitur. Cum autem careamus natiuo, necesse est eius loco salem gemmeum accipere. Nam hoc loco non requiritur sal hammoniacy factitiy, ut puto, potest tamen tantilla eius portio tuto misceri tam numerosis simplicibus huius compositionis.

BRANCA vrsina, hoc loco non significat eam herbam quam Germani BernKlar vocant, folijs asperis, umbella & semine anethi, odore & sapore cimicum, radice acris & feruida. Sed eam brancam que in Italia vrsina vocatur radicibus longis, Tragacantha modo muccosis.

MABATHEMATICVM aiunt esse cauliculi Syluestris succum, est autem cauliculus seu caulis agrestis, idolus, quod Cato & alij rei rustica scriptores apud Latinos

Brasè

Brassicam syluestrem vocant, cuius multe sunt species.

A L Y P I A S siue alypum quid sit, nondum constat: quidam interpretantur *Mexercon*, id est, *Chamaleam*, sed falso, utrunque enim seorsum peculiari capite ab authoribus depingitur, vires habet acres & atram bilem per aluum purgandi, possumus autem eius loco accipere *Epythymbrum* *Thymbram*, aut *Thymum*.

¶ Confert cephalalgicis, epilepticis, vertiginosis, hæmicranicis, paralyti omnium membrorum, & omnibus frigidis ægritudinibus, tempore frigido nocentibus confert.

Michleta, secundum descriptionem Nicolai.

R̄. Myrobalanorum
 Citrinorum
 Chebulorum
 Indorum omnium tostorum ana ʒ ij. β.
 Bellericorum
 Emblicorum tostorum ana ʒ ij.
 Nasturcij, id est, Seminis eius ʒ ij. β.
 Cymini
 Anisi

Fœn

Fœniculi

Ammios

Carui ana 3 j. β.

Omnia cruda terantur & macerentur in aceto vini modico xxiiij. horis, exiccantur cum insperso aceto, postea torreantur supra prunas, tostis addantur subsequencia.

Spodij, id est, Eboris vsti

Balauftiorum

Pulpa Sumachij

Mastiches

Gummi arabici ana 3 j. Ḳ xv.

Omnia cum oleo rosato fricentur, & commisceantur cum Syrupi myrtini triplo.

¶ Propriè valet ad hæmorrhoides, & ad ventris torsionem & rugitum lienterix, & dysenterix, & optima est omni solutioni ventris.

Electuarium de Baccis lauri, secundum descriptionem Rasis.

℞. Rutæ 3 x.

Ammios

Cymini

Nigellæ

Ligustici, id est, Seminis eius

Origani

Carui

Carui
 Amygdalorum amarorum
 Piperis nigri
 Piperis longi
 Menthaſtri
 Dauci
 Acori
 Baccarum Lauri
 Caſtorij ana 3 ij.
 Sagapeni ʒ β.
 Opopanacie 3 iij.
 Mellis deſpumati triplum, id eſt, lb j. ʒ
 iij. 3 vij.

SAGAPENV M corrupto nomine vocatur Serapinum in Pharmacopolijs.

¶ Valet ad cholicam & iliacam paſſionem, & doloribus inteſtinorum ex cauſa frigida vel ventofa confert.

Diaſatyrius, ſecundum deſcriptionem Nicolai.

℞. Teſticulorum Satyrij recentium denſorum
 Radicum Paſtinacæ ſatiuæ recentium
 Radicum Secacul, id eſt, Grizelmoren
 Nucis Indicæ
 Pinearum

Pistaciorum ana 3 xij.
 Charyophyllorum
 Zingiberis
 Anisi
 Erucae seminis
 Linguae auis, id est, semē fraxini ana 3 v.
 Cinnamomi
 Caudarum scincorum
 Seminis bulbi ana 3 ij. β.
 Moschi Ḡ vij.
 Mellis despumati optimi ℥ iij.

SATIRION habet duas radices, unam
 solidam, alteram flaccidam, ex his tantum su-
 mende sunt densa & solida.

SEMINIS Bulbi. Bulbus vulgò non est
 cognitus, quare eius loco urtica semen acci-
 pere licet.

SCINCORVM notandum est imprimis
 non esse accipienda reptilia illa quadrupedia
 ex fossis, quae nos vocamus *vasser molchen* siue
vasser Eydixen, ut hactenus factitatum est,
 veri autē scinci tam denuo in copia afferuntur
 ex *Alexandria Aegypti*, quos à *Materiali-*
stis expetant *Pharmacopole* in posterum.

¶ Pollet contra vesicae & renū imbecil-
 litatē, ijs etiā auxilio est, qui urinā redde-
 re nequeunt: venerē stimulat, eamq; certa
 de causa cessantem, haud segniter restituit.

*Diasatyriū aliud, secundum
descriptionem Mesue.*

Rz. Secacul albi & mundi, & elixati in decocto Cicerum, quorum prima aqua in qua decoquebantur sit effusa lb j.

Testiculorum vulpis ℥ viij.

Radiciſ Rhaphani ℥ iij.

Radiciſ Lophi plani ℥ ij.

Terantur hæ tres radices posteriores, & infundantur super eas lactis Bubuli aut Ouilli tantum, vt lac duos digitos emineat, adijciendo.

Olei ſeſamini

Butyri recentis non ſaliti ana ℥ iiij.

Coquantur cum facilitate vſque ad conſumptionem lactis, & donec omnino remollitæ ſint radices, & habeant iuſtam ſpiffitudinem inſtar pultis craſſioris, nam ſi aqueum quod in lacte & radicibus eſt non conſumatur, ſitum contrahit hoc medicamentum.

Posteà adfunde omnibus hiſce prædictis radicibus

Melliſ deſpumati optimi lb vj.

Succi Cæparum recentium lb j. β.

Coque omnia ſimul ad perfectam decoctionem, deinde ab igne depone, & inſperge

ge

ge subsequenſium ſpecierū minutiffimarum
puluerem.

Caudarum Scinci cum renibus & Se-
mine ꝑ j.

Seminis Erucae

Zingiberis

Been albi

Been rubei

Linguae auis, id eſt, ſemen fraxini arboris

Seminis naſturcij

Cinnamomi

Piperis longi

Seminis Bauciae

Seminis napi

Pulpae ſeminis Aſpurgi maximè recentis
ana ꝑ iiij.

Confice cum eis: vltimò verò adijciantur
ſubſequentia.

Pinearum mundatarum lb j. ꝑ.

Fifticorum, id eſt Piſtaciolorum mundato-
rum, ꝑ x.

Confice & miſce omnia optimè, & aro-
matiza cum

Mofchi boni ꝑ j.

R A D I C I S Raphani videlicet fatini,
quam vocamus rettich.

L V P H planum Duplex eſt Loph (id eſt
Serpentaria) criſpū ſcilicet & planū: Criſpum
i 2 folia

folia habet diuisa & crispa. Planum verò lata & plana veluti Aron, vnde vtriq; nomen inditū est. Vulgò autē apud nos caremus Lupi, id est, vera Serpentaria, idē eius loco accipiendæ sunt radices herbae, quam Aron vocant.

TESTICULI vulpis, hoc loco non sunt accipiendi testes animalis, dicti vulpes. Sed radices Satyrū siue Orchios, quæ habent similitudinem testicularum vulpium. Vnde etiam nomen herba accepit, qua in re quosdam turpiter errasse scio.

NAPVS est parvū, oblongū densūmque rapum, cuius sunt species plures, Bayerische rublein, Steckrublein, Merseburgisch & Bortfel disch rublein.

BAVCI A est pastinaca sativa siue Caryota, Gelbenmoren Germani vocant.

FISTICVM siue Phisticum, idem est quod Pistachium siue Pistacium.

¶ Valet ad erectionem virgæ, multiplicat sperma, & desiderium coeundi.

Theriaca, secundò descriptionem Andromachi.

R̄. Trochiscorum scylliticorum 3 xlviij.
Trochiscorum de vipera

Troch

Trochiscorum Hedycroi
 Piperis nigri
 Opij Thebaici ana 3 xxviij.
 Rosarum
 Scordij Cretici
 Seminis Buniadis agrestis
 Iridis Illyricæ
 Agarici albi pontici, id est, in ponto nati
 Cinnamomi
 Succi Glycyrrhizæ
 Opopalsami, loco eius olei Charyophyl-
 lorum ana 3 xij.
 Myrrhæ Trogloditicæ
 Croci Cilicij
 Zingiberis
 Rheupontici, id est, Rhabarbari
 Radicum Quinque folij
 Calaminthæ montanæ
 Marrubij Comarum
 Stœchadis Comarum
 Costi recentis, videlicet veri, non adul-
 terini
 Piperis albi
 Piperis longi
 Dictamni Cretici
 Thuris masculi
 Petroselinij Macedonici
 Sœœnanthi
 Terebinthinæ Chizæ, id est, in Chio insula
 nata

natae

Cassiae fistulae, videlicet Cassiae lignae
verae

Spicae Nardi Indicae ana 3 vj.

Gentianae

Polij minoris comarum

Styracis optimae

Seselios Massiliensis

Abrotoni

Seminis Thlaspios

Ammij

Chamaedryos comarum

Chamaepityos comarum

Hypocisthidis

Malobathri

Nardi Celticae id est, Spicae Romanae

Anisi Helladici, id est, cognomen Anisi à
regione, vbi optimum est.

Meu Athamantici

Foeniculi

Sigilli Lemnij, aut boli Armeni

Chalcitidis semiaffatae

Amomi racemi

Acori

Cardamomi

Phu pontici (accipe verum, quod in hor-
tis colitur)

Carpobalsami

Hyperici comarum

Acaciae

Acaciæ liquidioris
 Gummi vermiculati
 Dauci Cretici
 Galbani puri
 Opopanacis
 Sagapeni Perfici
 Bituminis Iudaici, id est, Asphalti
 Centaurij minoris comarum
 Castorij
 Aristolochiæ tenuis ana ʒ ij.
 Vini veteris odorati, quantum liquoribus
 & gummis dissoluendis satisfecerit. Mel-
 lis despumati optimi triplum. Hoc est
 lb̄ xiiij. ʒ̄ vj. vt sequetur paulò post.

Confice sic. Cinnamomum Crocúmque
 (vt Aëtius vult) vnumquodque per se te-
 rito, & si voles etiam Rhabarbarum &
 Hedychroos Trochiscos, misce deinde in-
 nicem optimè, postea reliquas herbas ac
 radices & omnia arida similiter tundito,
 semper similia cum suis similibus, aroma-
 ta per se, ac reliqua etiam per se seorsum.
 Postea (si Aëtium imitari est animus)
 Crocum, Cassiam, Cinnamomum & Lem-
 niam terram in pila cum vino optimo te-
 re atque vnito, ac reliqua omnia secundum
 artem addito, & melle despumato vniuer-
 sa excipito.

Ego verò ita præparare consueui simili
ferè ratione.

℞. Piper nigrum
Piper album
Piper longum
Iridem Illyricam
Zingiber
Costum
Amomum (aut eius succedaneum)

Acorum
Cardamomum
Carpobalsamum
Incidenda minutim concidito, & in minu-
tissimum puluerem conterito, & per an-
gustissimum cribrum excernito, postea in
scatula diligenter, ne expiret extracta re-
ponito, donec reliquis admisceas.

Posthac

℞. Radices Quinque folij
Gentianam
Meon (aut eius succedaneum)
Phu
Dauci Cretici radicem (aut eius succeda-
neum)
Aristolochiæ tenuis radicem
Rosas
Trochiscos scylliticos

Scord

Scordium
 Trochiscos de vipera
 Calaminthen montanam
 Marrubij comas
 Stœchadis comas
 Dictamnnum Creticam
 Schœnanthum
 Polij Montani minoris comas
 Abrotonum
 Chamædryos comas
 Chamæpityos comas
 Nardum Celticam
 Hyperici comas
 Centaurij minoris comas atque
 Castorium, & semina omnia.

Concidito omnia minutim, teritôque in
 tenuissimum puluerem, & per angustissi-
 mum cribrum excutito. Excussum pulue-
 rem prædicto quē reposuisti adijcito, diûq;
 donec perfectè commisti sint in mortario
 terito, adhibita diligenti cura, ne quid inter
 rundendum excernendûmque pereat, aut
 temerè ponderi decedat, mox è mortario
 exemptû puluerē iterû ne expiret reponi-
 to, vsquequò omnia conficiantur. Interea
 R̄. Agarici optimi albissimi, atque in lon-
 ga rectâque capillamenta filisilis, frustra
 electa, ab his Schobina deradito ʒ ij sed

i 5 quia

quia non facilè per se tunditur, neq; etiam cum alijs, propterea quòd in puluerem volatilem resolutus euanescit, ita vt multum ponderi eius decedat, ideò ad Scoben Agarici prædictam infunde optimum vinum, & fac Trochiscos minutos in tepida umbra exiccandos, exiccatos minutissimè contundito atque per cribrum excernito angustissimum, excreti deinde Agarici cape pondus, quod requirit compositio, videlicet ʒ. xij. & prædicto pulveri summa diligentia commisceto, quo facto,

℞. Opium
Succum Glycyrrhizæ
Myrrham
Acaciam
Gummi
Hipocisthida.

Concidito omnia in minutas partes & mistis superinfundito vini optimi quantum dissoluendis atque eliquandis succis satis fore coniecero, exprimito, postea per rarum colum liquefactam & modicè calefactam pulticulam colato, ita vt nihil præter sordes in colo remaneat. Quòd si succi & liquores isti sordidi & surculis foliisque pleni fuerint, ponderi eorum aliquid addendum

dendum esse facile æstimare quis potest,
quod in sequentibus densatis liquoribus
etiam obseruandum est.

Rz. Galbanum

Opopanacum & Sagapenum, hæc affuso
optimo vino modestè supra prunas dissol-
uantur, & per rarum linteum fortiter ex-
primantur, his dissolutis.

Rz. Thus masculum

Bitumen Iudaicum, terantur quàm mi-
nutissimè poterint, addendo Terebinthi-
nam & sincerissimam, aut ex Scobe ac
Sordibus expressam Styracem, dissoluatur
lento admodum igne cum mellis despu-
mati sufficienti copia, & ita calidam pul-
ticularum postea cum reliquis calentibus mi-
sceto, & diligenter agitato ne rursus in
grumos concrecant Thus & bitumen, vbi
refruxerint: quapropter aliquid de contu-
sorum puluere est admiscendum. Quòd si
hoc modo dissoluere & miscere distidas,
bitumen & thus vnà cum reliquis aridis
tundito, & tantum Styracem atque Tere-
binthinam dissoluito, atq; melli despu-
mato calenti admisceto, his factis.

Rz. Cinnamomum

Malobathrum (aut eius succedaneum)

Cassiam

Cassiam fistulam veram
 Trochiscos Hedychroi
 Spicam Nardi Indicam, & simul tundito in
 renuissimum puluerem, postea
 ℞. Crocum

Rheon siue Rhaponticum, id est, quod
 hodie Rhabarbarum vocatur, & vnum-
 quodque seorsim tundito, deinde misceto.

Trochiscorum Hedychroi

Cinnamomi

Cassia

Spicae Nardi

Croci, & Rhei Pontici, pulueres diligen-
 tissimè, postea

℞. Mellis optimi & Aromatici, quale è
 Lithuania Dantiscum affertur, despumetur
 sedulo, despumati postremò mellis su-
 me ℥ xiiii. ʒ vj. ex eo modicum infun-
 de in amplum ahenum ex aurochalco fa-
 ctum, & insperge paulatim commistos
 paulò ante Trochiscorum Hedychroi,
 Cinnamomi, Cassia, Spicae Croci & Rhei-
 pontici pulueres, alternis vicibus, mel de-
 spumatum tepidum, atque pulueres inji-
 ciendo, quæ diligentissimè interim pistil-
 lo ligneo agitata sunt, cum hæc optimè
 fuerint commista & floridum puniceumq;
 colorem contraxerint, injcito Lemniam
 terram

terram antea subtilissimè per se, deinde cum vino tritam, & vnà etiam Chalcitida assatam, quam hoc modo assabis : Accipe purissimæ Chalcitidis circiter ζ iij. eam in fictile non ita profundum iniectam, supra prunas ponito, donec liquefiat & bulliat, deinde ab igne auferto, & abijcito id quod in superficie durum est atque ruffescit, & ex medio eius sume ζ iij. & cum vino tritam atque dissolutam medicamento admisce. Postea paulatim etiam infundito tepefactos liquores & succos quos antea in vino dissoluisti, alternis vicibus, succos, mel & reliquos pulueres quos primò contriuisi iniiciens, simul etiam admisce Styracem Terebinthinamq; & opobalsamum, ita vt omnia exactissimè admisceantur, atque sigillatim mel & pulueres commisce, donec vniuersa vnita & in vnã substantiam redacta sint, assiduè agitando ne grumi aliqui relinquuntur, aut nodi. Postquam verò optimè totam confectio- nem miscueris, indito in vas ex densa materia factum, videlicet ex plumbo albo, quod hodie stannum appellant : oportet verò vt tertia aut quarta pars vasis relinquatur vacua, vt efferuescens medicamentum at- tollere se queat, nec effluat. Reponendum autem est hoc medicamentum donec fer- uescat

vescat in tepido & sicco loco, postquam vero subsederit, in frigido & sicco loco conservandū erit. Porro ego hac ratione præparavi Theriacen: alij verò paulò aliter conficiunt. Sed omnium pessimè faciunt, qui succos & liquores & reliqua omnia simul tundunt, & postea tusum pulverē impuro melli incoquant. Animadvertendum etiam est, ne vini plus quàm opus sit liquoribus & succis dissoluendis adfundatur. Nam si ultra modum vinum succis addatur, situm contrahet Theriaca, propterea etiam non consuevi Cassiam & Crocum & Cinnamomum vino permiscere, sed mel. Nam aquosus est vinum nostrate, quod intelligentes quidam ex recentioribus, qui de compositis medicamentis scripserunt, iubent pro vino accipere coctum mustum, hoc est sapam, passum aut defrutum, quibus tamen non assentior. Nam hæc vina sunt spissiora quàm vt in eis concreti atque densati succi, & liquores dissolui queant. Nam eius tantum rei gratia vinum Antidoto huic permiscere soliti sunt veteres, quos & nos imitabimur.

Hac descriptio est sumpta ex Aëtio, paulò post ponetur ea quam transtuli ex Græco carmine Andromachi senioris.

VIPERAE serpentes sunt in Italia, inde etiam facti ex eis Trochisci petendi sunt.

TROCHISCI Hedychori inferius in Trochiscis describentur.

PIPERIS nigri. *Andromachus senior* qui inuentor est huius compositionis, hoc loco habet PIPER longum, in Carmine Elegiaco Græco.

SCORDII Cretici, optimum scordium nascitur in Creta insula, nos interim non trahere utamur satis efficaci. Porro verum scordium herba est *Chamadry* similis, odore aliquo *Allij*, & nullo modo *Allium syluestre*, ut hactenus magno errore crediderunt: nascitur in Saxonia, quemadmodum & circa Nurembergam.

BVNIAS, id est, *Napus*: quid verò sit *Napus* dictum est in *Diasatyrio Mesuæ* & antea etiam.

MYRRHAE Trogloditicæ. Trogloditice populi sunt Arabibus vicini, apud quos optima nascitur Myrrha.

OPOBALSAMO verò caremus, ideòq; eius loco accipiendum est succedaneum aliquod, veluti est oleum *Charyophyllorum*,

CROCI *Cilicij*, id est, in *Cilicia Asia* regione nati, & idē est quod *Crocus orientalis*.

RHAPONTICVM hoc loco significat *Rhabarbarum*, nam magna illa radix quam hodie *Rhaponticum* vocant, falsò hoc nomen habet.

COMAE sunt folia & flores plantarum.

PIPERIS longi. *Andromachus senior*, hoc loco habet.

PIPER nigrum, *Junior* verò *Andromachus*, id est, *Senioris filius* ordinem nigri & longi piperis inuertit, quem in hac compositione sequimur, paulò post etiam *Senioris Theriacen* adscripturi.

DICTAMNVS *Creticus* folia habet alba, lanugine obducta, gustu acria, ut *Thymus*, affertur rursus ex *Creta insula* ad nos.

CASSIA fistula hoc loco significat *Cassiam ligneam veram*, quae iam iterum affertur, est quae *Cinnamomo* similis.

POLLIVM montanū duplex est, vnum pluribus surculis fruticosum ac humi sparsum, alterū candidius & rectius se attollens. *Maius* nascitur apud nos: *Minus* affertur ex monte *Pessulano*, & haec sunt veri *Polij* species, & totam hyemem virēt, ut *Lauandula* aut *Thymus*. Vulgò non habuerunt verū *polium* *Phar-*

macop

macopola vsq; ad hoc tempus.

STYRAX, id est, Storax calamita accipienda autem est hoc loco purissima eius resina, in micis concreta.

SSELI, id est, Sileris montani, dicitur autem Massiliense, à Prouincia Massiliensi, in qua provenit optimum.

THLASPI, est species agræstis nasturcæ, quæ passim nascitur secus vias, semine ruffo, sapore acri & glutinoso, quod ut habeant, diligenter curent Pharmacopola, vocatur Germanicè vvegekressen.

CHAMAEPITYS, vera est Iua, herba, est tenuibus folijs, floribus paruis, & luteis: nascitur copiosè ad Rhenum in Franconia in vineis & agris quiescentibus, presertim Spira Vuormacia, & Vurtzburgi, & alijs locis.

MALOBATHRVM est folium Indum, cuius succedaneum est Spica tam Indica quàm Celtica.

MEV non habemus, loco eius sumimus Ceseli Creticum, id est, Bervvurtz aut potius Sison, hoc loco: inferius enim sequitur Daucus Creticus.

SIGILLVM Lemnium, id est, terra Sigillata, quæ signatur in Lemno insula, in qua effoditur hæc terra, in cuius defectu sumatur

k bolus

bolus armenus leuanticus.

CHALCITIS hodie non à quouis cognoscitur, est autem vitrioli natiui species, hac qui caret, accipere possunt vitriolum viride optimum, quale est Goslarianum in Saxonia. Porro *Andromachii* mihi videtur Chalcitida Theriaca miscuisse, nigri coloris gratia, qui color ab omnibus in Theriaca requiritur sine aliqua ratione. Mihi itaq; videtur non necessario eam addi. Nam horribili & eruginoso sapore totam compositionem inficit. At cum ego aliquando in Theriaca compositionem non adiecissem Chalcitida. saporem gratiore acquisiuit hoc medicamentum. Consulantur igitur hac de re Doctores Medici.

A M O M O verò caremus, eius loco accipimus *Carpesium*, aut *Acorum* verum, id est, nostrum *Calamum aromaticum*.

A C O R V S verus, est illa radix, quam hodie falsò vocant *calamum aromaticum*.

A C A C I A, succus est, fructus ex arbore, è qua distillat *gummi Arabicum*, loco eius accipimus *Syluestrium Prunellorum* succum inspissatum.

G V M M I vermiculati, id est, *Arabici gummi*, quod concretum est in grumos vermium figura.

DAVCI **CRETICI** vice accipere

Pere licet Sefeli Creticum, id est, Βερύβυρτζ, & videlicet radicem eius.

SAGAPENVUM hodie vocant *Serapinum*, quod in *Perside* optimum provenit. *Senior Andromachus Sagapeni* habet 3 iiii. *Iunior* vero tantum 3 ij.

ARISTOLOCHIA tenuis, id est, *Aristolochia* nostra longa vulgaris.

¶ *Theriaca* in omnibus antidotis ob multiplicem usum potiores partes obtinet. Est enim famosa & salubris contra genera ægrotudinum plurima, valet enim ad grauissimas passiones totius corporis humani, *Epilepticis*, *catalepticis*, *apoplecticis*, *cephalargicis*, *stomachicis*, *hæmicranicis* prodest. Ad *raucedinem* vocis & *constrictionem* pectoris optima est: *arteriacis*, *asthmaticis*, *hæmoptoicis*, *ictericis*, *hydropticis*, *peripneumonicis*, *iliofis*, & *vulnera* in *intestinis* habentibus, *Nephreticis*, *calculosis* subuenit: *menstrua* educit, & *foetum* mortuum expellit: *lepras*, & *variolas* & *frigus*, & cæteras passiones inueteratas emendat. Præcipuè contra omnia *venena* & *serpentium morsus* & *reptiliū* valet. Sed diuersa est eius dosis pro quãtitate & qualitate vniuscuiusq; passionis. Omnem *defectionem sensuū* releuat, *Cor*, *cerebrum*, *hepar*,

k 2   stomac

stomachum confortat, totum corpus in-
corruptum ducit & custodit.

*Theriaca Andromachi Senioris,
è carmine eiusdem Elegiaco
translata.*

R̄. Trochiscorum Sylliticorum 3 xlviij.
Trochiscorum Theriacorum
Piperis longi
Liquoris papauerini, id est, opij
Magmatis Hædychori ana 3 xxiiij.
Foliorum Rosarum siccarum
Iridis Illyricæ, id est, ireos
Cyaneæ Glycyrrhizæ
Seminis Buniadis, id est, napi, vulgò *Beyc-
rische rublein.*
Scordij
Liquoris Balsami, loco cuius oleum Cha-
ryophyllorum
Cinnamomi
Agarici ana 3 xij.
Myrrhæ
Costi
Crocij Corycij
Cassia, id est, Cassiæ lignæ veræ, aut suc-
cedanei eius

Nardi

Nardi Indicæ

Iunci Arabici, id est schœnanti.

Thuris, videlicet masculi & electi

Piperis candidi

Piperis nigri

Comarum Dictamni, id est foliorum & florum dictamni Cretici veri.

Marrubij

Rhei, id est quod hodie vocatur Rhabarbarum

Stœchadis

Petroselinii, id est seminis eius

Calaminthæ, id est Calaminthi montani tenui folij.

Lachrymæ Terebinthi Libyftiadis

Zingiberis

Quinque folij i. radicum eius ana ʒ vj.

Polij, videlicet montani & albi, quod è Lugduno affertur.

Chamæpityos

• Stryacis, id est storacis calamitæ synceræ & electæ.

Mei

Amomi Racemosi, aut succedanei eius vt

Nardi Galaticæ, id est Celticæ supra)

Rubricæ Lemniæ, id est terræ sigillatæ veræ, aut Boli armeni, vt supra

Phu Pontici

118. CONFECTIO NES

Chamædryadis Creticæ, id est Chamædryos veræ

Foliorum Malobathri, eius loco ponatur
Macis

Chalcitidis tostæ.

Radicis Gentiadis, id est Gentianæ

Anisi

Succi Hypocystidis

Fructus Balsami, id est carpobalsami, pro
quo etiam succedaneum sumatur, sicut
suprà facta est mentio.

Gummi splendidi

Seminis fœniculi

Cardamomi Indici, id est minoris

Seselios tenuis

Lachrymæ nigræ spinæ

Thlaspios

Hyperici

Annios

Sagapeni ana 3 iij.

Castorei

Aristolochiæ tenuis

Seminis Dauci

Bituminis

Liquoris panacis, id est, opopanacis

Centaurij videlicet minoris

Chalbanidis pinguis, id est, Galbani recen-
tis & puri ana 3 ij.

Confice

Confice cum vino & melle. Hactenus Andromachus.

Vini autem tantum accipias, quantum liquoribus & succis dissoluendis satis fore cōieceris, vt proximè dictum est. Mellis verò optimi accipe ℥ xiiij. ꝯ iij ita detrahis Mellis ꝯ iij. de priori Theriaca, quia huic desunt Abrotoni & Acoriana 3 iij.

Confice autem & hanc Theriacam vt proximam.

TROCHISCI Theriaci, sunt Trochisci de vipera siue de Thiro, vt hodie vocant.

MAGNA hædychroum, id est, Trochisci hædychroi, quos Auicenna vocat *Alinda hacaron*, quorum compositionem in tractatu de Trochiscis inquire.

CYANEAE, id est, Ceruleæ vel nigre Glycyrrhizæ, seu vt hodie vocant *Liquiritiæ*, quæ nigrum colorem habet. Intelligit autem *Andromachus* succum Glycyrrhizæ.

CROCVS Coricius, id est, in Corico Cilicia monte nati, hoc est *Croci Orientalis*.

LACHRYMÆ Terebinthi Libiædis, id est, Resinæ Terebinthinae Libyæ, in Libya Africa regione natæ, eius loco nos accipere possumus laricis resinam, quæ vbiq; in Germania Terebinthina improprie vocatur.

M E I loco, quo caremus, possumus accipere Sefeli Creticum, id est, *Berwurtz*, aut semen nigrum & odoratum, quod hodie vocant improprie *Amomum*, veteres autem *Sison*.

P H V ponticum, non est *Valeriana* vulgaris, sed ea herba, quae in *Hesbia* vocatur *The-riac KsKraut*, vel *GartenseliuncK*.

M A L O B A T H R V M non habemus, eius loco accipe spica Romanae radículas, vel spica Romanae & *Macis ana*, partes aequales, ut *Arabes* praecipunt, Vel *Cassiam* ligneam veram.

R A D I C I S *Gentiadis*, id est, *Gentiana* à *Gentio* *Illyrici* rege sic appellata, qui eam primùm inuenisse creditur.

G V M M I splendidi, id est, mundi, synceri & translucidi, videlicet *Gummi Arabici* cognominati.

N I G R A vel *carulea spina*, est arbor, quae aliàs dicitur *spina Aegyptia*, ex qua manat *gummi Arabicum*. Per lachrymam verò eius *Andromachus* intelligit succum eius, qui *Acatia* vocatur, & sit ex fructu siliquaceo huius spinae, eius loco accipimus succum *prunellorum agrestium*.

S E S E L I tenue, est *Sefeli Creticum*, quod ex omnibus speciebus *Sefelios* minimum & tenuissimū est, Germanicè vocatur *Berwurtz*, potest

potest tamen etiam vulgare intelligi.

D A V C V S, id est, *Aucus Creticus*, hoc loco eius vice, accipe semen *Pimpinella* nostra, aut radices *seselios Cretici*. nihil enim refert, quod his accipiatur in hanc compositionem, est autem *seselli Creticum* quod Germanicè vocatur *Bervvurtz*.

ARISTOLOCHIA tenuis, est illa quæ apud nos nascitur, longa cognomento, cuius radices gracilitate sua & longitudine imitantur sarmenta vitium.

¶ **Andromachus** Neronis medicus, primum condidit medicamentum hoc, eique declarationem, heroicis carminibus descriptam, nuncupavit. Sed **Galenus** mutata forma, compositionem reddidit meliorem.

Theriaca Diatessaron, secundum descriptionem Mesue.

R̄. Gentianæ

Baccarum lauri

Myrrhæ

Aristolochiæ rotundæ ana ℥ ij.

Mellis despumati optimi lb ij. id est, ℥ xxiij.

DIATESSARON, hoc est ex quatuor simplicibus composita.

k 5 ARIS

ARISTOLOCHIA rotunda non est illa radix quam nos holwurtz vocamus, sed alia multò maior & tuberosa, intus solida, colore luxi flauo, odore & sapore similis *Aristolochiæ longæ* nostrati. Afferitur ex Italia & Heluetia.

Theriaca antidotus Diatesaron ad affectus frigidos, cum cerebri, vt epilepsiam, paralysem, spasmus Cynicum: tum ventriculi, vt inflationem, & ab ea dolorem, tardam coctionem: tum denique hepatis, vt hydropem, cachexiam, obstructionem. Præterea morsus Scorpionis, & potioni veneni confert.

*Mithridatium ex Democratis
Græco carmine in latinam lin-
guam translatum.*

R̄. Myrrhæ Arabicæ Troglodytidis
Crocī
Agarici
Zingiberis
Cinnamomi
Spicæ Nardi
Thuris videlicet electi
Thlaspios ana 3 x.

Sefelios
 Opobalsami (aut oleum Charyophyllo-
 rum)
 Schœni, id est, Squinanthi vt hodie vocant
 Stœchadis
 Costi (videlicet veri & aromatici)
 Chalbanæ
 Terebinthinæ
 Piperis longi
 Castorei Pontici
 Succu Hypocistidis
 Styracis bonæ
 Opopanacis
 Folij Malobathri recentis (aut succedanei
 eius) ana 3 viij.
 Cassiæ nigræ (lignæ aut succedanei eius)
 Polij
 Pipetis albi
 Scordij
 Seminis dauci Cretici
 Fructus balsami (aut succedanei eius)
 Cypheos
 Bdellij ana 3 vij.
 Nardi Celticæ purgatæ
 Gummi
 Petroselini, id est, seminis eius
 Opij papaueracei
 Cardamomi
 Seminis fœniculi

Gentianæ

Foliorum Rosarum

Dictamni Cretici ana ʒ v. Boni
ponderis.

Anisi

Arij

Acori (siue calami aromatici)

Phu

Sagapeni ana ʒ iij.

Mei Athamantici

Acaciæ

Ventris Scinci videlicet veri

Fructus Hyperici. i. Summitatum
eius ana ʒ ij. ʒ.

Vini quantum sufficit.

Mellis mensuram conuenientem.

VINI quantum sufficit, id est, quantum
satis est succis & liquoribus dissoluendis.

MELLIS mensuram conuenientem, in
Græco est σύμμετρον quod idem significat. fit
autem mellis optimi odorati & despumati ℥
ix. ʒ viij. ʒ ij.

CYPHI sunt Trochisci qui ad odorem
suffiuntur, eius compositio habetur in tractatu
de Trochiscis.

NARDVS C leica est spica Romana.
Purgata, id est, à paleis, terra & sordibus
munda

mundata, Radices eius tantum debent accipi.

A R I I, in Græco est Ἀρίσ, id est, Ariu, quod nomen apud nullum alium Authorem in Mithridatio scriptum inuenitur. intelligit autem Democrates per Arion siue Arium, Aron, id est Aron, quantum ego ratiocinari possum, nam Aron egregiam facit contra venenata medicinam.

A C A C I A vera caremus, accipe ergo loco eius Succum prunellorum siluestrium, diligenter spissatum, aut alium quendam, quem Doctores substituent. Nos inferius ponemus Acaciam Succedaneam.

¶ Mithridaticum proximum est, in qualitate, & virtute Theriacæ, & parum differunt: nisi fortè quòd Theriaca est parum calidior & potentior contra venena serpentum. Curat omnes passiones capitis virorum vel mulierum, si fuerint ex frigidityte, & maximè melancholicis & timidis, epilepticis & hæmicranicis confert, & dolorem supercilij patientibus & lachrymantibus oculis, & ad omnia capitis vitia vel aurium subuenit: dentium doloribus & palato, & omnibus vitijs oris & maxillarum medetur, si super locum dolentem ponatur, & iterum ad modum Emplastri

stri ponatur in temporibus, vnde fit discursio, Squinantiam soluit, Apoplecticis, tussientibus, asthmaticis, hæmoptoicis, peripleumoniacis, & omnibus doloribus qui intra corpus humanum fiunt, succurrit iliacis, dysentericis, & lientericis confert, si detur cum decoctione balaustræ, extensionem humerorum, tetanos siue spasmos patientes, & paralyticos sine mora sanat, diaphragmati & hypochondrijs subuenit, renibus & vesicæ opitulatur, Calculos frangit, menstrua prouocat, omniâque vitia matricis excludit, schirosim patientibus & podagricis singulis præsidio est: præcipuè datur contra venena omnia, venenatos morsus, siue rabidi canis, seu cuiuscunque reptilis, impositum siue bibitum, cum magna admiratione emendat: quotidianarijs & quartanarijs etiam ante horam accessions cum vino tepido datum mirificè prodest.

Mithridatium aliud, vt ex Cleopatro & Antipatro, Galenus & Aëtius exscripserunt.

R̄. Myrrhæ 3 vij. β. ̄. iij.
Nardi tantundem

Croci

- Croci 3 vij. s. iij.
 Opij 3 iiij. s. ij. β.
 Styracis 3 v.
 Cinnamomi 3 vij. s. iij.
 Castorei 3 vj. s. j.
 Polij 3 vj. s. iij.
 Scordij 3 vij. s. iij.
 Zingiberis tantundem
 Costi 3 vj. s. iij.
 Piperis albi 3 v. s. ij.
 Piperis longi 3 vj. s. iij.
 Sefelios 3 v.
 Abrotoni tantundem
 Petroselini, videlicet seminis 3 iiij.
 Seminis Dauci 3 vj. s. iij.
 Calsiæ 3 v. s. iij.
 Thuris 3 vj. ij.
 Succu Hypocistidis 3 vj. s. j. β.
 Nardi Celticæ 3 iiij.
 Seminis fœniculi 3 iiij.
 Nardi Indicæ 3 iiij.
 Acori (aut calami aromatici)
 Phu Pontici
 Sagapeni
 Fructus balsami aut succedanei eius
 Hyperici
 Illyridis, id est, Ireos ana 3 ij.
 Rubricæ Lemniæ (loco eius Bolus leuan-
 ticus 3 vj.

Lumborum Scinci, videlicet veri
 Cypheos ana tantundem, id est, 3 vj.
 Acaciæ
 Gummi
 Cardamomi
 Pelecini ana 3 ij.
 Thlaspeos 3 vj. ∞ iiij.
 Gentianæ 3 iiij.
 Anisi 3 ij.
 Rosarum Siccarum 3 iiij.
 Mei Athamantici tantundem
 Schœni, id est, Squinanti 3 vj. ∞ iiij.
 Opopanacis 3 vj.
 Galbani 3 vj. ∞ iiij.
 Opobalsami tantundem (cuius loco vt supra
 oleum Charyophyllorum)
 Aristolochiæ, videlicet, rotundæ veræ 3 j.
 Hyssopi 3 iiij.
 Marrubij 3 j.
 Chamœpityos 3 iiij.
 Libanotidis 3 v.
 Tetebinthiæ 3 vj. ∞ iiij.
 Mellis Attici quod sufficit.
 Vinum ne addas. Haftenus Cleophrantus
 & Antipater.

Mellis autem despumanti optimi &
 odorati sume ad totam confectiõnem
 ℞ vij. ʒ vj 3 vj. vinum ne
 addatur præcepit, Cleophrantus, ideò in
 aceto

aceto sunt dissoluendi liquores concreti,
 vt Sagapenum Opopanax & Galbanum,
 confice secundum artem.

M E L L I S Artici nobis copia non sit,
 ideoque aliud, quod optimum fuerit recipien-
 dum erit.

Compositio hæc est valde mendosa in pon-
 deribus apud Aëtium, apud Galenū verò est
 emendatior. Rursum simplicium numero ali-
 qua desunt apud Galenū, quæ ex Aëtio con-
 fectioni huic restitui. Aëtius hunc authorem
 vocat Cleopatrū, Galenus verò Cleophantum.
 hic Character significat obulum: est autem
 obulus pondus 3 β. scrupuli videlicet dimi-
 dium, itaque vj. obuli faciunt 3 j.

N A R D V S Indica hoc loco non signifi-
 cat Spicam nardi Indicam, sed Malobathrū,
 id est folium Indum, quod nardi est species &
 in India gignitur. Aëtius propterea hoc loco
 pro Nardo Indica habet Phyllon, id est folium
 Indum, cuius loco accipe Cassiam ligneam ve-
 ram quæ Cinnamomo est similis, aut Macis &
 radicem Spicæ Romanæ ana ij.

ACORI, id est, radicis, quæ nunc im-
 propriè vocatur Calamus Aromaticus.

FELECINI, id est, seminis eius, in
 eius penuria accipe semen Nigellæ agræstis &

l corn

cornuta, est autem omnino similis vera Nigella, nascitur in agris.

LIBANOTIS hic non significat Rosmarinum sed Angelicam syluestrem minorem. Nam plures sunt Libanotidis species, semen autem eius accipi debet quod Cachrys vocatur.

Mitridatium, secundum descriptionem Andromachi.

R̄. Glycyrrhizæ	3 vij. β.	∞	iiij.
Opii	3 iiij.	∞	ij.
Castorei	3 vj.		
Polij	3 v.	∞	ij.
Costi	3 v.	∞	ij.
Nardi spicæ	3 vj.	∞	ij.
Cassia videlicet veræ	3 v.	∞	ij.
Thuris	3 vj.		
Seselios	3 v.	∞	ij.
Succi Hypocystidis	3 vj.		
Acori, id est, calami aromatici	3 ij.		
Scordij, videlicet veri	3 vj.	∞	ij.
Folij, loco eius sumatur Macis	3 iiij.		
Gallij	3 v.	∞	ij.
Cypheos	3 vj.	∞	ij.
Myrrhæ	3 vj.		

Croci

- Croci 3 vij. $\cup$ ij.
 Cinnamomi 3 vij. $\cup$ ij.
 Styracis, videlicet optimæ 3 vj. $\cup$ iij.
 Zingiberis 3 vij. $\cup$ ij.
 Phu Pontici 3 ij.
 Petroselini, videlicet seminis
 3 iij. $\cup$ ij.
 Nardi Celticæ 3 iij.
 Seminis Fœniculi 3 iij.
 Seminis Dauci 3 vj. $\cup$ iij.
 Nardi Indicæ 3 iij.
 Hyperici 3 ij.
 Acaciæ 3 ij.
 Gentianæ 3 iij.
 Anisi 3 iij.
 Thlaspios 3 vj. $\cup$ iij.
 Mei Athamantici 3 iij.
 Rosarum siccarum 3 iij.
 Gummi, videlicet Arabici 3 ij.
 Cardamomi 3 iij.
 Schœni, id est, squinanthi
 3 vj. $\cup$ ij.
 Opopanacis 3 vj. $\cup$ ij.
 Opopalsami siue olei charyophyllorum
 3 vj. $\cup$ iij.
 Galbani 3 vij.
 Scinci, videlicet veri 3 ij. $\cup$ ij.
 Terebinthinæ 3 vj. $\cup$ ij.
 Vini Chij quod sufficit.

Mellis Artici cocti quod sufficit, hoc est,
℞ vj. ℥ iij. ʒ ij.

FOLIUM duas res significat, folium
nardi videlicet, aut Malobathrum, quod hinc
recipiendum est.

GALLION herba est multis mini-
misque floribus, luteis & odoratis: est autem
species Aspergulae, Germanicè vocatur Ran-
ritzen.

NARDVS Indica hoc loco non signi-
ficat Malobathrum, id est, folium, sed radi-
cem Indicae nardi, nam nardi partes tres olim
in vſu fuerunt, videlicet Radix, folium &
spica, antea verò præcepit in hanc compoſi-
tionem ſumendam eſſe Spicam nardi, & fo-
lium, id eſt Malobathrum, ideò neceſſariò hoc
loco per Indicam nardum intelligit radicem
Indicae nardi.

Eſdræ antidotus ex Aëtio.

℞. Amomi ʒ xij.
Florum iunci odorati, id est, florum
Squinanthi, eorum loco ſume ſummitates
Squinanthi ʒ ix.
Pyrethri ʒ vj.
Croci ʒ xxxvj.
Cinnamomi ʒ vj.

Myrrha

- Myrrhæ troglodyticæ 3 xij.
 Styracis calamintæ 3 xvij.
 Petroselini 3 iij.
 Seminis Dauci 3 iij.
 Tragacanthæ 3 vj.
 Succı Hypocistidis 3 ix.
 Iridis Illyricæ, id est Ireos
 Abrotoni ana 3 xv.
 Seminis fœniculi 3 vj.
 Bdellij 3 ix.
 Thuris 3 j.
 Sulphuris viui 3 vj.
 Seminis Hyoscyami albi 3 xxvij.
 Calsiæ lignæ aut succedanei eius 3 ix.
 Seminis papaueris 3 xxx.
 Spicæ Nardi 3 xij.
 Seminis Rutæ 3 iij.
 Seminis Ocimi 3 iij.
 Rhœis Culinarij 3 lv.
 Seminis Anethi 3 vj.
 Azari, id est, radicum eius 3 j.
 Seminis Cardamomi 3 vj.
 Opij 3 xxvij.
 Euphorbij 3 vj.
 Piperis nigri 3 xxx.
 Rosarum siccarum 3 ix.
 Phylli 3 xij.
 Opobalsami siue olei Charyophyllorum
 3 xxiiij.

- Ventris mergi   ʒ vj.
 Laccæ   ʒ xij.
 Lycij Indici   ʒ xij.
 Charyophylli   ʒ xij.
 Stercoris reperti in aluo mergi   ʒ vj.
 Florum Nerij   ʒ iiij. β.
 Rhei pontici, id est Rhabarbari   ʒ xij.
 Mei Athamantici   ʒ vj.
 Terræ Cimoliæ   ʒ xij.
 Succu Arthemisiæ   ʒ xx.
 Foliorū Seridis, id est Cichoreæ   ʒ ix.
 Spicæ Celticæ   ʒ xij.
 Castorei   ʒ iiij.
 Costi   ʒ xij.
 Gentianæ   ʒ xij.
 Confectiones Hædychroi   ʒ ix.
 Anisi   ʒ vj.
 Sifonis   ʒ xvij.
 Thymiamatis Hammoniæ   ʒ xij.
 Foliorum Citri   ʒ xij.

Vini veteris odorati quantum satis fuerit succis & liquoribus resoluendis. Mellis despumati optimi vt Aëtius scribit interprete Cornario lib.v. aut vj. Sed nos singulis specierum vncijs ternas vncias mellis adijciemus : itaque sume mellis despumati odorati quàm optimi lb̄ vj. ʒ vij. ʒ ij. β.

Arida

Arida omnia minutissimè contundito. Opium verò & Myrrham, hypocistidem, Bdellium, Lycium, Hammoniacum in vino dissoluito. Tragacantham deinde seorsim per te affuso vino dissoluito. Deinde omnia simul misceto, addendo etiam despumatum Arthemisiæ succum. In vniuersum hanc confectionem eodem modo conficis, quo Theriacam, & eodem modo dimittenda est vt effervescat, non omnino repleto vase.

NICOLAUS Alexandrinus duas habet *Esdra* compositiones, alteram *Magna*, alteram verò *Hispaniensis* cognomento: sed quia confusa & indigesta tantum sunt moles: & numerosis, & nulla harmonia coeuntibus simplicibus constant, ideo voluimus eas ascribere, his duabus eius receptis paulò exactius compositis contenti.

RHOIS Culinarij, id est, sumachi vè delicet pulpæ eius sine ossis seminibus.

PHYLLI, id est, folij, cuius loco pone *Spica Romana Macis ana ʒ ʒj.*

PRO TERRA Cimolia accipe *Bolum* preparatum verum.

BYSON, id est semen illud nigrum, quod apio simile est, & vocatur improprie *Anomi* semen.

THYMIAMA *Hammoniacum, id est Gummi Hammoniacum, quod vocant ammoniacum.*

VENTRIS Mergi, *id est Stomachi auis Mergi, Germanicè vocatur ein Taucher.*

NERION, *id est, arbor Oleander, pro cuius floribus accipe radices Vincetoxici. Legitur etiam in Actio rosarum Rhododaphni: sed idem est quod flos Nerij, ideo alterum tantum eorum posuimus.*

¶ *Mirificè cōtra letalia venena prodest, aliòsque vsus multos habet, quos apud Aëtium lib 13. cap. 101. Paulum lib 7. cap. 11. Actuar. in lib. de composit. medica. reperies.*

*Esdre Antidotus ex
Actuario.*

R̄. Mameræ ℥ j.
Amomi, eius loco sume nostrum calamum
aromaticum ℥ ij.
Iunci odorati, id est, squinanthi ℥ β.
Pyrethri ∅ viij.
Croci ℥ j.
Myrrhæ ∅ iiij.
Styracis ℥ β. ∅ ij.

Petro

Petroselini $\mathfrak{z}$ iiij.
 Tragacanthæ $\mathfrak{z}$ j.
 Succu Hypocistidis $\mathfrak{z}$ iiij.
 Ireos $\mathfrak{z}$ β . $\mathfrak{z}$ ij.
 Seminis fœniculi $\mathfrak{z}$ j.
 Folij aut succedanei eius $\mathfrak{z}$ iiij.
 Radicis ponticæ, id est Rhabarbari
 Rosarum siccarum
 Glycyrrhizæ
 Florum syluestris Punicæ
 Cinnamomi ana $\mathfrak{z}$ iiij.
 Nardi Celticæ $\mathfrak{z}$ j.
 Mellis despumati lb vj. $\mathfrak{z}$ ix. $\mathfrak{z}$ viij.

Myrrham & Hypocistidem in vino dis-
 solue modico. Tragacantham verò per
 se etiam dissolue, & confice secundum ar-
 tem. Actuarius ponit absurdum conficien-
 di modum, quem non sequimur.

*¶ Mamera loco, sume Doronicum Roma-
 num. Florum syluestris Punicæ, id est, florum
 Balauſtiorum.*

CONDITA.

Caro Citri.
 Cortices Citri,
 Flores Citri.
 Arantia integra.

l s Cortis

Cortices Arantiorum.

Flores Arantiorum

Limones. *Limones conditi frequenter pro chebulis conditis venduntur. Sed facile deprehenditur dolus. Nam chebuli unum tantum magnum & lignosum habent nucleum, Limones verò multa semina, &c.*

Chebuli Myrobalani.

Bellirici Myrobalani.

Emblici Myrobalani.

Citrini Myrobalani.

Indi Myrobalani.

Omnes quinque Myrobalanorum species iam afferuntur ex India condite.

Nuces Muscat.e integr.e, vt ex India afferuntur.

Iuglandes.

Citonia.

Mespila.

Pira moschatella.

Cerasa.

Pruna Syluestria.

Charyophylli.

Piper *in racemis vt ex India afferuntur.*

Calamus aromaticus, id est, verus *Acorus.*

Galanga.

Zingib

Zingiber

Enula Campana

Secacul, *id est sifer, Germanicè Gritz elmoren : Clingelmoren.*

Eringium

Pinpinella *nostra.*Crethami *Agrestis radix.*

CRETAMVS *agrestis herba est Eringij propemodum folijs, Germanicè vocatur Sichelmoren & Sichelgrant, nascitur in agris pinguibus.*

Omnia diligenter saccharo clarificato condiantur secundum artem.

CONSERVAE.

Anthos, *id est, flos Rosmarini.*

Borraginis.

Buglossæ.

Cichoreæ.

Fumi terræ.

Lauendulæ.

Maioranæ.

Melissæ.

Mentæ.

Nenupharis

Primulæ veris. *Primula veris, idem est quod herba paralyfis.*

Rosar

Rosarum.
 Pæoniæ.
 Violarum.
 Cardi benedicti.
 Liliorum Conuallium.
 Florum Tiliæ.
 Euphragiæ.
 Sambuci.
 Hyssopi.
 Acetosæ.
 Betonicæ.
 Scabiosæ.
 Saluiæ.

*Flores minutissimè incidantur, & singulis
 libris florù addantur. sacchari albisimi libra
 dua, videlicet qui humidi et mucilaginosi fue-
 rint, vt Borruginis, Buglossæ &c. Siccioribus
 verò, quales sunt Anthos, Lauädula, Maiora-
 na, Melissa, Saluia, Mentha, & similibus, ad-
 dantur sacchari albisimi libra dua & semis.*

Diacitonium simplex.

℞. Carnium Citoniorum vapore aquæ
 dulcis coctorum, & ad spissitudinem co-
 ctorum.
 Sacchari albisimi despumati, & ad spissi-
 tudinem iustam cocti ana ℥ viij.
 Coquam

Coquantur ad solidam consistentiam, & extendatur in tabulam feruens massa, refrigerata in partes incidatur. Quidam octo ℥b carniū Citoniorum, addunt sex ℥b Sacchari clarificati.

Poteris etiam ita facere.

℞. Citoniorum excorticatorum & ab interioribus mundatorum ℥b viij. Sacchari clarificati ℥b iiij. Coque deinde Citonia super vaporem aquæ dulcis: deinde vnà cum Saccharo ad iustam spissitudinem coque.

¶ Peculiare remedium est fluxus, vel vomitus, quoniam stipticat & corroborat membra collapsa, debilia, confortat stomachum. Virtutem retentiuam & digestiuam: & summopere excitat gustum. Sed ad fluxum datur ante cibum, & ad vomitū compescendum post cibum.

Diacitonium compositum, descriptione Nicolai.

℞. Carniū Citoniorum comminatarum & coctura inspissatarum ℥b iij.
Mellis despumati ℥b iiij.
Coquantur simul ad iustam consistentiam

&

& postquam ab igne deposueris, antequam refrigerentur, insperge subsequenter species in tenuissimum puluerem contritas.

Cinnamomi ʒ j. β.

Zingiberis ʒ j.

Piperis

Galangæ ana ʒ β.

Charyophyllorum

Nucis Muscatæ ana ʒ iij.

Spicæ nardi

Ligni aloës

Macis

Cardamomi ana ʒ ij.

Zedoariæ ʒ j.

Extendatur tota massa in tabula marmorea prius rosacea aqua iniuncta in qua aliquid Moschi dissolutum fuerit.

Et quando ut aluum soluat conficere volueris, antequam in tabula marmorea extendatur, in vnamquamque lib. adde Scammoneæ ʒ β. quæ bene trita subigatur composito.

MEL habet Nicolaus, ego potius consulerem ut Saccharum loco Mellis adderetur.

Quædam exemplaria habent Mellis lib. iij. sed Nicolai exemplar quod ad meas manus peruenit, habet lib. iiij. Nam necesse est etiam, ut species suum conseruatium habeant.

¶ Hoc est calidius & melius ad ea quæ dixim

diximus, resoluūt ventositates, remouet fœ-
torem corporis, restituit pristinum colo-
rem, & magis restaurat.

*Diacitonium è succo
Citoniorum.*

℞. Succi Citoniorum despumati ℥ xij.
Mellis optimi despumati
Sacchari albisimi clarificati ana ℥ ij.

Coquantur simul ad iustam spissitudi-
nem, deinde ab igne remotis & adhuc te-
pentibus insperge subsequentium specie-
rum pulueres minutissimè tritos, & per
cribrum excussos.

℞. Cinnamomi
Nucis Muscatæ ana ℥ iiij.
Charyophyllorum
Zingiberis
Galangæ ana ℥ ij.
Radicularum nardi Celticæ
Piperis nigri
Ligni aloës
Macis
Zedoariæ
Cubebæ
Cardamomi ana ℥ j.
Confice secundum artem.

LENIT

LENITIVA

ET SOLV-

TIVA.

*

FLORES CASSIAE

FISTULAE

solutivae.

R. Cannas seu siliquas Cassiae ponderosas, & quae non resonant concussae, aperi eas & contentam in eis pulpam seu medullam cum laminis & seminibus suis diligenter euacua, exempta, projice super inuersum & angustum cribrum, seris equinis contextum. Cribrum deinde pone supra bullientis aquae vaporem, & auerso coclearis conuexo medullam cassiae hinc & inde ducito, ut per cribrum paulatim excernatur, & si quid excretum est, aut penetraverit, confestim subinde auferto, ne plus quam necesse est de vapore imbibat, idque tandem facito, donec quantum voles collegeris. Porro cum necessitas requirit, semper recentes exprime cassiae flores: repositae enim acescunt.

Si quis Cassiae flores siue pulpam magis solutiuam reddere volet, in bullientem aquam projiciat folia Persici aut flores Persici, & Prunellorum syluestrium, aut
omnia

omnia hæc simul, horum enim vapor & destillata aqua soluit aluum.

¶ Mundificat sanguinem, & compescit omnem acuitatem, & sedat sitim, & propriè cum succo endiuivæ, aut Taraxaconis, in quibus aduenerit depuratio secundum artem. Et ipsa quidem mundificat stomachum, & educit choleram & phlegma, & operatur illud sine nocumento & excessu, caret enim mordicatione. Et ipsa quidem lenit pectus & guttur, & resoluit apostemata acuta in eis. Et confert calefactioni renum sumpta cum diureticis & infusione Glycyrrhizæ, & prohibet generationem lapidis in eis, & confert febribus calidis.

Diacassia cum Manna.

℞. Prunorum Damascenorum ℥ ij.

Florum violarum M j. β.

Aquæ fontanæ ℥ xvij.

Bulliant secundum artem vsq; ad medietatis consumptionem, cola, & in colatura dissolue.

Pulpæ Cassiæ ℥ vj.

Bulpæ Tamarindorum ℥ j.

Mannæ optimæ calabrinæ ℥ ij.

m Sirupi

Syrupi violarum ꝑ̄ iiij.

Sacchari Candi

Sacchari Penidij ana ꝑ̄ j.

Sacchari Violati ꝑ̄ iiij.

Confice secundum artem.

*Pulpa Tamarindorum fit vt pulpa Cassie,
sive flores Cassie.*

¶ Est pro delicatis, qui habent stipticum ventrem: non enim est ingrati saporis, nec molesta, sed salubris, lenit viscera, subducit aluum, purgat Choleram, & mitigat febres.

*Cassia extracta sine
folijs Sen.e.*

Rz. Prunorum numero xij.

Violarum M j.

Hordei mundi

Anisi

Polypodij

Seminis Cartami ana ʒ v.

Capillorum Veneris.

Thymi

Epithymi ana M ʒ.

Passularum ꝑ̄ ʒ.

Fœniculi seminis ʒ ij.

Seminis Portulacæ

Seminis Maluæ ana ʒ ij.

Glycyrrhizæ ʒ iiij.

Fiat horum decoctio in sufficiente quantitate aquæ, colentur, in colatura dissolue.

Pulpæ Cassiæ lb ij.

Pulpæ Tamarindorum ʒ j.

Cinnamomi ʒ iiij.

Sacchari optimi lb j.

Sacchari optimi lb j.

Coquantur ad perfectionē secundū artem.

*Cassia extracta cum
folijs Senæ.*

R̄. Confectionis Cassiæ extractæ sine folijs Senæ lb ij.

Pulueris foliorum Senæ ʒ ij.

Misce secundum artem.

¶ Facile soluit, lenit asperitatem intestinorum, remouet stipticitatem, & ventris onus subducit, & morbis Cholericis & Melancholicis auxilia præbet.

Cassia extracta pro clysteribus.

R̄. Violarum, id est florum violarum

Violariæ, id est foliorum violarum.

Maluæ

Mercurialis

m 2 Beræ

Betæ

Parietariæ ana M j.

Fiat horum decoctio in sufficienti aqua,
cuius beneficio Cassia extrahatur, &
cannæ eius interius lauentur. Deinde

R̄. Pulpæ Cassiæ cum hac decoctione ex-
tractæ & ad spissitudinem coctæ ℥ j.
Sacchari ℥ j. β.
Coque ad perfectionem secundum artem.

Quidam addunt Diagridium siue Scam-
moneam. Sed hoc nemo faciat inscijs do-
ctoribus Medicis.

*PARIETARIAE, videlicet vera,
qua circa macerias & muros nascitur, sub
stillicidijs tectorum, & non sylvestris istius her-
ba luteis floribus, qua dicitur Germanicè Tag
vnd nacht.*

¶ Est lenitiua ventris & lenis, & est me-
dicina pro delicatis, carens acuitate & mor-
dicatione, & omni excessu lædente.

Electuarium Lenitiuum.

R̄. Passularum enucleatarum ℥ ij.

Adianti nigri

Violarum

Violarum
 Hordei mundi ana M j.
 Iuiubarum
 Sebesten ana numero xx.
 Glycyrrhizæ ζ β .
 Prunorum enucleatorum.
 Tamarindorum ana 3 vj.
 Senæ
 Polypodij ana ζ ij.
 Mercurialis M j. β .
 Decoquantur secundum artem in sufficien
 ti aqua, cola, & in colatura dissolue.
 Pulpæ Cassiæ
 Pulpæ Tamarindorum
 Pulpæ prunorum
 Sacchari optimi
 Sacchari violati ana ζ vj.
 Pulueris Senæ ζ iij. 3 iij. β .
 Confice secundum artem.

A D I A N T V M nigrum, id est,
 capillus Veneris verus, qui a Lugduno af-
 fertur.

¶ Usus eius est in febribus humoralibus & pleuresi, lenit enim & mollit intestina, & delet eorum stipticitatem, facillè soluit sine molestia & læsione choleram phlegmaticam & melancholicam.

*Electuarium lenitiuum de Man-
na Nicolai Alexandrini.*

℞. Capillorum Veneris
Scolopendriæ, vel loco eius Cetherach sic
vocatæ.

Epaticæ, hoc est Lichenis ana 3 iij.

Seminis Cucurbitæ

Seminis Citrulli

Seminis Melonis

Seminis Cucumeris

Violarum ana ʒ j.

Prunorum Damascenorum num. xx.

Coquantur in aqua ad dimidias, deinde
percolentur cum expressione, in colato
dissoluantur.

Mannæ optimæ puræ

Conseruæ violarum

Pulpæ Cassiæ recens exactæ ana ʒ j.

Sacchari albissimi ℥ iiij.

Concoquantur ad mellis consistentiam,
postremò species sequentes inijcian-
tur.

Nucleorum Seminis Melonis

Seminis Cucumeris

Seminis Cucurbitæ

Seminis Citrulli

Flor

Florum violarum
 Florum Nenupharis
 Seminis lactucae
 Seminis Scariolae
 Seminis portulacae
 Rhabarbari electi
 Foliorum Senae ana $\mathfrak{z}$ j.
 His accuratè subactis conficiatur electuarium.

Utile est ad purgandum sanguinem, ad Choleram reprimendā & Melancholiam, valet etiam ad hepar calefactum, & corpus vniuersum perpurgat.

Electuarium de Sebeste, D. Bartholomei Montagnane.

R $\mathfrak{z}$. Sebesten sine nucleis
 Prunorum siccorum enucleatorum
 Tamarindorum ana $\mathfrak{z}$ v.
 Aquae violarum $\mathfrak{lb}$ j.
 Aquae Ireos
 Aquae Anguriae ana $\mathfrak{z}$ vj.
 Succu mercurialis depurati $\mathfrak{z}$ iiij.
 Penidiorum $\mathfrak{z}$ viij.
 Diapruni simplicis $\mathfrak{lb}$ j. $\mathfrak{ss}$.
 Nucleorum seminis Cucurbitae
 m 4 Cucum

Cucumeris

Melonis

Citrulli ana ℥ ij.

Diagridij 3 iij.

Caro siue pulpa Sebesten, Prunorum, & Tamarindorum minutissimè teratur, & cum aquis extrahatur. Semina verò minutissimè incidantur, & reliquis misceantur, & fiat secundum artem Electuarium.

ANGURIA est Melon magnus, viridis, alio nomine vocatur Abateca, siue Batega, & Melō Indus. Quidam per aquam Angurie intelligunt succum eius, & non malè, nam hic magis aluum lenit.

¶ Confert febris cholericis interpolatis, & continuis puris, & sedat acuitatem febrium, sitim & vigilias & etiam amaritudinem remouendo, & educit materias acutas à vijs vrinalibus, & vesica.

Medulla siue pulpa

Prunorum.

℞. Prunorum magnorum acetosorum & vinosorum quantitatem, quam volueris, & exemptis nucleis in fictili vitreato magno coquito, deinde per cribrum setaceum exprimito, expressam pulpam iterum lento igne ad perfectam & iustam spissam

Spissitudinem coquito, & sine Saccharo reponito.

Medulla prunorum vinosorum, calorem & sitim in febribus mitigat, & melius est vt conseruetur sine Saccharo, Cerasorum modo inspissata.

Porro si medullam prunorum laxatiuam requiris: ex dulcibus prunis aut prunis Hungaricis magnis exiccatis conficito.

¶ Calorem & sitim in febribus mitigat.

Diaprunum compositum non laxatiuum, D. Nicolai.

℞. Prunorum Damascenorum electorum numero centum.

Coquantur in modica aqua donec emolliantur, excola, deinde decoctum eorum priuatim reponens, ipsa verò pruna super inuersum & vasi impositum cribrum ponantur, & manibus hinc & indè ducantur, & premantur, donec omnis eorum pulpa penetrauerit, & cutis cum nucleis tantum remaneant. Collectam deinde pulpam, & excolatum eorum decoctum in quo bulliuerint violarum ℥ β. lento igne ad spissitudinem coquito. Melius esset si

m § pruno

prunorum pulpa per se inspissaretur, & si
cum decocto prunorum & violarum pul-
pa Tamarindorum extraheretur. Deinde
cum inspissaueris.

Rz. Pulpæ inspissatæ . ℥ j.

Sacchari clarificati ℥ ij.

Pulpæ Tamarindorum

Pulpæ Cassiæ ana ℥ j.

Agita omnia simul supra ignem, deinde
insperge subsequantium specierum pul-
uerem.

Rz. Sandali albi

Sandali rubei

Spodij

Rheubarbari

Cisnamomi ana ʒ iiij.

Rosarum

Violarum

Seminis portulacæ

Seminis Scariolæ

Seminis Berberis

Succi Glycyrrhizæ

Tragacanthæ ana ʒ ij.

Seminis Cucurbitæ

Seminis Cucumeris

Seminis Citrulli

Seminis Melonis ana ʒ j.

Confice secundum artem.

Dicitur etiam hæc confectio Dia-
damas

damascenum, à prunis Damascenis, quæ capit.

Quidam ponunt prunorum non numero centum, sed lb j. sed malè: nam ex Nicolao Alexandrino omnes alij hanc compositionem desumpserunt.

Quædam exemplaria non habent Cinnamonum. Sed Nicolaus Alexandrinus idipsam ponit, & nisi ingrederetur Cinnamonomi pondus, confectio hæc esset manca: nam Nicolaus Alexandrinus scribit totam confectionem habere lb iij. & β. & sic est. Impresi tamen codices mendosi sunt, habent enim lb ij. & β. Ita pro cifra. 3. posuerunt. 2. facili errore, non tamen condonando.

NICOLAUS Alexandrinus non ponit semen Cucumeris, nam si posuisset, dixisset confectionem habere lb iij. & β. & 3 j. Itaque 3 j. seminis Cucumeris adiecta est à posterioribus, nihil tamen refert, cum potius conducatur.

P E R semina Cucurbita, Cucumeris, &c. debet intelligi exempta eorum medulla, & hoc semper intelligendum est cum pulveres horum seminum, ingrediuntur in confectiones quascunque.

Datur

¶ Datur acutas & peracutas patientibus, & maximè Caufoni & Synocho in principio, in augmento & statu ægritudinis. Et sine Diagridio potest exhiberi in omni hora diei. Cum Diagridio verò, in aurora matutinali, & cum cautela, quoniam est solutiuum iotte.

Diaprunum compositum laxatiuum, D. Nicolai.

℞. Diapruni non laxatiui adhuc recentis
& calidi ℥ iij.
Scammoneæ præparatæ ℥ ij.
Misce & repone.

*Medulla siue pulpa
Cerasorum.*

℞. Cerasorum acetosorum quantum volueris, coque per se sine humore aliquo, & per cribrum setaceum manibus exprime, & ad spissitudinem iustam coque, ac sine Saccharo repone, vt medullam prunorum. Poterit qui volet etiam cum Saccharo conficere.

Diamarenatum simplex.

℞. Amarena Cerasa quantum libuerit, & cum modico vino coque, coctas per cribrum manibus exprime, expressam deinde pulpam ad spissitudinem coque, & deinde.

℞. Inspissatæ pulpæ ℥ xij.
Sacchari clarificati & inspissati ℥ viij.
Confice secundum artem.

AMARENÆ sunt magna Cerasa gustu vinosa, quæ Germanicè vocantur Amarellen, ammerlinge, & amelber.

Diamarenatum compositum.

℞. Diamarenati simplicis iam confecti, & adhuc calidi ℥ iiij.

Cui insperge sequentes species in minutissimum puluerem tritas.

℞. Cinnamomi

Nucis Muscatæ ana ʒ j.

Zingiberis

Galangæ ana ʒ iiij.

Cardamomi

Charyophyllorum

Macis

Ligni

Ligni aloës ana ʒ ij.
 Confice secundum artem.

Ad hunc modum potes etiam facere confectiones ex Cynosbatis & cornis, hoc est corni fructibus.

Diacatholicon Nicolai.

R̄. Pulpæ Cassiæ fistulæ
 Pulpæ Tamarindorum
 Senæ mundatæ ana ʒ ij.

Rheubarbari
 Violarum
 Polypodij ana ʒ j.

Glycyrrhizæ rasæ
 Penidiorum.

Sacchari Candi

Seminis Cucurbitæ

Seminis Citrulli

Seminis Cucumeris

Seminis Melonis ana ʒ ij.

Conterenda conterantur, & seminum quatuor maiorum nuclei incidantur, postea omnia simul conficiantur, cum subsequenti syrupo.

R̄. Polypodij ʒ j.

Fœniculi, id est, seminis eius ʒ vj.

Fiat horum decoctio in aqua cœlesti q. β.
 adden

addendo

Sacchari optimi ℥ ij.

NICOLAUS Alexandrinus hanc confectiōnem vocat Catholicum, è quo desumpta est: is paulò aliter eam describit, sed quia impressum Nicolai exemplar in hac confectiōne valde mendosum est, malui ex concordi aliorum traditione hanc adscribere.

¶ Confert acutis & peracutis morbis: emollit enim, alterat, robúrque addit iecinorosis & lienosis.

*Electuarium Indum maius,
descriptione Mesu.e.*

℞. Cinnamomi
Charvophyllorum
Spicæ Indicæ
Rosarum
Cassia lignæ veræ (aut succedanei eius)
Macis
Cyperì, videlicet rotundi ana ʒ iiij.
Sandali Citrini ʒ ij. β.
Ligni aloës
Nucis Muscatæ ana ʒ ij.
Turbiti optimi ʒ j.

Sac.

Sacchari

Penidiorum ana ʒ xx.

Galangæ

Cardamomi maioris

Cardamomi minoris

Azari

Mastiches ana ʒ j. β.

Diagridij ʒ j. ʒ iiij.

Omnia terantur, & cum oleo Amygdalino dulci fricentur, & cum subsequenti syrupo conficiantur.

R̄. Succī Citoniorum

Succī Granatorum

Succī Apij

Succī fœniculi omnium depuratorum
ana ℥ β.

Mellis despumati optimi ℥ iiij. β.

Decoquantur succi cum melle ad spissitudinem iustam secundum artem.

¶ Excrementa humorum, maxime pituitosorum ac putridorum, ventriculo & alijs nutritorijs instrumentis educit. crassos in ijs etiam flatus dissoluit, malaque hinc nata sanat: verbi gratia, inflationem ventriculi, cholicos & renum dolores.

Electuarium Indum minus, D. Mesue.

R̄. Tur

℞. Turbith optimi. 3 vj.
 Sacchari tantundem
 Macis
 Charyophyllorum
 Piperis
 Zingiberis
 Cinnamomi electi
 Cardamomi maioris
 Nucis muscatæ ana 3 vij.
 Scammoneæ correctæ 3 xij.
 Mellis optimi despumati triplum, hoc est
 lb ij. ℥ iij. 3 iij.

Habet intentionem maioris.

Confectio Hamech maior,
D. Mesua.

℞. Myrobalanorum Citrinorum ℥ iiij.
 Chebulorum Indorum
 Rheubarbari ana ℥ ij.
 Agarici
 Colocynthidæ
 Polypodij quercini ana 3 xvij.
 Abinthij
 Thymi
 Senæ ana ℥ j.
 Violarum 3 xv.

n Epythi

Epythimi   ℥ ij.
 Anisi
 Fœniculi
 Rosarum   ana ʒ vj.
 Succifumi terræ lb j.
 Prunorum numero lx.
 Passularum maiorum enucleatarum.

℥ vj.

Infundantur omnia in feri quãtitate sufficienti, & ponantur in vitro angusti orificij bene obturato & dimittantur per dies quinque. Postea ad ignem ferueant vna atque altera ebullitione, deinde colentur, in colatura dissolue.

Pulpæ Casiæ   ℥ iiij.
 Pulpæ Tamatindorum   ℥ vj.
 Mannæ   ℥ ii.

Agitentur simul, & adiciatur
 Sacchari clarificati lb i. β.

Scammoneæ correctæ   ℥ i. β.

Coquantur simul ad mellis spissitudinem, deinde aspergatur subscriptarum specierum puluis.

Myrobalanorum Citrinorum

Chebulorum

Indarum   ana ʒ β.

Belliticorum

Emblicorum

Rheubarbari

Semi

Seminis fumi terræ ana 3 iii.

Spicæ nardi Indicæ

Anisi ana 3 ii.

Confice secundum artem.

¶ Morbis omnibus ex flaua bile & pituita salsa natis, nempe impetigini, scabiei, elephatiæ, & cancro succurrit, In summa omni sceditati cutis à biliosis & adustis, humoribus procreata conuenit.

Confectio Hamech minor, descriptione Mesuæ.

℞. Myrobalanorum nigrarum, id est. Indarum

Chebulorum

Epithymi ana 3 L.

Fumi terræ

Abfinthii ana 3 xx.

Thymi

Calaminthæ

Polypodii quercini

Agarici

Glycyrrhizæ

Buglossæ ana 3 x.

Stichados Arabicæ

Chamedryos, videlicet veræ

Chamæpityos. i. i. i. uæ Moschate

Bedeguaris (eius loco sume carduum benedictum)

Anisi ana ʒ v.

Prunorum

Iuiubarum

Sebesten ana numero lxx.

Passularum enucleatarum ℥ j.

Decoquantur in aqua sufficienti vsque ad tertias, colentur & colaturæ addantur defruti siue Sapæ ℥ ij.

Mellis despumati ℥ j.

Scammonæ correctæ ʒ ij.

Coquantur lento igne vsque ad mellis spissitudinem

Purgat Melancholiam, & vstos humores alios, ob id confert mania, melancholia, vertigini, obliuioni & vitijs cutis, quæ sunt: psora, id est, scabies, morphea, cancer, elephantia, impetigo.

Diaphænicon descriptione

Mesua.

℞. Dactylorum Heiron enucleatorum, ac tribus diebus in aceto maceratorum ʒ ij. ʒ ij.

Penidiorum ʒ j. ʒ j.

Amygdalarum dulcium ʒ v.

Turbith

Turbith 3 vj.
 Scammonæ.i.diagridij 3 ij.
 Zingiberis
 Piperis longi
 Foliorum Rutæ
 Cinnamomi
 Macis
 Ligni aloës
 Anisi
 Fœniculi
 Dauci
 Galangæ ana ʒ 3 Ć v.
 Mellis despumati triplum, hoc est ℥ j.
 ʒ iij. ʒ vj. ʒ j. β.
 Fiat secundum artem Electuarium,
 Febribus compositis & diuturnis auxi-
 liatur: bilem enim flauam & pituitam du-
 cit. Cholicis cruciatibus mirificè confert,
 item doloribus ventriculi, & alijs malis
 ex crudo humore ortis.

*Diaphœnicon in forma
solida.*

ꝑ. Dactylorū infusorū in aceto tribus die
 bus ac noctibus, numero vj.
 Seminis Leuistici 3 ij.
 Pineorum nucleorum
 a 3 Amyg

Amygdalarum dulcium ana ʒ xv.

Turbit̃ ʒ xij.

Diagridij ʒ xj.

Sacchari Candi ʒ ij.

Piperis longi

Zingiberis

Foliorum rutæ

Cinnamomi

Macis

Fœniculi

Anisi

Dauci

Galangæ

Ligni aloës ana ʒ j.

Sacchari lb j.

Fiat confectio in rotulis, secundum artem.

*ISTA confectio solida Diaphanicon plerisque medicis est vsui.**Diasena, descriptione Nicolai.*

℞. Senæ ʒ iij.

Auellanarum tostatarum nume. L.

Serici tosti ʒ ij.

Lapidis Armeni loti ʒ j.

Lapidis Lazuli loti ʒ iij.

Sacchari ʒ vj.

Cinna

Cinnamomi   ʒ j.
 Charyophyllorum
 Galangæ
 Piperis
 Spicæ nardi Indicæ
 Ocymi
 Foliorum Charyophyllorum
 Cardamomi
 Croci
 Zingiberis
 Zedoariæ
 Florum Rosmarini
 Macropiperis   ana ʒ ij.
 Mellis despumati   ꝑ ij.

L A P I S *Armenus* est similis lapidi *Lazuli*, sed non est tantopere ceruleus, sed magis viridis.

F O L I A *Charyophyllorum*, sunt similia folijs *lauri*, & odorem atque saporem habent *Charyophyllorum*, eorum loco sume *Charyophyllorum* ipsos.

¶ Succurrit *Melancholicis*, mania vexatis, & quartana tristitiâque affectis, hienosis, & omnibus malis ex atra bile procreatis.

Benedicta laxativa, descriptione Nicolai.

n 4 R2. Tur

R̄. Turbith electi

Sacchari ana 3 v.

Diagridij

Efulæ

Hermodactylorum

Rosarum ana 3 v.

Charyophyllorum

Spicæ nardi Indicæ

Zingiberis

Crocī

Saxifragiæ

Macropiperis

Amomi (sumatur acorus verus eius loco,
vel calamus aromaticus)

Cardamomi minoris

Seminis Apij

Salis Gemmei

Galangæ

Macis

Carui

Fœniculi

Seminis Asparagi

Seminis Rusci. i. brusci

Granorum solis. i. milij solis ana 3 j.

Mellis despumati optimi triplum, hoc
est lb j. ℥ vj. ʒ iiij. Confice se-
cundum descriptionem.D O S I S istius electuarij per os fit à 3
iiij. ad ʒ β.

P E R

PER *semen Asparagi & Rusci intelligo
carnem & pulpam eius, reiectis nucleis ossis.*

Humores pituitosos, potissimum ad
articulos decumbentes, elicit. A renibus
quoque & vesica purgat.

*Electuarium Elechof siue Episco-
pi, descriptione Mesuæ.*

R̄. Scammonæ Antiochenæ

Turbith optimi ana 3 vj.

Charyophyllorum

Cinnamomi

Zingiberis

Myrobalanorum Emblicorum

Nucis Muscatæ

Polypodij ana 3 ij. β.

Sacchari 3 vj.

Mellis despumati triplū. i. ℥ x. 3 j.

Bilem flauam & pituitam elicit, flatus
quoque expellit, doloribus articulorum,
laterisque prodest, itémque cholicis cru-
ciatibus, ad renes etiam & vesicam decū-
bentes humores expurgat.

*Electuarium de Psyllio, descriptio-
ne Mesuæ.*

℞ 5

R̄. Suc

Rz. Succı Buglossæ domesticæ

Succı Buglossæ agrestis

Succı Endiuıæ

Succı Apıj, omnium costorum & despumatorum ana ℥ ij.

Succı fumi terræ ℥ iij.

In quibus macerentur per xxiiij. horas subsequētia.

Rz. Cuscutæ

Anisi

Senæ ana ℥ β.

Capilli Veneris M j.

Azari

Spicæ nardi Indicæ ana ʒ ij.

Bulliant aliquantulum, adijciendo

Violarum ℥ iij.

Epithymi ℥ ij.

Hæc postquàm modicè bulliuerint, colentur, & colaturæ iniiciantur

Psyllij seminis integri ℥ iij.

Macerentur per xxiiij. horas, singulis horis agitando, deinde sume expressæ à

Psyllio mucilaginis ℥ iiij.

Sacchari albissimi despumati ℥ ij. β.

Diagridij in cotonio malo assati ℥ iij. β.

Coquantur lento igne ad perfectionem, Addendo puluerem

Trochiscorum Diarhodon

Rheu

Rheubarbari electi ana $\mathfrak{z}$ j.
 Trochiscorum Berberis $\mathfrak{z}$ β .
 Confice secundum artem.

P E R *Buglossam domesticam* potes intel-
 ligere *Borraginem*, vel magnam illam *Italicam*
Buglossam.

¶ Flauā bilem euocat, febribus arden-
 tibus & curatu difficilibus auxiliatur, do-
 lori capitis & vertigini à biliosorū humo-
 rum euaporationibus procreatis, morbo
 regio, & iecori supra modum calefacto.

*Electuarium rosarum, descri-
 ptione Mesuæ.*

℞. Succī rosarum rubearum perfectarum
 ℔ iiij.
 Sacchari Tabarzet, id est, albi ℔ j. β .
 Mannæ puræ & recentis $\mathfrak{z}$ vj.
 Scammonæ Antiochenæ $\mathfrak{z}$ j. β .
 Coquantur sensim ad ignem molliuscu-
 lum, dum ad mellis consistentiam vsq;
 densescant, deinde insperge
 Trochiscorum de Berberis 3 iiij.
 Trochiscorum de Spodio $\mathfrak{z}$ j.
 Galliæ Moschatae veræ
 Croci ana 3 ij.

Repona

Reponatur in vase vitreo.

Est cholagogum clemens, ob id salubre biliosis affectibus, Arthritidi calidæ, Cephalagiæ calidæ, vertigini, oculorum dolori, ictero.

Electuarium de succo rosarum, descriptione Nicolai.

℞. Succi rosarum rubearum
 Sacchari albissimi ana ℥ j. ℥ iiij.
 Diagridij ℥ j, 3 iiij.
 Sandali rubei
 Sandali albi
 Sandali Citri ni ana 3 vj.
 Spodij de Ebore 3 ij.
 Caphuræ 3 j.
 Succus rosarum cum Saccharo ad iustam consistentiam coquatur, deinde trite species adijciantur.

Hæc compositio potest fieri in forma solida.

Expellit flauam bilem citra molestiã: ad morbos articulorum ex biliosis & calidis humoribus notos, ad febrésque tertianas confert,

*Diaturbith cum Rheubarbaro,
descriptione Montagnana.*

℞. Turbith optimi
 Hermodactylorum ana ℥ j.
 Rheubarbari ʒ x.
 Diagridij ʒ iiij.
 Sandali albi
 Sandali rubei
 Violarum
 Zingiberis ana ʒ j. β.
 Mastiches
 Anisi
 Cinnamomi
 Croci ana ʒ β.

Sacchari albissimi triplum, hoc est ℔ j.
 ℥ ij. ʒ ij.
 Potest fieri in liquida & solida substātia.

Est Cholagogum, Phlegmagogum &
 Melanogogum.

Diaturbith maius.

℞. Turbith optimi ℥ j.
 Diagridij
 Zingiberis ana ʒ iiij.

Cinns

Cinnamomi
 Charyophyllorum ana ʒ ii.
 Galangæ
 Piperis longi
 Macis ana ʒ i.
 Sacchari albissimi ʒ viii. ʒ v.

¶ Ducit phlegmaticos humores, & purgat, & calefacit.

Diaturbith minus, descriptione Zexaris.

R̄. Turbith albi & gummosi ʒ x.
 Zingiberis ʒ v.
 Mastiches ʒ iii.
 Sacchari albissimi ʒ vi. ʒ vi.

¶ Leuiter purgat phlegma à stomacho.

Diachartamu, descriptione Arnoldi de Villa noua.

R̄. Specierum Diatragacathi frigidi ʒ β.
 Pulpæ Citoniorum ʒ i.
 Medullæ seminis Cartami ʒ iiiii.
 Zingiberis albi ʒ ii.
 Diagridii ʒ iii.
 Turbith ʒ vi.
 Mannæ granatæ ʒ ii.

Mellis

Mellis rosati colati
 Sacchari ʒ viii.
 Hermodactylorum ʒ iiiii.
 Sacchari albissimi ʒ x. ʒ iij.
 Fiat in liquida substantia.

Cum autem species reseruare volueris,
 mel rosatum non conuenit addere. Si au-
 tem species alicui daturus es, pro viii. dra-
 chmis sacchari, impone Sacchari ʒ viii.

P V L P A, siue caro Citoniorum hic requi-
 ritur exiccata.

Prodest in euacuatione cholerae &
 phlegmatis.

*Hiera picra simplex, descri-
 ptione Galeni.*

R̄. Cinnamomi
 Xylobalsami (aut succedanei eius)
 Azari
 Spicae nardi Indicæ
 Croci
 Mastiches Chia ana ʒ vi.
 Aloës non lotæ ʒ centum.
 Mellis despumati lb iiiii. ʒ iij.

Cum hæc confectio magis confortati-
 ua quàm solutiua esse debet, cum aloë lo-
 ta addenda est.

Contra

Contra iliosos, putres, marcidósque humores, qui os ventriculi infederunt, remedio est, item ijs quorum faciem pallor decolorauit, ijs quoq;, quorum oculis obiecta culicum aut pilorum imagines obuersantur, alui recrementa mediocriter mouet, ad iecur vsque progrediens: lædit hos, quibus iecur calidius exhibet negotium, & stomachum iuuat.

Hiera picra cum Agarico.

℞. Specierum Hieræ simplicis sine aloë
 Agarici Trochiscati ana ʒ iiiij.
 Aloës non lotæ ʒ j.
 Mellis despumati ʒ vj.

Hiera picra composita, descriptione Nicolai.

℞. Cinnamomi
 Spicæ nardi Indicæ
 Croci
 Scœnanthi
 Azari
 Xylocassie
 Xylobalsami
 Carpobalsami

quorum loco sumatur succedanea
 vt supra
 Viola

Violarum
 Absinthij
 Epithymi
 Agarici
 Rosarum
 Turbith
 Colocynthis
 Mastiches ana ꝑ ij.
 Aloës non lotæ ʒ x, ꝑ ij.
 Mellis despumati ʒ viij.

Facit ad diuersas capitis & aurium &
 oculorum distemperantias, stomachum
 quoque optimè purgat, affectiones hepa-
 tis emendat, splenis duritiem & densita-
 tem emollit & extenuat. Renibus & vesi-
 cæ prodest, & matricis distemperantiam
 emendat.

*Hieralogodium, descriptio-
 ne Nicolai.*

℞. Pulpæ Colocynthis
 Polypodij ana ʒ ij.
 Euphorbij
 Polij montani minoris
 Cocognidij ana ʒ j. β. ḡ. vj.
 Absinthii
 Myrrhæ Troglodyticæ
 ana ʒ j. ḡ xij.

Centaureæ minoris
 Agarici
 Hammoniæ
 Folii aut (succedanei eius)
 Spicæ nardi Indicæ
 Scyllæ assatæ
 Diagridii ana ʒ i.
 Aloës
 Comarum Thymi
 Cassiæ lignæ
 Chamædryos
 Bdellii
 Præpsii ana ʒ ii. ʒ̄ xiiii.
 Cinnamomi
 Opo panacis
 Castorei
 Aristolochiæ longæ
 Leucopiperis
 Macropiperis
 Malanopiperis
 Croci
 Petroselini Macedonici
 Sagapeni ana ʒ ʒ̄.
 Hellebori nigri
 Hellebori albi ana ʒ̄ vi.
 Mellis despumati triplum hoc est. ʒ̄ x.
 ʒ̄ vi. ʒ̄ i. ʒ̄ iii.

R V A E D A M exemplaria habent Co-
 locynthis

Iocynthidis $\text{℥} \text{ij}$. Sed maximo errore, nos itaq;
veram compositionem Nicolai Alexandrini se-
quimur, qui habet hanc proportionem.

COCCOGNIDI debent esse 3 i. β .
 $\text{℥} \text{xij}$. si Alexandrinum Nicolaum sequi vo-
lumus impressum, qui habet 3 xvij. & haec
compositio habet decimam partem Nicolai, ita-
quasi 3 i. β . & $\text{℥} \text{xij}$. multiplicantur per
decem, erunt 3 xvij.

NOTA $\text{℥} \text{ij}$. & $\text{℥} \text{xij}$. sunt decima
pars drachmarum nouem: in Nicolao autem
Alexandrino impresso, non nouem sed vnde-
cim legitur, sed hoc factum est vitio librario-
rum xi. pro ix, ponentium, quauis impressus co-
dex pro xi. habet II. id est vndecim per ci-
fras scriptum. quod autem legendum sit ix. &
non xi. indicat degradatio ponderis in tota hac
confectione.

¶ Exterminat diuturnas & inueteratas
passiones, id est, Maniam, ad omnes me-
lancholias, epilepsias, scotomaticos, id est,
vertiginosos & spumantes caducos, & qui
sibi præmordent linguam, cephalalgi-
cos, hemicranicos, & qui ita vexantur ex ca-
pitalibus commotionibus, vt videantur
quasi dæmonium habere, qui appellan-
tur, spatici, data purgat, ne incendium
aut piptomia generetur corpori, quod

supraſcriptis paſſiōibus ſubiacet, quibus inuitis etiam medetur. Paralyticis & tremulis ſubuenit: datur indigeſtis, cardiacis, pleuriticis, hepaticis, ſpleneticis: elicit menſtrua: nephreticos, arteticos, & iſchiatricos ſubleuat, venena & venenatas paſſiones & morſus admodum perſanat: lepras & varias zermas emendat. Eſt autem ſine vllō periculo, neque alias moleſtias infert accipientibus, daturq; de ea ter in menſe pondus drachmarum trium cum muſcæ cyathis iij. & ſalis cochlear j.

Hiera Pachij, ex deſcriptione Nicolai Alexandrini.

Rz. Steechados
 Marrubij
 Chamædryos
 Agarici
 Colocynthidos   ana   ℥   X
 Opopanacis
 Sagapeni
 Petroſelini
 Mali terræ
 Piperis albi   ana   ℥   v
 Cinnamomi

Spicæ

Spicæ nardi

Myrrhæ

Folij

Croci ana ꝯ iiij.

Mellis despumati triplum, id est, ꝯ
 c c l x x x v. qui faciunt lb iiij. 3
 iiij. ꝯ V.

Arida omnia in tenuissimum puluerē
 tundito, liquores verò, opopanacē, sagape
 num, electa & pura in mortario tundito,
 deinde in feruenti mortario cum melle
 despumato feruenti adhuc vnito, ac reli-
 quis misceto cū omnino leuigata fue-
 rint. Cū verò mel ad dissoluēdos hos li-
 quores accipies, de suprascripta quantita-
 te sumito, nihil addendo.

M A L V M terra, id est, radix *Aristolo-*
chia rotunda vera.

S C R I B O N I V S Largus mirum in
 modum effert huius Hiera virtutes, quemadmo-
 dum etiam Marcellus, itaque non ab re fuerit
 tutò ea vti, cū nos eius efficaciam aliquo-
 ties experti sumus.

ꝯ hæc nota significat Romanis scriptoribus
 denarium, est autem denarius pondus Roma-
 num drachma paulò grauius, Nam drachma
 octo faciunt vnciam, cū denarj septem con-
 stituant vnciam, non rarò tamen indifferenter

pro drachma accipitur, sed male.

Compositio hæc sanat morbo comitiali correptos, furiosos, scotomaticos, Cephalalgicos, facit ad deprauatam in vtramlibet partem. Ad Tetanum, & Cynicum spasmus, præcipuè verò ad pectoris & lateris dolores prodest, ex qualibet causa factos siue latente & occulta, siue manifesta. Prætereà neruorum tensionibus mirificè conuenit, prodest ad articularum morbum, ad spinam & totius lumborū dolorem, duritias in māmīs mulierum cum dolore consistentes, ex toto interdum sanat. Ad stomachicos euidenter conuenit. Remediat enim eos quibus frequenter maccessit cibus, aut assiduè nauſeant, aut saliuā abundant, præcipuè verò Melancholicis benefacit &c.

*Cartharticum imperiale, secundum
descriptionem Nicolai
Alexandrini.*

℞. Diagridij
Sacchari ana 3 viij.
Cinnamomi
Nardi
Saxifragæ

Poly

Polypodij ana 3 iiij.

Chariophyllorum

Zingiberis

Celticæ, id est Spicæ Celticæ

Macropiperis

Melanopiperis

Cardamomi

Amomi, eius vice fume nostrum calamū

aromaticum ana 3 iii.

Mellis despumati ℥ j. ℥ iiiij. 3 vij.

SAXIFRAGA quam græci descri-
bunt, mediam habet figuram, & magnitudi-
nem inter Pulegium & Thymum. Germani-
cè vocatur Stimplei,

¶ Caput optimè purgat, os bene olēs
reddit, de stomacho & toto corpore vtrā-
que bilem deducit.

*Pulvis medicaminis Turbith, de-
scriptione Auicennæ.*

Rz. Zingiberis albi

Mastiches ana 3 x.

Turbith subtilis. puluerizati 3 x.

Sacchari Tabarzet quantum eorum est.

Commisceantur.

¶ Purgat humores phlegmaticos, da-
tur

tur pueris, mulieribus, senibus, & humidis, delicatis & ociosis.

*Pulvis Senæ preparata, descriptio
ne Montagnanæ.*

℞. Senæ 3 xij.

Zingiberis

Macis ana 3 iij.

Cinnamomi

Tartari ana 3 j. β.

Hæc in puluerem redacta cōmiscantur.

Purgat caput mirabiliter.

Dosis 3 j. ante cœnam.

Pulvis aut tragea laxativa.

℞. Turbith ʒ j.

Zingiberis

Cinnamomi

Mastiches

Galangæ

Cardamomi minoris

Charyophyllorum

Anisi

Hermodactylorum

Diag

Diagridij ana ξ β .
 Foliorum Senæ ξ ij.
 Sacchari ξ iiij.
 Misceantur in puluerem contrita.

*Purgat Choleram, Phlegma &
 Melancholiam.*

Puluis sternutatorius.

R ξ . Radicum Pyrethri ξ j.
 Castorei ξ β .
 Hellebori albi
 Hellebori nigri ana ξ j.
 Maioranæ M j.
 Misceantur, fiat puluis lege artis.

Nasalia.

R ξ . Calaminthæ
 Maioranæ
 Radicis Ireos
 Seminis Nigellæ
 Castorei
 Seminis Staphisagriæ ana $\mathfrak{D}$ j.
 Hellebori albi
 Pyrethri
 Nucis Muscatæ
 Myrrhæ rubæ

Euphorbij ana $\mathfrak{z}$ ij.In pulueres singula conterantur, deinde
cum Ladani $\mathfrak{z}$ vj. & melle modico
formentur nasalia.*Species ad glandes, aut sup-
positoria acuta
conficienda.* $\mathfrak{z}$. Hellebori albiGranorum Colocynthis ana $\mathfrak{z}$ j. β

Esulæ preparatæ

Hermodactilorum ana $\mathfrak{z}$ j.Specierû Hieræ, picræ simpli. Gale. $\mathfrak{z}$ ij.

Misceantur puluerizata.

*Suppositoria simplicia cons-
fiantur ex Melle
& Sale.*

PIL

PILVLAE

*Pilula Alephangina, secundum de
scriptionem Mesue.*

R̄. Cinnamomi
Cubeborum
Ligni aloës
Calami Aromatici
Macis
Nucis Muscatæ
Cardamomi
Charyophyllorum
Azari
Mastiches
Schoenanthi
Spicæ Indicæ
Carpobalsami aut succedanei eius   ana
3 j.
Absinthij sicci
Rosarum   ana 3 v.

Conterantur grosso modo, & infundantur in aquæ ℥ duodecim, & coquantur lento igne in duplici vase vsque ad consumptionem duarum partium, id est, ad remanentiam tertie partis. Deinde exprimantur fortiter & colentur, in colaturæ ℥ duabus dissolue Aloës Succotrinæ multoties in vitreo vase lotæ,
cum

Cum aqua pluuiali, & iterum ficcatae lb j. agitentur simul continuè in Sole: deinde addantur pulueres Myrrhæ, Mastiches ana 3 v. Croci 3 iii. Deinde quod reliquum est colati decocti ex aromatibus, etiam affundito, & exiccantur ad Solem vel in Stufa, admiscendo subinde quod densatum est, liquido, & linteo puro vas obtegatur aduersus incidentium muscarum & fardium iniurias. Postremò reponatur massa, & fiant Pilulæ parvæ cum necessitas requirit.

PILVLAE Alephagine composita sunt à Mesue, vt confortent potius Stomachum & Cerebrum, quàm vt aluum ducant, Propterea aloën toties lotam requirit, & nullum solutiuum medicamentum eis admiscet, sed confortantia omnia, nisi quis solum aZarum excipiendum esse contendat.

ISTAE pilulae ubique sunt in frequenti usu, sed rarissimè vt decebat consciuntur, nam detrahunt ponderi & numero aromatum, & augent pondus aloës: quidam etiam impurissimam aloën admiscet, atque ipsius aloës sordes. Porro miror, cur Mesue iubeat vt decoquantur aromata, cum tamen omnia aromata tenuissimis constant virtutibus, quæ facillè inter decoquendum resolvuntur. Adeò etiam vt deinde ipsum decoctum aut colatura, pro

sus

ſus non ſapiat aromata que incocta fuerant. Sed quia ita preparari hanc maſſam voluit Neſue, in nulla re immutabimus eius placitum,

Q V I D A M confectioni huius maſſe pilularum Alephaninarum conſulentes, dimidiam aromatum partem cum aqua decoquunt, & aloën in colatura diſſoluunt, alteram autem partem aromatum in minutiffimum puluerem redactam, inter exiccandum maſſe admifcent, non abſurda admodum ratione. ſi aromata decoctionem ſuſtinerent.

Ventriculum, cerebrum, & ſenſoria humoribus craſſis, putribus, pituitofis, purgant, & inde natum dolorem diſſipant, ventriculum roborant & concoctionem eius iuuant.

Pilula Aſſaieret, ſecundum deſcriptionem Auicennæ.

R̄. Specierum Hieræ picræ, deſcriptione Galeni   ʒ j.

Maſticheſ

Myrobalanorum Citrinorum ana   ʒ β.

Aloes optimæ   ʒ ij.

Syrupi de Sthœchade. q. β. Fiat maſſa.

Bilem flauam & pituitam vacuant.

Pilula Arabica, secundum descriptionem Nicolai.

℞. Aloës optimæ ζ iiij.
 Radicis Bryoniæ
 Myrobalanorum Citrinorum
 Myrobalanorum Chebulorum
 Myrobala. Indarum
 Myrobala. Belliricorum
 Myrobala. Emblicorum
 Mastiches
 Diagridii
 Azari
 Rosarum ana ζ j.
 Castorei 3 iii.
 Croci 3 i.
 Succifœniculi q. β.
 Fiat massa.

¶ Valent ad capitis dolorem, vertiginem, hemicraniamq; . lætitiã generant, mentisq; vigorem conferuant, visum acuunt, auditumque amissum reparant, ac stomachum à vitiosis humoribus purgent.

Pilula Arthritica siue Arthetica, descript. Nicolai.

℞. Herm

℞. Hermodactylorum

Turbith

Agarici ana 3 iiij.

Cassia lignæ veræ

Spicæ nardi Indicæ

Charyophylorum

Xylobalsami

aut succedaneo-
rum eorum.

Carpobalsami

Zingiberis

Mastiches

Fœniculi

Anisi

Saxifragæ

Seminis Asparagi

Seminis Rusci, id est brusci

Rosarum

Granorum solis, id est, millii solis

Salis gemmei ana 3 β.

Aloes optimæ ad pondus omnium

Succis fœniculi q. β

Fiat Massa.

Ex Asparagi & Rusci seminibus tantum pulpa illa carnosa accipi debet, abiectis corneis seminibus, idque semper est obseruandum.

Valent ad podagram, aliis-
que articulorum
dolores.

Pilula de Agarico, descriptione Mesua.

℞. Agarici
 Mastiches ana 3 iij.
 Ireos
 Prassij ana 3 j.
 Turbith 3 v.
 Hieræ picræ 3 iiij.
 Colocynthidæ
 Sarcocollæ ana 3 ij.
 Myrrhæ 3 j.
 Sapæ quantum sufficit.
 Fiat Massa.

EGO consulerem vt Hieræ picra nondum melle commista acciperetur, hoc est species eius aromatica cum aloë tantum mista: intelligenda autem est Hieræ picra simplex Galeni.

SAPÆ est mustum optimum ad tertias decoctum.

Auxiliantur asthmaticis, & alijs thoracis vitijs à crassis & pituitosis humoribus natis.

Pilula aurea, secundum descriptionem Nicolai.

℞, Aloës

Diag

Diagridij ana 3 v.

Rolarum

Seminis Apij ana 3 ij. β.

Anisi

Fœniculi

Mastiches ana 3 j. β.

Croci

Pulpæ Colocynthidis ana 3 j.

Mucilaginis Tragacanthæ q. β.

Fiat Massa.

¶ Caput expurgant, aciem oculorum exacuunt, flatus ventriculi & intestinorum dissoluunt, ac citra molestiam aluum deijciunt.

Pilule Aggregatiue, secundum descriptionem Mesue.

R̄. Myrobalanorum Citrinarum

Raued Seni ana 3 iiij.

Succi Eupatorij

Succi Absinthij ana 3 ij.

Diagridij 3 vj.

Myrobalanorum Chebulorum.

Myrobalanorum Indarum

Agarici

Colocynthidis

Polypodij ana 3 ij.

p Turbit

Turbith optimi

Aloës ana 3 vj.

Mastiches

Rosarum

Salis gemmei

Epithymi

Anisi

Zingiberis ana 3 j.

Electuarij de succo Rosarum Mesuæ q. ß.

Fiat Massa.

R A V E D *Seni, id est, Rhabarbarū orientale optimum.*

S V C C I *Eupatoriū & absinthij debent esse inspissati, vt aloë.*

P E R *Eupatorium hoc loco intelligendum est Eupatoriū quod Mesue describit, quod idē est cum Gratiola. Germanicē vocatur vvey-saurin, copiosē nascitur ad Albin, igitur hic erit faciendus eius succus.*

¶ **V**alent ad diuturnas febres, & vitia capitis, ventriculi, & iecinoris. Humores item biliosos & pituitosos educunt.

Pilule Benedictæ, descriptione Nicolai.

Rj. Specierum Benedictæ laxatiuæ 3 vj.
Mellis Rosati quantum sufficit.

Fiat

Fiat Massa.

¶ Humores pituitosos, potissimum ad articulos decumbentes eliciunt, à renibus quoque & vesica purgant.

*Pilulæ Cochis, descriptio-
ne Rhasis.*

℞. Specierum Hiaræ picræ Rhasis 3 x.

Colocynthidæ 3 iij. ʒ j.

Scammoneæ 3 ij. β.

Turbith

Stœchadi ana 3 v.

Syrupi de Stœchade quantum sufficit.

Fiat Massa.

STOËCHAS cum simpliciter & indefinitè ponitur, semper est intelligenda Stœchas Arabica.

¶ Cephalica rectius appellantur, quòd scilicet caput magna efficacia expurgent, ex eoque ac neruis humores crassos euacuent.

*Hiera Picra rasis ad facien-
dum Pilulas Cochias.*

℞. Rosarum rubearum

p 2 Spicæ

Spicæ nardi Indicæ
 Mastiches
 Xylobalsami   aut succedaneorum
 Corpobalsami   eorum
 Cinnamomi
 Xylocassia veræ
 Azari, videlicet radicum eius
     ana ʒ j. ʒ vj.
 Aloës   3 vj. ʒ ij.

*Pilule de Colocynthide, de-
 scriptione Mesuæ.*

R̄. Pulpæ Colocynthidæ   3 vj.
 Myrobala nigrarum, id est Indarum
 Myrobala. Citrinarum
 Sagapeni
 Bdellij mollis
 Sarcocollæ   ana ʒ v.
 Aloës   3 vj.
 Nigellæ
 Cimini Carmeni
 Origani Persici
 Nasturcij albi
 Salis gemmei
 Absinthij   ana ʒ j.
 Succij porri, quantum sufficit
 Fiat Massa.

CYMINVM *Carmenum, id est, orientale, ex Carmania regione.*

ORIGANVM *Persicum, idem est quod Creticum Origanum, & est Maiorana simile.*

NASTURCIUM *album, id est Thlaspi, Germanicè vvegeKressen: significat etiam Merretich.*

¶ Valent ad affectus pituitosos & Melancholicos, vt alphas curatu difficiles, & iuncturarum dolores.

*Pilule de Eupatorio maiores,
descriptione Mesuæ.*

Rt. Myrobalanorum Citrinarum
Succi Eupatorij Mesuæ
Succi Absinthij ana ʒ iij.
Raued Seni i. Rheubarbari ʒ iij. β.
Mastiches ʒ j.
Crocī ʒ β.
Aloës bonæ ʒ v.
Succi Endiuix quantum sufficit.
Fiat Massa.

¶ Mirificè profunt in febribus intermittentibus biliosis, morbo regio, iecinorisque obstructionibus.

*Pilule de Euphorbio, descri-
ptione Mesue.*

R̄. Euphorbij
Colocynthidæ
Agarici
Bdellij mollis
Sagapeni ana ʒ ij.
Aloës ʒ v.
Succi porri quantum sufficit.
Fiat Massa.

¶ Ad emittendam hydropicorum fla-
uam aquam, & materiam tumoris discu-
tiendam valent, opem quoque afferunt
lumborum doloribus, & podagræ humi-
da causa concitata.

*Pilule Fœtidæ maiores, de-
scriptione Mesue.*

R̄. Sagapeni
Hammoniæ
Opopanacis
Bdellij mollis
Colocynthidæ
Seminis Rutæ
Aloës

Epithy

Epithymi ana 3 v.
 Hermodactylorum
 Esulæ minoris ana 3 ij.
 Scammonæ 3 iij.
 Cinnamomi
 Spicæ nardi Indicæ
 Croci
 Castorei ana 3 j.
 Turbith 3 iij.
 Zingiberis 3 j. β.
 Euphorbij 3 ij.
 Succiporri quantum sufficit.
 Fiat Massa.

☞ Vacuant pituitam crassam, crudam,
 ob id conferunt affectibus inde natis, ar-
 thritidi, podagræ, gonagræ, dolori spinæ, &
 aliarum iuncturarum, ventriculi, cholico,
 alphis, elephantix, & albaras.

*Pilulæ Fœtidæ, secundum de-
 scriptionem Rhasis.*

℞. Specierum Hieræ picæ Rhasis 3 x.
 Colocynthidæ interioris 3 v.
 Euphorbij 3 ij. β.
 Castorei
 Piperis
 Alæ fœtidæ

Sagapeni
 Opopanaci
 Seitaragi
 Sinapis ana 3 j.
 Centaureæ minoris
 Elaterij ana 3 v.

Gummi, siue lachrymæ & liquores omnes densati, in succo Rutæ q. β. dissoluantur, deinde admistis reliquis fiat Massa.

SEITARAGI siue Scytari Indum, est herba similis Thlaspi maiori, id est, Merrettich Latine vocatur Lepidium minus, Germanicè, Roßkressen, Psefferrvurtz, Romisch-Kressen & MauKressen: accipiendæ autem sunt radices eius aut semina.

ELATERIVM. i. succus fructuum Cucumeris asinini exsiccatus.

Pilule de Fumo terre, descriptione Auicennæ.

Rz. Myrobalanorum Citrinarum
 Myrobal. Chebulorum
 Myrobal. Nigrarum, id est, Indarum
 ana 3 v.
 Aloës 3 vij.
 Scammoneæ 3 v.

Succi

Succi fumi terræ clarificati quantum sufficit, vt formetur ter hæc massa, nam cum primò fuerit siccata massa, plus succi est addendum, & rursus exicceretur, idq; tertio est faciendum.

¶ Educunt è corpore humores biliosos, acres & salsos, ideóque aduersus omnia cutis vitia valent.

*Pilule de Hermodactylis
maiores, descriptione
Mesuæ.*

R̄. Hermodactylorum
Myrobala. Citrinarum
Aloës
Turbiti
Colocynthidæ
Bdellij mollis
Sagapeni ana ʒ vj.
Castorei
Sarcocollæ
Euphorbij
Opopanaci
Seminis Rutæ
Seminis Apij ana ʒ ij.
Crocij ʒ j. β.
Succi caulium quantum sufficit.

Fiat Massa.

¶ Aduersus podagram & Arthritin
profunt.

*Pilula Indæ, descriptio-
ne Haly.*

℞. Myrobalanorum nigrarum, id est, In-
darum

Hellebori nigri

Polypodij ana 3 v.

Thymi

Epithymi

Stæchados ana 3 vj.

Agarici

Lapidis Lazuli loti

Colocynthidæ

Salis Indi (aut salis gemmei) ana 3 iiij.

Succi Eupatorij inspissati

Spicæ Indicæ ana 3 ij.

Charyophyllorum 3 j.

Hieræ picræ simplicis Galeni 3 xij.

Succi Apij quantum sufficit. Fiat massa.

¶ Valent ad affectus melancholicos,
cancrum, elephantiam, alphas nigros cu-
ratu difficiles, melancholicum morbum,
& inde ortum tumorem & mœrorem.
quarta

quartanam, icterum, spleneticum, & splenis
dolorem.

Pilule Hieræ simplicis, Galeni.

℞. Aloës 3 L.
Cinnamomi
Xylobalsami (aut succedanei eius)
Azari
Spicæ nardi Indicæ
Crocī
Mastiches Chiæ ana 3 iij.
Mellis Rosati quantum sufficit.
Fiat Massa.

¶ Aduersus vitia ventriculi ex humori-
bus biliosis & pituitosis nata, profunt.

*Pilula de Hiera composita, de-
scriptione Nicolai.*

℞. Cinnamomi
Spicæ nardi Indicæ
Crocī
Schœnanthi
Azari
Xylocassie
Xylobalsami
Carpobalsami
aut eorum succe-
daneorum
Viola

Violarum
 Absinthij
 Epithymi
 Agarici
 Rosarum
 Turbith
 Colocynthidæ
 Mastiches ana ꝑ ij.
 Aloës 3 x. ꝑ ij.
 Fiat Massa cum aqua Endiuæ.

¶ Opem ferunt vitijs capitis, neruo-
 rumque ab humoribus pituitosis pro-
 creatis.

*Pilule Hieræ cum
 Agarico.*

R̄. Specierum Hieræ simplicis Galeni
 Agarici Trochiscati ana 3 iiij.
 Aloës bonæ 3 j.
 Mellis rosati quantum sufficit.
 Fiat massa.

¶ Auxiliantur stomachicis, asthmaticis,
 & alijs stomachi & thoracis vitijs à
 crassis & pituitosis humoribus natis.

*Pilule de lapide Lazuli siue Cya-
 neo, descriptione Mesuæ.*

R̄. Lap

R̄. Lapidis Lazuli abluti 3 vj.
 Epithymi
 Polypodij ana 3 viij.
 Scammoneæ
 Hellebori nigri
 Salis Indi aut gemmei ana 3 ij. β.
 Agarici 3 viij.
 Charyophyllorum
 Anisi ana 3 iiij.
 Specierum Hieræ simplicis Galeni 3 xv
 Succu Endiuicæ quantum sufficit.
 Fiat Massa.

¶ Valent ad affectus melancholicos, & bile vsta natos.

*Pilule de lapide Armenio, de-
 scriptione Mesue.*

R̄. Lapidis Armenij loti & præparati
 Hieræ picræ ana 3 v.
 Epithymi
 Polypodij ana 3 viij.
 Scammoneæ coctæ in Citonio 3 iiij.
 Charyophyllorum 3 ij.
 Salis Indi aut gemmei 3 j. β.
 Cum succo Endiuicæ conficiatur massa.

¶ Melan

¶ Melancholiam, & bilem vſtam multiplicem vtranque clementer vacuant, ob id morbis inde natis conferunt.

Pilule de Mezereo, deſcriptione Meſuæ.

R̄. Foliorum Mezerei præparatorum ʒ v.
 Myrobalanorum Citrinarum ʒ iiij.
 Myrobala. Chebulorum ʒ iiij.
 Confice cum Thereniabin & Tamatindis
 in aqua Endiuixæ diſſolutis ana q. β.

T H E R E N I A B I N ſiue Tereniabin, eſt Manna orientalis, quæ Græcis vocatur Drosomeli & Aëromeli.

¶ Serofum excrementum valenter purgant, ſeu aquas, ob id hydropem iuuant.

Pilule Lucis maiores, deſcriptione Meſuæ.

R̄. Roſarum
 Violarum
 Abſinthij
 Colocynthidæ
 Turbith
 Cubearum
 Calami aromatici
 Nucis Muſchatæ

Spicæ

Spicæ nardi Indicæ.

Epithymi

Carpobalsami

Xylobalsami

Seselios

Seminis Rutæ

Schœnanthi

Mastiches

Azari

Charyophyllorum

Cinnamomi

Anisi

Fœniculi

Apij

Cassia lignæ, videlicet veræ

Crocī

Macis ana ʒ ij.

Myrobala. Citrinarum

Myrobala. Chebulorum

Myrobala. Indarum

Myrobala. Belliricorum

Myrobala. Emblicorum

Raued seni. i. Rheubarbari ana ʒ iiij.

Agarici

Senæ ana ʒ v.

Euphragiæ ʒ vj.

Aloës succotrinæ ad pondus omnium, id

est ʒ xj. & ʒ ij.

Succi

Succi Fœniculi quantum sufficit.

Fiat massa.

¶ Excrementa capitis pituitosa educunt, visúmque roborant.

Pilule lucis minores, descriptione Mesuæ.

R̄. Xylobalsami   aut eorum succeda-
Carpobalsami   neorum   ana ʒ j.
Chelidoniæ, videlicet maioris radicum

ʒ v.

Rosarum

Violarum

Absinthij

Euphragiæ   ana ʒ iij.

Senæ

Epithymi

Myrobalanorum Citrinarum

Myrobala.   Chebulorum

Myrobala.   Indarum

Myrobala.   Belliricorum

Myrobala.   Emblicorum

Agarici

Colocynthidæ

Schœnanthi

Lycij

Lapidis Lazuli loti   ana ʒ ij. β.

Aloës

Aloës optimæ ad pondus omnium
Succi fœniculi aut Chelidoniæ quantum
sufficit. Fiat Massa.

¶ Idem quod priora possunt, atram ta-
men bilem magis vacuant.

Pilule mastichin.e.

℞. Mastiches ℥ ij.

Aloës ℥ v.

Agarici ℥ j. β.

Infundatur Agaricus in aceto & Oxy-
melle simplici per diem & noctem, & rur-
sum exicctetur, deinde formetur Massa
cum succo Arthemisiæ.

*Pilule mastichin.e Petri de
Ebano, siue conciliatoris.*

℞. Mastiches ℥ iiij.

Agarici optimi ℥ iiij.

Aloës electæ ℥ x.

Confice cum Syrupo de Stœchade.

¶ Præseruant stomachum ab omni ægri-
tudine, leniter purgant, & maximè con-
fortant, & non permittunt humores cor-
rumpi,

rampi, & qui eis vtuntur, præferuantur à doloribus stomachi, capitis, ventris, & matricis, conferunt tristibus & melancholicis, & vitia matricis corrigunt.

Pilule de aloë & mastiche,
descriptione Nicolai.

R̄. Aloës   ℥ j.
Mastiches   ℥ β.
Charyophyllorum
Rosarum rubeorum   ana ℥ j.
Crocī
Diagridij   ana ʒ ij.

Conformetur Massa cum succo Fœniculi aut Absinthij.

¶ Respiciunt virtutem naturalem: purgant incolumiter stomachum à phlegmate, & à cholera.

Pilule de Aloë lota.

R̄. Aloës lotæ cum succo rosarum rubeorum   ℥ j.
Agarici Trochiscati   ʒ iij.
Mastiches   ʒ ij.

Spee

Specierum Diamoschi dulcis 3 β.
 Cum vino Maluatico cogatur in Massam.

¶ Ventriculum, cerebrum, viscera reliqua, oculos, vterum putribus humoribus purgant, & roborant.

*Pilule de Rhabarbaro, de-
 scriptione Mesue.*

Rz. Raues Seni, id est, Rheubarbari 3 iij.
 Succu Glycyrrhizæ
 Succu absinthij
 Mastiches ana 3 j.
 Myrobalanorum Citrinarum 3 iij. β.
 Seminis apij
 Seminis fœniculi ana 3 iij. β.
 Trochiscorum diarhodon 3 iij. β.
 Hieræ picræ simplicis 3 x.
 Aquæ fœniculi quantum sufficit.
 Fiat Massa.

¶ In febribus diuturnis, iecinoris obstructionibus, & aquæ inter cutem inijs conferunt.

*Pilule pestilenciales Ruffi, quæ
 aliàs de tribus vocantur.*

q 2 Rz.

R̄. Aloës electæ   ℥ ij.
 Myrrha optimæ
 Croci synceri   ana   ℥ j.
 Confice cum vino Aromatico.

☞ Mitificè aduersus pestiferæ luis contagia populatim grassantia pollent. Humores etiã ventriculo immerfos educunt.

Pilule de Sarcocolla, descriptione Mesuæ.

R̄. Sarcocollæ   ℥   iij.
 Turbith   ℥   iij.
 Colocyntidæ
 Zingiberis   ana   ℥ j β.
 Salis gemmei   ℥ j.
 Aquæ Rosarum quantum sufficit.
 Fiat Massa.

☞ Pituitam vacuant, ob id pituitosis affectibus commodant.

Pilule sine quibus esse nolo, descriptione Mesuæ.

R̄. Aloës optimæ lotæ   ℥   xiiij.
 Myrobalanorum Citrinarum

Myrob

Myrobala. Chebulorum
 Myrobala. Nigrarum, id est Indarum
 Myrobala. Belliricorum
 Myrobala. Emblicorum
 Rheubarbari
 Mastiches
 Absinthij
 Rosarum
 Violarum
 Senæ
 Agarici
 Cuscutæ ana ʒ j.
 Scammoneæ præparatæ ʒ vj. ʒ.

Dissoluatur scammonia in succo Fœnici-
 culi sufficienti, & cum hac dissoluta Scam-
 monia formetur massa.

¶ Mirabiliter purgât Choleram, phle-
 gma, & melancholiam, valent propriè ad
 catarrhactas & obscuritates oculorū, visum
 custodientes : & aurium dolorem sanant,
 & iliosis conferunt.

Pilule stomachicæ Alkindi.

R̄. Myrobalanorum Citrinarum
 Myrobala. Nigrarum
 Myrobala. Chebulorum ana ʒ iij.
 Rosarum ʒ 3

Rosarum
 Mastiches ana 3 ij.
 Cardamomi
 Ligni aloës
 Sandali citrini
 Cubearum
 Charyophyllorum
 Schœnanthi
 Nucis muschatæ ana 3 ij.
 Raueseni, id est, Rheubarbari 3 β.
 Turbith 3 vij.
 Aloës ad pondus omnium. Fiat Massa.

¶ Cerebrum, & ventriculum corruptis
 humoribus purgant, ventriculum roborât,
 coctionem iuuant, appetentiam excitant.

*Pilule stomachicæ, descri-
 ptione Mesuæ.*

℞. Myrobalanorum Citrinarum
 Aloës
 Turbethi ana 3 x.
 Rosarum
 Spicæ Indicæ
 Mastiches ana 3 ij. β.
 Anisi 3 j. β.
 Salis Indi aut salis gemmei

Croci

Croci ana 3 j.
Formetur Massa cum succo Absinthij.

¶ Biliofos & pituitofos vacuant humores, eos potiffimum qui caput & ventriculū obfidēt.

*Pilule Imperiales Magi-
strales.*

℞. Cinnamomi
Amomi, eius loco fumatur acorus verus
Anisi
Mastiches
Cardamomi minoris
Zingiberis
Zedoariæ
Maceris
Nucis Muscatæ
Charyophyllorum
Croci
Cubebæ
Ligni aloës
Turberchi
Tereniabin, id est, Mannæ
Agarici
Foliorum Senæ
Myrobalanorum Citrinorum
Myrobala. Chebulorum

q 4

Myrob

Myrobala. Indorum
 Myrobala. Belliricorum
 Myrobala. Emblicorum
 Rhapontici veri, id est, Rheubarbari ad
 pondus omnium.
 Aloës quantum totum æquat.
 Conficiantur cum Syrupo rosato aut vio-
 lato.

¶ Modicùm solunt & plurimum con-
 fortant stomachum, & omnia intestina fri-
 gida, muniunt virtutes naturales, remo-
 uent frigiditatem, clarificant sanguinem
 & spiritum.

*Pilule de opopanaco, descri-
 ptione Mesuæ.*

R̄. Opopanacis
 Hermodactylorum
 Sagapeni
 Bdellij mollis
 Ammoniaci
 Colocynthidos   ana   ʒ v.
 Croci
 Castorei
 Myrrhæ rubeæ
 Zingiberis
 Piperis

Macrop

Macropiperis, id est, nigri
 Cassiæ lignæ
 Myrobalanorum Citrinorum
 Myrobala. Indorum
 Myrobalano. Belliricorum
 Myrobalanorum Emblicorum ana ʒ j.
 Scammonæ ʒ ij.
 Turbethi ʒ iiij.
 Aloës ʒ xij.

Cogantur in massam cum infusione
 gummi in aqua caulium.

¶ Valent ad paralyfin, spasnum cyni-
 cum gonagram, podagram, & aliorum ar-
 ticularum dolores, morbósque partium
 neruosarum frigidos.

*Pilule de quinque generibus
 Myrobalanorum, descri-
 ptione Nicolai.*

℞. Quinque generum Myrobalanorum
 Agarici
 Diagridij
 Colocynthidos
 Senæ ana ʒ β.
 Epithymi
 Turbethi

Anisi
 Marathri
 Mastiches
 Lapidis Laxuli præparati ana ʒ ij. Ḅ v.
 Aloës ʒ j.
 Formetur Massa cum succo Absinthij.

¶ Educunt humorem cholericum, phlegmaticum, & melancholicum, & clarificant sanguinem.

Pilule de octo rebus siue Optomere, descriptione Nicolai.

R̄. Aloës
 Diagridij ana ʒ ij.
 Interioris Colocynthidos
 Epithymi
 Agarici
 Mastiches
 Dauci Cretici
 Myrobala. Chebulorum
 Absinthij ana ʒ j.
 Cum succo Solani conformetur Massa.

¶ Purgant humores crassos à capite, visum clarificant, & catarrhactas oculorum prohibent.

Pilulæ

Pilule de Serapino, descriptione Mesuæ.

℞. Sagapeni
 Ammoniaci
 Opopanacis
 Bdellij ana 3 ij. β.
 Seminis Apij
 Ammios
 Harmelæ, id est, seminis rutæ sylvestris
 Anisi ana 3 j.
 Acori, id est, calami aromatici
 Cassiæ lignæ veræ
 Calaminthæ
 Spicæ Indæ
 Centaurij, id est, minoris
 Polij
 Costi
 Salisgemmei ana 3 β.
 Aloës 3 vj.
 Colocyntidos 3 v.
 Cogantur in Massam cum aqua aut succo
 Matricariæ.

NOTATO, *ingreditur secundum Mesuæ Sataragum Indum. sed Clementius Clementinus loco eius posuit Cassiam ligneam.*

¶ Pollent ad ischiadem, podagram, & reliquarum iuncturarum dolorem, ac etiam vteri,

vteri, mensésque promouent.

*Pilule de Bdellio maiores,
Mesue.*

R̄. Bdellij 3 xij.
Ammios 3 iij.
Myrobalanorum Chebulorum
Myrobala. Indorum
Myrobala. Belliricorum
Myrobala. Emblicorum
Auellanarum adustarum

Succini aut Karabæ ana 3 ij. β.

Maceretur Bdellium in succo foliorum

Porri, & conficiatur massa.

¶ Valent ad fluxum hæmorrhoidum & vlcera in eis, & ad menses immodicos.

*Pilule de Cynoglossa descri-
ptione Nicolai.*

R̄. Cynoglossæ
Opij
Seminis Hyoscyami ana 3 iiij.
Myrrhæ Troglodyticæ 3 vj.
Thuris masculi 3 v.
Charyophyllorum 3 ij.
Cinnamomi
Stryracis rubei ana 3 ij.

Cum

Cum aqua rosarum conficiatur massa.

¶ Magnam vim obtinent in tenuibus
sistendis destillationibus, ac doloribus mi-
tigandis.

Pilule Bechie.

R $\bar{z}$. Pineorum nucleorum

Amygdalarum amararum ana $\bar{z}$ j. β .

Glycyrrhizæ 3 vj.

Succi glycyrrhizæ $\bar{z}$ iiij.

Cum aqua rosarum conformetur massa.

¶ Aduersus tussim veterem pollutam, &
gutturis ac faucium asperitatem.

*Pilule Alephangine, descri-
ptione Valerij Cordi.*

R $\bar{z}$. Myrobala. Chebulorum

Myrobala. Citrinorum

Myrobala. Indarum

Myrobala. Belliricorum

Myrobala. Enblicorum ana $\bar{z}$ j.

Acori veri

Galangæ

Zedoariæ

Doronici Romani

Radicularum Azari

Dictam

Dictamni nostratis radicum

Absinthij

Rosarum ana 3 iiij.

Contundantur omnia grosso modo, & Myrobalani per se macerentur prius in aquæ clarissimæ fontanæ lb iiij. per horas xxiiij. deinde coquantur, donec ferè tertia pars aquæ sit in vaporem resoluta, postea coque etiam radices & aromata lento igne in duplici vase, cum aquæ clarissimæ lb vj. & affunde his antea coctas Myrobalanos cum suo iusculo, vltimò rosas adiuciendo, coquantur vsque ad tertijs, coletur postea fortiter exprimendo, hinc in colatura dissolue.

Aloës optimæ & lotæ, & rursus exiecatæ lb iiij.

Ponantur omnia in vitrea patina ad solem aut in stufam, & agitentur sæpissimè, vt concrescens in margine Aloë, liquidò commisceatur, cum verò mellis spissitudinem fuerint confecta, tunc adde sequentium specierum puluerem minutissimè tritum.

Rz. Galangæ

Cyperij

Zedoariæ

Doron

Doronici
 Ligni aloës
 Cinnamomi
 Schœnanthi
 Nardi Celticæ radicularum
 Nucis Muscatæ
 Macis
 Cubebæ
 Cardamomi
 Charyophyllorum ana 3 iij.
 Mastiches
 Succini, id est, Carabæ ana 3 vj.
 Myrrhæ
 Croci ana 3 iij.

Agitentur optimè cum Aloë species, &
 fiat Massa cum diligentia.

MYROBALANI omnes hoc pondus
 debent habere exemptis nucleis siue lignis.

PILVLAE istæ Alephanginae sunt effr-
 caces, imò efficaciores prioribus: relinquimus
 tamen unicuique liberum arbitrium, alteru-
 tram vel utranque componendi.

HOC loco non debet poni Dictamnus
 Creticus, sed radices Diptamni quæ vulgò in
 vsu sunt, & propriè cortex radicum eius. Ger-
 manicè vocatur Aschvurtz, propterea quòd
 folia eius sunt similia Fraxino arbori, & hæc
 est vera Fraxinella.

S Y R

S Y R V P I.

Syrupus de duabus radicibus.

℞. Radicum Petroselini
 Radicum Fœniculi ana ℥ iiij.
 Aquæ quantum sufficit.
 Sacchari clarificati ℔ ij.
 Coquantur secundum artem.

Syrupus de Quinque radicibus.

℞. Radicum Apij
 Radicum Fœniculi
 Radicum Petroselini
 Radicum Rusci
 Radicum Asparagi ana ℥ iiij.
 Aquæ quantum sufficit.
 Sacchari ℔ iiij.
 Coquantur secundum artem.
 ¶ Confert febribus pituitosis & biliosis, & ijs incipientibus.

Syrupus acetosus simplex, descriptione Mesuæ.

℞. Aceti vini ℔ iiij.

Sacch

Sacchari clarificati in aqua ℥ v.
Coquantur secundum artem.

¶ Est communis ad omnem materiam digerit choleram, phlegma, & melaucholiam, rationeque aceti attenuat crassos humores, incidit viscosos, duros mollit, ineptos euellit, vbique penetrat, opilationes aperit, prouocat vrinā, putredini resistit, & corrigit malitiam humorum. idcirco in febribus pestiferis iuuat: sed ratioe remissæ frigiditatis tenues & subriles humorum partes inspissat, adequat calorem refrigerat, viscera lenit, & sitim sedat.

*Syrupus acetosus compositus,
descriptione Mesuæ.*

Rz. Radicum Fœniculi
Radicum Apij
Radicum Endiuixæ ana ℥ iiij.
Semini Anisi
Semini Fœniculi
Semini Apij ana ℥ i.
Semini Endiuixæ ℥ iiij.
Aquæ quantum sufficit
Sacchari optimi ℥ iiij.
Aceti acerrimi ℥ ii.
Coquantur secundum artem.

r ¶ Bilem

¶ Bilem crassam & auulsu difficilem, ac pituitam incidit, terget: obstructa hepatis, lienis, renum, aperit.

Syrupus acetositatis Citri, descriptione Mesue.

R̄. Acetositatis mali Citri per p̄num destillatæ lb̄ vj.

Sacchari albissimi H̄ iij.

Coquantur secundum artem.

¶ R A R O habent pharmacopole Syrupum acetositatis Citri verum, nam plerumque venditur pro eo, Syrupus Citreorum conditorum. Porro cum quis bene cōficere voluerit, oportet ut per filtrum aut pannum destilletur acetositas Citrinorum, sine vlla vi aut expressione, alioquin coagulatur, cum refrixerit, Syrupus.

¶ Aestum ac feruorem bilis flauæ, febriumq; ardentium & pestilentialium mitigat, sitim quoque vehementer restringit.

Syrupus acetositatis Limonum.

R̄. Acetositatis limonum maturorum per filtrum destillatæ lb̄ vj,

Sacchari albissimi lb̄ ij.

Coqua

Coquantur secundum artem.

¶ Vehementius in frigidat & penetrat, quam Syrupus acetositate Citri, & valet contra putrefactionem, contra vermes, vehementiam caloris febris, & alios crudos humores.

Syrupus Aranciorum acetosorum.

℞. Succii Aranciorum acetosorū per pan-
num aut filtrum distillati ℥ vj.
Sacchari albissimi ℥ iij.
Coquantur secundum artem.

A D hunc modum potest etiam fieri ex succo
Aranciorum dulcium.

Syrupus de Agrestæ descriptione Mesuæ.

℞. Agrestæ ℥ v.
Sacchari clarificati ℥ iij. β.
Coquantur secundum artem.

AGRESTA est succus vuarum immatura-
rum, qui Gracè vocatur Omphaciū, & inspissa-
tus seruatur: hoc autem loco recipienda est Agre-
sta nondum ad spissitudinem decocta.

AGRESTA exprimi debet ex generosissimis vis, apud nos paulo ante maturitatem.

¶ In magnis æstibus ad sitim restringendam mirificè confert, vomitū & alui profluuium biliosum sistit, febribus biliosis succurrit, grauidarum vomitum etiam reprimat, ac ventriculum earundem firmat, venenisque aduersatur.

Syrupus de Pomis, descriptione Mesuæ.

R̄. Succi pomorum dulcium
Succi pomorum acetosorum ana ℥ v,
Coquantur, despumantur & colentur, deinde adde
Sacchari ℥ iij.
Coquantur secundum artem.

SVCEVS exprimendus est ex optimis pomis siue malis, qualia sunt quæ vveynlinge siue vveynserulen vocantur, in acetosorum genere, ex dulcibus etiam sapidissima sunt eligenda.

¶ Cor imbecillium roborat, ob id synopen & cordis tremorem sanat.

Syrupus Granatorum dulcium descriptione Mesuæ.

R̄.

℞. Succi Granatorum dulcium lb v.
 Sacchari albissimi lb iij.
 Coquantur secundum artem.

M A L E hodie faciunt Syrupum granatorū, indifferenter cum dulcibus acetosa granata miscentes: oportet enim utrunque Syrupum tam acetosorum quàm dulcium granatorū seorsim conficere, nam diuersis morbis, morborū, que acciduntibus medentur.

¶ Sitim, tussim & pleuritidem iuuat.

*Syrupus granatorum acetosorum,
 descriptione Mesuæ,*

℞. Succi Granatorum acetosorum lb v.
 Sacchari albissimi lb iij.
 Coquantur secundum artem.

¶ Febres biliosas, & quæ ex pituitosis flammam multam inuehunt, iuuat.

Syrupus Dinarij siue de Byzantij simplex, descriptione Mesuæ.

℞. Succi Endiuix
 Succi Apij ana lb ij.

Succi Lupuli

Succi Buglossæ domesticæ aut sylvestris
ana lb j.

Succi depurentur & despumētur dum ma-
neant lb iiij.

Sacchari optimi lb ij. β.

Coquantur cum facilitate, donec fiat Sy-
rupus.

*Q V I D A M differentiam faciunt inter
Syrupum Dinarj & de Bizantijs, alterum sim-
plicē : alterū compositū vocantes. Sed nos simpli-
cis & compositi nomine distinguimus, vtrunque
Dinarj sive de Bizantijs appellantes.*

¶ Humores crassos & lentos incidit at-
que extenuat, obstructions aufert, mor-
bōque regio succurrit.

*Syrupus de Bizantijs compo-
situs, descriptione Mesux.*

R̄. Succi Endiviæ veræ

Succi Apij ana lb ij.

Succi Lupuli

Succi Buglossæ domesticæ aut sylvestris
ana lb j.

In succis decoquantur

Florum

Florum rosarum ℥ ij.

Glycyrrhizæ ʒ iiij.

Seminis Anisi

Seminis Fœniculi

Seminis Apij ana ʒ iiij.

Spicæ nardi Indicæ ʒ ij.

Colaturæ adde

Aceti ℔ ij.

Sacchari albissimi ℔ iiij.

Coquantur secundum artem diligenter.

¶ Syrupus Bizātinus compositus, est ef-
ficacior simplici.

*Syrupus de Artemisia, descri-
ptione Matthæi de Gradibus.*

Rz. Artemisizæ M ij.

Pulegij

Calaminthæ

Origani

Melissæ

Distamni Cretici

Perficariæ

Sabinæ, id est, Sauinæ

Amaraci, hic accipe Maioranæ

Chamædryos

Perforatæ, id est, Hypericonis

Chamæpityos, id est, Iua aromatica

Comarum Matricariæ

Centaureæ minoris
 Rutæ
 Betonicæ
 Buglossæ
 Radicum Fœniculi
 Radicum Apij
 Radicum Petro selini
 Radicum Asparagi
 Radicum Brusci
 Radicum Saxifragiæ. eius loco accipiãtur
     radices Pimpinellæ
 Radicum Enulæ Campanæ
 Radicum Cyperi
 Radicum Rubæ tinctorum
 Radicum Ireos
 Radicum Pæoniæ   ana M j.
 Baccarum Iuniperi
 Seminis Ligustici
 Seminis Petroselini
 Seminis Apij
 Seminis Anisi
 Seminis Nigellæ
 Carpobalsami (aut succedanei eius)
 Costi
 Radicum Azari
 Radicum Pyrethri
 Cassiæ lignæ aromaticæ
 Cardamomi
 Calami aromatici

Phu, id est, radicis eius ana ℥ β,
 Aquæ quantum sufficit,
 Sacchari lb̄ iiij.

Coquantur omnia magna diligentia,
 secūdam artem, ne plus quàm necesse sit
 aromata bulliant.

PRO vulgari & falso Dictamno hic debet
 poni Dictamnus Creticus, qui singulariter facit
 ad ea ad quæ Syrupus hic est compositus.

SAXIFRAGIAM Itali vocant eam
 herbam quam nos Pimpinellam appellamus, &
 huius radix hic debet accipi.

¶ Medetut passionibus matricis, & re-
 tinet eam in proprio loco, resoluit frigi-
 ditatem, vêtositatem, & dolores, corrobo-
 rat neruos, aperit, porros, sanguinē corri-
 git, menstruis imperat, & prouocat.

*Syrupus de Absinthio maior,
 descriptione Mesuæ.*

R̄. Absinthij Romani lb̄ β.

Rosarum rubearum ℥ ij.

Spicæ Indicæ ʒ iiij.

Vini clari veteris & optimi

Succi Cytoniorum ana lb̄ ij. β,

℥ ʒ Macer

Macerentur in vase marmoreo aut fictili
denſo per noctem vnam, deinde deco-
quantur. Colaturæ adde
Sacchari ℥ ij.
Confice ſecundum artem.

*Absinthium Romanum, id eſt, Absinthium
Ponticum guſtu adſtringens, & aromaticū. vul-
gare autem dicitur ruſticum Absinthium.*

¶ Ventriculum roborat & iecur, aliâque
inſtrumenta nutritionis, appetentiamque
excitat contra regium morbum prodeſt,
flatus diſcutit, humorésque per vrinam
pellit.

Syrupus infuſionis Roſarum.

℞. Infuſionis roſarum ℥ v.
Sacchari clarificati ℥ iiij.
Coquantur cum facilitate.

¶ Eſt cõueniens ad extinguedam ſitim
in febribus acutis, & ad remittendum ex-
ceſſum caliditatis in eis confortans ſto-
machum relaxatum, & hepar ſupercalafa-
ctum, & cor, reſiſtēs putredini, conueniēs
tẽpore peſtilẽtiæ, & reſiſtens venenoſitati.

*Syrupus infuſionis Vio-
larum.*

℞.

℞. Infusionis violarum ℥ v.
 Sacchari clarificati ℥ iiij.
 Coquantur cum facilitate.

¶ Febribus acutis, iecinoris & cordis ca-
 loribus, asperitati gutturis, morbo late-
 rali, tussi que aridæ succurrit, sitim restrin-
 git, aluūmque emollit.

Infusio rosarum Mesuæ.

℞. Foliorum Rosarum ℥ j. ponantur
 in vrceo angustiori, & infunde illis aquæ
 calidæ ℥ iiij. aut quantū sufficit vt ma-
 deant. Macerentur per horas viij. aut xij.
 obstructo fistilis orificio, deinde exprime
 leuiter, & excola infusionem, abiectis ro-
 sis, & iterum inde recentes rosas, & infu-
 sionem excolatam calefac, & infunde ro-
 sis, ac obstructo orificio vrcei in calido la-
 co dimitte per horas viij. vel xij. Post-
 eā rursus excola, & colaturam infunde
 alijs recentibus rosis, & tertio dimitte, &
 si efficaciorē facere volueris, etiā quar-
 to recentes rosas in eodem diluto recale-
 facto macera, ac postremo addito saccha-
 ro, Syrupum facito.

Porro quidā tundunt Rosas, quidam verò
 integras ponunt: & tuse quidem celerius vim
 suam

suam & calorem in aquam deponunt, ac minorem locum occupant. At violè cum tunduntur aliquam herbaceam & tedirosam accrimoniam acquirunt, hoc est, Syc Kringen einen grusenden geschmack im mund. quare consulantur hac de re Doctores medici.

HÆC infusio dicitur alio nomine *Muchar*, & *Mucharum*, siue ex *Violis*, siue *Rosis* fiat.

MESVE tantum his iubet *Rosas* infundi, melius verò est, vt sepius recentes abiectis substituantur.

Infusio violarum.

Infusio Violarum eodem modo fit, quo Rosarum infusio.

Syrupus de Succo Fumi terræ maior, descriptione Mesuæ.

℞. Myrobalanorum Citrinorum
Myrobala. Chebulorum ana 3 xx.
Florum Borraginis
Florum Buglossæ
Florum Violarum
Absinthii

Cusc.

Cuscutæ ana ʒ j.
 Glycyrrhizæ
 Rosarum ana ʒ iiij.
 Epithymi
 Polypodij ana ʒ vij.
 Prunorum numero C.
 Passularum enucleatarum lb .
 Tamarindorum
 Pulpæ Cassiæ fistulæ ana ij.
 Aquæ lb x.
 Coquantur secundum artem ad tertias, de-
 inde cola, & colaturæ adde
 Succi Fumi terræ depurati
 Zacchari albisimi ana lb iiij.
 Coquantur lento igne ad iustam cōsisten-
 tiam, & repone.

*Meum Exemplar manu scriptum habet
 Prunorum lb β. quemadmodum passula.*

¶ Syrupus fumariz maior, vētriculum
 & hepar roborat, obstructiones aperit, cæ-
 tis morbos, præcipuè ab humore falso, vel
 vsto natos, vt pforam, lepram, impetigi-
 nem, serpiginem curat.

*Syrupus de Mentha maior,
 descriptione Mesuæ.*

R̄. Succi Cytoniorum muzorum

Suc

Succi Cytoniorum dulcium

Succi Granatorum acetosorum

Succi Granatorum dulcium

Succi Granatorū Muzorum ana ℥ j. ꝑ.

In succis macerētur per horas xxiiij. sequentia.

℞. Menthæ ficcæ ℥ j. ꝑ.

Rosarum rubearum ℥ ij.

Coquātur deinde cum facilitate vsque ad medietatis consumptionem, colentur, & colaturæ adde

Mellis vel

Sacchari ℥ ij.

Coquantur ad perfectionem, & cū reponis, aromatiza cū Gallia Moschata trita vera, & in syndone ligata, atq; ex orificio vasi suspensa,

M V Z O R V M, id est, in vini sapore acescentiū, nā muzus sapor de dulcedine & acetositate aliquid habet.

NOTANDVM est, si quis cū melle velit hunc Syrupū conficere, vt accipiat mel odoratum aromaticū, quale è Dantisco aduehitur, vel tale aliud, vt est quod vocant, virgineum mel, & Saxones Krutonih, quasi aromaticum mel, & non illud vulgare flatuosum.

¶ Ventriculum frigidum roborat, ob
id

id nauſeam, vomitum, ſingultum, fluorem
alui ſedat.

*Syrupus de mentha minor,
deſcriptione Meſuæ.*

℞. Succı Menthæ depurati ℥ j.
Succı Granatorum dulcium
Succı Granatorum acetoforum, ad medie
tatem coſtorum.
Sacchari vel Mellis ana ℥ j.
Coquantur ſenſim ſecundum artem.

IN hoc quoque Syrupo notandum eſt, quod
in proximo Syrupo de Mentha maiore diximus
de melle.

¶ Eandem ferè cum ſuperiore faculta-
tem habet.

*Syrupus de calamintha, de-
ſcriptione Meſuæ.*

℞. Calaminthæ domeſticæ
Calaminthæ ſylueſtris ana ℥ ij,
Ligullici, id eſt, Seminis
Dauci (videlicet ſeminis eius)
Schœnanthi ana ʒ v.
Paſſularum enucleatarum ℥ ſſ.
Mellis ℥ ij.

Aquæ

Aquæ quantum sufficit,
Coquantur secundum artem.

MEL cum additur huic Syrupo, tunc oportet esse optimum & aromaticum mel, vt ante etiam dixi, idque in omnibus Syrupis, & Oxymellis obseruandum est.

POTEST etiam cum Saccharo fieri hic Syrupus, quia pauci optimum & aromaticum mel emere & expetere consueuerunt.

DOMESTICA Calamintha est que in agris & cultis locis nascitur, & vulgò vocatur Kornmintze.

SYLVESTRIS autem Calamintha est que in incultis locis & montibus provenit, & appellatur Calamintha montana.

Lienosis plurimum cõfert, quibus durus est lien & penè irresolubilis, & his qui frigida viscera habent, & asthmate laborant, præsertim in senibus, & in habentibus antiquas tusses: si quis enim vel pectus, vel ventriculum, vel intestina crassa tenaci, & irresolubili materia plena habeat, hoc Syrupo sanatur.

*Syrupus de Succo Endiuie
simplex.*

R̄. Succi Endiuie depurati ℥ viij.

Sacc h

Sacchari Tabarzeth   ℥b v. β.
Coquantur secundum artem.

ENDIVIA vera, est herba sativa, cau-
libus folijsq; Cichorea similibus, maioribus tamē
pinguioribusq; flores etiā similes sunt Cichorea,
allatum est semen eius ex Italia, & iam multis
in locis apud nos feritur.

¶ Valet principaliter ad omnes super
calesfactiones hepatis & aliorum mem-
brorum nutritiuorum, & in morbo late-
rali maxime conuenit.

Syrupus de Endiuiā compositus.

R̄. Endiuiæ recentis

Borraginis

Scariolæ

Epathicæ

Melissæ

Buglossæ

Lactucæ

Eupatorii ana M j.

Seminum frigidorum maiorū ana ℥ j.

Sandali albi

Sandali rubei ana ʒ j.

Florum cordialium ana ʒ iiij.

Coquantur secundum artem, in suffi-
cienti

cienti quantitate aquæ: deinde cola: & colaturæ adde

Succi Endiuixæ depurati ℥ j.

Vini Granatorum ℥ iij.

Sacchari albi ℥ iij.

Fiat Syrupus secundum artem.

¶ Valet præcipuè ad supercalefactiones hepatis, cordis, & aliorum membrorum nutritiuorum, & generaliter confert cuilibet complexionì calidæ, & est apertius oppilationum, & confortatius membrorum debilitatorum à mala complexionè calida, est etiam digestius materiarum cholericarum acutarum.

Syrupus de Cichorio cum Rhabarbaro Nicolai Florentini.

R̄. Endiuixæ domesticæ

Endiuixæ sylvestris

Cichorij

Taraxacon ana M ij.

Cicēbitæ

Epaticæ

Scariolæ

Lactuæ

Fumiterræ

Lupu

Lupulorum ana M j.
 Hordei non excorticati ℥ ij.
 Vesicariæ, id est, alKeKengi
 Glycyrrhizæ
 Capillorum Veneris
 Ceterach, id est, Asplenii
 Polytrichi
 Adianthos ana ʒ vj.
 Radicum Fœniculi
 Radicum Apij
 Radicum Asparagi ana ℥ ij.

Coquantur in aqua sufficienti, & per-
 colentur, deinde cum Saccharo albo cla-
 refacto fiat Syrupus, pro cuius vnaquaque
 libra inter coquendum adiiciantur
 Rhabarbari optimi ʒ iiij.
 Spicæ nardi ʒ iiij.

Colligato in linteolo raro quod sæpe
 exprimatur, dum Syrupus consistentiam
 iustam nanciscatur.

¶ Valet contra omnem materiam ve-
 nenosam in alterando & mundificando
 eam, & propriè in anthrace, & similibus,
 valet & in febre pestilentiali. Confortat
 cor & nutritiua, mundificat materias per
 vrinam & secessum, & facit appetere ci-
 bum, ac inducit somnum.

*Oxysacchara simplex, de-
scriptione Nicolai.*

℞. Sacchari albi ℥ j.
Succi malorum granatorum acetosorum
℥ viij.
Aceti ℥ iiij.
Coquantur cum facilitate ad ignem in
vase stanneo dum Syrupi crassamen-
tum adsciscat.

¶ Digerit materias cholericas phle-
gmatis mistas, quæ grauant stomachum &
præcordia, & faciunt tertianas duplas in-
ordinatas, quas vocât erraticas, & similes
quartanis duplis.

*Oxysacchara composita, descri-
ptione Nicolai Præpositi.*

℞. Capillorum Veneris.
Linguae ceruinæ, id est, Phyllitidis
Scolopendriæ, id est, Aspleni
Polytrichi
Hepaticæ
Violarum
Radicum Fœniculi
Radicum Rusci

Radicum

Radicum Asparagi

Radicum Graminis ana ℥ j.

Hoc modo confice. In succo malorum granatorum, herbas, radices triduum macerato, quarto die parum bullire finito, cum forti expressione percolato, postremo addito Saccharo quod satis fuerit, ad iustam crassitiem concoquito.

¶ Concalescēta corpora potum iuuat: longis febribus, quas sanguis aut bilis creauit, & calori iecinoris auxilio est, & lienis obstructions tollit.

Syrupus de Iuiubis, descriptione Mesuæ.

℞. Iuiubarum numero lx.

Violarum

Seminis Maluæ ana ʒ v.

Capilli Veneris

Hordei mundati

Glycyrrhizæ ana ʒ j.

Seminis Cytoniorum

Seminis Papaueris albi

Seminis Melonum

Seminis Lactuæ

Tragacanthæ ana ʒ iij.

Aquæ fontis ℥ iiij. aut q. β.

s 3

Sacch

Sacchari ℥ ij.

Coquantur secundum artem.

¶ Syrupus iste confert raucitati, tussi,
& pleuritidi.

*Syrupus violarum, descri-
ptione Mesuæ.*

℞. Violarum ℥ ij.

Seminis Cytoniorum.

Seminis Maluz ana ℥ j.

Iuiubarum

Sebesten ana numero xx.

Aquæ cucurbitæ quantum sufficit.

Sacchari ℥ j. β.

Coquantur secundum artem.

CUCURBITA debet destillari cum
adhuc est tenera, antequam indurescere incipiat.

¶ Prodest pleuritidi & tussi à causa
calida.

Syrupus de succo Violarum.

℞. Violarum recentium iamiam lectarū
quātitatem satis magnam, & decerpe ab-
ijs purpurea foliola, & abijce virides eo-
rum cauliculos, quoniā herbaceam habēt
acrimoniā, & floridum colorē hebetant.
Cōtunde deinde decerpta violarum folia

in mor

in mortario marmoreo & exprime. mox
℞. Expressi succi ℔ ij.

Sacchari ℔ iiij.

SACCHARVM prius clarificetur,
& ad iustam consistentiam coquatur: amoto
deinde ab igne Saccharo tepesieri finito, & suc-
cum infundito, & rursus lento igne ad sussi-
tudinem coquito, & emicantem in coquendo
spumam continuo aufero.

QVIDAM spumam non auferunt, ne
color pereat. Sed cito corrumpitur cum spumia
repositus.

HIC violarum Syrupus in Misnia fit, pre-
sertim Lipsie, ubi eum vocant Succū violarum.

¶ Bilis acrimoniam obtundit, ac ob
lentorem thoracis vitij est aptum.

*Syrupus de Prassio, descri-
ptione Mesuæ.*

℞. Prassii ℥ ij.

Glycyrrhizæ ℥ j.

Capilli Veneris

Hyssopi ana ʒ vj.

Calaminthæ

Anisi

Radicum Apij

Radicum fœniculi ana ʒ v.

s 4

Semin

Seminis Maluæ
 Seminis fœnogræci
 Radicis Ireos ana 3 iij.
 Seminis Lini
 Seminis Cytoniorum ana 3 ij.
 Passularum enucleatarum ℥ ij.
 Ficum siccarum pinguium, nume. xvj.
 Penidiorum ℔ ij.
 Mellis ℔ ij.
 Aquæ quantum sufficit.
 Coquantur secundum artem.

*M E L oportet esse aromaticum & optimū.
 potest tamen etiam cum Saccharo fieri.*

Vitiis thoracis & pulmonis diuturnis,
 & à frigido tenacique humore excitatis,
 atque eradicatu difficilibus succurrit,
 hinc est quòd senibus & asthmaticis plu-
 rimum conducatur.

*Syrupus de Glycyrrhizæ, de-
 scriptione Mesuæ.*

℞ Glycyrrhizæ rasæ ℥ ij.
 Capilli Veneris ℥ j.
 Hyssopi ℥ β.
 Aquæ ℔ iiij.
 Macerentur horis xxiiij. Deinde coquan-
 tur

tur ad dimidias, colaturæ adde
 Mellis optimi
 Penidiorum
 Sacchari ana ℥ viij.
 Aquæ rosarum ℥ vj.
 Fiat Syrupus secundum artem.

☞ Thoracem & pulmonem expurgat,
 ideoque diuturnæ tussi & pleuritidi au-
 xiliatur.

*Syrupus de Hyssopo, descri-
 ptione Mesuæ.*

℞. Hyssopi aridi
 Radicum Apii.
 Radicum Fœniculi
 Radicum Petroselini
 Glycyrrhizæ ana ʒ x.
 Hordei mundati ʒ iiij.
 Seminis maluæ
 Seminis cytoniorum
 Tragacanthæ ana ʒ iiij.
 Capilli Veneris ʒ vj
 Iuiubarum
 Sebesten ana num. xxx.
 Passularum magnarum enucleatarum ℥
 j. ʒ iiij.
 Ficum siccarum

Dactylorum pinguium ana num. x.
 Penidiorum alborum lb ij.
 Confice secundum artem.

¶ Ad vitia thoracis & pulmonis efficax
 est, humoresque excreatu difficiles exte-
 nuat, & educit.

*Syrupus de Eupatorio, de-
 scriptione Mesuæ.*

R̄. Radicum Fœniculi
 Radicum Apij
 Radicum Endiuia ana ʒ ij.
 Glycyrrhizæ
 Schœnanthi
 Cuscutæ
 Absinthij
 Rosarum ana ʒ vj.
 Capilli Veneris
 Bedeguaris
 Suchahæ
 Florum aut radicum Buglossæ
 Anisi
 Fœniculi
 Eupatorij ana ʒ v.
 Raued seni. i. Rhabarbari orientalis
 Mastiches ana iij. ʒ

Spicæ

Spicæ
 Azar
 Folij
 an
 Aquæ
 Succ
 Succ
 Sacc
 Coq

P
 cogno
 Etum

En
 est G
 quoti

Fr
 stru
 corp
 crall
 ijci
 tenfi

S
 R̄. Fl
 Thy

Spicæ nardi Indicæ

Azari

Folij, pro folio pone Spicam Romanam
ana ʒ ij.

Aquæ quantum sufficit, aut lb viij.

Succi Apij

Succi Endiuicæ ana lb ij.

Sacchari lb iiij.

Coquantur secundum artem.

*PRO Bedegare & Suchaha quæ hodie nõ
cognoscuntur, licet accipere Carduum Benedi-
ctum & Cardinam, id est, cardopaciæ radicẽ.*

*Eupatorium quod Mesue semper intelligit,
est Gratiola, vt antè etiam dictum fuit ali-
quoties.*

Frigidis iecinoris vitijs, ac eiusdem ob-
structionibus, aquæ inter cutẽ malõque
corporis habitui succurrit: humores enim
crassos extenuat, robúrque iecinori ad-
ijcit. Vrinas mouet, & hypocondriorum
tensionem demolitur.

Syrupus de Stœchade simplex.

R̄. Florum Stœchadis ʒ xxx.

Thymi

Calami

Calaminthæ.

Origanl ana 3 x.

Anisi 3 vj.

Passularum enucleatarum ʒ iiij.

Aquæ quantum sufficit, coquantur secundum artem, Colaturæ adde

Mellis optimi lb iiij. β.

Condiatur cum

Cinnamomi

Calami aromatici

Zingiberis ana 3 j. β.

Ligentur in syndone & in Syrupo suspendantur.

Syrupus de Stœchade compositus, descrip. Mesuæ.

℞. Florum Stœchadis 3 xxx.

Thymi

Calaminthæ

Origanl ana 3 x.

Anisi

Pyrethri ana 3 vij.

Piperis longi 3 iiij.

Zingiberis 3 ij.

Passularum enucleatarum ʒ iiij.

Aquæ quantum sufficit.

Mellis optimi lb v.

☞ Coquan

☞
igne,
& cur
bus sp
suspen
℞. Cin
Calam
Spicæ
Croc
Zing
Piper
Piper
Co

Eg
troque
impon
vero C

☞
bri &
spasm
ac ven

Syrupus

℞. Ep
Myro

¶ Coquantur secundum artem lento igne, colaturæ adde mellis prædictas lb v & cum reponis, tum condias sequentibus speciebus in syndone rara & munda suspensis.

R̄. Cinnamomi

Calami aromatici

Spicæ nardi Indicæ

Croci

Zingiberis

Piperis nigri

Piperis longi ana ʒ i. ʒ.

Contundantur grosso modo.

Ego in condiendo Syrupo de Stæchadis vtroque, pro CALAMO aromatico malle imponere Schoenanthum aut Galangam, nam vero Calamo aromatico iam caremus.

¶ Iuuat omnes affectus frigidos cerebri & neruorum, vt Paralyfim, epilepsiam, spasmus, spasmus cynicum, tremorem ac ventriculum firmat.

Syrupus de Epithymo, de descriptione Mesuæ.

R̄. Epithymi ʒ xx.

Myrobalanorum Citrinorum

Myroba

Myrobalanorum Indarum ana ʒ xv.
 Cuscutæ
 Fumiterræ ana ʒ x.
 Thymi
 Buglossæ
 Calaminthæ
 Emblicorum
 Belliricorum
 Glycyrrhizæ
 Polypodij
 Agarici
 Stœchados ana ʒ vj.
 Rosarum
 Fœniculi
 Anisi ana ʒ ij. β.
 Prunorum num. xx.
 Passularum enucleatarum ʒ iiij.
 Tamarindorum ʒ ij. β.
 Aquæ quantum sufficit.
 Sacchari lb iiij.
 Sapæ lb ij.
 Coquantur secundum artem.

*S A P A est mustum optimum ad tertium
 decoctum.*

Atram bilem, & alios humores vstos
 vacuat, ob id morbos ex his nascentes,
 elephantiam, cæcrum, vlcera maligna, fi-
 stulosa, pforam, lepram præcauet, curâtq;
 Syrupus

Syr

M

R.F.

Flor

Pfyl

Ace

Sem

Sem

Sem

Sem

Sem

Sem

Sem

Sera

Rac

Aq

Sac

Ace

Suc

Co

ma

San

Spi

D

did

que

*Syrupus de Nymphaea, descriptione
Francisci de pede montium.*

℞. Florum Nymphaeae ℥ ij.
 Florum vngulae Caballinae aquaticae
 Pfylli integri
 Acetosae ana ℥ j.
 Seminis Cucurbitae
 Seminis Citrulli
 Seminis Cucumeris
 Seminis Melonis ana ʒ iiij.
 Seminis Lactucae
 Seminis Endiuiæ
 Seminis Scariolæ
 Seminis Portulacæ ana ʒ ij.
 Radicum Fœniculi ℥ j.
 Aquæ Hordei quantum sufficit.
 Sacchari ℔ j.
 Aceti albi
 Succu granatorum acetosorum ana ℥ ij.
 Coquantur secundum artem, deinde aro-
 matizentur cum
 Sandali Citrini
 Spicæ nardi Indicæ ana ʒ j. β.

D V A E sunt Nymphaeae species, altera can-
 didum, altera luteum florem habet, & utrius-
 que flores hunc Syrupum ingrediuntur. Nam

Aur

Autor huius Syrupi eam speciem, quæ albos habet flores, vocat Nenuphar, alterã verò quæ luteos fert flores, appellat vngulam Caballinam aquaticam, à foliorũ figura, & florum colore.

SCARIOLA est species Endivie, quam nos in Germania vocamus, Endiviam, vulgò Gensdüstel, & habet spinulas in dorso foliorum.

¶ Bilis flauæ feruorẽ extinguit, ideóque mirificè in ardentibus aliis sive acutis febribus auxiliatur, somnum quoque conciliat.

Syrupus de Papauere, descriptione Mesuæ.

℞. Capita papaueris albi recentia
 Capita papaueris nigri recentia ana ʒ lx.
 Aquæ pluuiialis ℔ iiij.
 Coquantur vsque quò remaneãt tantum
 aquæ ℔ j. β. Colaturæ adde
 Sacchari
 Penidiarum ana ʒ vj.
 Fiat Syrupus secundum artem.

¶ Valet ad catarrhum & tussim, causam insomniæ.

Syrupus de Papauere compositus
descriptione Mesuæ.

℞. Papaueris albi
 Papaueris nigri ana 3 L.
 Capillorum Veneris 3 xv.
 Glycyrrhizæ 3 v.
 Iuiubæ numero xxx.
 Seminis Lactuæ 3 xl.
 Seminis Maluæ
 Seminis Cytoniorum ana 3 vj.
 Coquantur in lb iiij. aquæ vsquæ ad duas,
 & cum
 Sacchari &
 Penidiarum ana 3 viij.
 Fiat Syrupus secundum artem.

¶ Valet ad tussim siccam, phthisin, catarrhum, infomniæ causam.

Syrupus de succo Myrtillorum,
descriptione Mesuæ.

℞. Succu Myrtillorum depurati lb viij.
 Sacchari clarificati lb iiij.
 Coquantur secundum artem.

¶ C V R A N D V M est vt efferatur ex
 Italia

Italia, aut Narbonensi Gallia Myrtillorū succus,
 si quis volet hunc Syrupum conficere.

¶ Syrupus Myrtorum ventriculum &
 viscera roborat, ob id fluorem alui anti-
 quatum sistit, & tussim mitigat.

Syrupus Myrtinus
compositus.

R̄. Myrtillorum 3 xx.
 Sandali albi
 Sumach
 Balaufticorum
 Berberis ana 3 xxx.
 Mespilorum 3 centum.
 Succu Granatorum
 Succu pomorum agrestium ana ℥ ij.
 Omnia in dictis succis coquantur, & fiat
 Syrupus cum
 Sacchari ℥ v. secundum artem.

¶ Hic Syrupus sistit ventris fluorem,
 etiam antiquum, & screatum sanguinis.

Syrupus de Succo Acetosæ, de-
scriptione Mesuæ.

R̄. Succu Acetosæ depurati. ℥ iij.

Sac

Sacchari clarificati ℥ ij.

Coquantur secundum artem.

¶ Febribus biliosis & pestilentialibus saluber est, cordis & ventriculi flammeū colorem extinguit, ipsaque roborat.

*Syrupus de Succo
Borraginis.*

℞. Succī Borrāginis depurati ℥ viij.

Sacchari despumati ℥ iiij.

Coquantur aliquandiu. deinde

℞. Florum Borrāginis recentium ℥ j.

Contundantur aliquantulum & coquantur in aquæ quantitate sufficienti, & colaturam adfunde prædictis, & fac secundum artem.

*s v c c v s Borrāginis prius est clarificā-
dus cum albuminibus ovorum, aliòquin plus
satis mucilaginosus fieret Syrupus.*

¶ Cor ipsum roborat, eiusq; tremorem & syncopea sanat, manicos & melancholicos iuuat.

*Syrupus de Succo
Buglossæ.*

℞. Succī Buglossæ depurati ℥ viij.

Sacchari ℥ iiij.

℞ 2

Florum

Florum Buglossæ recentium lb j.

Flores tui coquantur in aqua, & colatura prioribus affusa simul ad perfectionem coquantur.

Intelligo hic eam Buglossam que vulgò in usu est, non illam Italicam maiorem.

S V C C V S Buglossæ difficulter exprimitur, nam sit mucillago dum triditur Buglossa, idèò tusa dimittenda est per noctem in frigido loco & postridie exprimendus Succus, atque cù albuminibus ouorum clarificandus.

¶ Cor confortat, lætitiãq; generat.

Syrupus de Lupulo.

R. Succi Lupuli depurati lb iiiii.

Succi fumi terræ depurati lb ii.

Sacchari lb vi.

Coquantur secundum artem.

P O T E S T etiam hic Syrupus fieri è solo Lupuli succo, vt Mesue placet, in capite despecibus volubilis. Exprimendus autem est succus Lupuli cùm adhuc teneræ sunt eius viticulae & asparagi.

¶ Refrigerat, & collectionum impetus lenit, Bilem regio morbo laborantibus detrahit, pituitam in aqua intercutem

tem exigit per aluum.

Iuleb Rosatum.

℞. Aquæ rosarum ℥ iiii.
Sacchari clarificati ℥ ii.
Fiat cum diligentia secundum artem.

¶ Febrium, thoracis, & ventriculi incendium, caloremque flammeum extinguit, sitim inexpletam sedat.

Iuleb Violatum.

℞. Aquæ violarum ℥ iiii.
Sacchari clarificati ℥ ii.
Coque vt Iuleb Rosatum.

¶ Febres, phlegmonas, pleuritidem, asperitatem gutturis & thoracis, ac tussim mitigat.

Mina Cytoniorum simplex, descriptione Mesuæ.

℞. Succi Cytoniorum depurati ℥ xii.
Coquantur ad medietatem, & affunde vini veteris optimi ℥ viii.

Sacchari ℥ xij.

Coquantur secundum artem.

¶ Ventriculum roborat, & cibum in eo continet.

*Mina Cytoniorum aromatica, de-
scriptione Nicolai.*

R̄. Succī Cytoniorum acetosorum ℥ xx.

Vini veteris optimi ℥ x.

Mellis despumati optimi ℥ vi.

Potest tamen etiam cum Saccharo fieri.

Coquantur ad perfectionem, & aromatizentur, in syndone ligatis, cum Cinnamomi electi

Cardamomi maioris ana ʒ iii.

Charvophyllorum ʒ ii.

Zingiberis

Mastiches ana ʒ i. β.

Croci ʒ ii.

Xiloloës

Macis ana ʒ i. β.

Moschi ʒ i.

Galliæ Moscatæ veræ ʒ ii.

Fiat secundum artem.

¶ Ventriculum, hepar, & cætera viscera roborat, appetentiam excitat, coctionem

aem iuuat, vomitum & lienteriam sedat.

Mel rosatum, descriptione.

Mesua.

℞. Rosarum rubearum nondum penitus
apertarum ℥ ij.

Mellis optimi ℥ vj.

Coquantur lento igne secundum artem.

¶ Stomachum confortat & mundificat
& est digestiuū materialium phlegmaticarum
in stomacho & meseraicis contentarum.

*Mel Rosatum aliud
efficatius.*

℞. Foliorum Rosarum rubearum nōdum
explicitarum contusorum ℥ ii.

Coquantur in aquæ cœlestis ℥ iiii.

Colaturæ fortiter expressæ adde

Succi rosarum rubearum depurati

Mellis optimi despumati ana ℥ iiii.

Coquantur secundum artem.

*Oxymel simplex, descriptione
Mesua.*

℞. Mellis optimi despumati ℥ iiii.

℥ 4 Aceti

Aceti vini acerrimi

Aquæ clarissimæ ana ℥ ij.

Mel cum aqua despumetur iterum diligenter, & cum aqua fuerit consumpta, tunc adde acetum, & coque secundum artem.

☞ Humores crassos, lentos ac pituitosos incidit, extenuat, & abstergit, atque adeò obstructions aufert, sputum educit, spiritumque faciliorem reddit.

Oxymel compositum.

℞. Radicum Fœniculi

Radicum Apij ana ℥ iiij.

Radicum Petroselinii

Radicum Rusci

Radicum Asparagi

Seminis Apij

Seminis Fœniculi ana ℥ j.

Coquantur in aquæ claræ ℔ vj. aut quantum sufficit. Colaturæ adde

Aceti acerrimi ℔ j.

Mellis optimi despumati ℔ ij.

Coquantur secundum artem.

☞ Humores crassos & pituitosos incidit extenuat, & abstergit: obstructions tollit iecinoris, lienis, ac renum: urinã mo

uet

uet, sudorémque euocat.

Oxymel Scylliticum simplex
descriptione Mesuæ.

℞. Mellis despumati ℥ iij.

Aceti Scyllitici ℥ ij.

Coquantur secundum artem.

☞ Humores crassos, lentos, auulsu contumaces separat: ob id confert ventriculi, & aliorum viscerum affectibus hos humores sequētibus: ructum acidum sanat, & vesicæ mollificationem, seu yrinæ incontinentiam.

Oxymel Scylliticum
compositum.

℞. Radicum Apij

Radicum Fœniculi ana ℥ iij.

Radicum Petroselini

Radicum Rusci

Radicum Asparagi

Seminis Apij

Seminis Fœniculi ana ℥ j.

Coquantur in aquæ ℥ vj. aut quantum sufficit. Colaturæ adde

Aceti Scyllitici ℥ j.

℥ 5

Mellis

Mellis optimi despumati ℥ ii.
Fiat secundum artem.

¶ Id potentius multò incidit tenuat,
terget, obstructa aperit, in diurnis quar-
tanis, & quotidianis, quàm Oxymel, cõ-
positum de radicibus.

*Mel Anacardinum, descri-
ptione Azarany.*

R̄. Anacardos recētes, terantur & in aqua
coquantur, donec melliginem quandam
in rubeo colore fuscā emittant, eam
aquæ innatantem auferto, & reponito.

Mel Emblicorum.

Mel Emblicorū, est mel in quo Emblici
Myrobalani sunt conditi.
Alii verò vocant Emblicorum decoctum
ad mellis consistentiam inspissatum.

Mel Passularum,

R̄. Vuarum passarum ℥ iiij. Infundan-
tur eis aquæ ℥ xij. aut q. β. & mace-
rentur horis xxiiij. deinde coquantur ad
remanentiam tertiæ partis. Colentur, &
cola

colatura decoquatur ad crassitudinē mel-
lis, & reponatur: hoc decoctum vocatur
Mel passularum.

R O B.

Rob de Ribes compositum.

℞. Succī Ribes ℥. iiij.
Sacchari optimi ℥. ij.
Coquantur secundum artem.

¶ Ventriculum firmat, vomitum bilio-
sum reprimat, sitim restringit, aliāsq; ex-
cretiones biliosas sistit.

Rob de Ribes simplex.

℞. Succī Ribes ℥. viii.
Coquatur per se ad spissitudinem mel-
lis, & reponatur.

Rob de Berberis compositum.

℞. Succī Berberis ℥. iiii.
Sacchari optimi ℥. ii.
Coquantur secundum artem.

Rob de Berberis simplex.

℞. Succi Berberis ℥ viij.

Coquatur per se vsque ad mellis spissitudinem.

¶ Rob ex oxyacantha, easdem quas præcedens facultates obtinet.

*Rob Nucum, descriptione
Mesuæ.*

℞. Succi Corticum viridium iugladium ℥ iiij.

Mellis optimi ℥ ij.

Coquantur secundum artem.

¶ Destillationi tenuium humorum à capite, & inflammationem excitantium confert.

*Diamorum, descriptione
Nicolai.*

℞. Succi Mororum Celsi ℥ β.

Succi Mororum rubi ℥ j.

Mellis optimi despumati ℥ j.

Sapæ ℥ iiij.

Coquantur secundum artem.

¶ Contra depascentia oris vlcera, ad dentium affectus & gingiuarum noxas, atque

atque ad omnia oris vitia gargarizatus
proficit.

*Diamoron aliud, descriptione
Vale. Cordi.*

R. Succi Mororum rubi
Succi Mororum rubi Idæi
Succi Mororum Celsi
Succi Fragarum ana ℥ ij.
Mellis despumati optimi ℥ iiij.
Coquantur lento igne secundum artem.

MORORVM omnium succus expri-
mendus est antequàm perueniant ad maturita-
tem. Porrò Mora rubi Idæi & Fraga citius
maturescunt quàm alia, idè oportet vt horum
Succus colligatur, & cum Saccharo decoctus re-
ponatur, donec alij maturescant. Snt autè succi
vniuscuiusq; ℥ ij. Sacchari ℥ j. ad quannis eo-
rum, id est, Sacchari ℥ ij.

R V B V S Idæus est ille rubus, quem
nos vocamus Himpen: eius mo-
ra siue fructus vocan-
tur Him-
per.

L O H O C H.

*Lohoch sanum, & expertum, de
 descriptione Mesuæ.*

R̄. Cinnamomi
 Hyssopi
 Glycyrrizæ ana ʒ iii.
 Iuiubarum
 Sebestem ana numero xxx.
 Passularum enucleatarum
 Ficum siccarum
 Dactylorum pinguium ana ʒ ii.
 Fœnogræci ʒ v.
 Capilli Veneris M i.
 Anisi
 Fœniculi
 Ireos
 Seminis Lini
 Calaminthæ ana ʒ iii.

Coquantur secundum artem in aquæ
 clarissimæ lb iii. ad consumptionem
 lb ii.

Colaturæ expressæ adde
 Penidiarum lb ii.

Coquantur ad perfectionem, postea
 insper

insperge subsequētia minutissimè inci-
sa & tusa.

℞. Pinearum mundatarum 3 v.
Amygdalarum dulcium mundatarum
Succi Glycyrrhizæ
Tragacanthæ
Gummi arabici
Amyli ana 3 iiij.
Ireos 3 ii.

Agitentur omnia simul celerrimè, donec
albescat.

¶ Tussi vocisq; asperitati à frigidita-
te natæ auxilio est, crassos in thorace &
pulmone humores extenuat.

*Lohoch de Pino, descriptione
Mesue.*

℞. Pinearum 3 xxx.
Amygdalarum dulcium
Auellanarum affatarum
Tragacanthæ
Gummi Arabici
Glycyrrhizæ
Amyli
Capilli Veneris
Ireos ana 3 iiij.
Carnium dactylorum 3 xxxv.

Amygdala

Amygdalarum amararum ꝑ̄ iiij.
 Mellis passularum
 Butyri recentis

Sacchari Tabarzet ana ꝑ̄ iiij.

Mellis Tabarzet lb̄ iiij. ꝑ̄ j. ꝑ̄ iiij.

Conterenda contundantur, & incidenda incidantur minutissimè, & cum melle excipiantur.

MEL Tabarzet est optimum, sincerissimum atque odoratissimum mel, quale ex Danisco affertur.

¶ Tussi diuturnæ, difficultati spiritus, & asthmatis succurrit: humores in thorace crassos incidit, & extenuat.

Lohoch de Papauere, descriptione Mesuæ.

℞. Papaueris albi ꝑ̄ xxv.

Amygdalarum dulcium

Pinearum

Gummi Arabici

Tragacanthæ

Succi Glycyrrhizæ ana ꝑ̄ x.

Amyli

Seminis Portulacæ

Seminis Lactucæ

Seminis Cytoniorum ana ꝑ̄ iiij.

Croc

Croci 3 j.
 Penidiarum albarum ℥ iiij.
 Syrupi de papauere ℔ iiij.

Omnia contundantur & incidantur atque cum Syrupo excipiantur . secundum artem. Porro iste Syrupus de Papauere sic fieri debet.

℞. Capitem Papaueris albi recentium,
 Capitem Papaueris nigri recentium ana
 ℥ vj.

Seminis Lactuce
 Florum violarum ana ℥ j.
 Aquæ quantum sufficit, aut ℔ viij.
 Coquantur, & Colaturæ adde
 Sacchari ℔ iiij.

Coquantur ad spissitudinem.

Hoc Lohoch de Papauere appellatur etiã alio nomine Diapapauer.

¶ Iuuat tussim, & gutturis asperitatem à catarrho calido, tenui (quem sputum liquidum indicat) eum enim coquit, & crassat. Confert etiam febribus ardentibus, dolenti thoraci, pleuritidi.

Lohoch de Scylla, descriptione Mesuæ.

℞. Succu Scyllæ

v

Mellis

Croc

Mellis despumati ana ℥ j.
Coquantur secundum artem.

Sylla propriè succum non habet, sed mucilaginem, quæ sic est colligenda.

℞. Scyllas crudas tres aut quatuor, eius laminas puriores, plenas & nitidas, in partes incidito cutiello eburneo, deinde in pila siue mortario fistili aut lapideo siue marmoreo atterito cum agitaculo ex ligno Guaiaco siue sancto factò, & deinde exprime & utere.

Eclegma de Scylla, materiam crassam, lentam, coctu difficilè in partibus respiratorijs, expelli facilem strenuè reddit, & natam inde spirandi difficultatem, & thoracis dolorem leuat.

Lohoch de pulmone vulpis, descriptione Mesuæ.

*℞. Pulmonis vulpini siccati
Succi Glycyrrhizæ
Seminis Anisi
Seminis Fœniculi
Capilli Veneris ana ℥ j.
Sacchari clarificati ℥ xv.*

Conterantur omnia tenuissimè & cum Saccharo excipiantur.

¶ Abstergit

¶ Abstergit & consolidat vlcera pectoris & pulmonis, & præferendum est alijs remedijs in phthisi.

Lohoch ad Asthma.

℞. Scyllæ assatæ ʒ β.

Radicum Ireos

Hysopi

Prasij ana ʒ j.

Myrrhæ rubæ

Croci ana ʒ β.

Cum Mellis quantitate sufficienti fiat
Lohoch.

¶ Ad asthma & tusim antiquam valet:
humorem enim crassum tenuat.

TROCHISCI.

*Trochisci de Vipera, descriptione
Andromachi.*

℞. Carnis viperinæ cum Anetho sale &
aqua coctæ ʒ viij.

Panis triticei purissimi triti & cribrati
ʒ ij.

Formentur trochisci cum insculo, in
quo

quo decoctæ fuerint carnes Viperinæ, & iungantur cū Opobalsamo aut oleo Maccis aut Charyophyllorum, aut Nucis muscatæ: sed oleum Charyophyllorum proprius accedit ad naturam Balsami. Siccantur in loco vmbroso, libero, ventôque perstabili.

VIPERA est serpens quem recentiores vocant *Turum*, Itali verò *Marassum* & *Scurx* iocem, vt scribit *Nicolaus Leonicensis*, ingrediuntur autem hi Trochisci in *Theriacam*: apud nos verò nondum licuit videre hos serpentum genus. Igitur ex Italia peti debent veri Trochisci de Vipera.

Trochisci Scyllitici, descriptione Andromachi.

℞. Scyllæ assatæ ℥ j.

Farinæ Orobi ℥ viij.

Formentur Trochisci secundum Artem.

Trochisci Hedycori, descriptione Aëtij.

℞. Mari siue Maioranæ, aut loco eius
Dictamni Cretici

Azari

Samsuchi

Aspal

Aspalathi, eius loco sumatur semen agni
casti
Opobalsami, eius loco accipiatur oleum
Charyophyllorum
Schœnanthi
Calami aromatici, eius loco sumatur
Galanga
Phu pontici ana 3 j. Ć xv.
Xylobalsami
Cinnamomi
Costi ana 3 j. β.
Myrrhæ Troglodyticae
Folij aut succedanei eius
Spicæ nardi Indicæ
Croci
Calsiæ ana 3 iij. β. Ć. xv.
Amomi aut succedanei eius 3 ij. Ć xiiij.
Mastiches ana 3 β. Ć vij. β.
Vini veteris odorati dulcis quantum suf-
ficet, formentur Trochisci.

M A R V M herba est non dissimilis Ma-
iorana, eius loco accipitur Dictamnus Creti-
cus.

S A M S V C H V S, id est Maiorana,
quidam habent Amaracum, quod idem est. Nam
enim debet hoc loco accipi Matricaria aut cocu-
la fetida, que etiam vocatur Amaracus.

ASPALATHVS est cortex quidam odoratus, eius loco accipe lignum Aloes aut Sandalum Citrinum odoratissimum, aut semen Agni casti.

FOLIUM: pro Folio sume Spicae Romanae radicem, Macis ana partes aequales.

HI Trochisci appellantur ab Arabibus Ali daracaron, à recentioribus verò ut Nicolao sunt parum immutati, & vocantur Diacoralli,

Trochisci hedichroi, descriptione Galeni.

℞. Corticum radicem Aspalathi, ipsius loco sumatur semen Agni casti.

Nardi Indicæ

Calami aromatici, sume eius loco Galangam

Foliorum Malobatri

Costi

Azari

Xylobalsami

Phu

Amaraci, hinc significat Maioranam.

Mastiches ana 3 vj.

Schcenanthi

Cinnamomi

Amomi

Amomi
 Calsiæ
 Rheu pontici, id est, Rhabarbari
 Myrrha
 Croci ana 3 xij.

Omnia subtilissimè trita cum vino phalerno, in Throchiscos formentur, qui in vmbra exiccentur, & Opobalsamo aut oleo Charyophyllorum inuncti repolantur.

GALENVS in libello de Theriaca ad Paphilianum scripto, ad hunc modum præcipit conficiendos esse Hedichroos Trochiscos. Sunt enim proximis non ignatiores.

Pro Asspalatho, quo caremus, licet accipere semen Agni casti, aut lignum Aloes, aut Sandalum Citrinum odoratum. Oportet etiam diligenter advertere ne pro Asspalatho Asphaltum legatur aut accipiatur.

Pro Amomo verò, quo caremus, pone Carpesum, aut vocatum Calamum aromaticum.

Pro Vino Phalerno accipe aliquid quoduis vinum generosissimum.

Trochisci Hedichroi
 alij Galeni.

℞. Mari

v 4

Azari

Azari

Amaraci, id est, Maioranæ

Aspalathi ana 3 ij.

Schœni, id est, Squinanthi

Calami odorati

Phu pontici

Xylobalsami

Opobalsami

Cinnamomi

Costi ana 3 iij.

Myrrhæ

Folij Malobathri aut succedanei eius

Nardi Indicæ

Crocii

Cassia ana 3 vj

Amomi aut succedanei eius 3 xij.

Mastiches Chia 3 j.

Vini Phalerni quantum sufficit.

*Formentur Trochisci, & in umbra exiccen-
tur, Opobalsamo aut oleo Charyophyllorū vncti.*

Pro Maro sume Dictamnium Creticum.

A S P A L A T H I loco sume lignum
Aloës, aut Sandalum Citrinum, aut semen
Agni casti, vt Galenus de succedaneis dicit.

Pro Calamo, sume Galangam.

*Pra Opobalsamo, sume oleum Charyophyl-
lorum.*

A M O M I loco, *sume vocatum Calamum aromaticum.*

Pro Malobathro, *sume Spica Romanae radices, aut Spica Romanae radicem, & Macis ana p artes aequales.*

C A S S I A, *id est, Cassia lignea aromatica similis Cinnamomo.*

M A S T I C H E Chia, *id est, Mastix è Chio insula, quæ est optima.*

H A E C est genuina Hedichroi cõpositio, vt Galenus dicit, & hæc debet ingredi Theriacã Andromachi senioris.

G A L E N U S primo libro de Antidotis ad hunc modum carmine describit compositionem Hedichroi magnatis, vbi Theriacæ compositionem docet. Non tamen diligenter distinguit pondera rerum. Nam omnia coniungit coniunctionibus copulatiuis, τὶ & καὶ, hoc est, QVE. &, ET.

Trochisci Cyphi, descriptione Democratis.

R̄. Carnium Vuæ passæ albæ & pinguis-
simæ

Terebinthinæ coctæ ana ʒ xxiiij.

Myrrhæ

v ʒ Schœ

Schœni. id est, Squinanthi ana 3 xij.

Calami vnguentarij 3 ix.

Cinnamoni 3 iiij.

Bdellij

Onychis

Nardi spicæ

Cassia optimæ quæ est similis Cinnamomo.

Cyperij purgati

Arceuthidum maximarū & pinguis-
simum ana 3 iiij.

Aspalathi 3 ij. β.

Croci 3 j.

Mellis optimi

Vini ana quantum satis est ad formadum
& incorporandum.

MELLIS & vini parū debet addi, vt tan-
tūm cum his conficiantur Trochisci.

CARNES Vuae passæ atque Iuniperi
baccas recentes & pingues minutissimè condi-
to tundo. que. deinde Bdellium Nyrhâmque
affuso vino diluito, postea reliqua omnia in te-
nuissimum puluerem redigito, ac demum adhi-
bito modico mellis despumati optimi, Trochisci
formato.

A R A B E S hos Trochiscos vocant Co-
cbion.

Per Vuas passas hic intellige eas, quas vocant
Vuas Cybibas, vulgò Cibebem

TEREBINTHINAE *colta. quomodo coquatur Resina Terebinthina ostendamus inferius in tractatu de preparatione medicamentorum.*

CALAMVS *unguentarius, id est, aromaticus verus, pro quo sume Galangem, quia hodie caremus verò calamo Aromatico.*

ONICHI S, *id est, Blatta Byzantie electa.*

CYPERVM *purgatum precipit accipiendum, quoniam plerunque fibris sordidis sunt obsitæ radices eius.*

ARCEVTHIDES, *sunt bacca Juniperi, hic autem debent accipi Juniperi magne grandes bacca: quoniam autem caremus ipsis, vulgaris & minoris Juniperi baccas accipere licet.*

Pro Aspalatho sumatur semen Agni casti, ex menta Galeni de succedaneis.

Trochisci Ramich, descriptione Mesuæ.

℞. Succii Acetosæ, aut loco eius succi
Citoniorum austerorum ℥ xvj.
Rosarum ℥ j.

Bulliant parum & colentur, colaturæ addatur

Galla

Gallarum iamiam tritarum $\bar{z}$ iij.

Coquantur denuò aliquantulum, deinde inspergatur sequentium specierum minutissimus & optimè commistus puluis.

R $\bar{z}$. Rosarum $\bar{z}$ j.

Sandali machoziri $\bar{z}$ j 3 ij.

Gummi Arabici $\bar{z}$ j. 3 iiij.

Carnium Sumach

Spodij ana $\bar{z}$ j.

Agrestæ 3 vij.

Granorum Myrthi $\bar{z}$ iiij.

Ligni aloës

Charyophyllorum

Macis

Nucis Muscatæ ana 3 iiij.

Misceantur omnia optimè, deinde exiccantur, exiccata rursus in tenuissimum pulverem terantur, & formentur Trochisci subtiles cum Camphoræ aureo vno, & aqua rosarum quantum sufficit. Exiccantur in vmbra libera, exiccati repnantur.

¶ Ventriculum, cor, hepar, imbecilla firmanant: & lubrica viscera ac intestina, choleram morbum sistunt, acrimoniam obtundunt, animum reddunt tranquillum, omnem hæmorrhagiam cohibent, ob quam naribus sanguine fluentibus flando impellitur, alijs medicamentis miscetur.

TRO

*Trochisci de Cappare, de-
scriptione Mesuæ.*

℞. Corticum radicum Capparis
Seminis agni casti ana 3 vj.
Hammoniæci 3 iiij.
Seminis Nigellæ veræ
Calaminthæ
Succi Eupatorij, id est, Gratiolæ
Amygdalarum amararum
Foliorum Rutæ
Radicis Aristolochiæ rotundæ veræ
Seminis Nasturcij ana 3 ij.
Scolopendriæ 3 j.

¶ Formentur Trochisci cum Hammo-
niaco prædicto in aceto dissoluto, & exic-
cati reponantur.

SCOLOPENDRION est Ceterach &
non Lingua Ceruina,

¶ Ad splenis duritiem & flatus eius dis-
sipandos valent.

*Trochisci de Eupatorio, descri-
ptione Mesuæ.*

℞. Tereniabin, id est, Mannæ.

Succi

Succi Eupatorij ana ℥ j.

Rosarum ʒ iiij.

Spodij ʒ iiij. β.

Spicæ Nardi Indicæ ʒ iiij.

Rheubarbari

Azari

Anisi ana ʒ ii. β.

Formentur Trochisci cum aqua cuscute, & in umbra libera ventoque perflata siccatati reponantur.

PRO Spodio sumatur Ebur combustum, EUPATORIUM Mesua, intelligendum est Gratiola.

Obstructionem & tumorem præternaturam hepatis & lienis sanant, ac inde natas febres antiquas, & harum rigorem, icterum, ac incipientem hydropem.

*Trochisci Diaion, descriptione
Nicolai Alexandrini.*

R̄. Florum Violarum ʒ xv.

Amyli ʒ ix.

Seminis papaveris albi ʒ viij.

Rhabarbari ʒ v.

Seminis plantaginis ʒ iiij.

Balsami (loco eius oleum Charyophyllorum

lorum) 3 j.

Rhodostagmatis quantum sufficit.

Formentur Trochisci.

DIANI, vel DIAVI aliàs vocantur hi Trochisci, sed corrupto nomine.

PER VIOLAS hoc loco oportet intelligere Violas albas, quæ hodie vocantur Cheyri Citrini, vulgò Gelbe Violen.

PER Balsamum intelligitur Opopalsamum.

RODOSTAGMA, id est, aqua Rosarum.

¶ Excalcificationes mitigant, aluumque emolliunt.

Trochisci Diani, descriptione Nicolai.

℞. Violarum albarum viridium 3 v.

Amyli 3 iij.

Papaueris albi 3 ij ʒ j.

Seminis Plantaginis 3 j.

Rheubarbari ʒ j.

Opopalsami (aut succedanei eius) ʒ j.

Aquæ Rosarum quantum sufficit.

Formentur Trochisci.

NICOLAUS alter, paulò aliter componit Trochiscos Diani, vi hæc ostendit compositio.

VIOL

VIOLAE *Alba, id est, Cheyri Otrini.*

Trochisci de Lacea, descriptione Mesuae.

℞. Lacea mundatae
 Succu Glycyrrhizae
 Absinthij
 Berberis
 Succu Eupatorij, id est, Gratiolae
 Rhabarbari
 Aristolochiae longae
 Costi
 Azari
 Amygdalarum amararum
 Rubrae Tinctorum
 Anisi
 Apij
 Schœnanthi ana ʒ j.

Formentur Trochisci drachmae pondere cum aqua Eupatorij.

Mesue intelligit suum Eupatorium, id est, Gratiolam.

☞ Trochisci Cancami, valent ad obstructions hepatis & lienis, & inde natas febres varias antiquas, & asclitem per vias mouent.

Trochisci Diarhodon, descriptione Nicolai.

℞. Rosarum viridium ʒ iiij.
 Spodij. i. Eboris combusti ʒ ij.
 Sandali rubei ʒ j. β. Ḅ vij.
 Sandali albi ʒ j. Ḅ xij.
 Croci ʒ ij. Ḅ vij.
 Camphoræ Ḅ ij.
 Aquæ Rosarum quantum sufficit, formetur Trochisci.

¶ Ista compositio debet administrari in magnis confectionibus ipsius Nicolai.

Trochisci de Rheubarbaro, descriptione Mesuæ.

℞. Raved boni. i. Rheubarbari ʒ x.
 Succi Eupatorij. i. Gratiolæ
 Amygdalarum amararum ana ʒ iiij.
 Rosarum
 Spicæ Nardi Indicæ
 Anisi
 Rubæ tinctorum
 Seminis Apij
 Absinthij

x Azari

Azari ana 3 j.

Formentur Trochisci aurei vnius pondere cum aqua Cuscutæ.

¶ Valent ad hepatis obstructionem, dolorem, tumores præter naturam, affectus inueteratos eiusdem, & hydropem, & icterum, & formæ corruptionem.

Trochisci de Berberis, descriptione Mesuæ.

R̄. Berberis 3 ij.

Spodij

Xyloaloës

Seminis Acetosæ

Maltiches

Galliæ moschatæ veræ

Spicæ nardi Indicæ ana 3 j.

Gummi Arabici 3 iij.

Rosarum 3 v.

Aquæ rosarum quantum sufficit.

Formentur Trochisci.

¶ Trochisci Oxyacanthæ valent ad intemperiem calidam, fluorem alui, & hepatis dolorem.

Trochisci Gallie Moschate,
descriptione Mesue.

R̄. Xyloaloës crudi ʒ v.

Ambraë ʒ iiij.

Moschi ʒ j.

Mucilaginis Tragacanthæ cum aqua ro-
sarum factæ quantum sufficit.

Formentur Trochisci parui.

☞ Cerebrum, corque roborant, vomitum & alui profluuium sistunt, oris atque adeò corporis totius odorem commendant.

Trochisci Aliptæ Muscate.
descriptione Nicolai.

R̄. Ladani purissimi ʒ iiij.

Styracis Calaminthæ ʒ j. β.

Styracis rubeæ ʒ j.

Ligni aloës ʒ ij.

Ambraë ʒ j.

Camphoræ ʒ j. β.

Moschi ʒ β.

Aquæ Rosarum quantum sufficit.

Formentur Trochisci secundum
artem.

ponde.

em. do-
affectus
, & icte

ri-

ad in-
& hepa

TRO

STYRAX rubea, hic non significat Thymiana, aridum illum & nigrum corticem: sed resinam Styracis que subruffa aut flaua est, id est, optima Styrax.

¶ Valent pueris patientibus asthma & constrictionem pectoris, & etiam non valentibus lac retinere: fit inde optimum fumigium & odoriferum, & assumuntur etiam ad pretiosissimas medicinas.

Trochisci de Agarico, descriptione Mesuæ.

℞. Agarici electi ℥ iij.

Salis gemmei ℥ j.

Syrupi acetosi simplicis quantum sufficit. Formentur Trochisci, & reponantur in calido siccoque loco.

¶ Purgant ex cerebro & capite phlegma crassum cum cholera mistum. Et precipue educunt ex pectore crassos humores, putridos, & viscosos.

Agaricus Trochiscatus, descriptione Mesuæ.

℞. Agarici electi ℥ iiij.

Vini

Vini infusionis Zingiberis quantum sufficit.

Formentur Trochisci.

Trochisci de Caraba, descriptione Mesuæ.

R̄. Carabæ aureos vj.

Cornu cerui vsti

Gummi Arabici assati

Corallij rubei vsti

Tragacanthæ

Acaciæ

Hypocistidis

Balaustiorum florum

Mastiches

Lacæ

Papaueris nigri assati ana aureos ij.

Thuris

Cröci

Opij ana aureum j β.

Mucilaginis Psyllij quantum sufficit.

Formentur Trochisci.

Fiunt & hi Trochisci sine Opio.

☞ Trochisci ex succino, inuenti sunt ad restringendum sanguinem vndecunque fluentem, menstrua, sputū, fluxum sanguineum, & hæmorrhoidalem: & cōsolidant

ulcera pectoris & pulmonis.

*Trochisci de Myrrha, de-
scriptione Rasis.*

℞. Myrrhæ ʒ iij.

Lupinorum ʒ v.

Foliorum Rutæ

Mentastri

Pulegij Ceruini

Cymini

Rubæ tinctorum

Assæ fœtidæ

Sagapeni

Opopanacis ana ʒ ij.

Succi Artemisiæ quantum sufficit.

Formentur Trochisci secundum artem.

*MENTASTRUM est syluestris Mentæ
pilosis & hirsutis folijs.*

*PVLEGIUM Ceruinum. id est. dictam-
nus Creticus.*

¶ Prouocant menstrua: & sedant pas-
siones, quæ ex retentione menstruorum
proueniunt.

*Trochisci de Alkekengi,
descriptione Mesuæ.*

℞. Fru

R̄. Fructus Alkekengi 3 iij.
 Seminis Citrulli
 Seminis Albarhecae
 Seminis Cucurbitae ana 3 iij. β.
 Boli Armeniaci
 Gummi Arabici
 Thuris
 Sanguinis Draconis
 Papaueris albi
 Amygdalarum amararuna
 Succii Glycyrrhizae
 Tragacanthae
 Amyli
 Pinearum ana 3 vj.
 Seminis Apij
 Carabae
 Terrae sigillatae (aut Boli armeni leuatici)
 Hyoscyami
 Opij ana 3 ij.
 Succii Alkekengi quantum satis fuerit
 ad formandum Trochiscos.
 Fiunt & hi Trochisci sine opio.

ALBATECHA *sive Batega, est Melon magnus Indus, viridis & subniger.*

¶ Trochisci Halicacabi valent ad renum & vesicae vlcera, & natam inde dysuriam.

Trochisci de Rosis, descriptione Rasfis.

℞. Rosarum 3 iiij.

Ligni aloës 3 ij.

Mastiches 3 j. β.

Absinthij

Cinnamomi

Spicæ nardi Indicæ

Cassia lignæ (aut succedanei eius)

Florum Squinanthi ana 3 j.

Vini veteris quantum ad formandum
Trochiscos satis fuerit.

¶ Sunt efficaces ad multos affectus, præsertim ad ventriculi dolorem, malam coctionem, febres antiquas, hydropem incipientem, & illos maximè, quibus forma corrumpitur.

Trochisci de Camphora, descriptione Mesuæ.

℞. Rosarum 3 iiij.

Spodii

Glycyrrhizæ ana 3 ii.

Seminis Cucurbitæ

Seminis Citrulli

Semi

Seminis Cucumeris
 Seminis Melonis
 Tragacanthæ
 Croci
 Gummi Arabici
 Spicę nardi Indicę ana 3 j.
 Sandali Citrini 3 ij. β.
 Ligni aloës
 Cardamomi
 Amyli
 Camphorę ana 3 ij.
 Sacchari Tabarzet
 Tereniabin. i. mannę ana 3 iij.

Mucilaginis Pſyllij cum aqua Roſacea
 factę quantum ſufficit.

Formentur Trochiſci.

Trochiſci Camphorę, conferunt ad fe-
 bres ardętes, bilis & ſanguinis feruorem,
 ventriculi & hepatis intemperiem cali-
 dam, & ab his ſitim inexpletam : icte-
 rum quoque, ac phthiſim & hecticam cu-
 rant.

*Trochiſci de terra ſigillata,
 deſcriptione Meſuę.*

R̄. Sanguinis Draconis
 Gummi Arabici aſſati

x 5 Trochi

Trochiscorum Ramich
 Rosarum rubearum
 Seminis Rosarum
 Amyli assati
 Spodij
 Acaciæ
 Lapidis Hæmatidis
 Hypocystidis
 Florum balauftiorum
 Boli armeniaci
 Terræ sigillatæ, vel Boli armeni
 Corali rubei
 Carabæ ana 3 ij.
 Margaritarum
 Tragacanthæ
 Papaueris nigri ana 3 j. β
 Seminis Portulacæ assati
 Cornu ceruini
 Thuris
 Gallarum Cypressi
 Croci ana 3 ij.
 Aquæ Arnoglossæ quantum sufficit.
 Formentur Trochisci.

S P O D I I, pro Spodio sume Ebur combu-
 stum preparatum.

S E M E N Rosarum hic significat Anthe-
 ram, id est, luteos apices, qui sunt in rosis, hi exsic-
 cati rubescunt,

GALLAE *Cypressi etiam vocantur uices Cypressi.*

¶ Sunt admodum efficaces ad sputum sanguinis cum aqua plantaginis poti: ad fluorem verò sanguinis è naribus, fronti illiti: ad menses immodicos, vtero iniecti vel pubi illiti: ad mictum sanguinis, in vesicam iniecti: & ad alias hæmorrhagias, parti sanguine fluenti impositi.

Trochisci de Spodio, descriptione Mesue.

R̄. Rosarum rubearum 3 xij.
 Spodij 3 x.
 Seminis acetosæ 3 vj.
 Seminis Portulacæ
 Coriandi præparati
 Pulpæ Sumachi ana 3 ij. ß.
 Amyli
 Florum balaustiorum
 Baccarum Berberis ana 3 ij.
 Gummi Arabici assati 3 j. ß.
 Agrestæ quantum sufficit.
 Formentur Trochisci.

¶ Valent ad febres biliosas cum alui fluore: inflammationem ventriculi & hepatis. & sitim continuam sedant.

TRO

*Trochisci de Absinthio, de-
scriptione Mesuæ.*

R̄, Rosarum
Absinthij
Anisi ana 3 ij.
Raued id est Rhabarbari
Succi Eupatorij. i. Gratiolæ
Azari
Seminis Apij
Amygdalarum amararum
Spicæ nardi Indicæ
Mastiches
Folij ana 3 j.
Succi Endiuicæ quantum sufficit.
Formentur Trochisci secundum artem.

*Pro Folio accipe radices Spicæ Romane, et
radicum Spicæ Romane, & Macis ana partes
æquales.*

¶ Obstructiones ventriculi & hepatis, &
ab his dolorem, & febres antiquas tollit.
dictas partes, reliquasq; nutritorias robo-
rant, ac appetentiam excitant.

*Trochisci Alhandali, descri-
ptione Mesuæ.*

R̄. Pulp

R̄. Pul
Incida
olei
Deinde
Traga
Gumr
Bdelli

Ma
nec li
parte
tur ex
qui si
tunda
tur T
maru

¶
Herr
di lo
quar

R̄. S.
Sacc
Sacc
Ireo
Am

℞. Pulpæ Colocynthidis ξ x.
 Incidantur minutissimè & fricentur cum
 olei Rosacei ξ j.
 Deinde sume
 Tragacanthæ
 Gummi Arabici
 Bdellij ana 3 vj.

Macerentur hæc in aqua Rosacea donec
 nec liquefiant & dissoluatur, deinde cum
 parte resolutarum lachrymarum formen-
 tur ex prædicta Colocynthide Trochisci,
 qui siccentur, & cum fuerint siccati, con-
 tundatur minutissimè, & rursus formen-
 tur Trochisci cum reliquo diluto lachry-
 marum, atque reponantur.

¶ Trochisci Colocynthidos in hieram
 Hermetis. & compositiones alias iniicien-
 di loco Colocynthidos, sunt salubriores
 quàm ipsa Colocynthidis.

Trochisci Bechij albi.

℞. Sacchari albißimi lb j.
 Sacchari Candi optimi
 Sacchari Penidij ana ξ iiij.
 Ireos ξ j. 3 vij.
 Amyli ξ j. β .

Mucila

Mucilaginis Tragacanthæ albiſſimæ
cum aqua Roſacea factæ quātum ſufficit.
Formentur Trochiſci parui,
& ſignentur.

¶ Auxiliantur tuſſiculofis, & difficul-
ter ſpirantibus.

Trochiſci Bechij nigri.

R̄. Succī Glycyrrhizæ ℥ iiii. *1/2 dr.*
Styracis Calaminthæ ℥ j. β.
Sacchari Candi ℥ ij. β.
Specierum Diaireos Salomonis
Specierum Lohoch ſani ana ℥ β.
Sacchari Penidij lb β.
Sacchari albiſſimi lb ij. ℥ iij.

Mucilaginis Tragacanthæ cum aqua
Hyſſopi factæ, quantum ſufficit.
Formentur Trochiſci & ſignentur.

¶ Adſciſſæ vocis iacturam reſar-
ciunt, & profunt his qui patien-
tur tuſſim calidam & ſic-
cam, leniunt pectus,
& facilitant
ſputum.

E M P L A S T R A .

*Emplastrum Diachylon sim-
plex, descriptione Mesuæ.*

℞. Mucilaginis Fœnogræci
Mucilaginis seminis lini
Mucilaginis radicum Althææ ana ℥ i.
Olei veteris clari ℥ iij.
Litargyrij ℥ j. β.
Coquantur secundum artem, & fiat Em-
plastrum.

DIACHYLON vocatur hoc Emplastrum
à succis viscosis siue mucilagimbus, hodie corru-
pto nomine dicunt Diaquilon.

MUCILAGINES istæ debent esse spissæ
& viscosæ, ideoque oportet ut quantitas semi-
num & radicum sit satis magna, vnde fieri de-
bent mucilagines.

¶ Scirrhos hepatis, lienis, ventriculi, &
aliarum partium, ipsas etiam chæradas
& durities reliquas emollit, & iuuat.

*Emplastrum Diachylon
compositum.*

℞. Mucilaginis radicum Althææ

Mucil

Mucilaginis seminis Lini
 Mucilaginis Mediani corticis vlmī
 Mucilaginis Fœnogræci ana ℥ iiij.
 Olei Chamæmelini
 Olei liliorum
 Olei Anethini ana ℥ j.
 Hammoniacci
 Galbani
 Opopanacis
 Sagapeni ana ℥ β.
 Cerae nouæ ℥ xx.
 Croci ʒ ij.
 Terebinthinæ ℥ ij.

Gummi siue lachrymæ resoluantur in vino optimo, & conficiantur secundum artem.

Porrò hyeme licet oleorum & Terebinthinæ pondus augere.

V L M V S arbor est quæ vocatur Germanicè ylmē & Rüstern. Cortex eius medius est similis cortici Tiliæ. Gleich vviccin bast. ex eo fit bet fieri Mucilago.

C H A M A E M E L V M vulgò vocatur Camomilla.

¶ Maturat apostemata, & mollit durities, partim resoluit, & partim digerit, abstergitq; saniem ruptorum apostematū & sanat phlegmones.

EMPL

*Emplastrū Diachylon magnum,
descriptione Filij Zachariæ.*

R̄. Litargyrii mundi tenuissimè triti &
per cribrum excusi ℥ xij.

Olei Irini

Olei Chamæmelini

Olei Anethini ana ℥ viij.

Mucilaginis seminis lini

Mucilaginis Fœnogręci

Mucilaginis ficuum pinguium

Mucilaginis passularum

Succi Ireos

Succi Scyllæ

Oesypti

Glutinis Alchanach ana ʒ xij.

Terebinthinæ ℥ iij.

Resinæ Pini

Ceræ citrinæ ana ℥ ij.

Conficiatur secundum artem Emplastrū.

S V C C V S Scylla est mucilago ex trita
Scylla expressa.

O E S Y P V S est pinguedo lanarum suc-
cidarum, cuius faciendi modum in vltimo trac-
tatu indicabimus, vulgò vocatur in pharmaco-
pelijs Hyssopus humidus.

GLUTEN *Alchanax* siue *Alzanach*
est *Icthyocolla*, id est *gluten*, siue *colla piscinum*
vulgo, *Hausenblasen*.

HOC Emplastrum debet habere consisten-
tiam & spissitudinem Ceroti.

¶ Resoluit & maturat omnes durities
& inflammationes.

Emplastrum Diachylon paruum,
descriptione Mesuæ.

℞. Litargyrii ℥ vj.
Olei veteris clari ℔ j.
Mucilaginis Psyllii ℥ iiij.
Mucilaginis Hyoscyami ℥ j. ꝑ.
Mucilaginis seminis Lini
Mucilaginis radicum Maluæ ana ℥ ij
Conficiatur secundum artem Empla-
strum Ceroti alicuius spissitudine.

¶ Tumores calidos digerit & maturat.

Emplastrum de Meliloto, descri-
ptione Mesuæ.

℞. Meliloti ℥ vj.
Florum Chamæmeli
Fœnogræci

Baccarum Lauri
 Radicum Altheæ
 Absinthii ana 3 iii.
 Seminis Apii
 Cardamomi
 Ireos
 Cyperi
 Spicæ nardi Indicæ
 Cassiæ lignæ
 Ammios ana 3 i. β.
 Samsuchi, id est maioranæ 3 iii.
 Hammoniæ, id est, harmoniæ
 Styracis Calaminthæ
 Bdellii ana 3 v.
 Terebinthinæ 3 i. β.
 Ficum pinguium numero xii.
 Seui Hircini
 Resinæ ana 3 ii. β.
 Cere 3 vi.
 Olei samsuchini
 Olei Spicæ ana quantum sufficit.

OLEI Samsuchini compositio inferius traditur in tractatu de Oleis.

PER Oleum Spicæ Mesue intelligit oleum Spicæ Nardi sine oleum Nardinum. Mesue enim nusquam meminit Lauandula maioris quæ hodie Spica vocatur, neque eius olei quod vocant oleum Spicæ.

Confice Emplastrum sic,
 R̄. De Meliloto prædicto ℥ v. 3 ij.
 Fœnogreci.
 Chamæmeli seorsim præter prædicta
 ana ℥ iiij.

Coquantur in lb̄ iiij. aque aut quantum sufficit donec remaneat lb̄ j. deinde omnia arida cum reliquis vj. drachmis Meliloti subtilissimè puluerizentur, in decoctione autem colata secundum artem dissoluantur Hammoniacum & Bdellium: dissolutis addantur ficus per se minutissimè incise & contuse, & optimè miscentur, postea ad ignem simul liquefiant Theriacina, Seuum hircinum, Cera, & Resina Pici, & addatur Olei Spice Nardi, Olei Samsuchiana circiter ℥ v. Cum deinde omnia sunt mixta, addantur pulueres triti & fiat secundum artem emplastrum.

Porro potes etiam sequenti ratione conficere ℥ vj. ingredientis Meliloti, unà cum reliquis aridis tundito, & usdem permisceto, postea ad decoctionem privatim Meliloti ℞. iij. Gummi videlicet Hammoniacum atque Bdellium in vino dissoluto, Olei verò Samsuchiani & olei Nardini accipere tum oportet ana circiter ℥ viij. aut ℥ viij. & confice secundum artem Emplastrum,

¶ Emollit

¶ En
 cinor
 item
 tenfa

En

R̄. L.
 Acet
 Olei
 Fiat

¶
 conf

R̄. C
 Pici
 Col
 Cro
 Ter
 Gal
 Har
 My
 Lib

¶ Emollit omnem duritiem quæ in iecino-
re, liene, & ventriculo existit. Dolorẽ
item vehementer sedat, hypochondriaq;
tensa sanat.

*Emplastrum Tripharmacum,
descriptione Mesuæ.*

℞. Lithargyrij subtilissimè triti
Aceti vini ana ℥ j.
Olei veteris. ℥ ij.
Fiat secundum artem Emplastrum.

¶ Facit nasci carnem in vulneribus, &
consolidat ea.

*Emplastrum Oxycroceum,
descriptione Nicolai.*

℞. Cera
Picis
Colophoniz
Crociana ℥ xij.
Terebinthinæ
Galbani
Hammoniæ
Myrrhæ
Libani, id est, thuris

y 3 Mastice

Mastiches ana ℥ iiij.

Aceti phialam vnam.

Galbanum & Hammoniacum in aceto sufficienti quantitate dissoluantur, & rursus ad lentorem coquantur, donec acetum in vaporem euauerit, tum addantur liquefactis simul Cerae, Pici, Colophoniae & Terebinthinae: postquam omnia sunt commista, inspergito etiam Myrrham. Libanum, & Mastichen, subtilissimè trita: ad vltimum verò etiam Crocum per se in tenuissimum puluerem redactum. Et fiat secundum artem Emplastrum.

OXYCROCEVM dicitur hoc Emplastrum, ab ingredientibus Croco, & Aceto,

NICOLAUS Alexandrinus secundum hunc modum tradit Oxycroci confectionem. Alij autem qui ex eo hoc Emplastrum exscripserunt, tertiam eius partem describunt. & eius ℥ iiij, in tres partes diuidere conauerunt, tertiam earum partem statuerunt ℥ j. 3 iiij, itaque resultat 3 j. Nam ter tria nouem faciunt, quapropter nos maluimus ex fonte haurire huius Emplastri confectionem.

¶ Prodest ossibus fractis, item partibus quae dolore aliquo affliguntur, duritiem denique omnem emollit, & discutit.

Emplast

*Emplastrum Apostolicum,
descriptione Nicolai.*

℞. Litargyrj ꝑ̄vj.

Ceræ fuluæ

Colophonix ana ꝑ̄ij.

Propoleos

Visci quercini ana 3 j.

Hammoniæ

Lapidis calaminaris ana 3 vj.

Mastiches

Olibani ana 3 iiij.

Mumiæ

Terebinthinæ

Bdellij

Galbani

Myrrhæ

Aëris vsti

Squamæ æris

Viridis æris

Sarcacollæ

Dictamni Cretici

Aristolochiæ rotundæ

Opopanacis ana 3 iiij.

Olei veteriss ꝑ̄j.

Vini clari quantum Galbano, Hammoniaco & Opopanaco dissoluendis satis fuerit.

Y 4 Confice

Confice secundum artem & diligenter Emplastrum.

PROPOLIS, non est sordes Alueariorum apum, sed est Cera odorata: qua apes ante hyemem foramina Alueariorum obturant, Germanicè vocatur *Bet* & *Nebenwax*, eam apes colligunt ex oculis Populi & Bettulle arborum.

VISCVM Quercinum hic non significat lignum visci quercini, sed gluten illud lentum ex visco quercino extractum: quo capiuntur aues, hoc est, *der Vogelleym auß Eichenmiggel gemacht*.

SQAMA Aeris est duplex, vna est crassa quæ vocatur Germanicè *Rupfferschlag*, altera farina modo tenuis & ruffa. hæc vocatur *Kesselbraun* & est efficacior, & hic debet poni.

¶ Valet ad dolores cervicis, potissimum & renum. sagittas ac surculos corpori infixos extrahit.

Emplastrum Apostolicum, descriptione Nicolai Alexandrini.

℞. Lithargyrij 3 xvij.
Cerae rubæ

Coloph

Colop
Propo
Visci
Han
Lapic
Thur
Mast
Mun
Tere
Galb
Bdel
Myr
Chal
Sarc
Lepi
Opo
Dict
Arist
Prasi
Olei
V
N
pond
cere
e
dum
& r
traf

Colophonix ana 3 vj.
 Propoleos
 Visci Quercini ana 3 iij.
 Hammoniaci
 Lapidis Calaminaris
 Thuris ana 3 ij.
 Mastiches
 Mumix ana 3 j. β .
 Terebinthinæ
 Galbani
 Bdellij
 Myrrhæ
 Chalci Cecaumeni
 Sarcocollæ
 Lepidos Chalci
 Opopanacis
 Distamni Cretici
 Aristolochiæ
 Prasij viridis ana 3 j.
 Olei veteris quantum sufficit.
 Vel lb β . id est, $\bar{3}$ vj.

NICOLAUS Alexandrinus non ponit olei pondus aut mensuram, mihi autem videntur sufficere uncia vj.

COQUATUR Litargyrium secundum artem in Oleo, donec fiat massa purpurea, & non adhereat manibus dum refrigerata tractatur, quod Græci vocant Amolinium

y s deinde

deinde omnia sigillatim secundum artē inōciantur. Galbanum & opopanax in vino dissoluantur, reliqua Gummi terantur & inspergantur, Dictamnus Creticus verus solus rōmō addatur.

CHALCYLCEA VMENO ^{ssid}
est Aesustum.

LEPIS ChalKy, id est, squama Aeris. Germanicè Kupffer schlag vel Kesselbraun. & efficacior est altera eius species quæ Kesselbraun vocatur.

PRASIVM viride hīc significat Aetniginem, id est, viride Aeris,

¶ Ad omnia vulnera recentia siue antiqua, & ad nervos præcisos vel musculos, ad puncturas vel morsum terrestrium animalium vel maritimorū peculiariter congruit, educit ab eis humores & putredines intimè immerfas, & concavitates earum pura carne replet: repletaeque cicatricem absque detrimento inducit: Sagittas, Calamos & similia altius mēbris infixā, sine dolore extrahit.

Emplastrum Album coctum.

R̄. Olei ℥ ij.
Cerussę ℥ j: β.

Cerz

Cera
C
Emp
tis, f

R̄. L
Lith
Cer
Tut
Ter
Cer
Seu
Thu
Ma
My
Car
Con

R̄. C
Ref

Ceræ albæ ℥ iiij.

Coquantur secundum artem, & fiat
Emplastrum.

¶ Opitulatur excoriatis à calciamentis, scapellatione, vel alia causa.

*Emplastrum Griseum, de
lapide Calaminari.*

R̄. Lapidis Calaminaris præparati ℥ j.

Lithargyrii ℥ ij.

Cerussæ ℥ β.

Tuthiæ ʒ j.

Terebinthinæ ʒ vj.

Ceræ albæ ℥ j. β.

Seui Ceruini ℥ ij.

Thuris electi ʒ v.

Mastiches ʒ iiij.

Myrrhæ ʒ ij.

Camphoræ ʒ j. β.

Confice secundum artem.

¶ Desiccatur, replet & cicatrizat vlcera.

Emplastrum viride.

R̄. Ceræ nouæ

Resinæ

Tereb

Ceræ

316 EMPLASTRA.

Terebinthinæ ana ʒ iiij.

Olibani

Mastiches

Viridis æris ana ʒ iiij.

Confice secundum artem.

*Emplastrum Basilicum
magnum.*

℞. Cerae albæ

Resinæ Pineæ

Seui Vaccini

Picis navalis

Terebinthinæ

Olibani

Myrrhæ ana ʒ i.

Olei quantum sufficit, fiat Emplastrum.

¶ Ulcera phlegmone carentia, præsertim partiū neruolarum, terget, & carne implet.

*Emplastrum de crusta panis
Montagnanæ.*

℞. Mastiches

Menthæ

Spodij

Coralli

Coralli
Sand
Sand
Cru
per
Olei
Olei
Fari
Fiat

cibu

En

℞.
Ma
My
Bac
Cy
Co
Me
tisvum
eipi
tion

Coralli rubei
 Sandalorum rubeorum
 Sandali albi ana ʒ j.
 Crustæ panis tostæ & maceratæ in aceto
 per horam mediam ʒ ij.
 Olei de Mastiche
 Olei Cytoniorum ana ʒ j.
 Farinæ hordei, quantum sufficit.
 Fiat Emplastrum.

¶ Valet in vomitu puerorum, & his qui
 cibum retinere non possunt.

*Emplastrum de baccis Lauri, de-
 scriptione Mesuæ.*

R̄. Thuris
 Mastiches
 Myrrhæ ana ʒ j.
 Baccarum Lauri ʒ ij.
 Cyperi
 Costi ana ʒ β.
 Mellis colati quantum ad cogendum sa-
 tis est.

s i verò triplum Cyperi & stercoris vacca-
 rum aut caprarum sicci ad pondus omnium ac-
 eipiatur, erit efficacius ad Hydropisim, & infla-
 tiones discutiendas.

¶ Vent

¶ Ventriculi, intestinorum, hepatis renum, vesicæ, uteri, & partium aliarum dolorem à flatibus aut intemperie frigida ortum placat.

CEROTA.

*Cerotum infrigidans, Galeni
& Mesuæ.*

℞. Cerae albæ ℥ ij.

Olei rosati Omphacini ℥ iij.

Conquassentur simul cum modico albi & clari aceti. Oleum verò Omphacinum antequam rosas recipiat, sæpius est laudandum cum aqua fontis gelidissima, deinde confice secundum artem.

¶ Refrigerat febres ardentes, calorem hepatis, & sedat dolores capitis, circum tempora, super hepar, & per spinam dorsifinitum.

Cerotum Sandalinum, descriptione Mesuæ.

℞. Rosarum 3 xij.

Sandali rubei 3 x.

Sandali albi

Sandali

Sandali
Boli a
Spodii
Camp
Cera
Olei
Conf

o
cerbo,

¶ P
nes ca
aliar

Cero

℞. R.
Folic
Mast
Spica
Cera
Olei
C
faru
rurs
inde
rem

Sandali Citrini ana 3 vj.
 Boli armeniaci 3 vij.
 Spodii 3 iiij.
 Camphoræ 3 ij.
 Cerae albæ 3 xxx.
 Olei Rosati lb j.
 Confice secundum artem.

OLEVM Rosatum debet fieri ex oleo acerbo, id est ex immaturis oliuis expresso.

¶ Phlegmonas & intemperaturas omnes calidas ventriculi, hepatis, & partium aliarum potentissimè extinguit,

Cerotum Stomachale Galeni, descriptione Mesuæ.

R. Rosarum rubearum 3 xx.
 Foliorum Absinthii 3 xv.
 Mastiches 3 xx.
 Spicæ nardi Indicæ 3 x.
 Cerae munda 3 iiij.
 Olei rosacei lb j. β.

Cera & oleum aliquoties ex aqua Rosarum lauentur, & excolata omni aqua rursus ad lentum ignem resoluantur, deinde alia omnia in subtilissimum puluerem trita, inspergantur.

¶ Vent

¶ Ventriculum & hepar roborat, hori-
dolorem à frigido lenit, appetentiam ex-
citat, coctionem iuuat.

VNGVENTA.

*Vnguentum Agrippæ Regis, des-
criptione Nicolai.*

℞. Radicum Bryoniæ ℥ ij.
Radicum Cucumeris asinini ℥ j.
Scyllæ ℥ β.
Ireos ℥ iij.
Radicum Filicis
Radicum Ebuli
Tribulorum aquaticorum ana ℥ iij.
Ceræ albissimæ ℥ xv.
Olei albissimi ℥ iij.

Radices omnes iste recentes incisæ &
contusæ macerentur in oleo per dies oc-
to, deinde coquantur, postea exprimantur
& incolato oleo & expresso, resoluatur
cera, & fiat vnguentum secundum artē.

*Apud Nicolaum Alexandrinum inuenitur
idem vnguentum, sed in pressis codicibus non habet
radices Filicis & Ebuli, & Tribulos.*

Oportet omnes istas radices & tribulos esse
recentes, quod si necessitas urgeat, & non sint

ad m
affun

T
vng

¶
dema
vrina
trem

Vn

℞. T
Cera
Resi
Han
Arist
Thu
Bdel
My
Galb
Opo
Flori
Licha
Olei
Si fu

ad manus recentes, tunc sume siccatas & affunde vini optimi lb iij.

TRIBVLI Aquatici siue marini sunt vvaßernuss; & ipsi fructus accipi debent.

¶ Hydropicis, omnibusque corporis cœdematis succurrit. Neruorum mala sanat, vrinam mouet, extrinsecus illitum ventrem subducit, dolorique renum vtile.

*Vnguentum Apostolicum, de-
scriptione Auicennæ.*

R̄. Terebinthinæ

Ceræ albæ

Resinæ

Hammoniæ ana 3 xiiij.

Aristolochiæ longæ

Thuris masculi

Bdellij ana 3 vj.

Myrrhæ

Galbani ana 3 iij.

Opopanacis

Floris æris ana 3 ij.

Lithargyrij 3 ix.

Olei lb ij.

Si fuerit æstas, in hyeme autem lb iij.

z Aceti

Aceti quantum satis est ad Hammoni-
cum, Galbanū & Opopanacū dissoluenda.
Confice secundum artem.

F L O S *Aëris propriè significat grana
quædam parua, quæ à partibus aris prosiliunt
cum refrigerantur affusa aqua partes aris,
hoc tamen loco solet poni viride aris.*

¶ Est efficax contra vulnera & vlcera
difficilia & fistulas, consumit carnem mor-
tuam, & consumptam restaurat, duram
mollit, & plagas sanat.

*Vnguentum Arogon, descri-
ptione Nicolai.*

R̄. Rosmarini
Maioranæ
Radicis Iari
Serpilli
Rutæ
Rad. Cucumeris afinini ana ℥ iiij. ℞.
Foliorum Lauri
Saluiæ
Sabinæ ana ℥ iiij.
Pulicariæ maioris
Pulicariæ minoris ana ℥ iiij.
Radicum Bryoniæ ℥ iiij.

Laur

Laureolæ ꝑ̄ ix.
 Foliorum Cucumeris asinini
 Nepetæ ana ꝑ̄ vj.
 Mastiches
 Olibani ana ꝑ̄ vij.
 Pyrethri
 Euphorbij
 Zingiberis
 Piperis ana ꝑ̄ j.
 Adipis Vr fini
 Olei Laurini ana ꝑ̄ iij.
 Olei moscheli ꝑ̄ β.
 Petrolei clari ꝑ̄ j.
 Butyri ꝑ̄ iiij.
 Aur quantum sufficit.

Herbæ & radices Maio mense collectæ
 in oleo macerentur diebus septem, deinde
 coquantur & colentur.

Colato oleo adijce reliqua atque adde
 Ceræ lb j. ꝑ̄ iij.

OLEVM debet esse purū & vetus. Porrò
 authores non ponunt certam mensuram Olei,
 quidam iubent accipi lb v. vel quantum suf-
 ficit. Sed tantum herbarum & radicum pon-
 dus & quantitas, non potest bulire in lb v.
 olei, ideo accipe olei lb medicinales vj. &
 affunde aqua etiam aliquot libras, & coque
 ad consumptionem aqua, & cola.

IARVS est vera serpentaria, pro qua ponitur Aron recenter effossum.

PVLICARIA, id est, Conyza, Germanicè vocatur Durvvutz, & est similis Enula campana in folijs, caulibus & floribus. Sed multò minor nascitur humidis locis & exiccatis aquis circa stagna.

LAVREOLA, est planta similis Thymelea, id est, planta in qua nascitur Cocognidium, eius loco sume radices vel folia Cocognidij.

OLEVUM Moschellinum inferius describetur.

¶ Prodest malis corporis frigidis, convulsionibus, resolutionibus partium: Item dolori cholico, renum, articularumque.

*Vnguentum Martianum, de-
scriptione Nicolai.*

Rz. Cerae albæ lb ij.
 Olei lb viij. aut quantum sufficit.
 Rosmarini
 Foliorum Lauri ana ℥ viij.
 Rutæ ℥ vij.
 Tamarisci, foliorum scilicet ℥ vi.
 Maioranæ
 Sabinæ

Balsam

- Balsamitæ
 Saluizæ
 Ocimi
 Polij, videlicet veri
 Calaminthæ
 Artemisizæ
 Enulæ
 Betonicæ
 Brancæ vrsinæ
 Spargulæ
 Herbæ venti
 Pimpinellæ
 Agrimonizæ
 Absinthij
 Herbæ Paralyfis
 Herbæ sanctæ Mariæ
 Cimarum Sambuci
 Herbæ Crassulæ
 Millefolij
 Semperuiuæ
 Chamædryos
 Centaureæ
 Centumneruiæ
 Fragulæ
 Terrahit
 Quinquefolij ana ℥ iiij. β.
 Radicum Hybisci, id est, Althææ
 Cymini
 Myrthæ ana ℥ iij.

Fœnogræci ℥ j. β.

Buryri ℥ j. ʒ ij.

Vrticæ

Violarum

Papaueris nigri

Menthæ Saracenicæ

Menthæ crispæ

Lapathioli

Polytrichi

Carduncelli

Matrisyluæ

Maturellæ

Herbæ moschatae

Alleluia

Linguae Ceruinæ

Crispulæ

Camphoratae

Styracis Calaminthæ

Medullæ Ceruinæ ana ℥ β.

Adipis vrsini

Adipis Gallinacei

Mastiches

Thuris ana ℥ j.

Olei nardini ℥ ij.

Herbæ omnes in Maio mense colligan-
tur, & incisæ macerentur in vino odorife-
ro per dies septem, octauo deinde die co-
quantur donec ferè consumatur vinum,
postea

postea cola, & colaturæ expressæ adde oleum, & coque donec consumatur vinum, mox adde Ceram & reliqua secundum artem.

I N hoc unguento multa sunt herbarum nomina, quæ apud probatos Authores nusquam inveniuntur, ideòque aliquis non facile eas interpretabitur.

N I C O L A V S Præpositus loco Maiorana habet Esbrium, alij autem habent utrunque. Sed non constat quid sit Esbrium, alij enim dicunt Maioranam esse, alij Saluiam, sed utrunque ingreditur hoc unguentum tam Maiorana quam Salvia.

B A L S A M I T A, id est, mentha aquatica.

B R A N C A vrsina vera, quæ Romana cognominatur, accipi debet, quæ habet radices longas multas, glutinosas, sapore Tragacantha. Et alio nomine vocatur Acanthus: quæ verò Germanicè vocatur Bernklavv, & habet Anethi umbellam & semina odore & sapore Cymicum, & nihilominus est quàm Branca vrsina, nam semper illam Romanam brancam vrsinam intelligunt authores omnes, est autem urbana & hortensis herba Branca vrsina vera.

S P A R G V L A, id est Gallion, Germanicè

2 4 vocat

vocatur *Ranzixen* & *Sprengelblü*, herba est densa, numerosa & conferta, & odorato flore.

PIMPINELLA, quam Autor intelligit, est *Sanguisorba*, Germanicè *Blutßdropflein* vocatur.

HERBA Paralyptis, id est; *Himelßchluffel*.

HERBA Sanctæ Mariæ secundum interpretationem omnium est *Persiccaria*.

HERBA Crassula pinguis habet folia, nascitur in muris & tectis, Germanicè vocatur, *Fettehenne*, siue *Donnerkraut*.

CENTVMNERVIA, id est, *Plantago maior*.

TETRAHIT, id est, herba *Iudaica*, quam dicunt esse *Orobum*.

LUMINARIS maioris, autor *Ioannes Iacobus Manlius*, pro *Cymino* & *Myrtha* habet *Cimaram myrthi*. Sed nescio quàm bene, non tamen improbo. Porro *Nicolai Alexandrini* impressum exemplar habet *Cymini* & *Myrthæ*, sed *Nicolaus* prepositus pro *Myrthæ* habet *Myrrham*, sed malè.

LAPATHIOLVM, id est, acetosa.

POLYTHRICON herba est ex speciebus capilli *Veneris*.

MENTHA Saracenicæ Germanicè vocatur *Vnserfrayven mintz*. e. Herba habet folia oblonga, *Lapathio* minora, in summis caulibus aureos flores in corymbis dispositos ferè ut

Tanac

Tanacetum, tota odoratissima est.

CARDUNCELLVS, id est, herba Turcha quam nos in Germania vocamus Carduum benedictum.

MATRIS SYLVA est periclymenum Germanicè vocatur speklilien, ascendit arbores vt Vitis, flores habet longos, reflexos & odore Liliij. Nurembergæ in hortis colunt, cum alibi proueniat spontè in syluis.

MATVRELLA, id est Phu, id est, Valeriana maior: impressi codices Nicolai Alexandrini non habent Maturellam, sed Marathrum, id est Feniculum, sed malè.

ALLELVIA, id est Trifolium acetosum, Germanicè Buchampfer vocatur.

CRISPULA quæ sit herba, non constat recentioribus, alij enim Bupthalmum, alij herbam Cancris sic vocant, nec indicant figuram herba Cancris: ego autem ponerem eius loco Bupthalmum, id est, Cotulam maiorem, non fatidam.

HERBA Moschata duas habet species, vna habet veluti acus longas, & est rostrum Ciconiæ, altera est parua, & non habet acus: sed est herba admodum parua, folia habet similia concauæ radici, id est, Holvrriz, odorem habet in Maio mense Musci, nascitur vmbrosis locis iuxta concauam radicem, id est, Höl-vvurtz, in Maio tantum reperitur. Germa-

nicè vocatur Bisemkrawt.

CAMPHORATA est *Abrotonum*, quia odore accedit ad *Camphoram*, quidam dicunt esse *Abrotonum sylueſtre ſiue album*, ſed perinde eſt, efficacius tamen eſt vulgare *Abrotonum*.

NICOLAUS Alexandrinus pauco aliter deſcribit hoc vnguentum, vt codices impreſſi oſtendunt, ideoque & eius modum ſubiungemus, nam variatur ponderum ordo & quantitas.

¶ Aduerſus frigida corporis mala, reſolutionem coxendicum, nephritim, conuulſionem, & id genus alia valet, tumores reprimi, durities emollit, liuoremque cutis emendat.

Vnguentum Martianum magnum, deſcriptione Nicolai Alexandrini.

Rz. Cerae albæ lb̄ ix.
 Olei sextarios vj.
 Roſmarini
 Foliorum Lauri ana lb̄ ij. β.
 Amaraci

Esbrij

Esbr
 Sabin
 Bals
 Oci
 Ele
 Poli
 Cala
 Arth
 Enu
 Beto
 Bran
 Her
 Pimp
 Arge
 Abſi
 Her
 Her
 Cima
 Her
 Semp
 Mille
 Char
 Cent
 Cent
 Frag
 Quin
 Her
 Radic
 Cymi

Esbrij
 Sabinæ
 Balsamitæ
 Ocimi
 Eleliphaci, id est, Saluizæ
 Polij, scilicet veri
 Calaminthes
 Artemisiæ
 Enulæ
 Betonizæ
 Brancæ vrsinæ
 Herbæ venti
 Pimpinellæ
 Argemoniæ
 Absinthij
 Herbæ paralyfis
 Herbæ sanctæ Mariæ
 Cimarum Sambuci
 Herbæ Crassulæ
 Semperuiuzæ
 Millefolij
 Chamædryos
 Centaureæ
 Centumneruizæ
 Fragulæ
 Quinqufolij
 Herbæ Tetrabit
 Radici Euisci
 Cymini

ana lb j. β.

Esbrij

Myrthæ

Myrthæ ana ℥ j.
 Fœnogræci ℥ β.
 Butyri ℥ v.
 Vrticæ
 Violarum
 Papaueris rubei
 Menthæ Saracenicæ
 Menthæ alterius, id est, Menthæ crispæ
 fatiua
 Lapathioli
 Polytrichi
 Carduncelli
 Matrisfyluæ
 Marathri
 Herbæ Moschatæ
 Alleluia
 Lingua Ceruinæ
 Crispulæ
 Camphorata
 Styracis
 Medullæ Ceruinæ
 Adipis Vrsini
 Adipis Gallinacei ana ℥ iij.
 Thuris ℥ ij.
 Olei Nardini ℥ j.

*Confice hoc modo: Herbas omnes atque ra-
 dices in fine Maij mensis, vel circa Solstitium
 æstiuum collectas minutim incisas in vini suf-
 ficienti*

ficie
 octa
 nec
 eã
 pres
 iter
 succ
 dei
 pau
 din
 tha
 trit
 Etar
 cuis
 oleo
 ad
 to q
 ad
 ma
 I
 secu
 exer
 qua
 der
 qui
 olei
 E
 nam

ficienti quantitate macerato per dies septem, octava deinde die coquantur lento igne donec propemodum vinum sit consumptum, postea cola & exprime, & affunde colatura expressæ, olei prædictas ℞ viij. & ℥ iiij. & iterum coque donec omnis aqueus herbarum succus cum vino in vaporem resolutus fuerit, deinde adde ceram in partes confractam, & paulo post adipem, Butyrum atque oleum Nardinum, ad vitimum verò Storacem, Calamintham atque Thus in minutissimum pulverem trita: melius tamen esset optimam & electam Styracem, & puram instar resinæ alicuius, quæ cum cera indere, nam liquefit in oleo. Sed talis Styrax Calamintha rarissime ad nos affertur. Porro miror in hoc vnguento quod tam parum olei, tot herbarum libris addatur, præterea etiam optimæ vires aromaticarum herbarum in coctura evanescent.

Ita se habet vnguenti huius compositio secundum impressum Nicolai Alexandrini exemplar.

SEXTARIUS mensura est Romana quæ capit mensurales uncias viginti olei, pondere verò habet olei uncias sedecim, drachmas quinque, scrupulum unum. Sex autem Sextarij olei faciunt in hoc vnguento ℞ viij. ℥ iiij.

ESBRIVM quidam dicunt esse maiorem, quidam flores Salviæ: ego autem acciperem

perem pro Esbrio Maiorane capitula, summi-
tates, & flores.

A M A R A C V M, ego hic non credo si-
gnificare *Matricariam*, quam etiam *Maiora-*
nam possumus intelligere, nam viraque ama-
racus vocatur: si autem *Maioranam* incec-
ris, multò odoratius vnguentum fiet, quàm si
Matricariam addideris.

H E R B A venti, id est, *parietaria vera*.

P I M P I N E L L A, hic non significat
Germanicam Pimpinellam acris radice, quam
Itali vocant *Saxifragiam*. Sed eam quam
Itali vocant *Sanguisorbam*, Germani *Blau-
tropsfley*. Radicem habet rubram *Tormen-*
tilla sapore, nascitur in pratis vna eius species,
altera in montibus, & Itali acetarijs miscent,
habétque *Cucumeris* odorem.

Q V I D A M non habent *Cyminum*, sed
Cymas Myrthæ: est autem *Myrtha* idem quod
Myrthus. Alij habent *Myrrham*, sed malè.

P R O *Papauere rubeo* habent alijs *Papa-*
uer nigrum: est autem *rubenum Papauer* idem
quod *agreste Papauer* in agris nascens.

M A R A T H R V M, id est, *Fenicu-*
lum. Porro ego hunc locum *Nicolai Alexan-*
drini credo esse corruptum, & censeo pro *Ma-*
rathro legendum esse *Maturellam*, id est *Phu-*
maius, cuius radices accipi debent.

Lingua

Lingua Ceruina est herba, qua hodie improprie Scolopendria nominatur.

¶ Ad frigiditatem & dolorem capitis, pectoris & stomachi, ad scliron hepatis & splenis, acilij dolorem, ad paralyticos, arthriticos, Ischiaticos, nephreticos, & podagricos, & ad omnes dolores, ad tumores, duriciem, spasmm, & febrientes, ad ignem vel solem inunctum.

Vnguentum Martianum Paruum, descriptione Nicolai Alexandrini.

R̄. Foliorum Lauri ℥ iij.
 Rutæ ℥ ij. β.
 Amaraci, id est, Maioranæ ℥ ij.
 Rosmarini ℥ j. β.
 Foliorum Myrthæ ℥ j.
 Esbrij, accipe summitates Maioranæ pro
 Esbrio.
 Balsamitæ
 Ocimi ana ʒ vj.
 Butyri ʒ v.
 Styracis
 Medullæ Ceruinæ
 Adipis Ursini

Adipis

Adipis Gallinacei ana 3 iij.

Mastiches $\bar{z}$ iij.

Thuris $\bar{z}$ ij. β .

Olei Nardini $\bar{z}$ j.

Olei Oliuæ

Ceræ mundissimæ ana quantum sufficit.

Ego Olei acciperem lb vj.

Ceræ verò lb iij.

Si verò duriusculum sit, detrahe aliquam
de cera. Porrò hoc quoque vnguentum
conficies vt proximum.

*MYRTHA, id est, Myrthus: sunt a-
rem accipienda folia vera Myrthi quæ
Italia afferuntur, & non eius plantæ, quæ
vocamus Germanicè Heydelber.*

¶ Ad podagram frigidam sine calidam,
Paralyticos, Arthriticos, Nephreticos,
Ischiadicos, & ad omnia vitia & dolores
neruorum valet.

Vnguentum album.

R $\bar{z}$. Cerussæ in aqua rosarum lotæ $\bar{z}$ xvj.

Lithargyrij albi loti $\bar{z}$ j. β .

Olei Rosati lb ij. $\bar{z}$ iij.

Ceræ albissimæ $\bar{z}$ vj. aut circiter.

Confice

Con

Q

guent

non a

sed T

¶

adust

Vng

R $\bar{z}$. R

Semi

Semi

Olei

Ceræ

Tereb

Resin

R

tribus

tum s

remis

nem: e

R $\bar{z}$. Ex

cum

mucil

dito, 8

Confice secundum artem.

Quidam alia ratione componunt hoc vnguentum, nam alij addunt albumina Cui, alij non addunt Lithargyrium, alij non Ceram sed Tragacanthum admiscunt.

¶ Pollet aduersus vlcera, scabiem & adustionem.

*Vnguentum Dialthæa simplex,
descriptione Nicolai.*

Rz. Radicum Althææ lb ij.
Seminis lini
Seminis Fœnogræci ana lb j.
Olei lb iiij.
Cerae lb j.
Terebinthinæ ℥ ij.
Resinæ ℥ vi.

Radices & semina contusa macerentur tribus diebus in aquæ lb viij. aut quantum sufficit, quarta die coquantur donec remittant crassam & viscosam mucilaginem: eam deinde exprime, mox

Rz. Expressæ mucilaginis lb ij. & coque cum oleo: cum deinde aquosum illud in mucilagine consumptum fuerit, ceram addito, & fac secundum artem.

A ¶ Emol

¶ Emolliendi vim habet, calefacit, & humectat.

*Vnguentū Dialthæa compositum,
descriptione Nicolai.*

℞. Radicis Althææ ℥ ij.
Seminis Lini
Seminis scœnogræci ana ℥ j.
Scyllæ recentis ℥ vj.
Olei ℥ iiij.
Ceræ ℥ j.
Terebinthinæ
Gummi Hederæ
Galbani ana ℥ ij.
Colophonizæ
Resinæ ana ℥ vj.

Radices & Lini semen contusa macerentur tribus diebus in sufficiente quantitate aquæ, deinde coquantur donec crasse-
scat mucilago. Postea,

℞. Mucilaginis expressæ ℥ ij. & adde reliqua, & fac secundum artem Vnguentum.

¶ Valet propriè ad dolorem pectoris ex frigiditate & pleuresi, & super pectus inunctum sanat omnia loca, infrigidata calefacit, mollificat, & humectat.

*Vnguentum Aegyptiacum, de-
scriptione Mesuæ.*

R̄. Aeruginis ℥ v.
Mellis optimi ℥ xiiij.
Aceti fortis ℥ vij.

Coquantur omnia simul donec fiat vn-
guentum spissum & colore purpureum.

AE R V G O est viride aris.

¶ Confert ad vulnera antiqua, fistu-
lâsq; extergit: Carnis excrescentiæ mede-
tur, vehementerque exiccat.

*Vnguentum Auream, descri-
ptione Mesuæ.*

R̄. Cerae citrinæ ℥ vi.
Oleiboni ℔ ij. β.
Terebinthinæ ℥ ij.
Resinæ
Colophoniarum ana ℥ j. β.
Thuris
Mastiches ana ℥ j.
Croci ʒ j.

Confice secundum artem.

¶ Vulnera certò & salubriter glutinat.

A 2 VNG

*Vnguentum Citrinum, descri-
ptione Nicolai.*

R̄. Boracis	℥ ij.
Camphoræ	ʒ j.
Corallij albi	ʒ iiij.
Amenti dulcis	ʒ j.
Vmbilici marini	
Tragacanthæ albissimæ	
Amyli	
CrySTALLI	
Enthalij	
Dentalij	
Thuris albissimi	
Nitri ana	ʒ iiij.
Marmoris albi	ʒ ij.
Gersæ serpentariæ	ʒ j.
Cerussæ	ʒ vj.
Axungia porcina recentis non salitæ, sed præparatæ & mundatæ	℔ j. β.
Sepi Caprini præparati	℥ j. β.
Adipis Gallinacei præparati	ʒ j.

*Confice sic. Axungiam porcina[m]que adipem
Gallinaceum liqua simul, & impone tepidis
adhuc, corticum Citrei mali satis magnâ quan-
tatem, & macerentur per menscm vnũ. Post-
eâ eximito cortices, & eliquati porcini adipis.*

R̄. vt

R. vt dictum est *℞* j. *β.* *Adipis Gallinacei*
℥ j. & adde seuum *Caprinum*, deinde addan-
 tur reliqua tenuissimè trita, vltimò verò in-
 sperge *Camphoram* subtilissimè tritam.

Notandum est in hoc vnguento non concor-
 dare exemplaria in ponderum characteribus.
 Nam quidam pro *℥* ponunt 3 & econtrà.

BORAX est nitri species, qua aurum fer-
 ruminant *Aurifabri*.

AMENTVM dulce est *Gypsum*, quod in
 capillatas venas scinditur.

VMBILICI Marini, lapilli sunt inuen-
 ti in littore maris, figura *Fabarum* magna-
 rum, Germanicè vocantur *Merbonen*.

ENTALIUM testaceum quiddam est
 marinum, *Fistula* modo longum & concavum,
 foris strictum longitudine digiti parui.

DENTALIUM conchula marina est
 parua, dentatam rimam habens.

NITRVM est *Salpetra*.

GERSA *Serpentaria*, est radix *Serpent-*
tariae vere preparata, vt infra ostendemus.

¶ **Faciei maculas emendat**, scabiem in
 quacunque corporis parte exterit, cicatri-
 ces extenuat, ruborem oculorum aufert, &
 ea quæ aspera sunt, leuigat.

*Vnguentum populeum, descri-
ptione Nicolai.*

R̄. Oculorum Populi arboris recentium
℥ i. ꝑ.

Axungiaē porcinaē præparatæ ℥ ij.

Oculi Populi contendantur & mace-
rentur in Axungia, donec sequentes her-
bæ colligi queant æstate.

R̄. Foliorum Papaveris agrestis

Foliorum Mandragoræ

Cimarum Rubi tenerrimarum

Foliorum Hyoscyami

Solatri

Vermicularis

Lactucae

Semperuiuæ maioris

Bardanae

Violariae

Scatuncelli ana ʒ iij.

Herbæ contendantur & misceantur
oculis Populi & Axungiaē, & dimittantur
per dies x. deinde coquantur supra lentum
ignem in vini odorati sufficienti quantita-
te, donec vinum consumatur: postea colen-
tur & exprimantur, & expressum vnguen-
tum reponatur.

Man

MANDRAGORAE folia ubiq; haberi non possunt, idè duplex pondus foliorum Hyosciami sumendum est.

VERMICULARIS vera est Semperuiva minor, linguam non mordicans.

BARDANA, id est, Lappa maior, cuius radicem præcipit esse accipiendam Nicolaus Alexandrinus.

SCATUNCCELLVM, re vera est umbilicus Veneris seu Cymbalaris, & non Kreuzkraut. Folia habet pingua concava vt Cymbalum, radicem Aromi similem, per quam pauci eam cognoscunt.

¶ Contra nimium calorem valet, & temporibus illitum, somnum conciliat.

Vnguentum Fuscum, descriptione Nicolai.

R. Olei ℥ j. β.

Ceræ nouæ ℥ iiii.

Colophonix

Picis naualis

Sagapeni ana ℥ ij.

Mastiches

Galbani

Thuris

Therebinthinæ ana ℥ j.

A 4

Confi

Confice secundum artem vnguentum.
 ¶ Sandali vim habet & extrahendi.

*Vnguentum Diapompholigos, de-
 scrip. Nicolai Alexandrini.*

Rz. Olei Rosacei
 Cerae albæ ana ℥ vi.
 Succu fructus vuc lupinæ quantum sufficit,
 Cerussæ ℥ ij.
 Plumbi vsti & loti
 Pompholygis
 Thuris puri ana ℥ j.
 Confice secundum artem.

DIAPOMPHOLYGOS, id est, de
 Nihili albo. Nam Pompholyx est Nihili album,
 id est, Gelmeislag.

VVALVPINA, id est, Solanum, siue
 Solatrum.

¶ Ad exiccanda Erysipelata, vulnera sor-
 dida, & ad sananda tibiaram vlcera, alio-
 rumque locorum concaua vel dissipata re-
 plet, refrigerat & cicatrizat.

*Vnguentum comitisse, descript.
 Gulielmi de Varignana.*

Rz. Cor

Rz. Corticum medianorum Castanearum
 Corticum medianorum Glandium
 Corticis mediani Quercus arboris
 Myrtillorum
 Caudæ Equinæ
 Gallarum
 Corticum Fabarum
 Acinorum Vuarum
 Sorborum immaturorum siccorum
 Mespilorum immaturorum siccatorum
 Foliorum Pruni syluestris
 Radicum Chelidonæ ana ꝑ j. β.

Contundantur aliquantulum & co-
 quantur in aquæ plantaginis lb. viij. aut
 quantum sufficit, donec media pars con-
 sumpta fuerit, deinde in colatura lauen-
 tur sequentia, nouem vicibus semper recen-
 tem aquam decoctionis affundendo quo-
 tiescunque laueris.

Rz. Cerae nouæ ꝑ viij. β.
 Olei Myrtillorum
 Olei Mastichini ana lb j. β.
 Postea insperge sequentiam rerum tenuis-
 simum puluerem.

Rz. Corticis mediani Castanearum
 Corticis mediani Glandium
 Corticis mediani Quercus arboris
 Gallarum ana ꝑ j.
 Cineris ossium cruris bubuli

A 5 Myr

Myrtillorum
 Acinorum Vuarum
 Sorborum siccorum ana $\bar{z}$ β .
 Trochiscorum de Charabe $\bar{z}$ ij.
 Confice secundum artem vnguentum.

A C I N I hinc significant lignea semina,
 quae sunt in vuis.

S O R B A sunt fructus similes Mespide,
 Germanicè vocantur Sporling, Sporbirn, Sp-
 repfel & DreeKsecKe.

F R V N V S Syluestris, id est, Selilehes-
 dorn.

¶ Inceptum abortum prohibet, hemor-
 rhoidas sistit, ac laxatos renes conciliat.

Vnguentum de Artanita maius,
descript. Mesu.e.

R $\bar{z}$. Succi Artanitæ lb iij.
 Succi Cucumeris asinini lb j.
 Olei Iriui lb ij.
 Butyri Vaccini lb j.
 Pulpæ Colocynthidæ $\bar{z}$ iij.
 Polypodij $\bar{z}$ vj.
 Euphorbij $\bar{z}$ β .

Aride

An
 tur in
 in val
 deind
 diu, p
 peni i
 Myrr
 Cequ
 ne
 Ceræ
 Fellis
 F
 polte
 fimur
 R $\bar{z}$. So
 Aloë
 Meze
 Colo
 Euph
 Salis
 Turb
 Piper
 Ziog
 Chan
 C
 Om
 da an
 Mesue

Arida omnia contundantur & macerentur in succis per dies viij. affuso etiam oleo in vase vitreo diligenter obrurato, nona deinde die coquantur lento igne aliquandiu, postea colentur. Colaturæ adde Sagapeni in aceto dissoluti aureos v.

Myrrhæ aureos ij.

Coquantur iterum vsque ad consumptionem succorum, postea adde

Ceræ ℥ v.

Fellis Taurini aureos v.

Ferueant simul donec lique scat Cera, postea insperge sequentium rerum tenuissimum puluerem.

R̄. Scammoneæ

Aloës

Mezereon

Colocynthidæ ana aureos v.

Euphorbij aureos ij.

Salis gemmæ aureos iij.

Turbith aureos v.

Piperis longi

Ziogiberis

Chamomillæ ana aureos ij.

Confice secundum artem.

Omnia ferè exemplaria habent Colocynthidæ ana aureos v. meus autem manu scriptus Mesue habet aureum j. quod magis probo, sed

textum nolui immutare.

ARTANITA est Cyclamens sine Cyclaminus: quidam malè vocant panem porcinum. Si radices eius non adsunt recentes, accipe radices eius siccatas circiter lb. vj. tundantur & coquantur in aqua, & eliciatur succus, vt ex Glycyrrhiza fit.

¶ Illitum stomacho, vomitum purgat: hypogastrio autem iniunctum, alvum deijcit, ob id hydropicos mirè iuuat, feculentum excrementum largè vacuando, vermes quoque necat, & educit, adhibetur non potentibus sumere medicamentum purgans.

*Vnguentum de Artanita minus,
descriptione Mesue.*

R̄. Succi Artanitæ

Viscositatis quæ exprimitur è radice filicis

Succi Cathengit ana ℥ ix.

Succi extremitatum Tamarisci ℥ ij.

Oesyphi humidæ ℥ v.

Olei Irini lb ij.

Bdellij

Hammoniæ ana ℥ j. β.

Aceti quantum satis est ad hammoniæ curam dissoluendum.

Cera
Corti
Spicæ

C
FI
eam he

rem &

CA

autem

rimis e

OE

est ping

¶ Sp

soluit,

R̄. But

Rubæ

Castor

Sperma

Torme

Bul

ni confu

dum ar

¶ D

alto.

Ceræ Citrinæ ℥ vj.

Corticum radicum Capparis ℥ j. β.

Spicæ ʒ iij.

Confice secundum artem vnguentum.

FILIX non significat Polypodium, sed eam herbam quæ Germanicè vocatur vvaltsa rem & Creutzfaren.

CATHENGIT significat Ebulum, est autem hoc vocabulum valde corruptum in plurimis exemplaribus.

OESYPVVS, id est, Hysopus humida, & est pinguedo Lanarum succidarum.

¶ Splenis humores etiam scirrhosos dissoluit, & strumas.

Vnguentum potabile.

R̄. Butyri recentis sine sale lb iij.

Rubæ tinctorum

Castorei

Spermatis Ceti

Tormentillæ ana ℥ j.

Bulliant simul in vino odorifero ad vini consumptionem, ac fiat vnguentum secundum artem.

¶ Datur ad consolidandum casum ex alto.

Vng

*Vnguentum rosatum, de-
scrip. Mesu.e.*

R̄. Axungiz porcinae recentis quantita-
tem quam volueris, & lauetur in aqua ca-
lida, & tantūdem cum aqua frigida locio-
ne vltima, deinde teratur cum ea rosarum
rubeorum æquum pondus, dimittantur
marcescere per dies septem, postea co-
quantur cum facilitate ac percolentur, &
rursus tantūdem rosarum rubeorum te-
ratur & dimittatur per alios dies septem
marcescere, atque adfundatur succi rosa-
rum pars dimidia, olei Amygdalani partes
vj. & rursus concoquantur cum facilitate
dum succi euanescent: quōd si parum Opi
in aqua rosarum coliquatum inter deco-
quendum iniicitur, sit efficacius.

¶ Phlegmonas, Erysipelata, Herpetas
sedat: Cephalalgiam calidam & ventricu-
li ac hepatis intemperiem calidam mi-
tigat.

Vnguentum pectorale.

R̄. Mucilaginis seminis Psyllij.
Tragacanthæ
Gummi Arabici

Semi
Foene
Adip
Me
Buty
a
Olei
Olei
C
guen
digen
uit pl
R̄. C
Cera
Ceru
Albi
Caph
a
Fiat v

Seminis Lini
 Fœnogræci ana 3 j.
 Adipis Gallinæ
 Medullæ Vituli
 Butyri recentis loti cum aqua violarum
 ana ʒ j. β.
 Olei violati
 Olei amygdalarum dulcium ana ʒ j.
 Cerae albæ quantum sufficit, fiat vn-
 guentum.

¶ Mitigat dolores pectoris & tussim,
 digerit, maturat, faciliat sputum, & resol-
 uir pleuresim.

*Vnguentum album Ca-
 phuratum.*

℞. Olei rosati ℥ j.
 Cerae albæ ʒ iiij.
 Cerussæ ʒ xij.
 Albi ouorum numero vj.
 Caphuræ dissolutæ cum aqua rosarum ex
 arte ʒ ij.
 Fiat vnguentum secundum artem.

*Vnguentum rubeum Ca-
 phuratum.*

℞. Olei

R̄. Olei rosati ℥ j. β.
 Lithargyrij ℥ ij.
 Minij ℥ iij.
 Cerussæ ℥ j. β.
 Thutia
 Caphuræ ana ʒ iij.
 Cerae ℥ ij. in æstate. Sed in
 hyeme ℥ j.
 Fiat unguentum in-pila plumbea cum pi-
 stillo plumbeo.

O L E A.

Oleum ex ligno Iuniperi.

Fictile vas in foueam ponatur, supra id a-
 liud fictile angusti orificij inuersum ponatur,
 recentibus Iuniperi lignis minutimque incisis
 plenum, cui subducatur lamina ferrea forami-
 nibus peruia, vt destillet liquor, & ne ligni se-
 gmenta delabantur, bene autē aptentur & lu-
 to sapientia circumclinantur fictilium orificia,
 ne quidquā expiret. Postea inferius fictile usq;
 ad collum superioris obruito terra, & facto
 pauimento ignem circa & supra fictile supe-
 rius accendito, atque ardere finito aliquot ho-
 ras. Postremo liquorem qui destillauit, aufero.
 Cuius vsus est in purgandis sordidis vlcerebus.

¶ Emen

¶ Emendat cutis infectiones, serpigine,
 cancrum, vlcera maligna, qualia quæ in ti
 bijs, & cruribus quorundam: malum mor
 tuum recentiores vocant.

Oleum ex Iuniperi Baccis.

*Oleum è Iuniperi Baccis elicitur per artem
 destillandi vt vinum sublimatum, quia verò
 minoris emitur quàm vt ab aliquo pharmaco-
 pola preparari queat, confectionem eius non
 indicabimus.*

*Oleum Nardinum simplex,
 descriptione Mesuæ.*

Rz. Spicæ nardi aromaticæ ℥ iij.
 Vini
 Aquæ ana ℥ ij. β.
 Olei Sefamini ℥ j. β.

Coquantur in duplici vase donec vinū
 & aqua in vaporem resoluantur, coletur
 deinde oleum, & colatum reponatur abie
 cta Nardi spica.

V A S duplex, Græcè vocatur D I P L O -
 M A, constat duobus crateribus, altero alteri
 B impofit

imposito, ita in vnum aromata & oleum con-
 ſociantur, in alterum verò aqua fundatur, quæ
 ſubiectis prunis calefacta ſuo tempore, vnguen-
 ta & olea decoquit: eſt autem hoc notan-
 dum in omnibus aromaticis oleis, quæ deco-
 quuntur.

¶ Calefacit, tenuat, digerit, modicè ad-
 ſtringit: proinde affectus omnes frigidos
 & flatulentos cerebri, ventriculi, hepatis,
 lienis, renum, veſicæ, vteri. magnè perè in-
 uat: naribus iniectum caput purgat, corpo-
 ris colorem & odorem commendat.

*Oleum Nardinum compositum,
 deſcriptione Meſuæ.*

R̄. Spicæ Indicæ ꝑ̄ iij.
 Samsuchi, id eſt, Maioranæ ꝑ̄ ij.
 Xyloaloës
 Ebulæ
 Folij Indi
 Calami aromatici, eius loco ſumatur
 Galanga
 Foliorum Lauri
 Cyperi
 Schœnanthi
 Cardamomi ana ꝑ̄ j. β.

Contun

Contundantur omnia grosso modo, de-
inde affunde illis

Aquæ fontanæ

Vini ana quantum sufficit, id est, circiter
℥ xiiij. ana

Olei Sesamini ℔ iij.

Maceretur per noctem, deinde coquā-
tur in Diplomate, id est, duplici vase, secū-
dum artem.

*P R O folio Indo, recipe Spicæ Romanæ ra-
dicum.*

Macis ana 3 vj.

*Oleum Costinum, descri-
ptione Mesuæ.*

℞. Costi optimi & veri ℥ ij.

Cassia aut succedanei eius ℥ j.

Summitatum Samsuchi ℥ viij.

Vini quantum sufficit

Olei Sesamini ℔ iij.

Macerentur duabus noctibus, deinde
coquantur in duplici vase secundū artem.

*C A S S I A Aromatica vera & Cinna-
momo similis accipi debet.*

¶ Calfacit, obstructa aperit nervosum
genus roborat, vt nervos, musculos, ten-

B 2 donec;

iones, ligamenta, ventriculū. Præter hæc,
hepar & capillos, canitiē ob id moratur,
& corporis colorē ac odorem cōmendat.

*Oleum de Piperibus, descri-
ptione Mesuæ.*

℞. Macropiperis, id est, longi
Melanopiperis, id est, nigri
Leucopiperis, id est, albi ana ʒ iij.
Myrobalanorum Chebulorum
Myrobalanorum Belliricorum
Myrobalanorum Emblicorum
Myrobalanorum Indarum ana ʒ v.
Radicum Apij
Radicum Fœniculi ana ʒ iiij. β.
Sagapeni
Opopanacis
Hyoscyami albi ana ʒ ij. β.
Turbiti albi ʒ xij.
Zingiberis ʒ iij.
Caulis foliorum recentium
Thymi viridis
Rutæ viridis ana M j.

Coquantur secundum artem in aqua
quantitate sufficienti ad tertias, Colaturæ
adde olei de Chervilio ij. & iterum coque
ad

d consumptionem aquæ.

¶ luanat morbos neruorum frigidos, vt paralyfin, spasmum, spasmū cynicum, tremorem, epilepsiam : adhæc Ischiadem, & cæteras arthritidis differentias, & vteri, coli, renum, vesicæ affectus frigidos, quia calefacit, tenuat, terget : ob id obstructiones aperit, calculum frangit.

Oleum Mandragoræ, descriptione Nicolai.

℞. Olei communis ℥ ij.
 Succum pomorum Mandragoræ ℥ iiij.
 Succum Hyoscyami albi ℥ ij.
 Succum capitum Papaueris nigri ℥ iiij.
 Succum violarum
 Succum Cicutæ tenerrimæ ana ʒ j.
 Opii
 Styracis Calaminthæ ana ʒ β.

Succi cum oleo decem diebus ad solem macerentur, deinde coquantur secundum artem ad consumptionem aquæ.

NON habentur apud nos Mandragoræ pomorum, ergo loco succi Mandragoræ pomorum accipe infra scriptam decoctionem. ℞. radicem Mandragoræ, id est, Corticum radicū eius ℥ j.

B ʒ contun

Contundantur & coquantur in aqua sufficienti,
& colatum decoctum succis adde.

NICOLAUS Alexandrinus paulo
aliter describit hoc oleum, vt Latini impressi co-
dices ostendunt, idè etiam eius placita adscri-
bere visum est.

¶ Ad nimios dolores capitis valet, &
phreneticis malè dormientibus fronti il-
litū, & naribus iniectum vehementer opi-
tulatur, pulsibus brachiorum & plantis
pedū illitum quocunque modo vigilijs fa-
tigatum, celerrimè obdormiscere facit.

*Oleum Mandragoræ, descriptione
Nicolai Alexandrini-*

R̄. Olei ℥ v.

Succi malorum Mandragoræ ℥ viij.

Succi capitum Papaueris hortensis ℥ vi.

Succi Hyoscyami albi ℥ iiij.

Succi Violarum

Succi Cicutæ tenerrimæ ana ℥ ij.

Opij

Styracis ana ℥ j.

Confice sic: misce simul omnes succos
oleo atque in vitreo vase obstructo orifi-
cio, Soli exponito per decē dies, vndecimo
die

die coquantur in duplici vase vsque ad cū
sumptionem succorū, deinde vbi refrige-
rari cœperit, cola, & colato oleo adde Sty-
racē & Opium, & cōfice secundum artem.

S T Y R A X quidem syncerus & purus
facile in oleo dissolvitur.

O P I V M verò syncerum in oleo dissolui
non potest, igitur tenuissimè tritum inspergatur
oleo & sepe misceantur, nā si in aqua aut vino
dissolvatur, non commiscebitur oleo.

*Oleum Mastichinum, descri-
ptione Mesuæ.*

℞. Olei Rosacei ℥ xij.

Vini odoriferi ℥ iiij.

Mastiches electæ ℥ iiij.

Coquantur secundum artem vsque ad
consumptionem vini.

☞ Cerebrum, nervos, iuncturas, ventri-
culum, hepar corroborat: tumores duros
lenit, dolores sedat.

*Oleum de Euphorbio, descri-
ptione Mesuæ.*

℞. Euphorbij ℥ β.

Olei Cheyrini ʒ v.

Vini odoriferi tantundem, coque secundum artem, usque ad consumptionem vini.

¶ Iuuat maximè frigidos cerebri & nervorum affectus, cephalagiam, hermicraniam, lethargum, naribus immissum: articulorum quoque & hepatis, & splenis dolores, illitum iuuat.

*Oleum Castorei, descriptione
Iacobi de Manlijs.*

Rʒ. Castorei
Styracis Calaminthæ
Galbani v.
Euphorbij
Cassie lignæ veræ
Crocij
Opopanaci
Corpobalsami (aut succedanei eius)
Spicæ nardi Indicæ
Costi ana ʒ ij.
Cyperi
Schœnanthi
Macropiperis
Melanopiperis
Sabinæ

Pyret

Pyre
Olei
Vini

Co
vino
mnia
quit
vase,
sum
funde
vini,
vt Ga
do su

¶ E
nes fr
ctura
no, &
febric

Rʒ. Sc
Olei A
Ma
cij per

Pyrethri ana 3 ij. β .
 Olei ℥ iij.
 Vini odoriferi ℥ ij.

Confice sic Galbanū & opopanacum in vino seorsim dissolue, deinde reliqua omnia contusa cum oleo & vini ℥ ij. coquito ad consumptionem vini in duplici vase, postea cola & dissolutum & expressum Galbanum cum Opopanaco oleo ad funde, & iterū quoque ad consumptionē vini, & repone sæpius miscens in posterū, ut Galbanum & Opopanacum in vasis fundo subsidens, oleo commisceatur.

¶ Est optimum cōtra omnes ægri-
 tudes frigidas, præsertim neruorum & iun-
 cturarū, medetur paralyfi, spasmō, teta-
 no, & sedat acerrimos rigores, & frigora
 febrium, si spina dorsi liniatur.

*Oleum Scorpionum simplex,
 descriptione Mesuæ.*

℞. Scorpiones numero xxx.
 Olei Amygdalarum amararum ℥ ij.
 Macerentur in vase vitreo stricti orifi-
 cij per dies xxx. caniculares ad solem, vel

B s aliās

aliàs tota æstate calidissimis diebus, post-
eà colatum ad vsus reponere,

¶ Lapidem renum & vesicæ frangit
& expellit, lumbis, pubi, perinæo illitum
aut per meatum vrinarium iniectum.

*Oleum Scorpionum compositum,
descriptione Mesuæ.*

R̄. Radicis Aristolochiæ rotundæ
Gentianæ
Cyperi

Corticum radicum Capparis ana ʒ i
Olei Amygdalarum amararum lb j.

Macerentur in oleo contusæ radices ad
Solem feruidū diebus xx. deinde coquantur
aliquantulum in duplici vase iniectis
ad vltimum scorpionibus numero xv.
postea iterum ferenis diebus xxx. ad So-
lem macerentur, postremò excolatum o-
leum reponatur.

ARISTOLOCHIA rotunda nunc
est Holvurtz, sed radix lutei coloris, odore
& sapore Aristolochiæ longæ, affertur ex
Italia.

¶ Valet contra venena, & pestilentiam
Oleum

*Oleum Formicarum, descri-
ptione Nicolai.*

R̄. Formicarum alatarum quantum vis,
Olei quantum sufficit.

Macerentur æstate ad solem diebus x l.
postea excolatum oleum repone.

¶ Valet ad confortandum coitum.

*Oleum Lumbricorum ter-
restrium.*

R̄. Vermium terræ lb β.

Oleum Oliuarum lb ij.

Vini ℥ ij.

Bulliant omnia simul, & fiat oleum, de-
inde percoletur & reseruetur.

¶ Nervos in frigidatos confortat, & vti-
le est doloribus iuncturarum.

*Oleum Vulpinum, descri-
ptione Mesuæ.*

R̄. Vulpem detracta pelle, & abiectis in-
teraneis, incidatur in partes & coquat in
Aquæ Fontanæ

Aquæ Marinæ ana lb j. β.

Olei

Olei veteris clari ℥ iij. ℥ ix.

Salis ℥ iij.

Inter coquendum adijce

Anethi

Thymi ana ℥ j. boni ponderis.

Coquatur autem quousque ab ossibus recedat caro, & aqua consumatur, deinde coletur oleum, & excolatum ad vsus suos reseruetur.

Q V I prope mare non habitant, sumant aquam salsam, id est, *M*uriam, siue aquam fontium salforum, vbi saline fuerint. Porro ad coquendam vulpem non sufficiunt ℥ iij. idcirco accipe quantum abundè satis fuerit, & fortiter vltimò oleum exprime.

¶ Ad podagras, reliquasque arthritidis species, ac dorsi, renumque dolorè est efficacissimum.

Oleum de Cappare.

℞. Corticis radicum Capparis ℥ j.

Corticum Tamarisci.

Foliorum Tamarisci

Seminis Agni casti

Scolopendriæ, id est, asplenij

Cyperii ana ʒ ij.

Rutæ

Rutæ 3 j.

Aceti

Vini optimi ana 3 ij.

Olei maturi lb j.

Coquatur in duplici vase vsque ad consumptionem vini & aceti.

¶ Valet duricie, oppillationi, & dolori splenis, ac omni eius agritudini.

Oleum de lateribus, descriptione Mesuæ.

R. Lateram aut regulam ruffam antiquissimam ex ruffo luto ductam, eam confringe in frusta mediocria, & in prunis vrito donec tota excanduerint, deinde è prunis exempta fragmenta restinguito in oleo claroveteri, & dimittito quousque se oleo impleuerint, postea oleo exempta in tenuissimū puluerem contundito, atque in Retortam aut Cucurbitam vitream indito, & secundam artē luto chymistico iuncturas vitrorū claudito, & subtus accensis prunis oleum elcito, & elicītū reponito.

¶ Conuenit omnibus morbis frigidis. Est enim calidum penetratiuum, resolutiuum, mollit dura, & discutit tumida, opitulat

tulatur his qui patiuntur epilepsiam, vertiginem, obliuionem, paralylin, spasmi, dolorem dorsi, genuum, podagram, vel alios iuncturarum & neruorum morbos: medetur spleni, vesicæ & renibus.

Oleum Terebinthine.

R̄. Resinæ Terebinthinæ aut Laricnæ, quæ in Germania Terebinthinam vocamus ℥ iij. eam pone in capacem Retortâ, siue Cucurbitâ vitreâ, & per artē destillatoriam elice eius oleum, ita vt Cucurbita aut Retorta arenæ imponatur. Primò autem cum aqua exhibit oleū tenue & clarum, secūdò aurei coloris, vltimò fuscum & crassum, horum vnumquodque per se auferto & reponito.

☞ Confert omnibus aegritudinibus frigidis, & maximè neruorum.

Oleum Tartari.

R̄. Tartari puri ℥ iij.

Pone in ollam & vre in fornace cum lateribus aut regulis aut fictilibus, vel per se donec omninò excandescat Tartarum

Postea

Postea
factu
labit
pone
oleu

☞
gand

R̄. C
tum f
delice
Succi
Ino
treun
oleu
vt ex
Poste
omni
quinc
& abi
& rur
tiò re
modo
ter ob

Postea impone in sacculum laneo panno factum, & suspende in cellario, tum destillabit ex eo clarus quidam liquor, quē reponere. Porrò re vera hic humor non est oleum, sed acerrima aqua.

¶ Valet ad faciem tergendam, & erugandam.

Oleum Citoniorum descriptione Mesua.

Rt. Citoniorum nõ excorticatorum quantum sufficit, id est, partes conuenientes, videlicet quantum libuerit.

Succi Citoniorum quantum sufficit.

Incidito Citonia & impone in vas vitreum, & affunde succum. Affunde etiam oleum Omphacinū, hoc est immaturum, vt excedat eius quantitas succi mēsuram. Postea stringe vasis orificium, & ad Solem omnia macera aut in æstuario diebus quindecim, deinde coque in duplici vase, & abijce posthac Citonia & adde recētia, & rursus macera & coque, inde etiā tertio recentia Citonia impone, & prædicto modo omnia perage, tum reponere diligenter obstructum, ne expiret.

Hodie

Hodie tanta diligentia non fit hoc oleum, igitur rogo ut maiorem diligentiam impendant.

¶ Est optimum contra debilitatem stomachi, vomitum & fluxum, sistit sudorem, restaurat resolutionem, lapsas vires, corroborat nervos, & vires, confortat digestiuam.

Oleum Samsuchinum.

R $\acute{e}$. Foliorum Samsuchi M iiii.
 Seruilli M ij.
 Foliorum Myrthi M j.
 Abrotoni
 Sisimbrij ana M β .
 Casisæ lignæ veræ ζ ij.
 Olei Omphacini quantum sufficit.

Condito & contundito omnia, & impone vitrum, & infunde oleum ut supra species emaneat, tum obstructo vasis orificio macera ad solem vel in æstuario diebus octo. Postea exprime & expressum oleum infunde recentibus speciebus, & hoc etiam tertio facito.

Folia veræ Myrthi accipi debent, quæ ex Italia & Narbonensi Gallia afferuntur.

SISIMBRIVM, id est, Mentha aquatica, est & aliud Sisymbrium in mentibus

nascens

*nascens, multò odoratius, quod melius esset si
vbique haberi posset,*

OMP HAC I NV M, *id est, ex immatu-
ris oliuis expressum-*

¶ Lasitudini vtile est, & morbis cere-
bri & neruorum prodest, ob id in balneo
inunctum paralyfin iuuat & spasmodum cy-
nicum, vulgò torturam oris naribus inie-
ctum: & auribus immissum, à flatu tinni-
tum dissipat, menses ciet, ac morsui scor-
pionis prodest.

Oleum Vitellorum ouorum.

R̄. Oua recentia numero centum, coqui-
to donec penitus indurentur. Postea vitei-
los eorum exime, & comminutos assa in
sartagine donec ruffescant, & pinguedi-
nem quandam remittant, deinde offam
feruentē inde in sacculum pilis contex-
tum & exprime, quòd q; expressum fuerit
oleum reponere.

¶ Experientia plurima probatum est
cutim expurgare, impetiginem, serpigini-
nem, & alia cutis vitia per sanare, capillos
regignere, & vlcera maligna & fistulosa
curare.

Oleum Hyperici

R̄. Summitatum Hyperici iamiam matu
rescentis ℥ iij.

Macerentur in vino odorifero diebus
iij. bulliant deinde in vase duplici obtu-
rato orificio vasis, postea exprime, & recē
tis Hyperici par pondus iniice, & iterum
macera & coque, & exprime, tum etiam
tertio recens Hypericum adde, & si vinū
minuetur, adde aliquid. Postea

R̄. Terebinthinæ claræ ʒ iij.

Olei veteris clari ℥ vj.

Croci ʒ j.

Coquantur in duplici vase vsque ad con-
sumptionem vini, postea exprime, & à se-
dimento purgatum oleum repone.

☞ Calidū est & siccum, stipticum, ob id
consolidat vulnera incisorum neruorum
& combustionem ignis, sedat dolores fe-
moris & vesicæ, & prouocat vrinam.

Oleum Irinum.

R̄. Olei ℥ vj.

Vini ℥ j.

Laetetur oleum ter in aqua calida, deinde
effusa aqua adde vinum & insperge

Macis ℥ iiij.

Cardamomi

Zedoariæ ana ℥ ij.

Macerentur in loco aliquo calido, ob-
structo vasis orificio per dies octo, postea
in duplici vase coquito vsque ad consum-
ptionem vini dimidij. Postea exprime o-
leum, & insperge ei puluerem subtilem.

Iridis Illyricæ ℔ ij.

Macera vt prius diebus viij. deinde ex-
prime oleum, & recentis Iridis contusæ
par pondus iniicito, tunc rursus ad solem
aut loco calido diebus viij. macerato, &
rursus exprime. Postremo etiam tertio
exprime, & aliam Iridem adde, & simili-
ter omnia perage, deinde in duplici vase
oleum vnà cum vltimo insperfa Iride ali-
quandiu coquito, ad vltimum deinde ex-
prime & reponere oleum, cumque videris
subsiderere ad fundum vasis Iridis puluerẽ,
leuiter cola.

*Cum ita permutatur crebrò Iris, oleo singu-
lis vicibus aliquid decedit, idèò boni ponderis ℔
vj. olei accipiantur,*

¶ Attenuat, resoluit, maturat, & dige-
rit malos humores phlegmaticos pecto-

ris & pulmonis. faciliat sputum & anhelitum. sedat tussim & frigidos dolores hepatis, splenis & maximè matricis. resoluit dura apostemata & mollit durties, & cōfert spasmō, doloribus iuncturarum, aurium & fœtori narium.

Oleum Irinum, descriptione Nicolai Alexandrini.

℞. Olei sextarios	x.	
Aquæ sextarios	iiij.	
Radicum Iridis ℥	iiij.	℥ iiij.
Crini domestici radicis		℥ xv.
Cyperi viridi radicem		℥ vj.
Helenij	℥ iiij.	
Anchusæ	℥ ij.	
Cinami		
Asæ		
Spicæ ana	℥ j.	

Contūdantur radices & aliæ species, & macerentur in oleo & aqua diebus quinque ad solem vel loco calido, obstructo vasis orificio: postea supra lentas prunas in duplici vase coquito. donec aqua consumpta fuerit, deinde refrigerare finito, ultimò exprimito, & cum aliquid subsederit, sensim

sensim excolato oleum.

NICOLAI Alexandrini latinum & impressum exemplar ita tradit huius olei confessionem.

SEXTARIUS Romanus mensura est que habet olei vncias ponderales xvj. 3 v. 3 j.

CRINON domesticum, id est, liliū odo ratum album quod in hortis plantatur.

Non ubique habentur radices Cyperi virides, ideò aridas sume, & vino asperge tritas.

HELENII, id est, Enula Campana, videlicet radicū eius.

ANCHUSA, est Buglossa hyluestris, rubra radice, quàm aliqui hodie non rectè Alcaunam vocant, tinguntur ea radice vnguenta, & cera.

CINNAMVM, idem est quod Cinnamonum.

ASAE, ego hīc non dulcem Asam sed fetidam ponerem, licet tamen vtriusque ꝑ accipere.

¶ Vsurpatur ad dinturnum catarrhum naribus illitum. Ozenas & putredines narium aufert, tinnitum aurium cum aceto & ruta ex amygdalis amaris commistum & auribus iniectum tollit, asthmaticis gargarismo adhibito opitulatur, hamorrhoidas veteres inunctum siue colo inie-

ctum educit.

*Oleum Moschelinum, descri-
ptione Nicolai.*

℞. Olei puri ℔ viij.

Aquæ ℔ iij.

Folij (aut succedanei eius)

Spicæ nardi Indicæ

Costi odorati & veri

Mastiches ana ℥ iij.

Styracis Calaminthæ

Croci

Myrrhæ Troglodyticæ

Xylocinnamomi (in eius absentia, corti-
cis cinnamomi)

Cassia lignæ veræ ana ℥ j. β.

Carpobalsami (aut succedanei eius)

Charyophyllorum

Bdellij ana ℥ j.

Moschi ʒ vj.

Nuces Indicas num. iiij.

Confice sic: Folium aut eius succeda-
neū, Myrrham, Cassiam, Carpobalsamū
& Bdellium tere, & per biduū in aqua &
oleo macera, postea coque supra lentum
ignem in duplici vase vsque ad consum-
ptionem

ptionem aquæ, deinde reliqua omnia in tenuissimum puluerem redacta insperge, excolato & expresso oleo, & iterum macera & coque parumper: vltimò deinde Moschum admisce, & repone, & patere vt aromata subsidant, ea interdum oleo comisce, agitato vase.

Ex Nicolao Alexandrino desumptum est hoc oleum, apud quem non puri sed Punici olei legitur, id est, in Aphrica nati, quod omnium optimum & dulcissimum existit.

Pro folio, sume radicularũ Spica Romane.
Macis ana ʒ j. ʒ.

Pro Xylocinnamomo sume Cinnamomum electum.

N V X Indica hic non significat grandem illam nucem que vbiq; Indica nux vocatur, sed nucem muscatam. Nam veteres Græci eam appellant Caryon sive Carydion Indicon, id est, nux sive nucula Indica vocatur: etiam Caryon Myrsicon, id est, nux vnguentaria sive odorata, & Moschocaryon hoc est, Muscata nux, quod diligenter in hoc oleo notandum est.

¶ Est optimum ad omnem frigiditatem corporis, potissimum vetriculi, & ad dolorem lateris foris inunctum. Stranguriosis & Cholicis & ad omne neruorum vitium illitum optimè facit, miscetur Epithe-

matibus & Emplastris quę ad stomachi & renum affectiones asciscuntur.

Oleum Rutę.

Rz. Rutę recentis incisę & contusę quantum libuerit, pone in vase vitreo, & affunde olei veteris clarissimi sufficientem mensuram, & macera ad solem aut in loco calido aliquo diebus quindecim, deinde in duplici vase coquito, & abiecta Ruta recentem inijcito, & iterum quindecim diebus macerato, postea simili modo coquito & exprimito, & tertio recentem Rutam inijce, macera quoque & cola.

Ita debet preparari oleum hoc & aliquot sequentia.

Est calidum, aperitium, resolutium, & mitigatium dolorum, calefacit renes, vesicam, matricem, & sedat dolores eorū, & maximè cholicam, si venter vngatur, & fiat ex eo solo clyster, præterea opitulatur nervis, confert spasmō, & expellit frigidos humores.

Oleum Anethinum.

Oleum Anethinum fit ex floribus & folijs Anethi, & oleo veteri claro eodem modo quo
Ruta

Ruta
¶ Se
vapo
ties
prou

Ole
voca
momi

¶ V
vapo
mal
bris n

O
albis
oleum

¶ S
num
calid
effica
stema

Rutaceum oleum.

¶ Sedat dolores, aperit poros, & resolu't vapores, & apostemata, tumores & durities: mitigat dolores & rigores februm, prouocat somnum & sudorem.

Oleum Chamemelinum.

Oleum Chamemelinum siue *Chamomille* (vt vocant) fit ex floribus *Chamemeli*, id est, *Chamomilla* & oleo veteri claro vt *Rutaceum oleū*.

¶ Valet ad plura, aperit poros, resoluit vapores, sistit fluentes humores, corrigit malas qualitates, confert neruis & membris neruosis, & apprimè mitigat dolores.

Oleum Lilinum.

Oleum Lilinum siue *Liliorum* fit ex *Lilijs* albis odoratis recentibus, & oleo veteri claro vt *oleum Rutaceum*.

¶ Sedat frigidos dolores pectoris, renum, vesicæ, matricis, & cholicæ: est enim calidum, resolutiuum, mitigat tussim, & efficaciter resoluit, & citius maturat apostemata.

¶ Ole

Oleum Narcissinum.

Oleum Narcissinum fit primò Vere ex recetibus floribus albi Narcissi, qui vocatur Germanicè Mertzzenblum, vveyßhornungßblum vveyßapriltenblum, vveyß Iosepßstebe, vt Rutaceum.

¶ Valet ad emolliendas vuluæ duritias præclusionésque.

Oleum Ligustrinum, descriptione Mesuæ.

Oleum Ligustrinum, quod Græci vocant Cyprinum, Arabes autem oleum de Alcanna, fit ex floribus recentibus Ligustri florente vite, paulò post & oleo veteri clarissimo admodum Rutacei olei.

Est autem Ligustrum arbuscula salicis ferè folio, floribus paruis candidis, veluti spumosis & muscosis, Germanicè vocatur Reynvveyden & Muntholt. Nascitur copiosè ad Renum, & in Mysnia, Hestia, Sueuia Vvitenbergensi, Thuringia, & circa Nurembergam non longè à KalcKreut.

¶ Partes neruolas roborat, & capillos
à can

à can

Oleum
ci & ol
oleum T¶ Le
medet
mo, op
ribus iOleum
minum
minis si
teri elarEst a
dum od
ticulis a
vitis. Co¶ Op
nem, la

à canicie vindicat.

Oleum Sambucinum.

Oleum Sambucinum fit ex floribus Sambuci & oleo veteri clarissimo, quæ admodum etiam oleum Rutaceum.

¶ Lenit, abstergit, & mundificat cutim, medetur icteritiæ, & maximè hepatis infirmitati, oppilato, & plurimum confert doloribus iuncturarum.

Oleum Iasminum.

Oleum Iasminum quod Arabes vocant Iesminum & oleum de Zambach, fit ex floribus Iasminis siue Iaseminis siue Zambachi, & oleo veteri elato, vt oleum Rutaceum.

Est autem flos similis Violis aut Cheyci, admodum odoratus, nascitur in sputice, qui multis viticulis ascendit pergulas & concamerationes, vt vitis. Colitur in Italia & Gallia.

¶ Opitulatur corporibus, quæ calefactionem, laxationemque desiderant.

Oleum Cheyrinum.

Oleum

Oleum Cheyrinum fit ex Leucoÿs luteis, hoc est, ex Cheyris citrinis & oleo veteri claro, & Rutaceum oleum. Cheyri autem Germanicè dicuntur Gelbe Violen.

¶ Dolores neruorum, aliarúmque partium corporis mitigat, eá que quæ in thyrace, renibus & vesica sunt, discutit.

Oleum myrtillorum.

Oleum Myrtillorum fit ex Myrtillis, hoc est, baccis vere Myrti & oleo Omphacino, hoc est, immaturo, eodem modo quo Rutaceum: quoniam verò Myrtus vera apud nos non nascitur, neque habemus semper virides Myrtillos, sed aridos plurimum ex Italia afferuntur, ideò necessè est vt vino odorato aspergantur.

¶ Refrigerat & adstringit, ideòque oculiacis affectibus subuenit, sanat igne arida, pustulas erumpentes illitu emendat, attritos hyeme concitatos, & interitum gines illitum corrigit. Sedis rimas, comæ lomata, laxatos artus persanat, & sudores coërcet.

Oleum Myrtinum.

Oleum

Oleum
& oleo
modum

Quo
nos habet
ra que e
dia affer
no veter
Myrtillo

¶ Ce
lum ro

Oleum
& oleo
do quo

¶ Ve
cillum
tumqu
tionè

Oleum
& oleo

Oleum Myrtinum fit ex folijs vere Myrti & oleo Omphacino, id est, immaturo: quemadmodum oleum Myrtillorum.

Quonia' vero Myrti vera recentia folia apud nos haberi nequeunt, idèd sume folia Myrti vere que ex Italia & Narbonensi Gallia, & Candia afferuntur denuò, & asperge ea contusa vino veteri odorato, vt dictum est proximè in oleo Myrtillorum.

¶ Cerebrum, neruos, cor & ventriculolum roborat.

Oleum Menthe.

Oleum Menthe fit ex mentha crispata sativa & oleo Omphacino, id est, immaturo, eodem modo quo Myrtinum aut Rutaceum oleum.

¶ Ventriculolum refrigeratum & imbecillum calefacit: firmat nauseam, vomitumque reprimat, appetentiam excitat, coctionemque iuuat.

Oleum Absinthij.

Oleum Absinthij fit ex Absinthio Pontico, & oleo Omphacino claro, quemadmodum oleum
Ruta

Rutaceum. Porrò Absinthium Ponticum nos non habemus, quod videlicet non adeò calidum est, sed suavioris odoris & valde adstringens. Nostrum verò Absinthium siue rusticum Absinthium calidius est, & nihil ferè adstringit, ut etiam Galenus scribit, idèò corrigendum est cum Rosis, quæ dimidium eius pondus æquent.

¶ Calefacit ac roborat ea quæ sunt refrigerata, potissimum verò ventriculum, excitat appetitiam, obstructions aufert, lumbicòsque enecat.

Oleum Rosaceum.

Oleum Rosaceum siue Rosarum fit ex Rosarum rubearum nondum penitus apertarum decerptis folijs & oleo Omphacino, id est, immaturo, eodem modo quo Rutaceum oleum.

¶ Refrigerat & adstringit, inflammationibus præsidio est, æstuantem ventriculum restinguit, erosiones intestinorù chysteribus inditum, & dolores dètiùm, si colluantur, sanat.

Oleum Violaceum.

Oleum Violaceum, siue Violarum, fit ex floribus

bus vi
matur
ceum.

¶ R
matio

Hoc
pharis,
cino, qu

¶ M
Violat
Violat
hypno
vt ren
scur
genita
ciliat.

H
phe.e, h
phacin

bus violarum, & oleo Omphacino, id est, immaturo, quemadmodum Rutaceum & rosaceum.

¶ Refrigerat, incadescentibus inflammationum feruoribus vtile est.

Oleum Nenupharis albi.

Hoc Oleum fit ex recentibus floribus Nenupharis, quae albos flores producit, & oleo Omphacino, quemadmodum Violaceum.

¶ Nymphaeatum oleum, vires habet Violati, refrigerat tamen magis quam Violatum, & minus quam Papauerinum: hypnoticis, & intemperaturam partium, vt renum, calidam sanantibus vtiliter miscetur, & Veneris tentiginem prohibet genitali inunctum, somnum etiam conciliat.

Oleum Nenupharis Citrini.

Hoc oleum fit ex luteis, siue Citrinis Nymphaeae, hoc est, Nenupharis floribus, & oleo Omphacino, vt Violaceum oleum.

Oleum Populinum.

Popu

Populinum oleum fit primo vere ex oculis
 Populi arboris comusis & oleo veteri claro, in
 in aqua calida aliquoties, eodem modo quo Re-
 taceum aut Aneihinum oleum.

Oleum Populinum, descript.
Nicolai Alexandrini.

R̄. Olei ℥ lxxxvj. faciunt

℔ vij. ℥ ij.

Vini ℔ iiij.

Gemmarum Populi arboris recentium

Veris initio collectarum ℔ iiij.

Gemmae Populi diutissime terantur
 macerentur in vino & oleo diebus se-
 ptem, & quotidie saepe agitentur. Osta-
 ua deinde die supra lentas prunas in do-
 plici vase coquito, usque ad consumptio-
 nem vini, deinde exprimatur oleum & re-
 ponatur.

Porro hoc oleum efficacius erit si secundo, &
 tertio recentes Populi gemmae addantur.

GEMMAE Populi, id est, oculi Populi.

Expedit ad capitis dolorem, arthriticis,
 nephreticis & podagricis, & ubicumque
 dolor fit.

R̄. A
 tame
 tiffin
 torre
 poste

& pu
 ctura
 cticis
 ma, s
 ca &
 iectu

Fit
 Am

tofit
 detur
 lenit
 las fa

*Oleum Amygdalarum
dulcium.*

R̄. Amygdalarum dulcium siccarum non tamen rancidarum, contendantur minutissimè, postea in sartagine aliquantulum torrefacies affuso aquæ Rosacæ modico, postea prælo exprime.

¶ Lenit asperitates pectoris, gutturis, & pulmonis duritem & siccitatem iuncturarum, est suaue in cibus, & confert hecticis & phthisicis: impinguat, auget sperma, sedat tussim & ardorem urinæ vesicæ & vuluæ excoriatæ, cum fistula iniectum.

*Oleum Amygdalarum
amararum.*

*Fit hoc oleum eodem modo quo ex dulcibus
Amygdalis.*

¶ Aperit oppilationes, & discutit ventositates & vapores, sed potissimum medetur surditati, sibilo & dolori aurium, lenit duritiem neruorum, & delet maculas faciei.

D Oleum

Oleum Balaninum.

Oleum Balaninum fit ex Balano Myrepsica, id est, glande unguentaria, quam Arabes vocant granum Ben: fit autem extuso, affatōq; affusa Rosacea aqua fructu isto. Porro fructus ipse Auellanae magnitudinē habet, colorem candicantem, & figuram ut plurimum triangularem. Cortice tenui claudit pinguem quendam nucleum fungosa & alba tunica involutum, affertur ex Syria & Arabia.

¶ *Oleum Balaninum repurgat maculas, varos, lentigines, cicatricum nigritias, fucos, aluum soluit, sed ventriculo aduersatur, dolores aurium emendat. Item si sonant aures, vel strepitum, aut sibilum edunt, cum adipe infusum auxiliatur.*

Oleum de Cherua.

Oleum hoc fit ex pingui quodam semine quod Arabes Cherua, Græci Crotona, Latini Ricinum vocant, fit autem eodem modo quod oleum Amygdalarū. Planta verò quæ semen hoc producit, vocatur à recentioribus Catapattia maior, ab Italis palma Christi, & Mirafolis.

*folis, à Germanis vvuderbaum, Zeckensame,
& Heydmfch Sprinck korner.*

¶ Prodest psoris, vlcerebus capitis erumpentibus, sedis inflammationibus, vuluis quæ occlusæ conuersæque strangulant, cicatricibus scedis, aurium doloribus, potu aluum ciet, quæ aquis grauatur, lumbricos eijcit.

Oleum Papaueris.

È semine vtriusq; Papaueris tam albi quàm nigri exprimitur oleum, eodem modo quo ex Amygdalis, Balano Myrepfica & Cherna.

¶ Impinguat, asperam arteriam lenit, februm ardorem mitigat, & insomnium.

Oleum Hyoscyami.

Hoc oleum exprimitur ex Hyoscyami semine eodem modo quo ex Papauere.

Oleum Spicæ.

Oleum spica fit per destillationem ex maiori Lauendula qua spica vocatur, apud nos

maioribus sumptibus sit quàm in Gallia Narbonensi, idèò potius emendum est à mercatoribus qui illud è Gallia afferunt.

Oleum Laurinum.

Oleum Laurinum apud nos non facillè fieri potest, quoniam verò in magna copia affertur ex Italia & aliunde, ideo facillè emitur à materialistis.

¶ *Calidum est & aperitiuum, mitigat cholicam, & frigidos dolores ventris, stomachi, capitis, hepatis, splenis, renum, matricis, neruorum, iuncturarum: denique omnibus ægritudinibus frigidis confert.*

Oleum Sesaminum.

Oleum Sesaminum exprimitur è Sesani semine, affertur autem ex Alexandria Aegypti Venetias, vbi ematur syncerum, nam adulteratur oleo Nucum & Papaueris, sed odore & sapore facillè deprehenditur à peritis dolus.

¶ *Oleum Sesaminum impinguat, auget sperma, lenit guttur, & omnem asperitatem & duritiem, & clarificat vocem.*

Petrol

Petroleum Flauum.

Petroleum clarum, quoddam est album, quoddam verò aurei coloris: defluit autem ex petris in Italia & plerisque alijs locis, vnde ad nos affertur.

☞ Calefacit, siccatur, essentia tenuitate in altum penetrat: digerit: proinde materiam omnem excrementosam consumit, ob id epilepsia, paralyti, vertigini, obliuioni, & lienis, renum, vesicae, vteri, neruorum, articulorum omnium, & reliquarum partium neruosarum doloribus frigidis maiorem in modum confert.

Petroleum nigrum.

Petroleum nigrum siue Naphtha nigra crassius est quàm flauum, gignitur autem in agro Broch dorpiano & Brunsvicensi in Saxonia.

PETROLEVM, id est, Naphtha.

D 3 PRAEP

P R A E P A R A
T I O N E S Q V O
R V N D A M S I M -
p l i c i u m .

*

*Modus abluendi Aloën cum
Aromatibus.*

R $\ddot{2}$. Aloës purissimæ & cribratæ ℥ j.
Cassiae lignæ
Spicæ nardi Indicæ
Azari
Schœnanthi
Carpobalsami aut succedaneorū eorum.
Xylobalsami
Cinnamomi
Ligni aloës
Crocī
Mastiches
Laccæ ana ꝑ iij.

Decoquantur aromata in aquæ quan-
titate sufficienti, secundum artem in du-
plici vase, deinde colentur, in colatura
dissolue Aloën continuè agitando, & po-
ne ad solem in vitrea aut vitreata patina
donec

P
done
linter
quid
Alo
tur, c
aren
ter a

R $\ddot{2}$. A
Aqua
M
cales
sider
ping
scut
abijc
lo in

M
ptori
qui e
natu
rū, sy

donec exiccetur. Oportet autem patinam linteolo puro tectam soli apponere ne aliquid incidat, quòd si hyeme lauanda est Aloë, in æstuarium ad fornacem ponatur, oportet etiam fundo vasis insidentes arenas & si quæ sunt aliæ sordes diligenter auferre.

Modus abluendi Aloën simplex.

R̄. Aloës purissimæ & tritæ ℥ ij.
 Aquæ cœlestis q β. aut ℥ vj.

Misceantur in patina vitrea ita vt aqua calefacta prius infundatur, deinde subsidere sinito sordes & calculos, & puram pinguemque aquam cui se pura Aloë miscuit, sensim excolato, & sordes in fundo abijcito, postea colaturam tectam linteolo in sole exiccato.

Modus abluendi Laccam.

Modus abluendi Laccam qui passim à scriptoribus traditur, admodum absurdus est, & qui eum primus inuenit aut tradidit, Laccæ naturam penitus ignorauit, nam quicquid puri, sincerū & efficax est in Laccæ, illud aquæ

miscetur, eam illi dicunt abijciendam esse, & quod remanet in Trochiscos formandum, hoc est calculos, ligna & sordes. Nos verò rectius modum trademus.

℞. Aristolochiæ longæ
Schœnanthi ana ℥ ij.

Decoquantur in aquæ ℔ iiij. aut q. β. donec remaneant ℔ iij. colaturæ insperge

Laccae integræ ℔ j. ℥ iiij.

Decoquatur Lacca: deinde lento igne, donec aqua fiat coloris sanguinei, & quicquid in Lacca boni fuerit dissoluatur, tum per filtrum aut laneum pannum cola, & remanentes sordes abijce, excolatam verò & sanguinei coloris aquam lentis prunis in duplici vase vsque ad mellis spissitudinem coquito, & tepidam massam in Trochiscos fingito : hic itaque verus est modus abluendi Laccam.

*Modus lauandi plum-
bum.*

℞. Mortarium plumbeum, in eum infunde aquam cœlestem, & agitato aliquot ho-

ras aquam in mortario, donec aqua colorem acquirat liuidum, & crassescat in modum limi, istum limum per linteum exprime & exiccatum repone.

*Preparatio Limaturæ ferri,
quam quidam Scoriam
vocant.*

R̄. Limaturam ferri optimi, aut Chalybis, aut Squamam, hoc est Batituram eius, purga eam ab omnibus immundicijs, hoc modo, proijciatur in aquam clarissimam, & fricetur manibus, postea sordidam aquam effunde totam, deinde impone limaturam in vitream patinam, & affunde modicum aceti vt tantum humectetur, nec emineat acetum, postea macera diebus xxx. vltimò tere & repone.

*Scammoneam præparandi
modus.*

R̄. Scammoneæ optimæ ℥ iiij.

Contere in subtilissimum puluerem, deinde insperge illi olei Violati optimi

D 5 modic

modicum, vt fiat massa: deinde excava aliquot Cytonia mala magna, & in cauitatem eorum impone massam Scammoneæ, & cooperi foramina Cytoniorum, postea assa in fornace, cum pane, donec Cytonia perfectè sint assata, deinde exime Scammoneam, & impone sequenti diluto.

R̄. Carnium Myrobalanorum Citrinorum ξ j.

Succi Cytoniorum ξ iiij.

Conterantur Myrobalani & misceantur cum calefacto Cytoniorum succo, & stent in infusione horis xxiiij. deinde leuiter cola, colaturam verò infunde Scammoneæ & optimè simul misce, vltimò in loco calido exicca, & exiccatam reponit Scammoneam.

Colocynthidis præparatio.

R̄. Colocynthidæ pulpæ $\mathfrak{b}$

Bdellij

Tragacanthæ ana 3 xij.

Incidatur Colocynthis minutissimè, Tragacanthum verò & Bdellium dissolue in aqua Rosarum quantum sufficit, & dissoluta

soluta
Trochiscis,
subtiliter
adhibetur
luta.

R̄. S.
putri
eius
inde
panis
bus,
furno
tunic
calid
diurn
let. I
aliqu
facto
quar

R̄. E.
rit,

soluta insperge incisæ Colocynthidi & fac Trochiscos, quos in sicco aliquo loco siccabis, exiccatos deinde Trochiscos iterum subtilissimè terito, & reforma Trochiscos adhibita Mastiche in oleo Rosaceo dissoluta.

Squillæ preparatio.

℞. Squillam magnam recentem neque putridam neque gelu flaccidam, abijce eius exteriores aridas tunicas, inuolue deinde eam massæ siue pastæ pistorum unde panis fit, assato postea in furno cum panibus, donec panes percocti fuerint, hinc è furno exime Squillam, & sigillatim omnes tunicas detrahe, & funiculo traiectas in calido loco exiccato, abijcito verò medium Squillæ cor, unde germen enasci solet. Porro Squillâ non est incidenda ferreo aliquo cultro: sed è ligno solido aliquo facto, nam contrahit à ferro venenosam quandam rubiginem.

Mezerei preparatio.

℞. Foliorum Mezerei quantum libuerit, ea macera in aceto vini horis xxiiij. postea

postea exiccentur : cum verò vti ijs vo-
les, contere, & in contundendo abijce
rum venas & neruos.

Esule præparatio.

Esula tam maior quàm minor, præpara-
tur eodem modo quo Mezereon.

*Gersam serpentariæ faciendi
modus.*

Rz. Radices serpentariæ veræ, vel loco eius
radicum Ari, id est, Aronis ꝑ iij. Teran-
tur subtilissimè, & infunde eis aquæ Ro-
sacæ ꝑ iiij. deinde exiccentur ad solem
in vitrea patina, linteolo tecta. Postea se-
cundò tantum aquæ Rosacæ infundito,
& simili modo exicca, tertio modo eodem
aquæ Rosacæ quantitas inspergatur, &
vltimò siccata farinam cum vino odora-
to in Trochiscos siue orbiculos finge & re-
pone : ingreditur autem hæc Gersa, vn-
guentum Citrinum, & reliqua quæ ad ni-
torem cutis conficiuntur.

Spod

Rz. Eb

Por

tum f

iunctu

linito,

crema

deinde

ueren

patina

cari si

ij. lb

milit

misce

dilige

tæ &

tabul

chisco

ne ex

teris.

simil

effica

tim

Et

fiat, a

*Spodium præparandi
modus.*

R̄. Eboris in partes secti ℥ j.

Pone id in nouum & nondum crema-
tum fictile, & crudo operculo regito, &
iuncturarum luto figulino diligenter ob-
linito, postea in fornacem figuli mitte, &
cremari finito donec fictilia percocta sint,
deinde exemptū ebur in tenuissimum pul-
uerem terito, & cribrato, & infunde ei in
patina vitrea aquæ Rosarum ℥ ij. & exic-
cari finito: deinde secundò terito, & alias
ij. ℥ aquæ Rosaceæ affundito, atque si-
militer exicca. Tertio etiam terito & ad-
misce aquæ Rosarum libram vnam, in qua
diligenter dissolutæ sint Camphoræ tri-
tæ & subtilissimæ ʒ iiij. Tere omnia in
tabula marmorea durissima, & finge Tro-
chiscos, quos repone in denso vase aliquo
ne expirent. Porro si Ebur habere non po-
teris, loco eius sume Cornu Ceruinum, &
similiter præpara: est enim hoc quoque
efficax medicamentum ad multa, præser-
tim contra venena.

*Ebur crematum, melius est ut operto fictili
fiat, aliàs enim non candidum sed nigrum fit.*

Pulm

Pulmonis Vulpini præparatio.

R̄. Pulmonem Vulpis recentem, extrahere ex eo arteriam siue fistulam, & lauari in vino odorato calefacto, mox ollæ impostum exicca in tepido furno, deinde exiccatum reponere in loco sicco, & inuolue ab sinthio ne putrescat.

Epatis Lupini præparatio.

Epas lupi eodem modo præparatur, quo pulmo vulpis.

Sanguinis Hircini præparatio.

Hircum mediocris ætatis domi alito, & per mensem nihil aliud dato præter Pimpinellam, Apium, Petroselinum, Leuisticum, & similia, deinde sanguinem eius qui ex arterijs fluxit excipito, & concretere finito, atque aqueum illud effunde, grumos verò sanguinis in furno exicca. Mactandus autem est hircus veris exitu, id est,

id est
ingre

R̄. A
anim
nec p
niosa
sana l
frigid

M
ni in
secun
pum

R̄. L
collo,
se, qu
feruic

id est, principio ætatis cùm Sol Cancrum
ingressus est.

*Adipum vel pinguedinum
preparatio.*

℞. Adipem vel pinguedinem cuiuscunque
animalis, & laua in aqua aliquoties, do-
nec pura defluat aqua, & non amplius sa-
niosa aut cruenta appareat, deinde inci-
sam liqua in duplici vase, & eliquatam in
frigido loco repone sine sale.

Medullarum preparatio.

Medullas ex ossibus auferto Autum-
ni initio, & laua, & liqua in duplici vase
secundum modum, qui traditus est in Adi-
pum siue Pinguedinum præparatione.

Oesypum faciendi modus.

℞. Lana succida, hoc est nondum purgata, ex
collo, feminibus & femorebus omnium dento-
se, quantitatē satis magnā, infunde ei aquam
feruidam, & laua diligenter, quousq; omnem
suam

suam pinguedinē in aquam deposuerit. Postea expressam lanam sepone, & aquam illam pinguem & sordidam vasculo aliquo diutissimi ex alto fundito & refundito, donec spumosa fiat, tum finito spumam subsidere & collige aquae innatantem pinguedinem, iterumque aquam refundito donec spumet, & subsidentem pinguedinem auferto, & rursus refundito donec non amplius spumet, & nulla concreseat supra aquam pinguedo. Tum collectam pinguedinem inungito, & in aqua lauato manibusque diducito, donec pura fiat & aqua clara defluat & albescat, & linguam admota non mordeat, tum repone in fictili denso, loco frigido. Porrò hic Oesyphus hodie vocatur corrupto nomine: Hysopus humida, sed non bene preparatus habetur in Pharmacopolijs.

Modus coquendi Terebinthinam resinam.

R̄. Resinæ Terebinthinæ aut eius loco Laricnam resinam, quam Terebinthinam hodie vocant ℥ j. affunde ei aquæ ℥ xxiiiij. & coque in magno vase donec odorem amittat & inspissetur, aded vt refrigerata digitis in puluerem teri queat, hoc modo,

modo vsta resina ingreditur in quædam
Vnguenta, olea, & in Trochiscos Cyphi
qui pertinent ad Mythridatium.

Acaciæ Succedanea.

*Acacia vera apud nos non potest confici,
eius autem loco sumunt nostri Pharmacopola
totius ferè Europæ, succû Prunorû syluestriû,
id est, Schlehsafft. sed hac, quam describe-
mus, propius ad vera Acaciæ vires accedit.*

Rz. *Seminum Thamarindorum*

Sumach ana lb ij.

*Contundantur, & affunde eis aquæ coe-
lestis lb viij. aut q. ß.*

*Macera deinde per horas vigintiqua-
tuor. Postea coque donec tertia pars aquæ
remaneat, excolatam deinde aquam, cum
albuminibus ouorum clarifica & despuma,
despumatam deinde iterum coque su-
pra lentas prunas ad spissitudinem iustam,
deinde repone, vt Acaciam ex prunellis
syluestribus factam.*

*Finis eorum, quæ Valerius Cor-
dus Nurembergensi Sena-
tui exhibuit.*

E APPEN

APPENDIX

EX SCRIPTIS D.

Iacobi Syluij Medici Pa-
risiensis, pro instru-
ctione Phar-
macopola-
rum.

*

DE SINGVLORVM
Medicamentorum simplicium ex
acto Delectu, Collectionis tem-
pore legitimo, Repositione con-
moda, & Duratione eorum.

DE RADICIBVS.

Radices euellende sunt, cum me-
dicamentosa sunt maximè. Qua-
dos omnibus eodè non inest tempo-
re. sed alio alia vegeta magis sunt:
quanquam sunt qui putent omnes radices le-
gendas Autumno, vbi folia deciderunt: alij
Veris initio, priusquàm in folia aut caulè erum-
pant.

pant. Omnes tamen integra sunt, si fieri potest
 vellenda, & vnaquaq; in solo & caelo natura
 ipsius maxime familiari, bene nutrita, bene ha-
 bita, non pra alimentum copia enormes, neq; ob
 inopiam strigiose, tenues, rugosae: mox aqua la-
 uanda, et radiculis portionem quandam alimen-
 ti repetentibus, & stolonibus etiam dum trahen-
 tibus purganda: post (nisi utendi recetibus ali-
 qua incesserit vel comoditas vel necessitas) sic-
 canda, quaedam umbra & vento, ut apij,
 feniculi, viridis, & quae aliae sunt vel mi-
 nores, vel sicciores, vel rariores, quarum vi-
 res solceu ignis prompte dissipet: quaedam con-
 traria dictis sole & vento, vel igni siccan-
 tur, si caelum est nubilum, aut hyems: & sa-
 pe versanda, ne mucida aut putrida fiant: ut
 bryonia, gentiana, mandragora, rhei pon-
 tici. Si vero siccatus cito est opus, patella igni-
 ta impositas saepe versando siccabis. Qua-
 dam item integra siccantur, ut gentiana, a-
 liae in taleolas dissectae, ut iris, aliae lignose
 matrice (sic enim cor plantarum Gaxa ex
 Theophrasto vocat) adempta, feniculi, pe-
 troselini, apij. Deinde reponuntur loco non in-
 solato, non infumato, non humido, non pulue-
 rulento, sed sublimi, puro, sicco, aut septentrio-
 nem, aut potius meridiem spectante, praeser-
 tim quando hunc plantae quaedam adhuc humi-
 diores requirunt, modo non flent austri. Eadem

quandiu vegeta adhuc sunt seruanda, par-
 ua scilicet ac tenues & rare, vt asari, aspara-
 gi anno tantum, quanuis elleborus vterque
 etiam triennio seruari possit, vt magna &
 crassa essentia pradita, bryonia, rheonpon-
 cum, aristolochia, gentiana. Hæc autem tri-
 colligendi tempus legitimum, repositio com-
 da, & duratio, non in radicibus solis obser-
 uanda sunt, sed etiam in alijs plantarum par-
 tibus, atque adeò quibusdam animalium ab-
 quorum partibus, vt sanguine hircino, hepate
 lupi, pulmone vulpis, vesica apri. Propterea
 chamapityn, chamædryn, thlassi, centaurium
 polium, hypericum, aliæque florentia capiendæ
 Galenus, theriacen, vel aliud medicamentum
 compositurus, non sole æstiuo siccata, neq; duo
 fructus eorum adhuc crudi & imperfecti sunt.
 Iubet idem continua speculatione cognosce-
 dū, quando fructus sunt futuri, quando eduo-
 tur, quando augentur, quando denique ri-
 gent. Quo tempore potissimum eos commode
 decerpas, & in siccis domunculis repositas co-
 stodias, ne à solis radijs vrantur, neque humi-
 ditate à tecto, vel muris madesiant. Ob id do-
 mo non vult subterranea eos reponi, nec alijs
 vicina, neq; sub tegulis, sed horum media, qua
 ostia meridiem spectantia habeat, prope qua
 tamen medicamenta ne reponas. Omnia igitur
 legenda, quædo summarum sunt virium, et a-

cusandi tum mercatores, tum herbarij, qui radices, liquores, succos, si res, germina, fructus extra anni tempus carpunt, & in vrbes conferunt. In quibusdam & astrorum obseruatio valere putatur. Pconia enim radix ad epilepsiam legenda decrecente Luna quibusdam videtur, & Alysson sub aestu canicula vult legi Galenus, vt Aeschrion caneros fluuiatiles capi contra rabiem, vnde est herba nomen tanquam vis quaedam illis contra rabiem a sydere accedat, rabiem canibus afferente. Plantas item calidas ex calidis regionibus, et ex harum editis & siccis locis, vt Creta montibus, praefert Galenus.

DE HERBIS.

Quae prius in radicibus dicta sunt de collectione, repositione, duratione illarum, ad herbas etiam transferri possunt, nisi quod his ferè recentibus vtimur quibusdam omninò, vt portulaca, lactuca, buglossa, atriplice, beta, brassica, acantho, nasturcio, helxine, mercuriali, viola nigra, intyho, fumaria, hyoscyamo, mandragora, & alijs permultis. Quibusdam verò recentibus vtimur, quando his mitioribus opus est, vt ruta, mentha, absinthium, abrotanum, recentes minus calent ob mistam humiditatem excrementosam, siccatae verò

calidiores sentiuntur, & fumaria recens minus aluum subducit, magis sicca.

Colliguntur serè cum floribus herba, aut seminibus, sic benedictus carduus acanthium putatus, centaurium paruum, calamintha, chamædrys, chamæpitrys, daucus, fumaria, maiorana, polium pulegium, origanum, serpillum, thymus: aut saltem cum vigent folia magnitudine, odore, colore, præsertim quæ cacumini sunt propiora.

Siccantur in umbra magis, nisi si quæ scapo sunt crassiore, aut folio humidiorè, & ob id apto putrere. Vbi probè sunt siccata, reponuntur uti radices, sed minus diu seruari possunt, ob id quotannis mutandæ.

DE FLORIBVS.

Flores ut plantarum partes reliquæ legantur, cum maximè vigent, ut capparum in gemma, rosa expãdi capta, reliqui serè aperti. Sed haud ita pridem & ex quibus vis, nondum exhalauit, siccantur sole magis, minus, pro varia ipsorum natura: quidam siccandos volunt, donec ex ponderibus decem unicum supersit. Reponuntur, ut alia, quotannis mutentur, quauis schænos anthos etiam decennium efficax seruari possit, chamamelum item diu vegetum est,
ob for

ab fortem partium suarum mistionem.

¶ Flores & omnia quae iucundum odorem efflant, aëreolis tiliaceis nullo situ obductis reponuntur.

DE SEMINIBVS.

Legenda sunt semina, cum sunt matura, & fructus quibus includuntur maturi. Semina verò quotannis mutare praestiterit, etiam si pleraque diutius seruari possint.

¶ Ut aptè perennent, charta aut folijs aptè involuantur.

DE FRUCTIBVS.

Fructus vt maturi decerpantur necesse est.

DE CORTICIBVS.

Cortices vt recondantur eximere conuenit, cum herba suis folijs exuuntur. siccantur etiam expurgata inibi, locis asperginem non redolentibus, sed cum luto aut puluere sunt obsita, aqua elui debent.

Xϒλός, id est, succus ex plantis totis, vel plantarum partibus concisis & tuis, torculari vel manu, vel aliter expressus, aqua inter dum aspersa, aut vino, aut liquore alio, vel recens vsurpatur, vel vase, aut loculamento aliquo reponitur, hicque vel liquidus, vel siccus. Liquidus item aut per se seruatur, vt vinum, acetum: aut misto sale, vt omphacium, oleum: aut superfuso phiala oleo, vt succus rosarum, granatorum, limonum, cydoniorum, sambuci, ebuli, & similibus aut sole, vetustate, aut igni per se siccatur, vt succus Glycyrrhizæ, opus Cyreniacus, scammoniū: aut coctione cum melle, vel saccharo ad iustam crassitiē facta sole vel igni, vt in plurimis syrupis au- dies. Qui verò succi sine melle aut saccharo reponuntur, plurimum corrumpuntur, nisi igne diutius cocti, aut sole æstiuo vsque ad mediocrem crassitiem siccati fuerint. Idem temporis spacio sicciores euadunt, pluribusque anni seruati, eò siccitatis veniunt, vt balausticis similiter leuigari possint (quales sunt succus hypocistidis, vna acerba, glycyrrhizæ, centaurij, & alij propè omnes) qui verò ex his lentorem quendam naturā habent, dilatantur magis, quàm leuigentur, nisi siccioribus multis mista horum parua portio. Portulacæ semper-

uini

uini,
sarun
test e
expr
aliy t
neo v
lare p
pe cu
plan
fæno
mucc
strur
dam
muc

arge
etia
lign
rys

liq
par
&

uiui, corylidonis, & aliarum similiter glutinosarum succus, præ lentore nimio per se non potest exprimi, cum omphacio probè trita herba exprimitur, alij tritas igni lento calefaciunt, alij tritas loco frigido, vt cella vinaria, vimineo vasi impositas in catinum subiectum destillare permittunt. $\chi\upsilon\lambda\omicron\varsigma$ etiam, id est, succus, sæpe cum humore aliquo extractus ex partibus plantarum, vt semine psyllij, cydoniorum, lini, fœnogræci, lentorem, aut velut cremorem & mucorem significat, vnde dictum est emplastrum $\delta\iota\alpha\ \chi\upsilon\lambda\omicron\omega\mu$, id est, de glutinosis quibusdam succis, diuersum tamen ab eo, quod est de mucilagibus, vt in compositis leges.

¶ Liquidis medicaminibus densior materia argentea, vitrea, aut cornea conuenit. Fictilis etiam, si modò rara non sit, accommodatur, & lignea, præsertim è buxo, sed ænea vasa ocularys medicamentis liquidisque, &c.

DE LACHRYMIS.

$\alpha\upsilon\pi\upsilon\sigma\mu$, id est, lachryma seu humor ex planta sponte sua destuens, siue in gummi aquea res concreseat, siue in resinam liquefat, oleagina eius substantia Arborum partibus præsertim truncis à germinatu incisis & scarificatis, etiam resinas elicimus. Accessis

E 5 autem

autem arboribus resinosis, ut pinu, picea, laticee, terebintho, teda, cedro, ex resinosa substantia igni parum siccata sit pix liquida, cui quæ supernatat, pissanthum tenui consistencia facultate est astringente, ob id cariciem sua vlla noxa tardat, ut pisselaum, id est, pix liquida cum oleo mixta. Galen. lib. 1. comp. ph. part. Pissasphaltus autem est Mumia Serapionis. Si pix iterum coctione siccetur, Palimpissa dicitur, sicca aded ut pulverizari possit, qualis est Græca, etiam Celophonia, & Hispana, & Gallica dicta *ἰαρά ἑρπύια*, lib. 8. comp. ph. part. & Dioscoridi probatur & Lycia. Est etiam Dioscoridi ex iisdem arboribus resina liquida & sicca. Resina omnis calefacit, siccatur, tenuium est partium, magis minus.

DE ANIMALIBVS, & eorum partibus.

Sanguis hirci quadrimi, bene habitus, aliquandiu nutriti vino albo, saxiculo, seseli, lauro, & cæteris calculum frangentibus, Augusto mense ingulati, medius effluens (nam primus tenuior, postremus crassior putatur) vase vitreo receptus, teclus linteo raro, sole siccatur, etiam cum myrrha, folijs lauri, & similibus, calculum potenter frangere dicitur, Tralliano,

Amica

Auicennæ, & cæteris prælicis.

Adipem & medullam stammis vasis recondi conuenit.

Medulla loco sicco & edito, & septentrio-
nem spectanti reponitur, cum folijs lauri siccis,
ut putrescant, aut situm ducant, quæ iniuria in
locis humidis meridiem spectantibus eis acci-
dit. sunt qui reponant bifariam, adipum modo.

ADULTERIA SIM- plicium Medicamen- torum.

ACacia succo & carne prunorum agre-
stium representatur dolo parum malo,
cum utraque viribus conueniant.

Aloës crassæ partes & impure lotionem se-
paratæ aqua marina & croco Mesuæ adulte-
rantur, sed croci odor dolum aperit. Alij aca-
cia, alij gummi immiscendo adulterant, tuncq;
minus est ad minima friabilis, & odor & sa-
por est alius.

Ambra puluere ligni aloës, styracis, lada-
ni ambra largioris moscho in aqua rosarum
soluto. Sed hæc manu attritu multo ceu cera
mollescit, vera non mollescit. Platearius.

Amomum Planta amomide simili, sed ino-
dora, ex Armenia delata, seminis dissimilitudo
ritium

vitium detegit.

Asphaltum, id est, bitumen pice mistum Dioscoridi, licet adulterari non posse, ut neque carpobalsamum, neque xylobalsamum, scribit Gal. lib. I. *Antid.*

Aerugo multis modis adulteratur Dioscoridi: sed hodie syncerior videtur, si adulteratum suspiceris, notas ex eo repete.

Aëris flos de limata aris scobe.

B*Dellium* adulteratur gummi, sed ita vitium minus est amarum, & suffitu odoratum, Dioscorid.

Balsamum, id est, opobalsamum, vitiatum terebinthina pauco opobalsamo mista, vel sine hoc croco orientali, & succo foliorum citri, vel oleo nardino. De quo in opobalsamo plura leges.

Bitumen adulteratur pice, ut in *Asphaltum* dixi.

C*astorium* variè adulteratur, vitium autem facillè deprehendes attentus notis quas in vero & laudatiore castorio diximus in partibus animalis medicamentosis.

Coctus radice prædura Helenij Comagenij, sed odor Helenij minus vehemens, neque caput tentans, & sapor minus acer, quam cocti.

Crocus misto crocomagmate tunso, flore croci, vel oleo & pulvere bersilij, ut vocant: qui fricando dolum detegit, vel sæpe sublitu et

libar

lithargyro, vel plumbagine ad pondus augendum, vtrunque minus odore vegetum est: prætereà hoc est puluerulentum. Adulterati quoque croci color et odor celeriter euanescent, veri diu permanent. Gal. 1. Antido.

Cassia odorata, corticibus capparibus & radicibus tamaricis mistis.

Caphura, gummi Iuniperi, sed hoc est minus odorum & durius, illa est friabilis, & odore valentiore. Platearius.

Charyophylli vetustate examinati vino puluerem optimorum charyophyllorum habente irrigantur, siccantur, foris solum charyophyllos olent, & vix ad dies decem molliores sunt integris.

Carpobalsamum adulterari semine hyperici simili, quod Petra Palestina oppido afferitur, auctor est Diosco. adulterari tamen non posse, affirmat Gal. lib. 1. Antido.

Euphorbium lacte hædino, sarcocolle, & glutini mixtione conspurcatur, experientia veri est difficilis, nam Euphorbium leui gustu os diu accendit, ita vt omnia gustata euphorbium resipiant. Idem iniectum igni odorem edit fastidiendum, Diosc.

Ebur vstum (quod cur spodium vocet vulgus non video) ossibus canis vstis vel albo marmore vsto, id verò grauitate proditur, illud
forma

forma ossis, & linearum desiderio.

G Albanum mutatur resina, farina fabarū
 excorticatarū, hammoniaco, Dioscori, ex
 cuius notis syncerum deprehendes.

Galanga acris cypero europeo inispido, vel
 falso, vel bistorta (ut vocant) radice austera,
 si verò dictæ radices aceto puluerem veræ ga-
 langæ & piperis habente biduo macerentur,
 fors solum galangam referunt. Platearius.

L Adanum stercore caprino & puluere ni-
 gro, id autem tractando non mollescit, sed
 in puluerem abit, modo ladani vetustate ex-
 citi. Viribus præterea & odore ladani caret,
 quod sic vitiatum est.

Laceromne antequàm sicescat adultera-
 tur sagapeno, aut faba lomento, sed malefi-
 cium deprehenditur colore, odore, sapore, dilu-
 tione. Diosco.

Licum quibusdam amurea, succo absin-
 thi, felle tauri sedid à viribus synceri multum
 recessit.

Lemniam terram sic adulterant, ut nemo
 veram à falsa possit fecernere, sic & Lycium
 Indicum, & plurima alia, ut verorum nota à
 falsorum notis non exactè discerni possint.

Ligustici semen adulteratur semine quodam
 simili, quod facillè gustu discernitur. amarum
 enim est, alij semen faniculi aut seseleos admi-
 scen

scentes lignisticum dolo vitiant.

Lentiscina resina, id est, mastiche thuris & resina pinea nucis mistura.

Moschus pelliculus incisus puluere carnis columbina siccata, sanguine hœdino, pane asso. Si eius certum pondus beluij madenti impositum aliquandiu sit grauius, est legitimum, si pristinum pondus seruat, suppositiuum.

Manna Arabum saccharo & folliculis sennæ.

Myrrha adulteratur gummi macerato in aqua, in qua myrrha maduerit, Diosco.

Nardus adulteratur stimmi, seu sibiio cum aqua aut palmeo vino inspissationi ponderisque causa inspirato.

Nardus Celtica adulteratur imposita herba simili, quæ hirculus ab odoris grauitate vocatur, sed herba candidior sine cauliculo, minoribus folijs, radice nec amara nec odorata, vti vera nardus est.

Opi omnes adulterantur addito sagapeno, antequam inarescant, colore, odore, sapore delus deprehenditur, & quia cum aqua vel salina non mox soluuntur adulterata, adulterantur etiam fursure & farina præcipue uarias, id est, qui ex caule defluit, quia dilutior:

giſtar

gustias verò, id est, qui ex radice perlucidior & purior. Quamvis enim radice incisa aut caule quod effluit crassum & lentum ὀπῶς, id est, liquor dicitur, lib. 6. simpl.

Opium, semine lactucae agrestis.

Opoponax, hammoniaco aut cera, tunc in aqua si digitis teratur, non soluitur, nec latefcit uti syncerum, Diosc.

Os ex corde cerui cartilagosum, simili ex maiorum animalium corde.

Orobalsamum tam variè adulterant & astutè, ut eius adulteria etiam exercitatisimos fallant.

Hac verò adulteria inuulganda non censeo, ne maligni etiam vitient à nobis edocti. Vitiatum misto unguento terebinthino, lentiscino, Cyprino, balanino, susino, metopio, melle, vel Cypria cera liquida, sed maleficium faciliè deprehenditur. Nam verus liquor in vestem laneam fusus, maculam non facit, & post lotionem notam non relinquit, cum vitiatum inbareat. Adhac merus, lac si instillatur coagulat, & in aqua aut lacte celerrimè liquatur, & colore latefcit. Alias quasdam notas apud eundem & Simeonem si libet, legeris potius, quàm apud barbaros hoc seculo adhuc legi solitos, profunda hominum ignorantia, & magno mortalium incommodo.

P
 affec
 simili
 uum
 Ant
 ria a
 rum
 alter
 tium
 tur, i
 Illud
 lutur
 affie
 ratu
 & c
 est, t
 non
 Delu
 lefici
 fran
 rino
 crem
 hil s
 rant

Piper longum fraudulenter preparatum, est herba quaedam flaua, quae à Xene affertur, aspectu quidem, non autem gustu macropiperi similis, haec autem aqua irrigata soluitur, natiuum macropiper insolubile permanet, Gal. lib. j. Antidotorum. Piper longum Verum ex Barbaria affertur: adulteratum verò duplex est. alterum, quod in Alexandria maximè conficitur, alterum herbae cuiusdam germen. Quod factitium est, si per diem totum in humore maceretur, illico liquatur ac soluitur. libro. 4. sanit. tuèd. Illud fortè ex maza subacta aqua, in qua dissolutum aut maceratum sit piper, & in formas affictas, coniecta, post siccata. Vidi etiam adulteratum ex germine & velut nucamento betulae & coryli.

Pastili theriaci ex radice pentaphylli, id est, tormentilla: Venetis malè componuntur, non ex viperarum carne. Hermolaus in Coroll. Atusa.

Phu radice rusci admista vitiat, sed maleficium facile deprehenditur, quia haec dura est, frangi contumax, & sine ulla odoris gratia.

Pompholix, taurino glutine, ouillo vel marino pulmone, aut grossis vel quibusdam alijs crematis.

Pentapetalon, Pentaphyllon, Polium, nihil simile habent in plantis, ob id non adulterantur.

Rha Ponticum, radice centaurij magni. Rha barbarum examinatur maceratum aqua diebus quinque, postea siccatum idem minus in crocum tingit, intus nigricat, varietatem infracturis amisit, densius est, astringit magis, ex aqua verò illa siccata trochisci sunt regibus.

Rhop cum viget ac integrum est, valenter astringit, densum est ac contractum tota substantia, tamen celeriter perforatur. Incole regionis in qua gignitur, coctione vires eius in aqua trahunt, deinde rheum siccatum tanquam integrum sit, nec coctum transmittunt, sed id rarius est & laxius integro, nullam aut minimam astrictionem retinens. Quantum aliis notis rheon à rha barbaro differat, alibi dicimus.

Sagapenum succo lasaris & Galbano, Diosc. Sid non liquefcit, sed verum vino vel aqua affusa statim dissoluitur, Galen. lib. 1. Anid. Sarcocolla puluerizata est suspecta adulterij, Diosc. à quouis pulvere misto, integra est gatur.

Styrax modis multis Dioscoridi adulteratur, sed dolus facile deprehenditur notis abri dictis.

Santalia lignis alijs, rubrum berfilio inodoro, flauum & album ligno cedrino odoratiore linguam calefaciente.

Scammonium lacte tithymalli & sarcocolla, vel
erui farina, tunc linguam minus valenter pun-
git & mordet.

Saccharum intus fæculentum aut spuma
succii canna eius auclum, tunc in ore vanescit,
& fræctum nigricat.

Turbith gummi dissoluto quibusdam radi-
cibus extremis illito, verum autem si fran-
gitur, gummosum est intus.

Tamar Indi, prunis adulterati non splen-
dent, humidiores sunt, sapore & nucleo prunorū,
multum à semine Tamar Indorum diuerso.

Thus pini, resina & gummi, suffitum autē
gummi flammam non edit, resina autem in fu-
mum vanescit, thus statim ardet, odore etiam
malefium proditur.

Thuris cortex, pini aut nucis pineæ cortice,
horum tamen index ignis, nam reliqui corti-
ces suffiti, quanquam incenduntur, sine odore su-
mant. Thuris verò cortex ardet, & odorum fu-
mum edit.

Thuris manna adulteratur cribrata pini re-
sina, aut polline aut cortice thuris cōiusto, sed hac
igne deprehenduntur.

Hec abundè fuerint ei, præsertim qui veras
simplicium sincerorum notas, ex libro primo accu-
ratè didicerit. Nam cum relictum sui & obliqui
sit index, ut in iudicò huius docuimus, & in vno

quoque rerum genere quod perfectissimum est, idem sit simplex ac vnicum. Id si cognoueris, alia ei congeneria aut etiam arte affinia nullo negotio secreueris.

S I M P L I C I S
A L I C V I V S
A B S O L V T E

Scripto, quid accipiendum.

AM tradamus simplicis alicuius nomine scripto absolute & sine determinatione sexus, coloris, magnitudinis, figurae, loci, temporis, vel notarum probitatis aliarum, vel partis eius simplicis, radicum, foliorum, florum, seminum, & cetera, quòdnam sit eligendum, nam pro varijs scopis varia, sed in scopos efficaciora diligimus. Quàm in rem te iuuabit nostra simplicium per locos communes descriptio. Quae enim radicibus solis sunt efficaces planta, illarum nomine radices veniunt, quae folijs, floribus, fructibus, feminibus, cortice, ligno, liquore, succo gummi, sunt vtilis & medicamento se magis. Dum planta nomen effertur, partem eius usurpari solitam elige. quum verò pluribus suis partibus ad res etiam varias valent, quibus sit opus, coniecta ex partim illarum

rum facultate & affectus natura, & medicamenti constituendi forma, ut ammi, anisum, apium, carum, cenicus, cuminum, gith, libysticum, nasturcium, psillium, seseli, staphis agria, semine sunt præstantiora, idque solum illarum nomine intelligendum, in alijs multis similiter.

Anisum Cretense lib. 4. sanit tuend.

Hagnus, id est, flos eius aut semen, licet filia etiam sint vitilia.

Agaricus, albus & fæmineus.

Aloë, id est, succus eius, aloë Indica libr. 9. simplicium in diphryge,

Alumen, scilicet, scissile, quia præstantissimū. lib. comp. pharm. gen. primo.

Acetum, ex vino non hydromelite vel cereuisia.

Aristolochia pro re proposita explicanda est, rotunda enim cum multum tenuare crassum humorem, tergere ulcera, digerere ex utero, longa autem cum mitiora hæc volumus. Clematicus autem quia fragrantior in unguentis expetit.

Amomum Scythicum libr. 8. comp. ph. part.

Ammi Illyricum lib. 9. eiusdem, Aegyptium alijs laudant.

Balsamum, opobalsamum potius intelligendum quam carpobalsamum, aut xylobalsamum lib. 2. comp. phar. part.

Bryonia alba, quia efficacior quàm nigra.
Buglossum vtrūque folijs & flore efficacius,
 radice tamen non inutile.

Casia vel *casia* in libris Græcorum. *Casia* syri-
 na optima, & *cinnamomo* viribus & toto ha-
 bitu finitima. In libris Arabum eadem *Lignea* di-
 citur, altera verò fistula his dicta ponitur, cum
 medicamentum est purgatorium.

Lardamomum, maius.

Capparis, cortex radiceis.

Centaurium minus in purgantibus medica-
 mentis, in cæteris maius dictum à facultate mul-
 tiplici & efficaciore.

Calamintha, montana, quia efficacior quàm
 domestica.

Costus, amarus, cum subamarus & valde a-
 cer solum nominetur, dulcem tamen nescio quem
 Arabes inuenerunt.

Cypressus, id est, nuces eius in astringenti-
 bus medicamentis, lignum aut folia in diure-
 ticis.

Cinnamomum optimum, de quo in simplici-
 bus abundè.

Corallium rubrum.

Cuminum Aethiopicum. lib. 4. sanit. tuend.

Daucus agrestis, nam satius pastinaca est
 alimentum verius quàm medicamentum.

Elleborus, niger *Mesuae*, quia salubrior: al-
 bus *Galeno*. *lib. 3. libr. 5.* Obserua igitur, an

compo

compositio sit Arabica aut Græca. Ellebortus uterque & helenium ex locis editis præstant.

Eruca, sylu. stris, quia efficacior hortensi.

Ephimum Atticum melancholiam ex ventriculo purgat, id in Græcis compositionibus vsurpandum, in Arabicis Arabicum.

Feniculus, semen, sed in collyrijs succus foliorum aut radicum.

Galla, solida efficacior quàm perforata.

Gummi, Arabicum id enim omnium perfectissimum vel Plinio auctore.

Glutē, mastiche, cæteris glutinis efficacius, ut vitrum etiam glutinet, quibusdam intelligitur, alijs ichthiocola, alijs taureolla magis placet glutinis nomine.

Hyssopus montanus hortensi melior, ut calamithe môtana efficacior domestica. *Hyssopum Cilicum* Diosc. *Creticum* verò *Archigenes*, apud Gal. lib. 8. con. p. pharm. part.

Rhoscyanus, albus, seu album eius semen, quod tam. n. interdum exprimitur, frequentius tacetur.

Iris, radix ireos Illirice veteribus, nunc pharmacopolarum ignavia Florentina vsurpatur, cum illa per Venetos facile haberi queat.

Lupinus amarus, nam dulcis esculentus est, ut ille amaritudine per macerationem in aqua deposita.

Lactuca, semen, præterquam in victus ratione, ubi herba potius intelligitur.

Lapathum, oxylapatum efficacius rotundo.

Lithargyros, auri, tamen lithargyros chrysolitis aliquoties in l.b.comp.ph.Gal. legitur.

Mastiches, Chia lib. 7. met. & alibi passim. Aegyptiam tamen ac recentem ob id pinguis-
simam laudat lib. 2. ad Glaucum.

Marrubium, album præstantius nigro.

Mel apum, alterum, acromeli seu mel acris
& rosudum.

Margaritæ, solidæ meliores perforatis, nisi etiam sint flauæ, obscuræ, solidis pares.

Medula si non additur cuius animalis, & valens futurum est medicamentum, ceruina miscenda valentior quam vitulina, libr. 6. comp.ph.part.

Nuclei, pini, oliuæ, dactyli autem Auicenna

Oleum oliuum ex oliuis expressum.

Opium Thebaicum, Galen. libr. 7 simpl. & post eum omnes.

Petroselinum, Macedoniū, & in hoc Astreticum, & huius semen maximè in vsu est libr. 8. comp.ph.part.

Pruna, si alius deŭcienda est, Damascena & Hispana seu Iberica hodie Augustana & Cathalaunica Italis dicta, sunt multò præstantiora, vel si qua his similiter sunt pinguis, dulcia si ad cohibendum & astringendum fit medicamentum

dicamentum, Damascena immatura, vel potius quæ Iorana nobis dicuntur. S. Iuliani & Turonica.

Papauer, album semen.

Piper album, quia acrius, & linguam magis pungit quàm nigrum. à quo per aduſtionem vix exhalauit, Gal. lib. 8. simpl. sed album id maturum intellige. Nam album est macropipere in racemum granatim dehiscente, recens factum, minus est acre, & macropiperi facultate proximum, quale apud Serapionem est accipiendum.

Pix liquida in suppurantibus & tergentibus: sicca, in siccantibus unguentis epuloticis & glutinantibus, Gal. lib. 7. simpl.

Peonia, mas seu eius radix, vel semen, Ma nardus ætatis nostræ medicus longè doctissimus in epistolis.

Polypodium, quernum vulgò vsurpatur: murale & à saxis pratulerint cum Narbonensibus quibusdam, quod frequentissimum, & præ quo no omnes venditant, nisi si quando astrictione opus est, qua ratione hederam quoque quernam nonnullis expeti audio.

Quatuor emolientia mal-
na, alihea, viola
nigra, acan-
thus.

F 5 Quatuor

Quatuor semina.	Frigida	Maiores, melonum, cu- cumeris, cucurbita, ci- truli.
		Minora, lactuca, por- tulaca, intybi, cichori.
	Calida	Maiores, cumini car- ni, anisi, fœniculi.
		Minora, apij, dauci, ameos, amoms.

Quinque radices vretica, apij, petroselinum, aspara-
gi, graminis, rusci.

Resinarum, primas non iniuria meruit lenti-
scina, id est, mastiche inter alias vero præfertur
terebinthina, quia melior quam colophonina, &
phryæta dicta, aut illius loco ponitur larix di-
cta, terebinthina propè similis, Galen. libr. 1.
comp. ph gener. Recentioribus vero pinea intel-
ligitur.

Ruta, folia ruta agræstis, Græcis vero folia
ruta domestica. Illam vero & illius semen, me-
ly vel hesanum, vel hesasa, vel cium Syris, apud
quos nascitur Hermola fere vocant.

Rosa, rubra recens in purgantibus, sicca in a-
stringentibus.

Rhaphanus sylvestris.

Rosmaris, folia, interdum flos, quem nescio
cur hodie vulgus, ἀρωγόν, id est, flos in absolute
appellet.

Rhus,

Rhus, cortex fructus sumach dicti.

Stachas Stachados Arabicè flos.

Syrax, calamintus, nam liquidus vulgò dicitur.
 Elus est myrrha stacte, si verus sit.

Santalum, flammum.

Spica, nardi Indica.

Sulfur, $\alpha\pi\rho\rho\upsilon$, id est, ignem non expertum
 seu vinum, est nobilissimum, ad quadam extin-
 ctum cen nobis familiarius praefertur.

$\Sigma\chi\iota\nu$ & id est, iuncus: pro scœnu anthos.

Tres flores cordiales, violarum, buglossi
 vtriusque.

Thymum, Atticum aut ex editis locis & sic-
 cis, lib. 4. sanu tuenda.

Viola nigra seu purpurea, vulgò Martia
 & quadragesimalis, quòd in ea tempora flos fe-
 rè incidat, & eadem recens si haberi potest, nam
 sicca inefficax.

Ziſſiſſa, id est, iuiube recentia & bene ma-
 tura, aut saltem integra, non putria aut vetu-
 state exueta, quòd illis post sextum mensem ferè
 accidit.

Sic quæ singula in singulis regionibus sunt
 præstantissima & laudatissima.

Alumen Miletum.

Azarius Ponticus Andromachi iuniori in
 theriaca.

Nysi Cyprium

Nitrum Berenicium

Sinon Sirciacus.

Cuminum Hispanum, alibi Aethiopicum, melius Aegyptio.

Anisum & Thymum & alia plurima Cretica, libr. iij. sanit. tuend. in diatrion, piper & diacala.

Meon Hispanum & Macedonicum.

Aristolochia Pontica, & hac melior Cretica, lib. 10. comp. ph. part.

Phu Ponticum, Castorium Ponticum.

Daucus Creticus, semine & radice bonus, ceteri solo semine.

In Dicearchia quae nunc vocatur Puteoli, erugo, cerussa, es, squama aris, & alia nonnulla. Romae argenti spuma fit optima: ex Sicilia, item magna Libya & Creta quotannis multo praestantissima Romam afferebantur.

QVID PRO QVO.

Aντιβαλλόμενα, hoc est, simplicia quae aliorum facultate similium penuria supponi possunt Medici consilio. Quae nomine Galeni circumferuntur, & à Paulo ad verbum prope citantur, Galeni non esse hinc liquet, quod statim ipso initio Galenum citat. Adhuc anacardij fructus mentionem facit. qui Galeno igno-

ratum

ratus fuit. Postremò multa supponit absurdissima, vt loco Agarici, Euphorbium: pro Serpyllò, Potamogitona: vice Galle, sordes gymnasio- rum: in locum Polypodij, radicem Chamalea aut chamaleontis pro Polythrico Absinthium, & alia eius generis plurima viribus dissimilia. Tamen quæ recipienda magis sunt, tum ibidem, tum ex Galeni libris, tum etiam ex Arabibus vtcun- que proferemus: vt pro.

Aqua pluuiæ, supponi potest aqua fontana pura, & ab omni mistione syncera, Galenus li. j. comp. pharm. part. in diacodio.

Acacia, succus & caro prunorum agrestium, vel hypocisthis, Auic. 2. canon.

Asaro, acori par pondus & dimidium. Car- pesium quoque pro asaro & cum asaro, libro 2. cap. ph. p.

Absinthio, cum Gal. abrotanum: & contrà pro abrotano absinthium.

Acanthij semine, lychnis, & contrà ἀψι- θαδου σπυρ.

Acantha Arabica seu Aegyptia herba (quæ sucaba Serapioni di. itur) acantha leuce nostras eidem dicta hedegar.

Alicacabo, semen solami.

Aspalto, pix liquida, brutia.

Aethiopice oleæ lachryma, lachrymarum

Acaciæ partes due, seu pro gummi elemmi, gum-
mi

mi Arabicum.

Acoro ad flatus & hepar ac lienem iun-
dum, cumini par pondus, & tertia pars aristo-
lochie. Aui.

Anchusa hyacinthus.

Arcenico, sandaracha.

Amylo, sicca farina.

Amygdalis amaris, absinthium.

Aristolochia quavis, vna ex tribus aristo-
lochis, quamcunque habueris, Gal. libro. 3. comp.
ph. part.

Adipe vulpis, vrsinus.

Adipe ceruino, anserinus,

Alumine, sal fossilius.

Pro Balauitio, malicorium.

Buccinis ostrea vsta.

Balsami liquore, myrrha stacta.

Pro Cinnamomo casie aut Amomi duplum
ad odoris gratiam, Gal. libr. 5. comp. ph. part. in
dentificio. Pro cinnamomo, duplum, optima ca-
sie, vel cum Quinto Medico duplum vel multu
carpesu, vel certe non paucior casia, Gal. lib. 2. 3.
& 8. comp ph. part. & lib. antid. Quidam caren-
tes cinnamomo in vicem eius ponunt equale pon-
dus ex semine cardamomi, Democrates in Cy-
phi. lib. 2. antidotorum. Gal.

Casia, cinnamomum, Galen. lib. 2. comp. ph.
part.

Casia

Cassie Cortice, nardus indica vel malobathri folium, vel contrà, lib. 6. comp. ph. part.

Chamemeli floribus, duplum foliorum & radicum.

Costo hodie rarissimo, pyrethri dimidium, vel baccæ cedri vel radix helenii, vel irtheos,

Cimolia terra ex Cimelo vna Cycladum, recrementum ferri & mole simul attritorum.

Struthio, in sternutamētis elleborus albus.

Cardamomo maiore, minus, & contrà,

Calamintha omnis mentastrum pulegium similia sunt facultatibus, ob id inuicem sunt antiballogena.

Pro croco, cromagna.

Cypero, iuniperis maior.

Cummo, semen rute vel agni.

Clinopodio, helitropium.

Colocynthide, semen ricini.

Capparis radicis cortice, cortex radicis tamaracis vel ericæ.

Cicutæ semine, coriandrum.

Pro distamno, elelissacus vel nepitha.

Doronicò, dimidium seu due tertie charyophyllorum, Auic.

Damasonio, eryngium.

Pro Elaterio, succus feliorum cucumeris agrestis.

Ebeno, ligna Caiaci, & contrà. Nam quas vires

vires hodie in ligno Caiaci experimur, ebent
buit Galenus lib. 6. simpl.

Eupatorio Mesue, absinthij & asari ana
dimidij pondus eius, vt ambo simul mista equi,
pondus Eupatorij Mesue, ab eupatorio Grac-
rum diuersi.

Pro Folio, folium charyophilli, nardus Indica
si inuenitur, cassia, id est, vulgare cinnamomum
macis, Auicenna. 2. canon.

Ferrum, ferrugo, squama ferri, idem propo-
pollent, & pro se mutuo ponuntur.

Fimo palumbis finus columbe.

Felle suillo, vel perdicis, vel piscium.

Pro Gentiana, asari & radicis capparis ana
dimidium.

Gongilide, heliotropium.

Glycyrrhi & succo, equale radicis eius.

Andro. in arteriace 15. apud Gal. libro 7.
comp. ph. part.

Gnidio cocco, semen lathyridis, & contra.

Galbano, sagapenum.

Pro Hammoniaco, propolis.

Hermodaelylo, in doloribus iuncturarum, si-
lia anchuse & dimidium Bdellij.

Hedere gummi, gummi Persici.

Hyacintho, flos Isatidis.

Pro Irude Illirico, helenium odoratum.

Pro lapide asio, lapis gagates.

Pro lapide, Magnete, lapis Phrygius.

Lapide Phrygio, pyrites lapidis vel argyrites.

Lybistico, semen staphilini, id est, pastinace, praesertim agrestis.

Lepore marino, cancer, fluuiatilis.

Lanaria radice, radix veratri nigri.

Lycio, succus radice centaurij magni. lib. 7. simpl. alij succus baccarum periclymeni, author libelli Dynamenon, Galeno male adscripti.

Pro Melle, mel aërium vel saccarum.

Malabatro, casia, vel nardus Indica.

Myrrha trogloditica, calamus odoratus.

Myrrha, Smyrnum, & contra. Dioscori Smyrno.

Pro nastureij semine, folia eius sicca.

Nuce muscata, parspica.

Nardo Syriaca, iuncus odoratus.

Pro opopanace, hammoniacum, vel galbanum, vel sagapenu, vel bdellium, lib. 2. ad Glauconem in curando scirrho.

Oximo charyophyllato, melissa in affectibus cordis.

Oleo Laurino, pix liquida, licet illo inferior, vel oleum cedrinum, vel cicinum, vel verus, vel oleum ex lucerna cum Hera, Gal. lib. 1. comp. ph. part. vel coctom (sic enim tenuius fit, & veteri accicino simile) vel sordes lucernarum luti crassitia. Ibidem.

Oleo rosato, violatum, nymphææ, amygdalinum autem loco rosacei boni, id est, ex multis rosis cum oleo omphacino insulso facti, lib. 3. c. ph. p. initio.

Oleo recinino seu cicino, raphaninum.

Opobalsamo, opocarpasum Gal. vel myrrha stactæ, vel liquor myrti.

Orixa, hordei farina.

Oesyppo, medulla ceruina.

Omphacio succusrhois, vel vinū austerum.

Pro pipere longo, album, pro albo, nigrum optimum, id est, gratissimū, & contrā. 4. san. taend.

Periclymeni fructus drachmis tribus, radicis eiusdem drachmæ tres. lib. 9. c. ph. p.

Phenico balanorum pinguium carnis drachmis tribus, palmule seu dactylis tres, aut sex, Galen. libro, 7. comp. ph. part. in arteriace. 15,

Andromachi,

Psylo, lens palustris.

Petroselino Macedonicò in theriaca, alterius regionis petroselinum. Galen. lib. 1. Antid.

Pro resina phryctæ, pix, aut pix brutia. Gal. lib. 9. comp. ph. part.

Rubigine, scoria ferri.

Raphani seminis drachmis decem, succi eiusdem cyathus unus, Gal. lib. 9. comp. ph. part.

Rosis, flos rosarum, vel contrā, Galen. lib. 6. comp.

comp. phar. part.

Rhoecoriario, rhus obseniorum. & contra,
Gal. lib. 6. comp. phar. part.

Pro Stupide agria. pyrethrum.

Spodio Grecorum, cinis super formicem au-
rari. inuentus melior quam ebur vstum, quod
nescio, cur hodie Barbari spodium vocent.

Styrace, ca. torium.

Sal. Indo. saccarum candefactum.

Sagapeno, cum micedri, hammoniaco, re-
sina picea sicca.

Spuma nitri, nitrum molle, vel aphronitium,
Galen. lib. 3. comp. ph. part.

Sulfur vino, flauum vel vstum & pur-
gatum.

Satyrio, semen cruce, vel senicus, vel
contra,

Sinapi, cardamomum vel cardamum.

Scammonio, ricinus.

Sibio contuso, squama eris, stannum vstu.

Sepie ossi. pumex.

Serapiade. peonie radix.

Scilla, bulbos.

Pro Terelinthina, larix dicta resina, ei
propemodum similis, Gal. lib. 1. comp. ph. gen.

Thapsie succo, chama leontis nigri succus,
vel nasturcium, vel nasturcij aut cruce seminis
pondus equale, licet illa sint multo inferiora tha-
psia, Gal. lib. 1. comp. ph. par.

*Tamaricus succo succus sambuci, Gal. lib. 9.
comp. ph. part.*

Pro veratro albo, nigrum.

Visco querno, chamaeleon niger.

*Vino falerno, aliud quoduis colore fulvum sub
stantia tenue, vt perluceat, & sit odorum vehe-
menter, vt Aruisum ex Chio, Lesbium ex Meli-
tylene, Cresso, Methymna & Tmolites, Gal. lib.
j. c. ph. ge.*

Pro Zedoaria, aristolochia,

Zingibere, pyrethrum.

*Αὐτὴ βλαδίμωα, vel horum aliqua vel alia,
potest quævis regio nova, desideratis facultate
affinia facere, doctorum medicorum consilio:
nam si Arabibus & Græcis pro sinapi carda-
momum fortè ipsis frequentius licet substituere.
quidni pro cardamomo frequentissimum nobis
sinapi vsurpabimus? præsertim cum vt pro
cinnamomo castiam, sic contrà pro castia cinna-
momum assumi probauimus: idemq; in alijs fa-
ciendum puto. Ob id Galenus lib. 7. simplicium,
melissophyllum (inquit) marrubio facultate si-
mile, sed ipso multò imbecillius, ob id melisso-
phyllò vtitur nemo. Nam absurdum fuerit, præ-
sente vbique terrarum magno marrubij prouen-
tu, vt melissophylo. Si cui verò ad manum non
fuerit marrubium, mellissophylo vti poterit, ob-
seruata eius præ illo imbecillitate, vt ob id quan-*

titus eius augeatur: hæc Galenus qua ratione pro cinnamomo duplum casia optimè miscemus medicamenti, ut quantitate qualitatis imbecillitatem redimamus.

Quæ igitur apud singulas gentes sunt copiosa, modò sint facultate proxima his quæ desiderantur, quia faciliora sunt paratu, ponantur, ut in Asia in frigidis capitis affectibus, aut in declinatione calidorum, rusticici cedrio dicto utuntur: eius penuria pissaleo, id est, pice & oleo mistis liquida forma: interdum etiam cedrio & pissaleo simul magis & minus mistis, prout vires eius intendere student: hoc autem linunt sinciput, nares, frontem, aures, & quibusdam plantam & sedem, Galenus, lib. 2. comp. ph. p.

Sed videmur antiballomenis non egere, qui magna cura iam simplicia generis omnis in promptu habeamus, imò maximè egemus, cum multa simplicia veteribus laudatissima (ut Theriacæ compositio docebit) hodie nobis parum sint cognita. Quæ ubi certa erunt, his utendum potius quam antiballomenis. Ut enim plurius est equo Domini oculus quam equisonis industria, plurius agro Domini vestigium, quam villici stercorei ratio: plurius familie paterfamilias, quam procurator: plurius prator,

consul, rex, pastor, quàm propraetor, proconsul,
 prorex, mercenarius, sic plus tribuen-
 dum puto his, quæ maiores ma-
 gno delectu & ratio-
 ne optima in com-
 peditio.

nes

cooptauerunt, quàm que illorum
 loco coacti adoptamus.

Hac hætenus ex

Iacobo Syl-

uio.

∴

ca
 vi
 de
 pa
 fit
 tū
 va
 pr
 qu
 de
 le
 ad
 ve
 M
 pe
 du

Q V A L E M
V I R V M P H A R -
M A C O P O L A M

esse conueniat.

..

A G N V M prælidium, hu-
mana imbecillitati in Me-
dicina sitū est, vt Homerus
omnium poetarū præstā-
tissimus, Medicum nō sine
causa *πικρῶν ἀνίστασθαι ἰατρῶν* pronūtiasse
videatur. Verū huius laudis, vt nūc qui-
dem medicina administratur, non exiguā
partem Pharmacopola sibi vendicat, cum
sit medici quasi dextera manus. periclite-
tūq; ipsius culpa sæpè, non solum agri
valetudo, verū etiam Medici, quantūuis
prestantis fama, & existimatio. Quem ea,
quæ Medicus rectè præscribit, parum
dextrè exequitur, aut materia vtitur exo-
leta, aut adulterata. Inde enim frequēter
accidit, vt ager vel non inuetur omninò,
vel quod multò peius est, etiam lædatur.
Medicus autē, præterquam quòd pro im-
perito habetur, etiam in errorem ducitur
dum se aut de morbo non rectè iudicasse

aut nō debitam medicinam administrasse suspicatur. Quare non temerè quemlibet ad huius muneris functionem admittere deberent, qui ad gubernacula rerum publicarum sedent. Verùm illi vt volent, suo fungantur officio, nos idoneum Pharmacopolam paucis delineabimus vt ineptos & improbos à functione tam periculosa submoueamus, idoneos autē ad hoc munus capescendū alacriores reddamus.

Principiò, Latinæ linguæ non vulgari ter tantum, sed ad mundiciem & proprietatem vsque peritum esse oportet, vt ea quæ eruditi Medici, vel in genere, vel in specie ipsi præscribunt, rectè & exactè intelligere possit. Neque confidat se satis instructum esse, si semel vulgarem quandam viam functionis suæ, quasi artificiū manuariū perdidicerit. Nam cùm multa quotidie noua conficiendarum medicinarum ingenia inueniantur, multa etiam veterum, obliuione sepulta, iterum in lucem eruantur, noua illi itidem quotidie discenda erunt, neq; semper habere poterit aliquē, qui ea ipsi quasi per manus tradat, & ad oculum demonstret, ex eruditorū virorum descriptionibus ea vt discat necesse est. Quare si latinæ linguæ probè peritus non fuerit, fructu nouorum ingenio

niorum
expe

De
reru
rum
eius
omn
tissim
conf
cogn
Cogn
& ali
exam
adult
stant
à deg

E
amir
ta &
mon
strun
ac h
stu
ven
que
& in
na, si
E
sequ

niorum, aut omnino, aut magna ex parte
expers manebit.

Deinde opus est illi etiam cognitione
rerum minimè vulgari, aut protrita, ea-
rum præsertim, quæ propriè ad functionē
eius pertinent, cuiusmodi sunt simplicia
omnia, quorum descriptiones ex præstan-
tissimis authoribus petitas, ad res ipsas
conferre debet, donec exactum illorum
cognitionē hauriat, & prorsus imbibat.
Cognita verò, visu, gustu, olfactu, tactu,
& aliis debitis modis sæpe ac diligenter
examinet, non solum vt falsa à veris &
adulterata à synceris: verùm etiam vt præ-
stantissima à mediocribus, & mediocria
à degeneribus discernere consuescat.

Est & alia causa, cur tam diligenti ex-
amine opus sit, quædam enim alioqui gra-
ta & salubria, ob insignem tamen acrimo-
niam, in vasculis æreis decocta, aut in
strumentis ferreis diu tractata, tam tetrū
ac horribile virus inde contrahunt, vt gu-
stu fiant abominanda, & quouis valenti
ventriculo intolerabilia. Quare hoc quo-
que scire debet, quo genere vasculorum,
& instrumentorum, vnaquæque medici-
na, sit coquenda, tractanda, & cōseruanda.

Hanc curam, alia quasi huic connexa
sequitur, scilicet, vt herbas flores, fructus,

femina radices, debito tempore colligat, & rite reponat, ne vel parū efficacia sint, vel putrescant, aut nimis arefacta, virtutem omnem amittant.

Habeat etiam ædes salubri loco sitas, ac variis reponendis conseruandisque ac commodas, nonnulla enim humido, pleraque calido, quædam sicco, quædam etiam frigido loco rectius conseruantur, quam varietatem non quilibet domus præstare potest.

Diuitiæ quoque saltem mediocres adesse oportet, in primis autem animus liberalis, ab auaritia sordibusque alienus. Diuitiæ enim hoc præstare poterunt, ut commodè habitet, & medicinas quæ emendæ sunt, suo tempore quâ optimas coëmat. Animus autem liberalis, minimeque auarus, cauebit, ne cõpendij, aut lucri sui causa, deteriores vili prætio libentius, quàm præstantissimas, paulo largiore, comparet.

Iam simplicibus medicinis omnibus diligenter collectis, coëmpis & repositis, succedit industria compositarum rite dispensandarum, vbi eum in primis vigilantem & circumspectū esse oportet. Nec temerè confidet ingenio suo, in succedaneis eligendis, sed peritum medicū cõsulet

Quem

Que
piaci
gni r
& i
mod
num
dini
gent
que
to ad
ante

N
ijcie
quã
dis.
pius
con
exo
fica
ijs
cre
mu
par
fe

tia
req
sit
pot

Quem etiam omninò in conficiendis Opiatis, & similibus præstantibus ac magni momenti medicinis, vt præceptorem & iudicè adhibebit: cui adiunger, si comode fieri poterit, vnum & alterum bonum atq; doctum virum, vel senatorij ordinis, vt eos habeat veluti testes suæ diligentiae, industriæ, ac fidei. Deinde quamque medicinam, sic rite præparatam, debito ac præscripto tempore, fermētari sinat antequàm eā in vsum publicū expendat.

Nec minor in eo fides requiritur in reijciendis simplicibus atque compositis, quàm in ijsdem reponendis & componendis. Debet enim singulis mensibus, aut sæpius etiam, omnia lustrare, & diligenter considerare, vt corrupta, putria, mucosa, exoleta, & quouis modo inutilia, vel inefficacia reddita, reiiciat, bona fide; nec in ijs querat suum lucrum, quibus agrotis crearetur vitæ periculum, sed sit, vt diximus, animo liberali, & magno, cogitetq; parum illud damnnum, fide sua iam perfecta, maioris sibi lucri causam fore.

Hæc omnia cum indefessam diligentiam & animum sibi semper præsentem requirât, hoc quoq; obseruare cōuenit, ne sit alex, aut similibus ludis deditus, ne cōpotationibus gaudeat, aut alioqui vino-

sus

sus vel ebriosus, neque fœdis amoribus implicatus teneatur. Alea enim negligentiam parit, ebrietas, errores, obliuionem, & stuporem inducit, turpis verò amor, etiam veneficia illi extorquere possit.

Quare omnino si fieri potest, maritus sit, cui cum vxore rectè conueniat, liberosq; habeat, quos honestè educare studeat, huiusmodi enim pignoribus obstrictus, vagas libidines detestabitur, neque illis fomenta sciens subministrabit, & posteritati suæ consulens, bonam conscientiam seruare adnitetur, nec metu, nec gratia, nec prece, nec pretio, ad vllum veneficium impelletur.

Quòd si accesserit vera pietas, hoc est timor Dei, & fides in Christum, charitas erga proximū, & spes futuræ vitæ, omnia erūt tutiora, illustriora, & feliciora. Tum enim cogitabit. Si quid per negligentiam in vitam, aut valetudinem proximi peccauero, iudicium Dei non effugiam, quanto minus effugiam, si sciens ac prudēs venenū dederò, abortum procurauerò, aut aliquod aliud ingens atque insigne flagitium designauerò? Et si humanitas eorū, qui infirmos & ægrotos tantum visitare solent, Christo adeò grata est, vt illud beneficium, in se ipsum collatum esse affirmet.

met. Quantò gratior erit illi mea cura, & sollicitudo, dum studeo illis medicinas rectè componere, tempestiuè exhibere, & non propter lucrum tantùm, verùm etiã humanitatis respectu operam dare, vt melius habeant & conualescant?

Hæc & similia si cogitabit, vltro, ac sua sponte, erit humanus, placidus, affabilis, benignus, alacris, in primis autem mitis erga pauperes, & commodus erga imperitos, non enim in eorum ineptias, sed in necessitatem ægroti respiciet, ac

Deum omnium inspecto-

rem ac iudicem præ-

oculis habe-

bit, qui

rectè agenti longè maiora & bea-

tiora præmia largietur,

quàm ab vlllo mor-

talium per-

solui pos-

sint.

∴

F I N I S.

L V G D V N I,
E X C V D E B A T
T H E O B A L D V S
P A G A N V S.

1 5 5 6

I,
T
VS

